

TILINPÄÄTÖS JA TOIMINTAKERTOMUS 2022

SISÄLLYSLUETTELO

1 KUNNANJOHTAJAN KATSAUS	5
2 TALOUSKATSAUS.....	7
2.1 Kunnan hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset	7
2.2 Organisaatorakenne.....	8
2.3 Tilivelvolliset	9
2.4 Yleinen ja oman alueen taloudellinen kehitys.....	9
2.5 Olennaiset muutokset kunnan toiminnassa ja taloudessa	12
2.6 Kunnan henkilöstö	15
2.7 Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä	16
2.7.1 Hyvinvointijohtaminen.....	17
2.8 Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä	20
2.9 Ympäristötekijät	21
2.10 Muut ei-taloudelliset asiat	21
3 SELONTEKO KUNNAN SISÄISEN VALVONNAN JÄRJESTÄMISESTÄ	22
3.1 Säännösten, määräysten ja päätösten noudattaminen.....	23
3.2 Tavoitteiden toteutuminen, varojen käytön valvonta, tuloksellisuuden arvioinnin pätevyys ja luotettavuus.....	25
3.3 Riskienhallinnan järjestäminen.....	25
3.4 Omaisuuden hankinnan, luovutuksen ja hoidon valvonta	26
3.5 Sopimustoiminta	27
3.6 Arvio sisäisen tarkastuksen järjestämisestä	27
4 KOKONAISTALOUDEN KEHITYS	29
4.1 Tilikauden tuloksen muodostuminen	30
4.2 Toiminnan rahoitus	32
4.3 Rahoitusasema ja sen muutokset	35
4.4 Kokonaistulot ja –menot.....	38
4.5 Hallituksen esitys tilikauden tuloksen käsittelystä.....	38
5 KUNTAKONSERNIN TOIMINTA JA TALOUS	39
5.1 Konsernitilinpäätökseen on yhdistetty seuraavat:.....	39
5.2 Konserniyhtiöille ja –yhteisöille asetetut tavoitteet.....	40
5.3 Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä	40
5.4 Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä.....	41
5.5 Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut	42
6 TOIMINNALLISTEN JA TALOUDELLISTEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN	49
6.1 TARKASTUSLAUTAKUNTA.....	50
6.2 KESKUSVAALILAUTAKUNTA.....	52
6.3 KUNNANHALLITUS.....	56
6.3.1 TOIMIALA ELINVOIMAPALVELUT	56
6.3.2 TOIMIALA TALOUS- JA HALLINTOPALVELUT.....	60
6.3.2.1 Vastuualue Hallintopalvelut.....	64
6.3.2.2 Vastuualue Maaseutupalvelut.....	69

6.4	PERUSTURVALAUTAKUNTA	73
6.4.1	Vastuualue Sosiaalipalvelut	79
6.4.2	Vastuualue Ikäihmisten palvelut	84
6.4.3	Vastuualue Perusterveydenhuolto	92
6.4.4	Vastuualue Erikoissairaanhoido	108
6.5	SIVISTYSLAUTAKUNTA	111
6.5.1	Vastuualue Sivistyshallinto	117
6.5.2	Vastuualue Koulutus	121
6.5.3	Vastuualue Vapaa-ajan palvelut	125
6.5.4	Vastuualue Sompion kirjasto	131
6.5.5	Vastuualue Varhaiskasvatus	135
6.6	TEKNINEN LAUTAKUNTA	140
6.6.1	Vastuualue Yhdyskuntatekniikka	145
6.6.2	Vastuualue Tilapalvelu	151
6.6.3	Vastuualue Rakennusvalvonta	156
6.6.4	Vastuualue Ympäristönsuojelu	159
6.6.5	Vastuualue Ympäristöterveydenhuolto	162
7	KOKO KUNNAN TALOUS	165
7.1	Tuloslaskelma	165
7.2	Investoinnit	168
7.3	Rahoitus	172
8	YHTEENVETO MÄÄRÄRAHOJEN JA TULOARVIoidEN TOTEUTUMISESTA	175
9	TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT	176
9.1	Konserniyhtiöiden toiminta ja talous	176
9.1.1	Asentopuulaaki Oy	176
9.1.2	Lyhyt yhteenveto kunnan muiden asunto-osakeyhtiöiden talousluvuista	178
9.1.3	Sodankylän Lämpö ja Vesi Oy	183
9.1.4	Tähtikuitu Oy	185
9.1.5	Tähtikunta Oy	187
9.2	Kunnan tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot	189
9.3	Konserniti linpää t öksen laatimista koskevat liitetiedot	189
9.4	Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot	191
9.5	Taseen vastaavia koskevat liitetiedot	195
9.6	Taseen vastattavia koskevat liitetiedot	198
9.7	Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot	200
9.8	Henkilöstöä ja tilintarkastajien palkkioita koskevat liitetiedot	203
10	KÄYTETTY KIRJANPITOKIRJAT	205
11	TILINPÄÄTÖKSEN JA TOIMINTAKERTOMUKSEN ALLEKIRJOITUKSET	207

Kuvioluettelo

Kuvio 1 Sodankylän väkiluku iän mukaan vuosina 1980 - 2022	10
Kuvio 2 Sodankylän väkiluku iän mukaan vuosina 1980 – 2022 (%) Lähde: Tilastokeskus	11
Kuvio 3 Työttömät työnhakijat ja heidän osuus työvoimasta Sodankylässä keskimäärin 2018 – 2022 Lähde: Tilastokeskus, Työ- ja elinkeinoministeriö.....	11
Kuvio 4 Työpaikat Sodankylässä toimialoittain vuosina 2019 – 2021 (kpl, %) Lähde: Tilastokeskus	12
Kuvio 5 Tulojen ja toimintakatteen kehitys 2018 - 2022.....	14
Kuvio 6 Toteutuneiden henkilötyövuosien määrä 2021 – 2022.....	15
Kuvio 7 Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen rakenteet ja toimeenpano kunnissa vuoteen 2022 saakka (Lähde: alueuudistus.fi).....	17
Kuvio 8 Toimialojen ja vastualueiden nettomenojen muutos verrattuna vuoteen 2021	29
Kuvio 9 Tuloslaskelma ja sen tunnusluvut.....	30
Kuvio 10 Vuosikatteen kehitys vuosina 2014 - 2022, Sodankylä, (Luvut 6001 - 10.000 as, Lappi, koko maa, vuosina 2014 - 2021, lähde Tilastokeskus)	31
Kuvio 11 Tilikauden tuloksen kehitys vuosina 2014 - 2022, Sodankylä, (Luvut 6001 - 10.000 as, Lappi, koko maa, vuosina 2014 - 2021, lähde Tilastokeskus)	32
Kuvio 12 Rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut	33
Kuvio 13 Lainakannan kehitys, €/asukas vuosina 2013 - 2022, Sodankylä (Luvut 6001 - 10 000 as, Lappi, koko maa, vuosina 2013 - 2021, lähde Tilastokeskus)	37
Kuvio 14 Kertynyt yli-/alijäämä, €/asukas vuosina 2013 - 2022, Sodankylä (Luvut 6001 - 10 000 as, Lappi, koko maa, vuosina 2013 - 2021, lähde Tilastokeskus)	37
Kuvio 15 Konsernituloslaskelma ja sen tunnusluvut	43
Kuvio 16 Konsernin rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut	44
Kuvio 17 Konsernitase ja sen tunnusluvut.....	47
Kuvio 18 Konsernilainojen vertailu €/as. vuosina 2013 - 2022, Sodankylä Luvut 6001 - 10 000 as. Lappi, koko maa v. 2013 - 2021, lähde Tilastokeskus	48
Kuvio 19 Konsernin kertynyt yli-/alijäämä €/as. vuosina 2013 - 2022, Sodankylä Luvut 6001 - 10 000 as. Lappi, koko maa v. 2013 - 2021, lähde Tilastokeskus	48
Kuvio 20 Tuloslaskelmaosan toteutuminen	165
Kuvio 21 Verotulojen erittely	166
Kuvio 22 Verotulojen vertailu vuosilta 2018 - 2022.....	166
Kuvio 23 Verotulojen vertailu €/asukas vuosina 2013 - 2022, Sodankylä (Luvut 6001 10.000 as, Lappi, koko maa, vuosina 2013 - 2021, lähde Tilastokeskus)	166
Kuvio 24 Valtionosuuksien erittely.....	167
Kuvio 25 Valtionosuuksien vertailu vuosilta 2018 - 2022.....	167
Kuvio 26 Valtionosuuksien vertailu €/asukas, vuosina 2013 - 2022, Sodankylä (Luvut 6001 - 10.000 as, Lappi, koko maa, vuosina 2013 - 2021, lähde Tilastokeskus	167
Kuvio 27 Rahoitusosan toteutuminen.....	172
Kuvio 28 Kunnan antolainojen erittely vuosilta 2021 – 2022.....	173
Kuvio 29 Kunnan antolainojen kehitys vuosilta 2012 - 2022.....	173
Kuvio 30 Antolainojen kehitys vuosilta 2012 - 2022.....	174
Kuvio 31 Kunnan lainakannan kehitys vuosilta 2012 - 2022.....	174
Kuvio 32 Kunnan lainakannan kehitys vuosilta 2012 – 2022	174

1 KUNNANJOHTAJAN KATSAUS

Hyvät kuntalaiset.

Vuosi 2022 meni Sodankylässä hyvin, sillä valtuuston asettamat tavoitteet saavutettiin pääosiltaan. Sodankylän kuntakonsernin ja kunnan keskeiseksi tavoitteeksi oli asetettu palvelutuotannon ja kunnan toiminnan uudistaminen sekä talouden pitkäjänteinen tasapainottaminen.

Konserni. Kuntakonsernin johtamista terävöitettiin uudella konserniohjeella ja konsernitiimin säännöllisillä kokouksilla. Valokuituyhtiö Tähtikuitu Oy laajensi verkkoaan mm. Pelkosenniemen Kairalan ja Luiron kylien alueelle sekä palveluiden tarjontaa Rovaniemen Niesin kylään. Tilapalveluyhtiön (Tähtikunta Oy) keskeisin onnistuminen oli sulauttaa Sodankylän Linja-autoasemakiinteistö Oy Tähtikuntaan sekä linja-autoasemarakennuksen muutos- ja korjaustöiden käynnistäminen. Sodankylän Lämpö ja Vesi Oy:n keskeisin tavoite vuoden 2022 osalta oli pitää energian hinnat kilpailukykyisinä huolimatta koronan ja Venäjän aiheuttaman hyökkäyssodan vaikutuksista kustannusten kasvuun. Yhtiö onnistui tavoitteessa. Asentopuulaaki Oy onnistui lyhentämään lainojaan 1,5 miljoonalla eurolla, joka on yli 10% koko lainapääomasta. Lyhennysten lisäksi yhtiö on pitänyt huolta omaisuudestaan ja korjannut suunnitelmien mukaisesti asuntoja.

Kuntahistorian suurin muutos; sote. Kunnan palvelutuotantoa uudistettiin muun muassa valmistelemalla kuntahistorian suurin rakenteellinen sote-muutos. Kunta vastasi sosiaali- ja terveystalouksista sekä pelastuspalveluista vuoden viimeiseen päivään saakka, kunnes ne siirtyivät hyvinvointialueen vastuulle. Vuoden vaihteessa kunnan budjetti supistui yli 50 % ja henkilöstöstä yli 60 % siirtyi hyvinvointialueelle. Toivon mukaan järjestämisvastuun muutos Sodankylän kunnasta Lapin hyvinvointialueelle ei näy kuntalaisten arjessa.

Talous. Taloudenhoitoa myös uudistettiin. Lainojen korkosuojauskset ja kunnan omat energiasopimukset toimivat hyvin. Tilinpäätöstiedot osoittavat, että tulos on enemmän ylijäämäinen kuin vielä marraskuussa arvioitiin, yhteensä lähes viisi miljoonaa euroa. Tätä selittää osaltaan hyvät verotulokertymät, Lapin sairaanhoitopiirin ylijäämän palautus ja Ounastähti-kehittämiskuntayhtymän hyvä tulos. Tulosta voidaan sanoa positiiviseksi yllätykseksi, mutta myös kestäväksi taloudenpidoksi.

Hallinnon palvelut. Merkittävä muutos oli Pohjois-Lapin Ruoka Oy:n perustaminen. Ruokayhtiö on viiden kunnan (Sodankylä, Inari, Utsjoki, Pelkosenniemi ja Savukoski) sekä Lapin hyvinvointialueen yhteinen inhouse-yhtiö. Yhtiön tehtävänä on tuottaa ateriapalveluita sen osakkaille. Perusajatus on toimia lähellä kuntalaisia ja käyttää mahdollisimman paljon lähiruokaa. Yhtiön kotipaikka ja hallinto on Sodankylässä.

Toisena asiana hallinto valmisteli Sodankylän Linja-autoasemakiinteistö Oy:n sulauttamisen Tähtikunta Oy:hyn. Sulautuminen tapahtui 1.7.2022. Vuotta sävyttivät lisäksi hyvinvointialueiden käynnistymisen valmistelut ja henkilöstön osalta merkittävin asia oli maatalouslomittajien siirtyminen Muoksen kunnan alaisuuteen 1.1.2023 alkaen.

Elinvoimapalvelut. Kunnan menestyksen salaisuus on monipuolinen elinkeinorakenne. Kunnalla on ollut hyvä yhteistyö kaikkiin elinkeinoihin kaivoksista matkailuun, tieteellisestä toiminnasta sotilalliseen toimintaan sekä luontaiselinkeinoista moniin palveluelinkeinoihin. Kunta on saanut yrittäjiltä myös kehittämispalautetta. Yksi konkreettinen teko, johon kunta reagoi on yritysvaikutusten arvioinnin ottaminen päätöksenteon työkaluksi. Tätä työkalua valmisteltiin yhdessä yrittäjähdyistyksen

kanssa. Matkailua edistettiin hyväksymällä matkailun master plan. Se on suunnitelma, joka antaa puitteet matkailun konkreettisemmille kehittämishankkeille. Erityisen hyvää oli, että yritykset ja kuntalaiset pääsivät vaikuttamaan suunnitelman sisältöön. Lisäksi kunta edisti Poikajuntin alueelle tulutta malminetsintään liittyvää yrityskeskittymää.

Hyvinvointi- ja sivistyspalvelut. Palvelut opetuksesta varhaiskasvatukseen sekä kulttuurista liikuntaan toimivat hyvin. Toimiala ylitti kuitenkin selvästi sille asetetun talousarvion. Tästä on jo otettu opiksi talouden suunnittelussa, varojen käytössä ja talousarvion toteuman seurannassa. Elokuussa otettiin käyttöön Tähtikunnan uusi koulu, joka on monitoimikeskus. Rakennus kokoaa yhteen varhaiskasvatuksen, perusopetuksen, kulttuuri- ja vapaa-aikapalveluiden, nuorisotyön ja kirjaston toimintoja. Toinen merkittävä asia vuoden 2022 aikana oli Vuotson kouluhanke. Suunnittelu ja rakentaminen toteutettiin nopealla aikataululla pääosin vuoden 2022 aikana. Uutena työpajatoimintana otettiin käyttöön luontotyöpaja. Kirjastossa avattiin Haakana-huone ja omatoimikirjaston kehittämistä jatkettiin.

Tekniset palvelut. Tekninen toimiala oli muutoksessa myös kun talousarviorakenne muuttui mm. lisääntyneiden henkilöstö- ja talousvastuiden osalta. Toimiala otti vastaan ympäristöterveyshuollon vastualueen, joka siirtyi perusturvasta. Teknistä toimialaa työllisti myös kunnan kiinteistökannan uudelleen järjestelyt. Tekninen toimiala vastasi investoinneista, joista suurin oli Tähtikunnan koulu. Sen lisäksi käynnistettiin nopealla aikataululla Vuotson kouluhanke. Kuntalaisille näkyvä hanke oli myös Jeesiöjoen uusi silta, joka toteutettiin yhteistyössä Ely:n kanssa.

Henkilöstö. Kunnan henkilöstöorganisaation toimintaa kehitettiin ja valmistauduttiin suureen muutokseen. Soteuudistuksen myötä koko sosiaali- ja terveyspalveluiden sekä oppilashuollon henkilöstö siirtyi 1.1.2023 alkaen liikkeenluovutuksella Lapin hyvinvointialueelle. Lisäksi lomituspalvelut siirtyivät Muhoksen kunnan ja ruokapalvelut yhtiöittämisen myötä Pohjois-Lapin Ruoka Oy:n alaisuuteen. Näiden muutosten myötä yli puolet kunnan henkilöstöstä siirtyi uusien työnantajien palvelukseen. Henkilöstön määrä väheni noin 750:stä noin 315 henkeen. Luonnollista on, että suuret muutokset sekä johtajien ja rehtorien vaihtuminen näkyivät henkilöstön työhyvinvoinnissa, esimerkiksi sairauspoissaolojen määrän kasvaessa. Tähän tulee jatkossa kiinnittää huomiota, jotta kuntalaisten palvelut kyetään hoitamaan hyvin.

Lämpimät kiitokset. Haluan kiittää kuntalaisia palveluiden ahkerasta käytöstä sekä palautteesta, jota saamme. Myös yhdistyksille ja yrityksille haluan osoittaa parhaat kiitokset, teette kunnan pitovoiman ja vetovoiman näkökulmasta erittäin arvokasta työtä. Ilman palautetta on vaikea kehittää palveluita. Lisäksi haluan kiittää valtuutettuja päätöksistä, joita ilman emme olisi näin hyvin onnistuneet vuonna 2022. Erityiskiitos puheenjohtajille hyvästä yhteistyöstä, sellainen kantaa. Parhaat kiitokset henkilökunnalle, joka kuntalaisten palvelut toteuttaa. Hoiditte arvokkaan työnne kiitettävästi. Lopuksi haluan kiittää myös edeltäjääni Petri Härköstä hyvästä työstä Sodankylän parhaaksi.

Toivon, että kykenemme tekemään jatkossakin hyvää yhteistyötä kunnassa eri tahojen ja sidosryhmien, olemmehan samassa joukkueessa.

Jari Rantapelkonen
kunnanjohtaja

2 TALOUSKATSAUS

2.1 Kunnan hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset

Kunnanvaltuusto 1.8.2021 – 31.5.2025

Valtuuston poliittinen voimasuhde on seuraava:

Suomen Keskusta r.p.	8 valtuutettua
Kuntalaiset yhteislista	7 valtuutettua
Kansallinen Kokoomus r.p.	3 valtuutettua
Perussuomalaiset r.p.	3 valtuutettua
Vasemmistoliitto r.p.	2 valtuutettua
Vihreä liitto r.p.	2 valtuutettua
Suomen Sosialidemokraattinen Puolue r.p.	1 valtuutettu
Suomen Kristillisdemokraatit (KD) r.p.	1 valtuutettu

Kunnanvaltuuston puheenjohtajisto, toimikausi 1.8.2021 – 31.7.2023

Puheenjohtaja	Riikka Karppinen (VIHR)
I varapuheenjohtaja	Teuvo Tapaninen (KESK)
II varapuheenjohtaja	Krista Stauffer (YL1), 16.12.2021 saakka
II varapuheenjohtaja	Jake Suopanki (YL1), 16.12.2021 lähtien

Kunnanhallitus, toimikausi 1.8.2021 - 31.7.2023

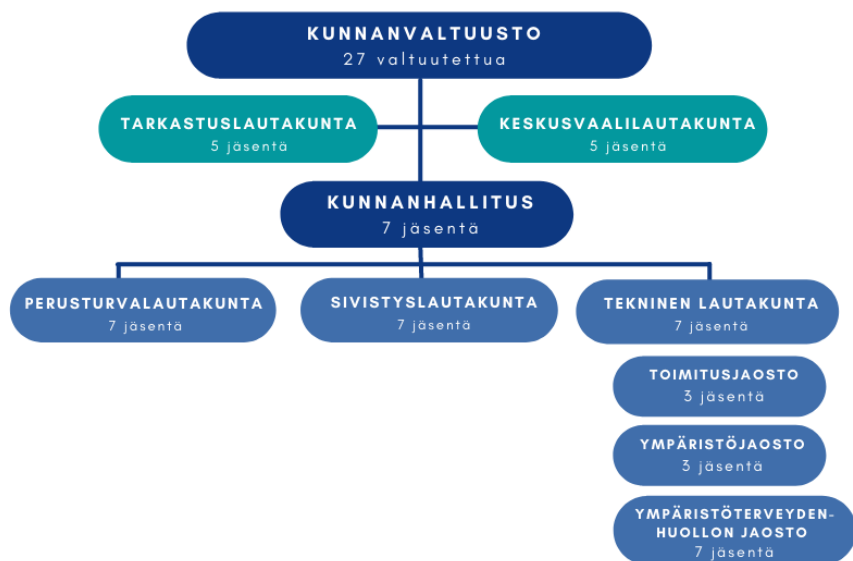
Puheenjohtaja	Tuula Annala (KOK)
I varapuheenjohtaja	Mikko Pyhäjärvi (KESK)
II varapuheenjohtaja	Juha Karppinen (YL1)

Jäsenet:

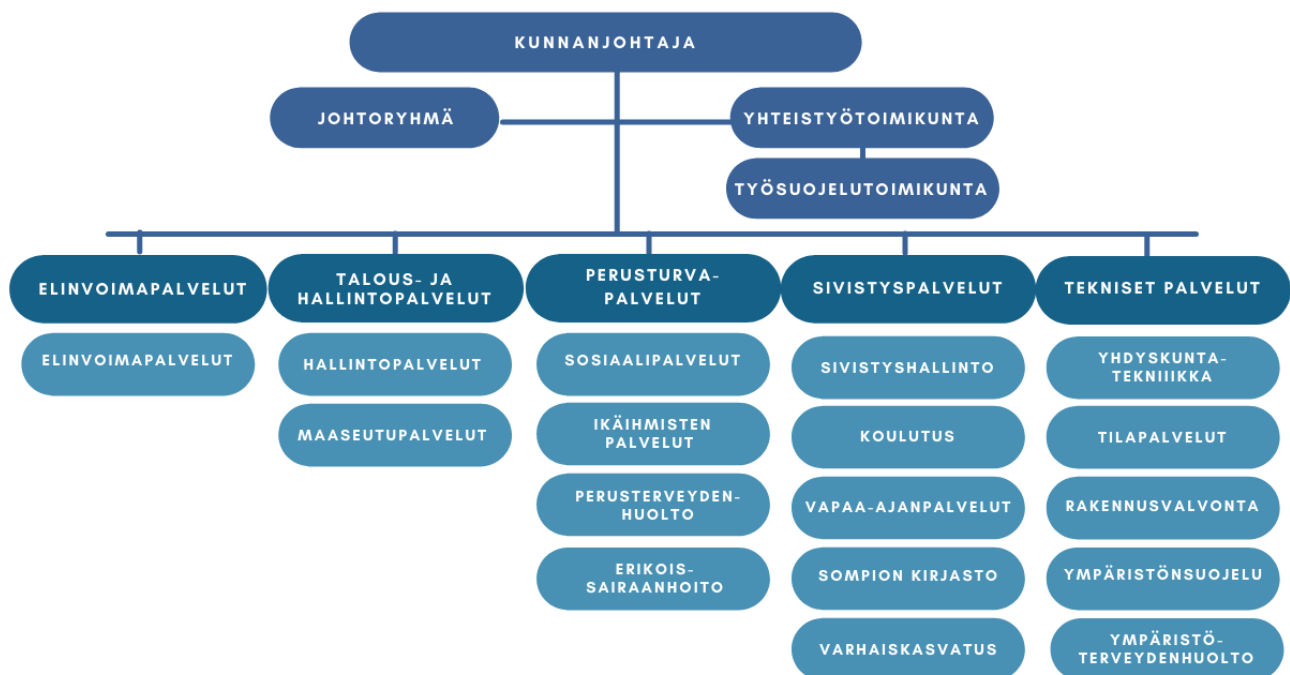
Eila Kivioja (Ps)	Mari-Anne Penttinen (KESK)
Jukka Lokka (YL1)	Raimo Äärelä (VAS)

2.2 Organisaatiorakenne

LUOTTAMUSMIESORGANISAATIO 1.1.2022

VIRANHALTIJAORGANISAATIO 1.1.2022

2.3 Tilivelvolliset

Sisäisen valvonnan ja riskien hallinnan perusteet on päivitetty (kv 27.2.2014 § 7) Kuntaliiton suosituksen mukaisesti. tilivelvollisuudet on tarkistettu (kv 27.3.2014 § 27) ja sisäisen valvonnan ohjeet (kh 18.8.2014 § 88).

Tilivelvollisuudet on vahvistettu seuraavasti:

- 1) konserniyhtiöissä tilivelvollisia ovat toimitusjohtaja ja hallitukset,
- 2) kunnan tilivelvollisia viranhaltijoita ovat kunnanjohtaja ja toimialajohtajat (talous- ja hallintojohtaja, perusturvajohtaja, sivistysjohtaja ja tekninen johtaja)

Toimielin	Vastuualue
Tarkastuslautakunta	Tarkastustoimi
Keskusvaalilautakunta	Vaalit
Kunnanhallitus	Elinvoimapaalvelut Hallintopaalvelut Maaseutupaalvelut
Perusturvalautakunta	Sosiaalipaalvelut Ikäihmistien palvelut Perusterveydenhuolto Erikoissairaanhito
Sivistyslautakunta	Sivistyshallinto Koulutus Vapaa-ajan palvelut Sompion kirjasto Varhaiskasvatus
Tekninen lautakunta	Yhdyskuntateknikka Tilapaalvelut Rakennusvalvonta Ympäristönsuojelu Ympäristöterveydenhuolto

2.4 Yleinen ja oman alueen taloudellinen kehitys

Talouden yleinen kehitys

Tilastokeskuksen ennusteen mukaan BKT kasvoi 1,9 % vuonna 2022, mutta supistuu 0,2 % vuonna 2023. Vuoden 2022 inflaatio oli 7,1 prosenttia ja hintojen nousu oli korkeinta 40 vuoteen. Hintojen laaja-alainen nousu toisena vuotena peräkkäin on heikentänyt kotitalouksien ostovoimaa, koska tulot eivät ole nousseet samaa tahtia.

Julkinen velka on kasvanut suhteessa talouden kykyyn luoda tuloja ja tämä aiheuttaa riskejä julkisen talouden hoitoon. Maailmankaupan kasvu on vielä toistaiseksi pysynyt vilkkaana ja myös Suomen vienti hyöttyy kasvusta. Venäjän markkinoiden menetys jättää kuitenkin pysyvän kuilun vientiin. Vaihtotaseen odotetaan olevan hieman alijäämäinen tulevina vuosina.

Kuntatalous

Kuntaliiton mukaan toiminnan ja investointien rahaviralla mitattuna kuntatalous on lähes tasapainossa. Kuntatalous on kokonaisuudessaan saanut valtion koronatuista hetkellisen helpotuksen ja puskuria tulevaan. Kertaluonteiset koronatuet sekä kunnallisverojen ja toimintatulojen odotettua parempi kehitys ovat vahvistaneet kuntataloutta.

Kuntakentällä tiedostetaan, että poikkeukselliset kolme vuotta ovat tuoneet tilapäisen helpotuksen kuntien talouteen. Muuttoliike ja väestön ikääntyminen ovat olleet jo pitkään tunnistettuja haasteita kuntien taloudelle. Sopeutumista näihin haasteisiin tulee jatkaa.

Kuntatalouden vuodesta 2023 arvioidaan tulevan kohtalaisen hyvä. Verotuksen hännät auttavat tulopuolella, mutta toisaalta koronatukia ei ole enää tulossa.

Sodankylän alueen taloudellinen kehitys

Väestö

Sodankylän asukasluku väheni vuoden 2022 aikana ennakkotiedon mukaan 53 hengellä ja oli vuoden lopussa 8 134 henkeä (Muutos -0,7 %). Väestöstä on alle 15-vuotiaita 13,4 %, 15 – 64 – vuotiaita 57,1 % ja yli 65-vuotiaita 29,5 %. Yli 75-vuotiaiden määrä on kasvanut 2,5 prosentista (vuodesta 1980) 12,8 prosenttiin (vuoteen 20212). (Lähde: Tilastokeskus)

31.12.	0 - 6	7 - 14	15 - 64	65 - 74	75 -	Yhteensä
1980	1082	1 121	7 133	525	256	10 117
1990	1030	1 170	7 361	635	380	10 576
1995	1026	1 211	7 305	796	398	10 736
2017	550	588	5 194	1 254	959	8 545
2018	511	619	5 047	1 288	979	8 444
2019	489	622	4 883	1 338	971	8 303
2020	452	647	4 834	1 365	968	8 266
2021	423	658	4 737	1 333	1 036	8 187
2022	417	673	4 648	1 357	1 039	8 134

Kuvio 1 Sodankylän väkiluku iän mukaan vuosina 1980 - 2022

31.12.	0 - 6	7 - 14	15 - 64	65 - 74	75 -
1980	10,7	11,1	70,5	5,2	2,5
1990	8,4	11,4	67,0	8,7	4,5
1995	9,6	11,3	68,0	7,4	3,7
2017	6,4	6,9	60,8	14,7	11,2
2018	6,0	7,3	59,8	15,3	11,6
2019	5,9	7,5	58,8	16,1	11,7
2020	5,5	7,8	58,5	16,5	11,7
2021	5,2	8,0	57,9	16,3	12,6
2022	5,1	8,3	57,1	16,7	12,8

Kuvio 2 Sodankylän väkiluku iän mukaan vuosina 1980 – 2022 (%) Lähde: Tilastokeskus

Työllisyys ja työpaikat

Työpaikkojen määrä on lisääntynyt vuoden 2019 3614 työpaikasta vuoden 2021 3723 työpaikkaan, kasvaen yhteensä 109 työpaikalla, Työttömien työnhakijoiden määrä on laskenut trendinomaisesti vuoden 2018 363 työnhakijasta vuoden 2022 246 työnhakijaan.

Työttömien osuus työvoimasta oli koko maan keskimääräisen (9,5 %) ja Lapin (10,5 %) alempi, työttömyysprosentti Sodankylässä keskimäärin vuonna 2022 on ollut 6,6 %, joka oli Lapin alhaisin.

	2018	2019	2020	2021	2022
Työvoima	3990	3983	3959	3904	3923
Työlliset	3627	3693	3534	3547	3677
Työttömiä työnhakijoita	363	290	425	357	246
Työttömyysaste, %	9,1	7,3	10,7	9,1	6,6

Kuvio 3 Työttömät työnhakijat ja heidän osuus työvoimasta Sodankylässä keskimäärin 2018 – 2022 Lähde: Tilastokeskus, Työ- ja elinkeinoministeriö

	2019 kpl	2019 %	2020 kpl	2020 %	2021 kpl	2021 %	Muutos% 2021/2020
Työpaikat yhteensä	3 614	100	3 654	100	3 723	100	1,9
Maa-, metsä- ja kalatalous	238	6,6	236	6,5	232	6,2	- 1,7
Sähkö-, kaasu- ja lämpöhuolto; Vesi-, viemäri- ja jätehuolto	32	0,9	37	1,0	42	1,1	13,5
Kaivostoiminta ja louhinta	435	12,0	605	16,6	660	17,7	9,1
Teollisuus	146	4,0	160	4,4	168	4,5	5,0
Rakentaminen	267	7,4	202	5,5	189	5,1	- 6,4
Tukku- ja vähittäiskauppa; Kuljetus- ja varastointi;	420	11,6	399	10,9	382	10,3	- 4,3
Majoitus- ja ravitsemistoiminta	218	6,0	171	4,7	214	5,7	25,1
Informaatio ja viestintä	26	0,7	23	0,6	18	0,5	- 21,7
Rahoitus- ja vakuutustoiminta	17	0,5	10	0,3	10	0,3	-
Kiinteistöalan toiminta	49	1,4	49	1,3	38	1,0	- 22,4
Ammatillinen, tieteellinen ja tekninen toiminta;	170	4,7	188	5,1	219	5,9	16,5
Hallinto- ja tukipalvelutoiminta	260	7,2	222	6,1	238	6,4	7,2
Julkinen hallinto ja maanpuolustus; Pakollinen sosiaalivak.	337	9,3	388	10,6	390	10,5	0,5
Koulutus	178	4,9	154	4,2	154	4,1	-
Terveys- ja sosiaalipalvelut	600	16,6	616	16,9	583	15,7	- 5,4
Muut palvelut	184	5,1	158	4,3	157	4,2	- 0,6
Toimiala tuntematon	37	1,0	36	1,0	29	0,8	- 19,4

Kuvio 4 Työpaikat Sodankylässä toimialoittain vuosina 2019 – 2021 (kpl, %) Lähde: Tilastokeskus

Erilaisten julkisten ja yksityisten palveluiden osuudet ovat tippuneet, suurimpana kiinteistöalan toiminta (-11). Suurin kasvuprosentti edelliseen vuoteen nähden on ollut majoitus- ja ravitsemustoiminnassa 25,1 % (+43) ja suurin työpaikkojen määrän nousu on ollut kaivostoiminta ja louhinnassa (+55). Eniten alueella työllistävät kaivostoiminta ja louhinta, terveys- ja sosiaalipalvelut, julkinen hallinto ja maanpuolustus sekä tukku- ja vähittäiskauppa, kuljetus ja varastointi.

2.5 Olennaiset muutokset kunnan toiminnassa ja taloudessa

Vuosi 2022 oli valmistautumista kuntahistorian suurimpaan yksittäiseen muutokseen eli hyvinvointialueiden käynnistymiseen. Vuosi 2022 jää nykymuotoisen kunnallishallinnon viimeiseksi. Nykymuotoisuudella tarkoitetaan sitä, että paikallisen itsehallinnon piirissä on hoidettu yli 150 vuotta lähes kaikki ihmisten tarvitsemat arkiset palvelutehtävät niitä asteittain laajentaen. Vuoden 2023 alusta vastuu sosiaali- ja terveyspalveluista sekä pelastustoimesta siirtyi valtion rahoitettavaksi ja hyvinvointialueiden järjestettäväksi.

Hallinnon alalla merkittävin asia oli Pohjois-Lapin Ruoka Oy:n perustaminen. Pohjois-Lapin Ruoka Oy on viiden kunnan ja Lapin hyvinvointialueen (Sodankylä, Inari, Utsjoki, Pelkosenniemi, Savukoski ja Lapin hyvinvointialue) yhteinen inhouse-yhtiö, jonka tarkoituksena on tuottaa ateriapalveluita sen osakkaille. Yhtiön kotipaikka on Sodankylä ja hallinto on myös keskitetty Sodankylään. Hallintopalvelut valmisteli Sodankylän Linja-autoasemakiinteistö Oy:n sulautumisen Tähtikunta Oy:hyn. Sulautuminen tapahtui 1.7.2022.

Kunnan talous oli vahva vuonna 2022 ja uutta velkaa ei nostettu lainkaan. Tilikauden ylijäämä oli yhteensä 4 910 321,77 €.

Seuraavassa kuvataan olennaisia muutoksia kunnan toiminnassa ja taloudessa vuonna 2022 verrattuna vuoteen 2021.

Palveluverkosto

Tulevaan hyvinvointialue uudistukseen liittyen ympäristöterveydenhuollon vastuualue siirrettiin perusturvalautakunnan alaisuudesta teknisen lautakunnan alaisuuteen.

Toimintakate

Toimintakate oli -63 808 018,09 euroa, jossa oli laskua 1 077 084,36 euroa (1,7 %). Toimintatuotojen nousua oli 871 308,79 euroa (7,0 %). Kunnalle myönnettiin Sosiaali- ja terveysministeriön 16.12.2022 päätöksellä valtionavustusta julkiselle sosiaali- ja terveydenhuollolle covid-19-epidemiasta vuonna 2022 aiheutuviin lisäkustannuksiin 1 155 258 euroa.

Toimintakulujen nousua oli 1 948 393,15 euroa (2,6 %). Kulujen nousua lievensi erikoissairaanhoidon jäsenkuntalaskutuksen oikaisua 266 209 euroa. Kolpeneen palvelukeskuksen kuntayhtymältä on tullut ilmoitus, että oikaisevat jäsenkuntalaskutusta 109 887 euroa. Lopulliset päätökset palautuksista ja oikaisuista ko. kuntayhtymävaltuustot kevään 2023 aikana.

Lisäksi tilinpäätökseen on kirjattu henkilöstökuluihin koronapotilaiden hoitoon osallistuneelle henkilöstölle maksettavan kertaerän määrä yhteensä 133 358,64 euroa, joka maksetaan maaliskuussa 2023. Tästä Sosiaali- ja terveysalan neuvottelujärjestö SOTE ry sekä Kunta- ja hyvinvointialueyönantajat KT ovat lokakuussa 2022 hyväksyneet erillissopimuksen. Tilinpäätökseen on myös jaksotettu vuoden 2022 menoja, jotka on maksettu alkuvuonna 2023. Perusturvalautakunnan, maatalouslomittajien ja ruokapalvelun henkilöstön sekä erilliskorvauksia että ostolaskuja.

Verotulot

Kunnan verotulot olivat 43 469 061,85 euroa, jossa oli laskua -468 406,89 euroa (-1,1 %). Kunnan tuloverotilitykset olivat 30 061 205,72 euroa, jossa nousua oli 604 487,32 euroa (2,1 %). Kiinteistöveroja kertyi 8 192 598,70 euroa, jossa nousua oli 303 050,31 euroa (3,8 %). Yhteisöveroja valtio tilitti 5 215 257,43 euroa, jossa oli laskua -1 375 944,52 euroa (-20,9 %).

Valtionosuudet

Valtionosuudet olivat yhteensä 27 283 464 euroa, jossa oli nousua 59 559 euroa (0,2 %).

Rahoitustuotot ja -kulut

Merkittävimpinä erinä rahoitustuotot sisältää Rovakaira Oy:n 331 437,60 euron osingon ja Ounastähti ky:n ylijäämän palautuksen 1 665 300 euroa, Lapin Sairaanhoidopiirin ylijäämän palautuksen 852 444,16 euroa ja Kolpeneen palvelukeskuksen kuntayhtymän ylijäämän palautuksen 54 705 euroa. Lapin Sairaanhoidopiirin 20 708,63 euron ja Ounastähti ky:n 24 570 euron peruspääoman korot sekä Tähtikunta Oy:n takausprovision 15 812 euroa. Korkokulut nousivat 1 748,61 euroa (0,5 %).

Vuosikate

Vuosikate oli 9 677 624,27 euroa, jossa muutosta oli 149 585,45 euroa (1,6 %).

Elinkeino- ja kehittämisrahaston käyttö

Vuonna 2022 rahastoa käytettiin 30 004,66 euroa. Rahastoon tehtiin lisäys 1 000 000 euroa. Rahaston pääoma on 3 609 829,45 euroa.

Investoinnit

Vuonna 2022 investoinnit (bruttomenot) olivat 4 273 322,47 euroa. Edellisenä vuonna ne olivat 2 305 512,10 euroa.

Euromäärältään (netto) suurimmat investointikohteet olivat mm. Vuotson koulun peruskorjaus 1 436 518,28 euroa sekä uuden monitoimikeskuksen koneiden ja laitteiden hankinta 1 228 112,59 €. Lisäksi investointihankintana oli Sodankylän Vanhustenkotiyhdistys ry:n luovutamat rakennukset yhteensä 5 152 206,21 euroa ja Jeesiörievin vaihto Mesikämmeneen 369 362,54 euroa, ko. hankinnat eivät näy rahoituslaskelmassa, koska niissä ei ollut rahavirtavai-
kutusta.

Velkamäärän kehitys

Kunnan velkamäärä kasvoi 879 364,72 euroa. Lainojen lisäys oli 5 169 594,27 euroa, jotka siirtyivät vanhustenkotiyhdistykseltä ja As Oy Mesikämmeltä kunnan vastattavaksi. Lainojen vähennys oli 4 290 229,55 euroa. Hyvän kassatilanteen vuoksi maksettiin yksi n. 2,2 milj.euron laina pois. Velan kokonaislainamäärä tilinpäätöksessä on 24 882 181,33 euroa.

Lainojen ja vuokravastuiden yhteismäärä tilinpäätöksessä on 53 309 975,42 euroa, josta Hyvinvointikeskus Sopukan kiinteistöleasingvuokran osuutta on 26 364 628,66 euroa.

Tilikauden tulos

Tilikauden tulos ennen poistoeron, varausten ja rahastojen muutosta oli 5 842 201,99 euroa.

Tilikauden ali- ja ylijäämä

Tilikauden ylijäämä on 4 910 321,77 euroa. Edellisenä vuonna ylijäämä oli 4 619 920,72 euroa. Edellisten tilikausien ylijäämä vuoden 2021 lopussa oli yhteensä 7 341 407,31 euroa ja taseen kertynyt edellisten tilikausien ylijäämä vuoden 2022 lopussa on yhteensä 12 251 729,08 euroa.

Seuraavassa tiivistelmä merkittävimpien tuloerien ja toimintakatteen kehityksestä vuosina 2018 – 2022:

	<u>2018</u>	<u>2019</u>	<u>2020</u>	<u>2021</u>	<u>2022</u>
VEROTULOT	36 286 457	37 288 449	41 214 258	43 937 469	43 469 062
VALTIONOSUDET	25 672 734	25 302 034	30 408 302	27 223 905	27 283 464
INVESTOINNIT, netto	5 024 757	2 456 850	3 169 622	1 821 200	4 057 474
LAINAT	30 511 440	33 705 992	32 905 545	24 002 817	24 882 181
€/asukas	3 613	4 060	3 981	2 932	3 059
KERTYNYT YLI/ALIJÄÄMÄ	1 155 348	- 1 894 990	2 721 487	7 341 407	12 251 729
€/asukas	137	228	329	897	1 506
TOIMINTAKATE	- 61 129 558	- 63 496 236	- 62 922 628	- 62 730 934	- 63 808 018
KONSERNILAINAT, €/asukas	6 839	7 198	7 086	6 133	6 535
KONSERNIN KERTYNYT YLI/ALIJÄÄMÄ, €/asukas	3 254	3 016	3 758	4 841	6 112

Kuvio 5 Tulojen ja toimintakatteen kehitys 2018 - 2022

2.6 Kunnan henkilöstö

Sodankylän kunnan palveluksessa oli vuoden 2022 lopussa **752 henkilöä**, eli 13 henkilöä vähemmän kuin vuoden 2021 viimeisenä päivänä (765 hlö).

Sodankylän kunnassa toteutui vuonna 2022 yhteensä **699,1 henkilötyövuotta** (htv). Henkilötyövuodella tarkoitetaan täyttä työaikaa tekevän henkilön koko vuoden työaikaa. Sillä kuvataan työnantajan käytössä vuoden aikana.

Toteutuneiden henkilötyövuosien määrä jakaantui toimialoittain seuraavasti:

toimiala	toteutuneet htv 2021	toteutuneet htv 2022	muutos
Elinvoimapalvelut	5,8	6,5	0,7
Talous- ja hallintopalvelut	24,0	21,2	-2,8
Perusturvapalvelut	354,3	343,6	-10,7
Sivistyspalvelut	222,2	221,8	-0,4
Tekniset palvelut	91,6	106,0	14,4
yhteensä	697,9	699,1	1,2

Kuvio 6 Toteutuneiden henkilötyövuosien määrä 2021 – 2022

Henkilötyövuosien määrä lisääntyi noin 1,2 henkilötyövuoden verran vuoteen 2021 (697,9) verrattuna. Kaikista toteutuneista henkilötyövuosista määräaikaisten henkilöstön osuus oli n. 201 henkilötyövuotta, eli n. 29 %. Vuonna 2021 toteutuneista henkilötyövuosista määräaikaisten osuus oli 24 %. Määräaikaisten suhteellinen osuus henkilöstöstä on siis noussut merkittävästi (n. 32 htv). Toimialoittain tarkasteltuna määräaikaisten tekemien henkilötyövuosien määrä on hieman kasvanut kaikilla paitsi hallinto- ja kehittämispalveluiden toimialalla.

Kunnan henkilökunnalla oli vuonna 2022 yhteensä **18 129 sairauspoissaolopäivää**. Keskimäärin sairauspoissaolopäiviä oli **23,8** teoreettista henkilötyövuotta kohden. Vuonna 2021 sairauspoissaolopäiviä oli 14 941 päivää, keskimäärin 19,94 päivää teoreettista henkilötyövuotta kohden. Sairauspoissaolopäivien määrä on siis merkittävästi kasvanut.

Kunnan henkilöstömenoihin sisältyvät kuntaan virka- tai työsopimussuhteeseen palkattujen palkat ja sosiaalivakuutusmenot. Menoissa on mukana vakituisten henkilöstön lisäksi työllisyysvaroin palkattujen, oppisopimukseen tulleiden, projekteissa työskentelevien, kesätyöllistettyjen, sijaisen sekä muiden määräaikaisten työntekijöiden palkkauskustannukset sekä maksetut tunti- ja urakkapalkat, luottamushenkilöiden palkkiot, asiantuntijapalkkiot.

Henkilöstömenojen osuus käyttömenoista on kehittynyt seuraavasti:

	<u>henkilöstömenot, €</u>	<u>% käyttömenoista</u>
vuonna 2022	37 277 845	49 %
vuonna 2021	35 973 071	48 %
vuonna 2020	35 861 602	49 %

vuonna 2019	35 984 050	49 %
vuonna 2018	35 549 926	50 %
vuonna 2017	35 434 498	51 %
vuonna 2016	35 722 819	50 %
vuonna 2015	34 591 650	51 %

Henkilösivukulut olivat vuonna 2022 yhteensä 7 644 252 euroa, mikä oli 9,9 % käyttömenoista ja vuonna 2021 yhteensä 7 536 071 euroa, mikä oli 10 % käyttömenoista.

Henkilöstötilinpäätös

Kunnassa laaditaan erillinen henkilöstökertomus Kuntatyönantajien suosituksen pohjalta. Henkilöstökertomuksessa raportoidaan muut henkilöstöön liittyvät tunnusluvut sekä henkilöstötyöhön tehdyt toiminnalliset panostukset toimintavuoden aikana.

2.7 Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Sodankylän kunnan valtuusto-ohjelma 2021 – 2025 on vahvistettu (Kv 16.12.2021 §123) ja sen pohjalta on tarkoitus päivittää kuntastrategia vuoden 2023 aikana. Valtuusto-ohjelmassa on määritelty talouden osalta muun muassa, että veroprosentit pidetään ennallaan ja että kunta alentaa velka- ja muiden vastuiden määrää suunnitelmallisesti. Velkojen vähentämisen osalta suunta on ollut oikea ja velkarasitusta ollaan saatu pienennettyä. Lisäksi otetut korkosuojaukset toimivat hyvin ja vähentävät korkorasitusta tulevien vuosien aikana.

Sodankylän kunnan kuntastrategia on vahvistettu vuosille 2019 – 2025 (Kv 17.1.2019). Siinä on määritelty kunnan tulevaisuudenkuvaa, millainen Sodankylä haluaa olla. Strategian tavoitteita tarkennetaan toimialojen ohjelmissa ja strategioissa.

Kunnan keskeisimmiksi menestystekijöiksi on määritelty:

- pitkäjänteiset elinkeinorakenteen painotukset
- kunnan palvelut tuotetaan kustannustehokkaasti sekä omana työnä että osittain ostettuina palveluina
- ketterä ja muutosherkkä organisaatio, jossa joustava päätöksenteko
- laajennetut infrastruktuuri-investoinnit
- itseään kehittävä ja innovatiivinen henkilökunta
- aktiivinen verkostorakentaja ja kuntien edutaja Lapissa
- innovatiiviset digitaaliset ratkaisut
- haluttu kotikunta ja vierailukohde
- osallistuminen kansalaiskumppanuus-mallina

Työllisyyden ja elinkeinojen kehittämisen palvelut siirtyvät kuntien vastuulle vuoden 2025 alusta. Valmisteilla oleva TE-uudistus vahvistaa paikallishallinnon roolia edistettäessä työntekijöiden nopeaa työllistymistä ja yritysten kykyä luoda työpaikkoja. Kuntien johdolla on tarkoitus rakentaa TE-ekosysteemi, jossa paikalliset tarpeet ja resurssit saatetaan yhteispeliin elinkeinoalan vahvistamiseksi. Valtion ja kuntien palvelujen integrointi sekä lukuisten eri toimijatahojen yhteen saattaminen on raskas prosessi ja aikataulu ratkaisujen tekemiselle tiukka.

2.7.1 Hyvinvointijohtaminen

Kunnan perustehtävä on edistää asukkaidensa hyvinvointia (Kuntalaki 1 §). Terveystieteiden tutkimuskeskus 12 §:n 1 momentin mukaan kunta veloitetaan raporttoimaan valtuustolle vuosittain kuntalaisten terveydestä ja hyvinvoinnista sekä toteutetuista toimenpiteistä. Sen lisäksi valtuustolle on kerran valtuustokaudessa valmistettava laajempi hyvinvointikertomus.

Kunnan on strategisessa suunnittelussaan asetettava paikallisiin olosuhteisiin ja tarpeisiin perustuvat terveyden, hyvinvoinnin ja arjen turvallisuuden edistämisen tavoitteet ja määriteltävä niitä tukevat toimenpiteet. Hyvinvointikertomus on tärkeä osa kunnan normaalia vuosittaista strategia-, ohjelma-, talousarvio-, toiminta- ja käyttösuunnitelmatyötä. Se liittyy myös tilinpäätöksiin ja toiminnan vaikuttavuuden arviointiin. Hyvinvointi-indikaattorit liitetään muuhun toimintaympäristötietoon, jonka jälkeen niitä hyödynnetään talousarvion suunnitteluohjeiden ja itse talousarvion laadinnassa. Hyvinvointikertomus auttaa tiivistämään poikkihallinnollisesti eri alojen ja toimijoiden yhteiset tavoitteet kuntalaisten hyvinvoinnin edistämiseksi. Hyvinvointikertomus tarjoaa perustelua päätöksille, auttaa priorisoimaan toimintaa, tukee toiminnan arviointia ja auttaa varmistamaan toiminnan resurssit. Hyvinvointikertomuksen perusteella laaditaan kuntaan hyvinvointisuunnitelma, joka on osa hyvinvointikertomusta.

Kuvio 7 Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen rakenteet ja toimeenpano kunnissa vuoteen 2022 saakka (Lähde: alueuudistus.fi)

Sodankylän kunnassa on laadittu laaja hyvinvointikertomus 2017-2020 (hyväksytty Kv 1.12.2016 § 86) ja sen tavoitteita ja toimenpiteitä on seurattu vuosittain. Uutta hyvinvoinnin, terveyden ja arjen turvallisuuden suunnitelmaa vuosille 2022 -2025 on laadittu vuonna 2021 mm. toteuttamalla toukokuussa kuntalaisille hyvinvointikysely, kokoamalla vuosina 2021 – 2022 indikaattoritietoa, osallistamalla eri tahoja suunnitteluun mm. työpajoihin ja kuulemalla eri toimijoita. Kunnanhallitus hyväksyi uuden laajan hyvinvointisuunnitelman vuosille 2022-2025 16.6.2022 42 §.

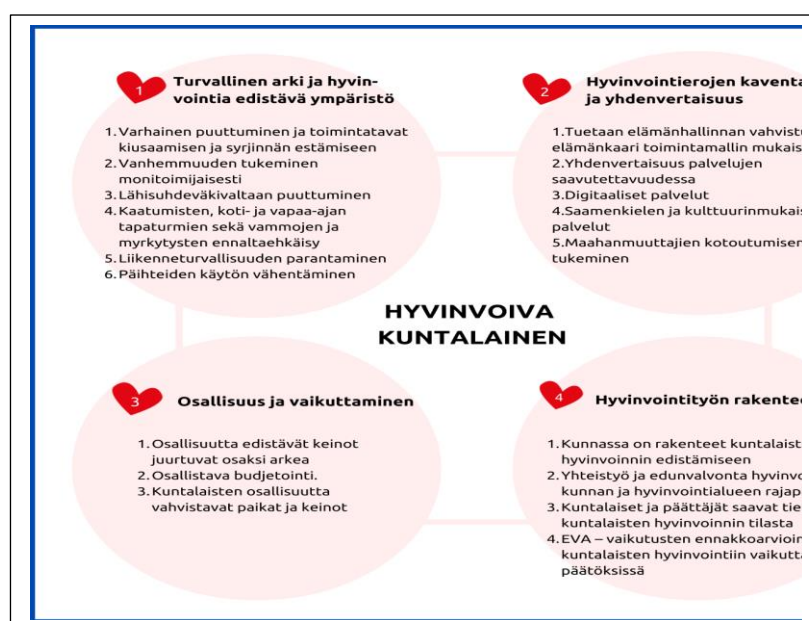
Vuoden 2023 alusta kunnilla ja hyvinvointialueilla on jaettu ja yhteinen vastuu kuntalaisten hyvinvoinnin, terveyden ja arjen turvallisuuden edistämisestä. Lainsäädännössä on neuvotteluvaihtoehtoja kunnille ja hyvinvointialueille (Laki hyvinvointialueesta (611/2021) 14 § ja sekä laissa

sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä (612/2021) 6 § ja 7 §. Neuvotteluvetoitteen li-
säksi Kuntaliitto suosittaa hyvinvointialueen ja kunnan välisen yhteistyösopimuksen laatimista.
Kunnan ja hyvinvointialueen rajapintatyon kartoittamiseksi ja tarkentamiseksi hyvinvointi- ja si-
vistyspalvelut on perustanut vuoden 2023 alusta työryhmän.

Kunnan johtoryhmä vastaa hyvinvointityön johtamisesta ja toiminta on sijoittunut hallintopalve-
lujen alle vuonna 2022. Kuntalaisten hyvinvoinnin edistäminen on keskeinen osa kunnan toimin-
taa ja sen edistämisen näkökohdat tulee huomioida kaikissa kunnan toiminnoissa. Se on kaikkia
toimialoja sitova poikkihallinnollinen, yhteistyöhön velvoittava mitattavissa oleva. Toimialat ra-
portoivat hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tavoitteiden toteutumisesta osana kunkin toi-
mialan talousarvion toteumaa. Vuosina 2020 – 2022 kunnan sisäistä hyvinvointityöryhmää sekä
laajaa hyvinvointifoorumia ei ole nimetty. Kunnassa toimii 60 % työajalla hyvinvointikoordinaat-
tori.

Vuoden 2022 talousarviossa hyvinvoinnin, terveyden ja arjen turvallisuuden painopisteet ovat
aikaisemman 2017 – 2020 laajan hyvinvointisuunnitelman mukaiset; turvallinen arki ja ympä-
ristö, viihtyisä ympäristö sekä osallistuva yhteisö ja toimiva yhteistyö.

Kunnanvaltuusto hyväksyi 16.6.2022 42 § uuden laajan hyvinvointisuunnitelman vuosille 2022 –
2025 sekä sen painopisteet ja tavoitteet.

Kuvio 8 Hyvinvoinnin ja arjen turvallisuuden suunnitelman painopisteet ja tavoitteet 2022 – 2025

Painopistealueiden, tavoitteiden ja toimenpiteiden toteutumista seurataan vuosittain hyvinvointikertomuksessa "liikennevaloilla". Toteumissa vihreä on tehty, keltainen on työn alla ja punainen on tekemättä.

Toimenpiteet, jotka on arvioitu liikennevalomallilla, on luokiteltu yllä kuvatun 2017 - 2020 laajan hyvinvointisuunnitelman painopisteiden mukaan kunnan eri toimialojen tavoitteiksi. Em. kolmen painopisteen alla on yhteensä useita kehittämiskohteita, joista on johdettu 54 toimenpidettä

vuodelle 2022. Näistä toimenpiteistä on vuoden 2022 aikana toteutettu 41 kappaletta, 7 toimenpidettä on työn alla ja 6 toimenpidettä ei ole toteutunut. Alla olevissa taulukoissa on toimenpiteiden arviointi kehittämiskohteittain.

Laajempi analyysi hyvinvointikertomuksen tavoitteista ja toteumasta on luettavissa Hyvinvointikertomuksen vuosiraportista 2020, joka löytyy mm. kunnan kotisivuilta www.sodankyla.fi.

Painopiste 1. Turvallinen arki ja ympäristö

Kehittämiskohde	Toimenpiteiden lukumäärä yhteensä	Tehdyt toimenpiteet 	Työn alla olevat toimenpiteet 	Tekemättä olevat toimenpiteet
Turvallisuuden edistäminen	16	11	3	2
Turvateknologian käyttöönoton tehostaminen	5	5	-	-
Turvallisuutta tukevat peruspalvelut	1	1		

Painopiste 2. Viihtyisä ympäristö

Kehittämiskohde	Toimenpiteiden lukumäärä yhteensä	Tehdyt toimenpiteet 	Työn alla olevat toimenpiteet 	Tekemättä olevat toimenpiteet
Asuminen	6	4		2
Ympäristö	3	3		
Liikenneyhteydet	2	1	1	

Painopiste 3. Osallistuva yhteisö

Kehittämiskohde	Toimenpiteiden lukumäärä yhteensä	Tehdyt toimenpiteet 	Työn alla olevat toimenpiteet 	Tekemättä olevat toimenpiteet
Sukupolvien kohtaaminen	20	15	3	2
Yritysyhteistyön kehittäminen	1	1		

Jatkuvan kehittämisen lisäksi Sodankylän hyvinvointityön vahvuus on prosessien nivoutuminen valtuustokauden vuosittaiseen kunnan talouden ja toiminnan suunnitteluun, päätöksentekoon ja toteuttamiseen yhdessä muiden toimijoiden kanssa. Talousarviokirjassa on osoitettu kohta hyvinvointitavoitteiden asettamiseksi ja toimeenpantavaksi lautakunnittain ja vastuualueittain. Kunnan toimialakohtaiset hyvinvointitavoitteet määritetään vuosittain ja niiden toteutumista seurataan sekä vuosiraportoinnin, että tilinpäätöksen yhteydessä.

2.8 Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä

Toimintaympäristöön liittyvät muutokset ja epävarmuustekijät toteutuessaan vaikuttavat kunnan tavoitteiden saavuttamiseen sekä talouden kehitykseen.

Hyvinvointialueuudistus on merkittävä epävarmuustekijä, jolla on monia vaikutuksia kuntiin. Hyvinvointialueuudistuksessa kunnan sosiaali- ja terveystaloudet sekä pelastuslaitoksen toiminnot siirtyivät uudelle organisaatiolle. Lapissa nämä tehtävät siirtyivät Lapin hyvinvointialueelle 1.1.2023 alkaen. Yksi merkittävimmistä riskitekijöistä uudistuksen yhteydessä on se, että mitä tapahtuu kunnan omistamille sote-kiinteistöille kolmen vuoden siirtymäajan jälkeen. Ensimmäiset kolme vuotta Lapin hyvinvointialue vuokraa kaikki kunnan sote-kiinteistöt, mutta siitä eteenpäin kiinteistöjen kohtalo on epäselvä. Toisena merkittävänä riskitekijänä ovat valtionosuudet. Sodankylässä perusturvan menot ovat olleet kunnan kokoon nähden poikkeuksellisen suuret, joka aiheuttaa sen, että menetämme valtionosuuksia suhteellisesti enemmän muihin kuntiin nähden.

Elokuussa 2022 valmistui uusi Sodankylän Monitoimikeskus (SMK), jossa ovat keskitettynä keskusta-alueen peruskoulutoiminta ja esiopetus. Hanke on vielä kesken, lopulliset rakentamiskustannukset eivät ole vielä valmistuneet. Rahoitus toteutetaan samoin kiinteistöleasing-sopimuksella kuin hyvinvointikeskus Sopukka kahta vuotta aiemmin. Myös tähän SMK:n kiinteistöleasing-sopimukseen kunta otti suojaavan koronvaihotosopimuksen kymmeneksi vuodeksi ajalle 2.1.2023 – 3.1.2033 (Kh 10.5.2021 § 2021).

Venäjän sotilaallinen hyökkäys Ukrainaan 24.2.2022 muodostaa edelleen merkittävän uhan Euroopan taloudelle ja turvallisuudelle. Venäjälle asetetut maailmanlaajuiset pakotteet tulevat heijastumaan sekä Venäjän että Euroopan talouksiin merkittävästi. Inflaatio oli kiihtynyt jo ennen varsinaista hyökkäystä ja on hyökkäyksen jälkeen kiihtynyt entisestään. Kuluttajahinnat nousivat vuonna 2022 keskimäärin 7,1 prosenttia. Korkea inflaatio vaikuttaa muun muassa kuluttajien ostovoiman heikkenemiseen.

Sodankylän kunnan kiinteistökanta on mittava ja kiinteistöihin sisältyy merkittävää korjausvelkaa. Rakennuskannasta on toteutettu salkutus ja PTS-ohjelma. Tarvittavaa toimenpideohjelmaa käydään vuosittain läpi talousarvion yhteydessä. Kiinteistöihin sisältyy merkittävää taloudellista riskiä, jota on tarpeen pienentää muun muassa kiinteistöjä myymällä.

Sodankylän väestökehitys on ollut laskeva useita vuosia peräkkäin. Tilastokeskuksen mukaan Sodankylässä oli vuoden 2021 lopussa 8187 asukasta ja vuoden 2022 lopussa 8122 asukasta. Näin ollen väestömäärä pieneni 65 henkilöllä vuonna 2022 (väestä pieneni 79 henkilöllä vuonna 2021).

Sodankylän kunnan väestö ikääntyy ja samaan aikaan syntyvien lasten määrä on pysynyt matalalla tasolla. Kunnan palvelutuotannon tulee pystyä reagoimaan väestörakenteen muutokseen nopeasti esimerkiksi varhaiskasvatuksessa. Lasten määrän vähentyessä varhaiskasvatuksen palvelut ja myöhemmin myös perusopetuksen tarve laskee. Talouden näkökulmasta haaste on pystyä sopeuttamaan palvelutuotanto tarkoituksenmukaisella tasolle.

Riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan arviointimallin edelleen kehittämienn on tarpeen oleellisten riskitekijöiden tunnistamiseksi ja valitsemaan tarkoituksenmukaisten hallintakeinojen valitsemiseksi. Sisäinen valvonta ja riskienhallinta tulee olla kokonaisvaltaista ja sen tulee toteutua kaikissa toiminnoissa kaikilla organisaatiotasoilla. Hallinnollisten prosessien parantamiseksi prosesseja ja toimintatapoja tulee arvioida ja tehdä tarvittavia korjaavia toimenpiteitä.

2.9 Ympäristötekijät

Kirjanpitolautakunnan kuntajaosto on antanut yleisohjeen ympäristöasioiden kirjaamisesta ja esittämisestä kunnan ja kuntayhtymien tilinpäätöksessä. Toimintakertomukseen on syytä sisällyttää kuvaus niistä ympäristökysymyksistä, jotka vaikuttavat olennaisesti kunnan taloudelliseen tulokseen tai asemaan tai toiminnan kehitykseen sekä siitä, miten kunta huolehtii ympäristöasioista.

Sodankylän kunta käynnisti vuonna 2019 ympäristönsuojelun yhteistyön Muonion kunnan kanssa yhteistoiminta-alueena. Ympäristönsuojelun yhteistoiminta-alue, Arktisen Lapin ympäristönsuojelu laajeni vuoden 2020 alusta lähtien käsittämään lisäksi Inarin, Utsjoen ja Enontekiön kunnat. Ympäristönsuojeluviranomaisena toimii Sodankylän kunnan teknisen lautakunnan alainen ympäristöjaosto.

Lapin Jätehuolto kuntayhtymä, Lapeco, huolehtii Sodankylän ja kahdeksan muun jäsenkunnan jätehuollon viranomaistehtävistä, jäteneuvonnasta sekä jätehuollon järjestämisestä. Kuntayhtymällä on useita hyötyasemia sekä siirtokuormaus- ja hyötyasema (ecoAsema) Sodankylässä. Hyötyjäteasemilla otetaan vastaan hyödynnettävä jäte ja toimitetaan se edelleen hyödynnettäväksi. Siirtokuormausasemien kautta polttokelpoinen jäte kuljetetaan poltettavaksi Oulun Energian Laanilan ekovoimalaitokseen.

Sodankylän kunta ei ole laatinut erillistä tilinpäätöksen liitteenä esitettävää ympäristöraporttia.

2.10 Muut ei-taloudelliset asiat

Kirjanpitolain 3a mukaisesti toimintakertomuksessa annetaan tiedot siitä, miten kunta huolehtii korruption ja lahjonnan torjunnasta sekä ihmisoikeusasioista. Tiedot annetaan siinä laajuudessa kuin se on tarpeen kirjanpitovelvollisen toiminnan vaikutusten ymmärtämiseksi.

Sodankylän kunnan sääntöjen ja ohjeiden lähtökohtana on kunnan toiminta voimassa olevan lainsäädännön mukaisesti ja mahdollisimman avoimesti sekä huomioida ja lisätä kansalaisten tiedonsaanti- ja osallistumismahdollisuuksia.

Sodankylän kunta kunnioittaa toiminnassaan ja palvelutuotannossaan ihmisoikeuksia. Sodankylän kunta toimii yhdenvertaisuuslain sekä muiden tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta edistävien lakien edellyttämällä tavalla päivittäisessä toiminnassa niin työnantajana kuin palvelutuottajana toimiessaan. Mahdollisiin puutteisiin reagoidaan välittömästi. Kunnassa laaditaan vuosittain erillinen henkilöstökertomus, jonka avulla osaltaan seurataan henkilöstön tilaa ja kehitystä johtamisen ja henkilöstön kehittämisen tueksi. Kunnan palvelutuotantoa seurataan, arvioidaan ja kehitetään jatkuvasti ja mahdollisiin poikkeamiin puututaan välittömästi. Sodankylän kunta kuuluu osaltaan saamelaiden kotiseutualueeseen. Perustuslakiin pohjautuen saamelaisilla alkuperäiskansana on oikeus ylläpitää ja kehittää omaa kieltään ja kulttuuriaan. Saamen kieli sai Suomessa vuonna 1992 laissa turvatun vähemmistökielen aseman.

Sodankylän kunnassa tarjotaan saamenkielisiä neuvolapalveluita saamea äidinkielenään puhuville ja Vuotson alueella annetaan myös saamenkielisiä ikäihmisten palveluita. Sivistyspalveluissa on erityistä huomiota kiinnitety saamankielen ja kulttuurin tukemiseen. Kunnassa toimii muun muassa pohjoissaamenkielinen kielipesä ja kielipesässä on käytössä saamelainen varhaiskasvatussuunnitelma.

Sodankylän kunnassa on laadittu maahanmuuttajien kotouttamisohjelma vuosille 2021 – 2024 ja se on hyväksytty kunnanvaltuustossa 16.12.2021 § 125.

Korruption ja lahjonnan torjunnasta huolehditaan osana kunnan toimintaa. Kunnan toiminnassa noudatetaan Kuntaliiton vuonn 2017 antamia ohjeistuksia korruption torjunnasta. Vuoden 2022 aikana ei ole havaittu korruptioon tai lahjontaan viittaavaa.

3 SELONTEKO KUNNAN SISÄISEN VALVONNAN JÄRJESTÄMISESTÄ

Kunnanhallituksen on tehtävä toimintakertomuksessa selkoa, miten sisäinen valvonta ja siihen sisältyvä riskienhallinta on kunnassa järjestetty, onko valvonnassa havaittu puutteita kuluneella tilikaudella ja miten sisäistä valvontaa on tarkoitus kehittää voimassa olevalla taloussuunnittelukaudella. Tätä tarkoitusta varten kunnanhallituksen tulee esittää toimintakertomuksessa selonteke sisäisen valvonnan järjestämisestä. Tilintarkastajan on tarkastuskertomuksessa annettava lausunto siitä, onko sisäinen valvonta kunnassa asianmukaisesti järjestetty.

Työ- ja elinkeinoministeriön alainen kirjanpitolautakunnan kuntajaosto on antanut yleisohjeen Kunnan ja kuntayhtymän tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisesta (Kuntaliitto 2020). Ohjeessa kuvataan myös sisäisen valvonnan selonteon laatiminen. Sodankylän kunnassa sisäistä valvontaa on ohjeistettu kunnanvaltuuston vahvistamilla sisäisen valvonnan ja riskien valvonnan perusteilla (Kv 27.2.2014 § 7) sekä kunnanhallituksen hyväksymällä sisäisen valvonnan ohjeella (Kh 18.8.2014 § 245).

Johtavat viranhaltijat ja muut tilivelvolliset vastaavat sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimeenpanosta ja tuloksellisuudesta vastuualueellaan. Viranhaltijat raportoivat sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimeenpanosta ja tuloksellisuudesta vastuualueensa toimielimelle.

Sisäisen valvonnan ohje koskee kunnan koko henkilökuntaa viranhaltijan ja työntekijän yleisten velvollisuuksien edellyttämällä tavalla. Henkilöstön tulee sitoutua toimimaan asetettujen tavoitteiden ja annettujen sääntöjen mukaisesti, puuttumaan havaitsemiinsa epäkohtiin ja tuomaan niitä esille sekä kehittämään jatkuvasti toimintatapoja ja omaa ammatillista osaamistaan.

Sisäisen valvonnan selonteossa tulee ottaa kantaa sisäisen valvonnan toimivuuteen lakien ja päätösten sekä hyvän hallintotavan noudattamisessa. Sisäinen valvonta toteutuu mm. selkeänä tehtävien, toimivallan ja vastuiden jakona (Sisäisen valvonnan ja riskien hallinnan perusteet, Kv 27.2.2014 § 7).

Kunnanhallitus on vuonna 2022 edistänyt tätä periaatetta seuraavilla päätöksillä:

Talousarvion täytäntöönpano-ohje on hyväksytty kunnanhallituksessa 17.1.2022 § 19 ja siinä on määritelty hankintarajat ja ohjeistettu laskujen tarkastamiseen, hyväksymiseen ja maksuihin liittyvä menettely. Hallintosäännön (Kv 16.6.2022 § 43) 26 §:n mukaan toimivallan siirtämispäätöksestä on pidettävä ajan tasalla olevaa luetteloa, joka annetaan tiedoksi valtuustolle vuosittain maaliskuussa. Toimivallan siirtämispäätökset on viety valtuustolle tiedoksi 24.3.2022 § 11.

Henkilöstön velvollisuudet ja vastuut määritellään ja tarkistetaan vuosittaisissa kehityskeskusteluissa. Henkilöstön tehtäväkuvaukset päivitetään tarpeen mukaan.

Kunnanvaltuuston 16.6.2022 § 43 hyväksymä hallintosääntö tuli voimaan 1.1.2023. Hallintosääntöpäivityksessä mm. perusturvalautakunta poistettiin ja sivistyslautakunnan nimi muutettiin hyvinvointi- ja sivistyslautakunnaksi.

Kunnan lautakunnille ja tytäryhtiöille (Asentopuulaaki Oy, Sodankylän Lämpö ja Vesi Oy, Tähtikuitu Oy ja Tähtikunta Oy) on esitetty kirjallinen pyyntö laatia määräaikaan mennessä selonteko sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä toiminnassaan vuodelta 2022. Tytäryhtiöiden toimintaa sekä konsernivalvontaa koskeva selonteko esitetään tilinpäätöksessä kohdassa Kuntakonsernin toiminta ja talous.

3.1 Säännösten, määräysten ja päätösten noudattaminen

Kuntaliiton ohjeen (2020) mukaisesti sisäisen valvonnan toimivuutta tulisi arvioida niissä tilanteissa, joissa toimielimen tai viranhaltijan toimintaan on tilikauden aikana kohdistunut kunnalliselävalitus, korvausvaatimus, syytteesen asettaminen tai muu oikeusseuraamus.

Sosiaali- ja terveydenhuollon velvoitteet määritellään lainsäädännöllä ja sitä tarkentavilla asetuksilla. Hyvinvointialueiden aloittaessa toimintansa osa säännöksistä tuli voimaan 1.3.2022. Kansallista ohjausta täydennetään asiantuntijalaitosten suosituksilla, ohjeilla ja määräyksillä. Sosiaali- ja terveydenhuollossa ja sen eri tulosyksiköissä toimitaan velvoitteiden mukaisesti soveltaen mahdollisuuksien mukaan kansallisia suosituksia. Omaa toimintaa kehitetään suunnitelmallisesti mm. ohjeilla, prosessikuvauksilla, tehtäväkuvauksilla sekä työnjakoa ja vastuita päivittämällä sekä koulutuksella. Valtion viranomaisten toimesta palvelutoimintaa seurataan (mm. laatu- ja määräaikaovelvoitteet). Aluehallintovirasto ja Valvira tekevät tarkastuskäyntejä ja puuttuvat tarvittaessa määräaikojen ylityksiin.

Oikaisuvaatimuksen tekijä vaatii perusturvalautakunnan 17.8.2022 § 99, että perusturvalautakunnan 15.6.2022 § 86 päätös sosiaaliohjaajan viran täyttämisen osalta tehdään uudelleen puolueeton ansiovertailu sekä työkokemusvertailu. Perusturvalautakunta ei muuttanut aikaisempaa päätöstään.

Perusturvalautakunnan käsittelyssä ovat olleet 16.2.2022 § 23 Korkein hallinto-oikeuden päätös (salassa pidettävä) ja 21.4.2022 § 54 Lapin aluehallintoviraston päätös kanteluasiassa (salassa pidettävä).

Lisäksi perusturvalautakunnalle tehtiin kolme oikaisuvaatimusta viranhaltijapäätöksistä (salassa pidettävä) 16.2.2022 § 22, 14.9.2022 § 122, 9.11.2022 § 156.

Sivistyspalveluiden velvoitteet määritetään lainsäädännöllä ja sitä tarkentavilla asetuksilla. Opetusministeriö ja opetushallitus antavat lisäksi tarkentavia suosituksia. Aluehallintovirasto toimii valvovana viranomaisena. Sivistyspalveluissa toimitaan näiden velvoitteiden mukaisesti ja omaa toimintaa kehitetään sisäisillä ohjeilla ja omavalvonnalla, prosessikuvauksilla ja tehtäväkuvauksen päivittämisellä. Sivistyspalveluiden koko organisaatiota koskeva kehittämissuunnitelma on jatkunut edelleen vuonna 2022. Vuonna 2022 toimintasääntöjä ja -ohjeita on noudatettu eikä tahallisia laiminlyöntejä ole havaittu.

Sivistyslautakunnan päätös 17.10.2022 § 108 Vaalajärven koulun lakkauttamista koskevassa käsittelyssä oli tapahtunut menettelyvirhe pöydällepanoehdotuksen kohdalla. Lautakunta itseoikaisi virheen käsittelemällä asian uudelleen kokouksessaan 27.10.2022 § 120.

Teknisen lautakunnan alaisessa toiminnassa säännöksiä, määräyksiä ja päätöksiä on noudatettu teknisten palveluihin liittyvien lakien- ja asetusten mukaisesti sekä kunnan ohjeistuksen mukaan sisältäen mm. rakentamisen, hankinnat, tilojen vuokrat, kiinteistöjen myymiset ja purkamiset sekä rakentamiseen ja ympäristöön liittyvien lupamenettelyjen osalta valvontoihin. Päätösten noudattamisessa ei ole havaittu puutteita.

Tilapalvelun ja yhdyskuntatekniikan vastuualueella tehtyihin viranhaltijapäätöksiin, hankintapäätöksiin tai avustuspäätöksiin ei ole vuoden 2022 aikana haettu muutosta.

Pohjois-Suomen hallinto-oikeus on antanut päätöksen 23.06.2022 koskien Polinia Oy:n valitusta rakennusvalvonta-asiassa. Valittaja haki muutosta päätökseen ja siitä määrättyyn maksuun. Siltä osin kuin valittaja vaati muutosta rakennusvalvontaviranomaisen päätösmaksuun, hallinto-oikeus ottamatta valitusta tältä osin tutkittavakseen siirtää asian tekniselle lautakunnalle oikaisuvaatimuksena käsiteltäväksi. Muutoin hallinto-oikeus on tutkinut asian ja hylkää valituksen. Tekninen lautakunta päätti 24.8.2022 § 76 pitää voimassa aikaisemman päätöksensä 21.10.2020 § 115 myös päätösmaksua koskevalta osalta. Päätöksestä määrätty maksu on rakennusvalvontaviranomaisen taksan mukainen ja kohdistuu kiinteistön omistajaan.

Kunnanhallitus on vuonna 2022 käsitellyt kokouksessaan seuraavan oikaisuvaatimuksen:

- Kunnanhallitus hylkäsi 17.1.2022 § 16 Esa Siirtolan oikaisuvaatimuksen koskien korvausvelvollisuutta yhdenvertaisuuslain vastaisesta syrjinnästä (Kh 540 §/ 7.12.2021).
- Kunnanhallitus päätti 7.12.2022 § 469, että maanomistajien oikaisuvaatimus koskien kunnanhallituksen (12.9.2022 § 359) ranta-asemakaavoituksen aloittamista kiinteistöllä Seitavaara 758-408-36-2 ei aiheuta muutosta.

Kunnanhallitus itseoikaisi 16.12.2022 § 490 menettelyvirheen vuoksi korjaamalla kunnanhallituksen 7.12.2022 pykälät 480, 481, ja 482 ja käsittelee asiat uudelleen 16.12.2023 kokouksessa. Perusteena itseoikaisulle oli, että Pohjois-Lapin Ruoka Oy:n hallintoasioiden valmisteluun oli osallistunut esteellisiä henkilöitä. Talous- ja hallintojohtaja toimii Pohjois-Lapin Ruoka Oy:n hallituksen puheenjohtajana ja ruokapalvelupäällikkö on yhtiön toimitusjohtaja.

Kunnanhallitus valitti 10.2.2022 § 69 Pohjois-Suomen hallinto-oikeutteen Lapin aluehallintoviraston 28.1.2022 antamasta päätöksestä koskien Metsähallituksen hakemusta metsästysrajoituksista Sodankylässä. Metsähallituksen hakemus metsästyksen rajoittamiseksi on osa toimenpiteitä, jotka ovat heikentäneet Lapin asukkaiden ja erityisesti sodankyläläisten oikeudellista asemaa sekä ikäikäisiä nautintaoikeuksia.

Pohjois-Suomen hallinto-oikeuden päätös 5.5.2022 koskien palkan takaisinperintää koskevaa valitusta Sodankylän kunnanhallituksen 4.5.2020 § 180 päätöksestä.

3.2 Tavoitteiden toteutuminen, varojen käytön valvonta, tuloksellisuuden arvioinnin pätevyys ja luotettavuus

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tavoitteena on varmistaa, että kunnalle asetetut tavoitteet saavutetaan ja että toiminta on taloudellista ja tuloksellista.

Talousarviossa esitettyjen toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden saavuttamisesta ja raportoinnista vastaavat tilivelvolliset ja muut vastuuhenkilöt toimialueellaan. Toimialat ovat arvioineet toteutumista sisäisissä palaverissa, mahdolliset havainnot on käsitelty ja poikkeamiin on puututtu. Tilivelvolliset, toimielimet ja konsernin tytäryhteisöt raportoivat kunnanhallitukselle ja valtuustolle.

Toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumista on seurattu vuoden 2022 aikana annetuissa toteutumaraporteissa kunnanhallituksen esityksestä kunnanvaltuustossa (Kv 16.6.2022 § 41). Raportoinnissa on kiinnitetty huomiota toiminnallisten tavoitteiden saavuttamiseen, varojen riittävyyteen ja talouden tasapainottamiseen. Kunnanhallitus on seurannut kunnan taloutta säännöllisesti ja ohjeistanut toimielimiä, tilivelvollisia viranhaltijoita sekä talousvastuussa olevia esimiehiä kunnanhallituksen 17.1.2022 § 19 hyväksymän talousarvion täytäntöönpano-ohjeen mukaisesti pitämään tiukkaa talouskuria ja hyväksymään vain toiminnan kannalta välttämättömät menot vuonna 2022 sekä toteuttamaan valtuuston 10.9.2020 § 59 hyväksymän talouden tasapainottamisohjelman mukaisia talouden tasapainottamistoimenpiteitä.

Vuoden 2022 talousarviota tarkistettiin kaksi kertaa vuoden aikana. Kunnanvaltuuston päätöksellä 25.8.2022 § 66 tarkistettiin talousarvion investointiohjelma ja kunnanvaltuuston päätöksellä 15.11.2022 § 99 talousarvioon tarkistettiin toimialakohtaiset määrärahamuutokset, verotulot ja muut rahoituskuluja koskevat muutokset. Lisäksi talousarviota tarkistettiin investointien osalta.

Kunnanvaltuusto hyväksyi 20.3.2023 § 5 sivistyslautakunnan vuoden 2022 talousarvion 572 176 euron ylityksen.

3.3 Riskienhallinnan järjestäminen

Riskienhallinnan järjestämistä arvioidaan selonteossa esimerkiksi seuraavin perustein: 1) kunnanvaltuuston hyväksymien sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan periaatteet ja kunnanhallituksen niiden soveltamiseksi antamat ohjeet ja niiden noudattaminen 2) riskienhallinnan ja seurannan selkeä vastuunjako ja asiantuntemuksen riittävyys 3) kunnan riskienkartoituksen ajantasai-

suus ja kattavuus ja 4) merkittävimpien riskien ja niiden hallitsemiseksi tehtävien toimien dokumentointi, seuranta-, ja raportointikäytännöt sekä niiden toteuttaminen ja onnistuminen toteutuneiden riskien ajallisessa ja rahamääräisessä ennakkoinnissa.

Kunnan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteiden (Kv 27.2.2014 §7) mukaan kuntakonsernin riskit jaotellaan neljään pääryhmään: strategiset, taloudelliset ja toiminnalliset sekä vahinkoriskit. Riskienhallintaa tuli toteuttaa talousarvion ja merkittävien päätösten valmistelun yhteydessä.

Toimialat ja konserniyhteisöt analysoivat talousarvion laadinnan yhteydessä toimintaympäristön muutoksia, tunnistavat tavoitteita uhkaavia riskejä sekä arvioivat niiden vaikutuksia ja toteutumisen todennäköisyyttä. Kehitettävää olisi edelleen riskianalyysin mukaisesti kunnanhallituksen tulisi koota koko kuntakonsernia koskeva riskianalyysi ja menettelytavat merkittävimpien riskien hallitsemiseksi.

Taloudellisia riskejä pyritään hallitsemaan ostolaskujen kierrätysohjelmalla, joka estää vaarallisten tehtävähdistelmien syntymisen (laskujen tarkastaja ei voi toimia samaan aikaan myös laskun hyväksyjänä).

Kuntalain 84 §:n 2 momentissa tarkoitettun kunnan luottamushenkilön ja viranhaltijan on tehtävä sidonnaisuusilmoitus johtotehtävistään sekä luottamustoimistaan elinkeinotoimintaa harjoittavissa yrityksissä ja muissa yhteisöissä, merkittävästä varallisuudestaan sekä muistakin sidonnaisuuksista, joilla voi olla merkitystä luottamus- ja virkatehtävien hoitamisessa.

Kunnan on pidettävä sidonnaisuuksista rekisteriä yleisessä tietoverkossa, jollei salassapitoa koskevista säännöksistä muuta johdu. Ilmoitusvelvollisuuden piiriin kuuluvan luottamustoimen tai tehtävän päättyessä henkilöä koskevat tiedot on poistettava rekisteristä ja tietoverkosta.

Sodankylän kunnassa on käytössä henkilöstön työturvallisuuteen ja työsuojeluun liittyviä riskienhallintajärjestelmiä, kuten työkyvyn tukemisen periaatteet ja ESS-järjestelmän poissaolojen puheeksiotto. Työnantaja on hankkinut työntekijöilleen työssään tarvittavat turva- ja suojavälineet sekä järjestänyt henkilöstölle mm. työturvallisuus- ja ensiapukoulutusta.

EU-tietosuoja-asetus astui voimaan toukokuussa 2018, tietoturvariskien arviointi on suoritettu ja tietosuojavastaavat on nimetty. Henkilötietojen käsittelyn on oltava tietosuoja-asetuksen mukaista ja siihen liittyen henkilöstön ohjeistusta ja osaamista kehitetään edelleen. EU-asetuksen myötä säädetty kansallinen tietosuojalaki tuli voimaan 1.1.2019. Rekisterinpitäjän on dokumentoitava kaikki henkilötietojen tietoturvaloukkaukset.

Vahinkoriskit kartoitetaan ja arvioidaan säännöllisesti. Vakuutuksilla pyritään kattamaan henkilövahinkojen, omaisuusvahinkojen sekä toiminnan keskeytymisen ja toiminnan vastuun riskien taloudelliset seuraamukset.

3.4 Omaisuuden hankinnan, luovutuksen ja hoidon valvonta

Kunnanvaltuuston 1.2.2018 hyväksymä hankintastrategia määrittää hankintatoimen suuntaa pitkällä aikavälillä ja sillä asetetaan tavoitteet kunnan hankintatoimelle. Koko kuntakonsernia koskeva hankintastrategia huomioi hankintojen ekologisen, sosiaalisen ja taloudellisen vaikutuksen.

Toimivalta hankinnoissa on määritelty vuoden 2022 talousarvion täytäntöönpano-ohjeessa. Kunnanhallitus on hyväksynyt kunnan hankintaohjeen 30.1.2018 ja se on viety tiedoksi kunnanvaltuustolle 15.3.2018. Kunnanhallitus hyväksyi 13.2.2018 päivitetyn pienhankintaohjeen, jota käytetään kansallisen kynnysarvon alittavissa hankinnoissa.

3.5 Sopimustoiminta

Kunnanhallitus käsitteli 11.4.2022 § 157 osakassopimusta (salassa pidettävä).

Kunnanhallitus päätti 6.6.2022 § 230 ottaa käyttöön Sodankylän kunnan ja Solinum Oy:n välillä 15.11.2019 solmitun IT-palvelusopimuksen optiovuodet 1.1.2023-31.12.2024.

Kunnanhallitus päätti 15.8.2022 § 301 Sodankylän kunnan ja kunnanjohtajan välisen johtajasopimuksen.

Kunnanhallitus vahvisti 12.9.2022 § 353 lomituspalveluhenkilöstön siirtymisen Muhoksen kunnan palvelukseen liikkeenluovutuksella 1.1.2023 alkaen.

Kunnanhallitus hyväksyi 24.10.2022 § 400 House of Lapland Oy:n kanssa tehtävän palvelusopimuksen vuodelle 2023.

Kunnanhallitus päätti 21.11.2022 § 437 ottaa käyttöön 1.1.2023 lukien Suomen Kuntaperintä Oy:n muistutus- ja perintäpalvelut.

Kunnanhallitus hyväksyi 7.12.2022 § 479 Sodankylän kunnan ja Lapin hyvinvointialueen välisen henkilöstön siirtosopimuksen 1.1.2023 alkaen.

Kunnanhallitus hyväksyi 16.12.2022 § 493 Sodankylän kunnan ja Pohjois-Lapin Ruoka Oy:n välisen henkilöstön siirtosopimuksen 1.1.2023 alkaen.

Kunnanvaltuusto hyväksyi 10.2.2022 § 4 Sodankylän kunnan sitoutumisen Leader-ryhmän kuntarahoitussuuteen EU:n ohjelmakaudelle 2023-2027.

Kunnanvaltuusto hyväksyi 24.3.2022 § 9 Lapin hyvinvointialueelle siirtyvästä omaisuudesta, toimitiloista ja sopimuksista 1.1.2023.

Käytettävissä olevien selvitysten ja selontekojen perusteella hankinnat ja kilpailutukset ovat perustuneet valtuuston, kunnanhallituksen ja muiden toimielinten päätöksiin ja hallintosäännöllä ja talousarvion toimeenpano-ohjeella delegoituun päätösvallan käyttöön. Investoinneista ja suuremmissa käyttötalouteen liittyvissä hankinnoista on tehty erilliset sopimukset.

3.6 Arvio sisäisen tarkastuksen järjestämisestä

Sisäisen tarkastuksen tehtävä on arvioida hyvän hallintotavan, sisäisen valvonnan ja riskien timivuutta ja tehokkuutta sekä tukea kunnan johtavia viranhaltijoita ja toimielimiä riskienhallinnan toteutuksessa.

Henkilöstön tietoisuutta sisäisen valvonnan tarkoituksesta ja tavoitteista pyritään lisäämään järjestämällä säännöllisiä keskusteluja ja katselmuksia organisaation sisällä. Sisäistä tarkastusta toteutetaan jatkuvasti mm. työsopimukset ja virkamääräykset sekä myönnetään henkilöstölle hankinnanvaraiset työ- ja virkavapaat, poissaolot ja vuosilomat.

Sisäisen tarkastuksen järjestämisen yhtenä tarkoituksena on edistää kunkin toimialan tavoitteiden saavuttamista. Lisäksi sisäisen tarkastuksen järjestelmällinen toteuttaminen auttaa eri toimintojen kehittämisessä sekä mahdollisten virheiden ja epätarkkuuksien poistamisessa. Toimialata ovat raportoineet toteuttavansa sisäistä valvontaa muun muassa itsearviointeilla. Lisäksi

sisäistä valvontaa toteutetaan päivittäisen toiminnan yhteydessä. Sisäisen valvonnan raportoinnissa on vielä kehitettävää ja tavoitteellista kehittämistyötä tulee jatkaa.

Kunnanhallitus toteaa lausuntonaan sisäisen valvonnan asianmukaisuudesta ja riittävydestä talouden ja toiminnan perusteella, että kunnan hallinto ja pääosin toiminut kuntalain, hallintosäännön sekä kunnanhallituksen hyväksymien sisäisen valvonnan ohjeiden mukaan ja että sisäinen valvonta on toimivaa ja asianmukaisesti järjestettyä.

4 KOKONAISTALouden KEHITYS

TOIMIALUE / TULOSALUE	TILINPÄÄTÖS 2021	TALOUSARVIO 2022	TILINPÄÄTÖS 2022	POIKKEAMA TA / TP 2022	POIKKEAMA TA / TP 2022	MUUTOS € TP 2022/ TP 2021	MUUTOS % TP 2022/ TP 2021
Ulkoinen + sisäinen	€	€	€	€	%		
TARKASTUSLAUTAKUNTA	32 159	39 500	30 748	- 8 752	-28,5	- 1 411	-4,4
KESKUSVAALILAUTAKUNTA	50 721	43 256	21 962	- 21 294	-97,0	- 28 759	-56,7
KUNNANHALLITUS							
ELINVOIMAPALVELUT	456 091	1 178 224	800 172	- 378 052	-47,2	344 080	75,4
Kehittämispalvelut	456 091	1 178 224	800 172	- 378 052	-47,2	344 080	75,4
TALOUS- JA HALLINTOPALVELUT	2 449 000	3 531 942	3 345 480	- 186 462	-5,6	896 480	36,6
Hallintopalvelut	2 408 010	3 444 496	3 289 742	- 154 754	-4,7	881 732	36,6
Maaseutupalvelut	40 990	87 446	55 738	- 31 708	-56,9	14 748	36,0
PERUSTURVALAUTAKUNTA	40 781 028	40 713 946	38 356 680	- 2 357 266	-6,1	- 2 424 347	-5,9
Sosiaalipalvelut	8 682 688	8 581 285	8 096 212	- 485 073	-6,0	- 586 476	-6,8
Ikäihmisten palvelut	10 013 594	9 447 302	9 494 712	47 410	0,5	518 882	-5,2
Perusterveydenhuolto	9 821 505	9 685 359	8 864 189	- 821 170	-9,3	- 957 317	-9,7
Erikoissairanhoido	12 263 240	13 000 000	11 901 567	- 1 098 433	-9,2	- 361 673	-2,9
SIVISTYSLAUTAKUNTA	19 257 318	17 170 713	17 742 998	572 285	3,2	- 1 514 319	-7,9
Sivistyshallinto	939 090	1 113 387	938 054	- 175 334	-18,7	- 1 036	-0,1
Koulutus	10 205 602	8 813 640	9 241 437	427 797	4,6	964 165	-9,4
Vapaa-ajan palvelut	2 489 630	1 627 498	1 866 135	238 637	12,8	623 495	-25,0
Sompion kirjasto	644 850	571 487	544 296	- 27 191	-5,0	- 100 554	-15,6
Varhaiskasvatus	4 978 146	5 044 701	5 153 077	108 376	2,1	174 931	3,5
TEKNINEN LAUTAKUNTA	- 295 383	3 635 411	3 509 978	- 125 433	-3,6	3 805 361	-1288,3
Yhdyskuntatekniikka	2 080 994	2 683 176	2 378 253	- 304 923	-12,8	297 259	14,3
Tilapalvelut	- 2 831 489	419 512	762 360	342 848	45,0	3 593 849	-126,9
Rakennusvalvonta	63 207	87 695	351	- 88 046	25091,5	- 63 558	-100,6
Ympäristönsuojelu	83 125	116 747	98 121	- 18 626	-19,0	14 996	18,0
Ympäristöterveydenhuolto	308 780	328 281	271 596	- 56 685	-20,9	- 37 185	-12,0
YHTEENSÄ	62 730 933	66 312 992	63 808 018	- 2 504 974	-3,9	1 077 085	1,7

TOIMIALUE / TULOSALUE	TILINPÄÄTÖS 2021	TALOUSARVIO 2022	TILINPÄÄTÖS 2022	POIKKEAMA TA / TP 2021	POIKKEAMA TA / TP 2022	MUUTOS € TP 2022/ TP 2021	MUUTOS % TP 2022/ TP 2021
Ulkoinen	€	€	€	€	%		
TARKASTUSLAUTAKUNTA	32 158	39 500	30 644	- 8 856	-28,9	- 1 514	-4,7
KESKUSVAALILAUTAKUNTA	50 269	43 156	21 174	- 21 982	-103,8	- 29 095	-57,9
KUNNANHALLITUS							
ELINVOIMAPALVELUT	280 341	1 142 017	747 812	- 394 205	-52,7	467 471	166,8
Elinvoimapalvelut	280 341	1 142 017	747 812	- 394 205	-52,7	467 471	166,8
TALOUS- JA HALLINTOPALVELUT	3 414 798	3 505 034	3 310 701	- 194 333	-5,9	- 104 097	-3,0
Hallintopalvelut	3 394 800	3 433 250	3 269 273	- 163 977	-5,0	- 125 527	-3,7
Maaseutupalvelut	19 998	71 784	41 428	- 30 356	-73,3	21 430	107,2
PERUSTURVALAUTAKUNTA	36 876 614	38 186 408	35 925 038	- 2 261 370	-6,3	- 951 576	-2,6
Sosiaalipalvelut	8 432 166	8 283 388	7 819 274	- 464 114	-5,9	- 612 892	-7,3
Ikäihmisten palvelut	7 545 000	7 381 176	7 490 994	109 818	1,5	54 006	-0,7
Perusterveydenhuolto	8 636 207	9 521 844	8 713 203	- 808 641	-9,3	- 76 996	0,9
Erikoissairanhoido	12 263 240	13 000 000	11 901 567	- 1 098 433	-9,2	- 361 673	-2,9
SIVISTYSLAUTAKUNTA	13 779 366	14 021 396	14 783 085	761 689	5,2	1 003 719	7,3
Sivistyshallinto	883 262	1 051 440	918 271	- 133 169	-14,5	35 009	4,0
Koulutus	7 616 366	7 348 617	8 040 156	691 539	8,6	423 789	5,6
Vapaa-ajan palvelut	741 711	815 196	983 012	167 816	17,1	241 301	32,5
Sompion kirjasto	429 028	467 474	440 301	- 27 173	-6,2	11 274	2,6
Varhaiskasvatus	4 108 999	4 338 669	4 401 345	62 676	1,4	292 346	7,1
TEKNINEN LAUTAKUNTA	8 297 388	9 375 481	8 989 564	- 385 917	-4,3	692 176	8,3
Yhdyskuntatekniikka	2 253 345	2 773 670	2 477 879	- 295 792	-11,9	224 534	10,0
Tilapalvelut	5 642 365	6 105 878	6 178 468	72 590	1,2	536 103	9,5
Rakennusvalvonta	37 126	73 405	9 419	- 82 824	879,3	- 46 545	-125,4
Ympäristönsuojelu	67 289	102 911	79 312	- 23 599	-29,8	12 023	17,9
Ympäristöterveydenhuolto	297 263	319 617	263 325	- 56 292	-21,4	- 33 938	-11,4
YHTEENSÄ	62 730 933	66 312 992	63 808 018	- 2 504 974	-3,9	1 077 085	1,7

Kuvio 8 Toimialojen ja vastualueiden nettomenojen muutos verrattuna vuoteen 2021

4.1 Tilikauden tuloksen muodostuminen

Tilikauden tuloksen muodostumista kuvataan tuloslaskelman ja siitä laskettavien tunnuslukujen avulla. Tilikaudelle jaksotettujen tulojen riittävyys jaksotettuihin menoihin osoitetaan tuloslaskelman välitulosten eli toimintakatteen, vuosikatteen ja tilikauden tuloksen avulla. Arvioinnissa käytetään lisäksi tuloslaskelman eristä ja välituloksista lasketettuja tunnuslukuja.

TULOSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT

	2022	2021
	1 000 e	1 000 e
Toimintatuotot	13 413	12 541
Toimintakulut	-77 221	-75 272
Toimintakate	-63 808	-62 731
Verotulot	43 469	43 937
Valtionosuudet	27 283	27 224
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	97	104
Muut rahoitustuotot	2 990	1 318
Korkokulut	-323	-322
Muut rahoituskulut	-30	-2
Vuosikate	9 678	9 528
Poistot ja arvonalentumiset	-3 836	-4 205
Tilikauden tulos	5 842	5 323
Tilinpäätössiirot	-932	-703
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	4 910	4 620

	2022	2021
Toimintatuotot/ Toimintakulut, %	17,4	16,7
Vuosikate/ Poistot, %	252,3	226,6
Vuosikate, euroa / asukas	1190	1164
Asukasmäärä	8134	8187

Kuvio 9 Tuloslaskelma ja sen tunnusluvut

Toimintakate on toimintatuottojen ja -kulujen erotus, joka osoittaa verorahoituksen osuuden toiminnan kuluista.

Maksurahoituksen osuutta toimintamenoista kuvataan tunnusluvulla, joka lasketaan kaavasta:

Toimintatuotot prosenttia toimintakuluista
= 100 * Toimintatuotot / Toimintakulut

Tunnusluku osoittaa paljonko toiminnan kuluista saadaan katetuksi palvelusuoritteiden myynti- ja maksutuotoilla sekä varsinaisen toiminnan tuotoilla. Saatua prosenttiosuutta vähennettynä sadasta osoittaa taas, paljonko toimintakuluista rahoitetaan verotuloina.

Vuosikate osoittaa tulo- ja rahoituksen, joka jää käytettäväksi investointeihin, sijoituksiin ja lainan lyhennyksiin. Vuosikate on keskeinen kateluku arvioitaessa tulo- ja rahoituksen riittävyyttä. Perusoletus on, että mikäli vuosikate on siitä vähennettävien käyttöomaisuuden poistojen suuruinen, kunnan tulo- ja rahoitus on riittävä.

Vuosikatteen ja poistojen vertailussa on vakiintunut käyttöön seuraava tunnusluku:

Vuosikate prosenttia poistoista:

= 100 * Vuosikate / Poistot ja arvonalentumiset

Kun tunnusluvun arvo on 100 %, oletetaan kunnan tulorahoituksen olevan riittävä. Oletusta voidaan pitää pätevänä vain, jos poistot ja arvonalentumiset vastaavat kunnan keskimääräistä vuotuista investointitasoa.

Tulorahoitus on ylijäämäinen, kun vuosikate ylittää poistot, ja alijäämäinen, kun vuosikate alittaa poistot.

Jos vuosikate on negatiivinen, on kunnan tulorahoitus heikko.

Vuosikate €/asukas

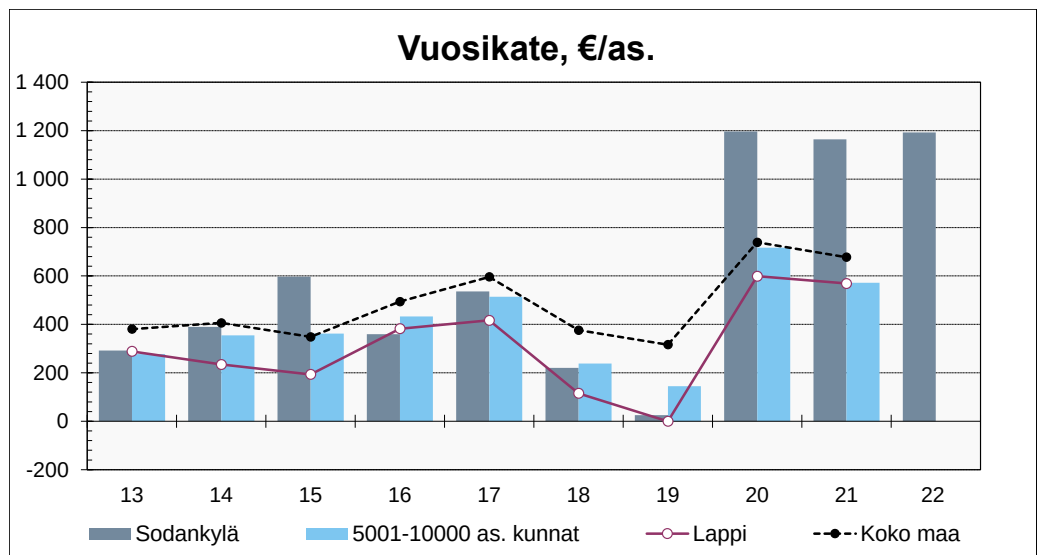
Vuosikate asukasta kohden on yleisesti käytetty tunnusluku tulorahoituksen riittävyyden arvioinnissa. Kuntakohtainen tavoitearvo tunnusluvulle saadaan jakamalla edellä mainittu keskimääräinen vuotuinen investointitaso asukasmäärällä.

Tilikauden tulos on tilikaudelle jaksotettujen tulojen ja menojen erotus, joka lisää tai vähentää kunnan omaa pääomaa. Tilikauden tulokseen saattaa olennaisesti vaikuttaa satunnaiset tulot tai kulut, mistä syystä tulorahoituksen riittävyyden arviointia ei voida määritellä sen perusteella.

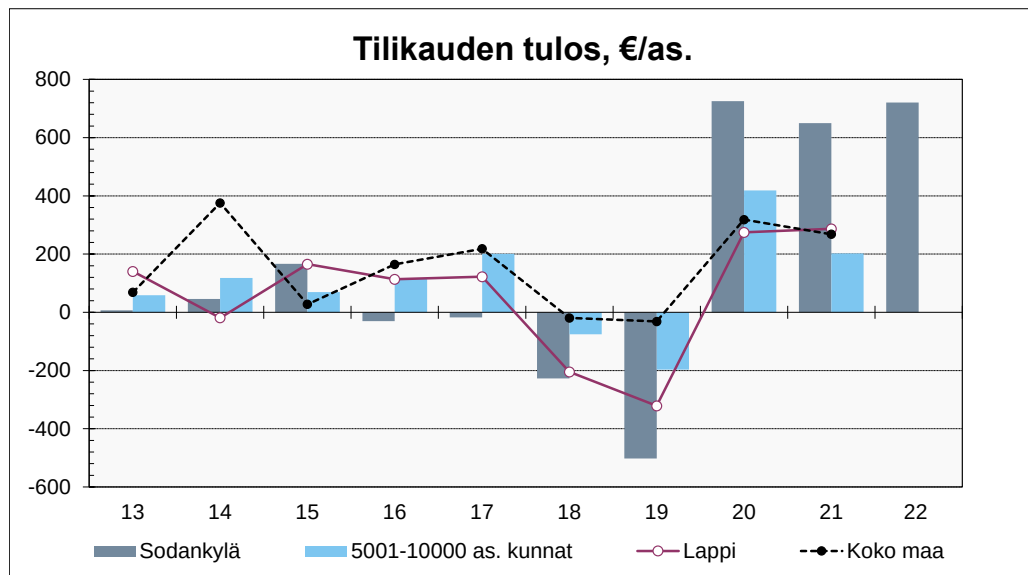
Tilikauden tuloksen jälkeen esitettävät erät ovat poistoero- ja tuloksenkäsittelyeriä. Ylijäämäinen tilikauden tulos voidaan siirtää varauksiin, rahastoida tai liittää tilinpäätöstä seuraavan vuoden tilinpäätöksessä edellisiltä vuosilta kertyneeseen yli- tai alijäämään. Ylijäämää lisääviä tai alijäämää vähentäviä eriä ovat varausten ja rahastojen vähentäminen.

Yhteenvedona tuloslaskelman tunnuslukujen kehityksestä todetaan, että Sodankylän vuosikate nousi 26 euroa/asukas vuoteen 2021 nähden. Vuosikate oli 1 190 euroa/asukas vuonna 2022.

Tilikauden tulos vuonna 2022 oli 718 euroa/asukas.

Kuvio 10 Vuosikatteen kehitys vuosina 2014 - 2022, Sodankylä,
(Luvut 6001 - 10.000 as, Lappeenranta, koko maa, vuosina 2014 - 2021, lähde Tilastokeskus)

Kuvio 11 Tilikauden tuloksen kehitys vuosina 2014 - 2022, Sodankylä,
(Luvut 6001 - 10.000 as, Lappi, koko maa, vuosina 2014 - 2021, lähde Tilastokeskus)

4.2 Toiminnan rahoitus

Toiminnan rahoitusta tilikauden aikana tarkastellaan rahoituslaskelman ja siitä laskettavien tunnuslukujen avulla. Rahoituslaskelmassa esitetään erikseen tulo-rahoituksen ja investointien nettomäärä ja rahoitustoiminnan eli anto- ja ottolainauksen, oman pääoman ja maksuvalmiuden muutosten nettomäärä. Näiden kahden nettomäärän erotus tai summa osoittaa kunnan rahavarojen muutoksen tilikaudella.

Toimintakertomuksessa suositellaan seuraavan rahoituslaskelmakaavan ja siitä laskettavien tunnuslukujen ottamista.

RAHOITUSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT

	2022 1000 e	2021 1000 e
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	9 678	9 528
Tulorahotuksen korjauserät	-396	-550
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-4 273	-2 306
Rahoitusosuudet investointeihin	2	85
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	214	400
Toiminnan ja investointien rahavirta	5 225	7 157
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	-53	-98
Antolainasaamisen vähennykset	476	316
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0	1 500
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-4 290	-10 403
Lyhytaikaisten lainojen muutos		
Oman pääoman muutokset		
Muut maksuvalmiuden muutokset	1 630	-3 385
Rahoituksen rahavirta	-2 237	-12 070
Rahavarojen muutos	2 988	-4 913
Rahavarat 31.12.	9 853	6 865
Rahavarat 1.1.	6 865	11 778

	2022	2021
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, 1 000 €	13 476	8 322
Investointien tulorahoitus, %	226,6	429,0
Lainanhoitokate	2,2	0,9
Laskennallinen lainanhoitokate	2,9	3,0
Kassan riittävyys, pv	42	28
Asukasmäärä	8 134	8 187

Talousarvioon 2022 on sisällytetty Sodankylän Vanhustenkotiyhdistys ry:ltä luovutuksella siirtyneet rakennusten sekä vaihtokirjalla Mesikämmenen rakennuksen hankintahinta ja lainojen määrä, mutta toteutumassa niitä ei ole huomioitu, koska niissä ei ollut rahavirtavaikutusta.

Kuvio 12 Rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut

INVESTOINNIT

Toiminnan ja investointien rahavirta ja sen kertymä, €

Rahoituslaskelman välitulos Toiminnan ja investointien rahavirta itsessään on jo tunnusluku, jonka positiivinen (yliäämäinen) määrä ilmaisee sen, kuinka paljon rahavirrasta jää nettoantolainaukseen, lainojen lyhennyksiin ja kassan vahvistamiseen ja negatiivinen (alijäämäinen) määrä ilmaisee sen, että menoja joudutaan kattamaan joko olemassa olevia kasvavaroja vähentämällä taikka ottamalla lisää lainaa.

Toiminnan ja investointien rahavirta -välituloksen tilinpäätösvuoden ja neljän edellisen vuoden kertymän avulla voidaan seurata investointien omarahoituksen toteutumista pitemmällä aikavälillä siltä osin kuin kertymä on laskettavissa. Omaraahoitusvaatimus täyttyy, jos kertymä viimeksi päättyneenä tilinpäätösvuonna on positiivinen. Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä ei saisi muodostua pysyvästi negatiiviseksi.

Investointien tulorahoitus, %:

$= 100 \cdot \text{Vuosikate} / \text{Investointien omahankintameno}$

Investointien tulorahoitus -tunnusluku kertoo kuinka paljon investointien omahankintamenosta on rahoitettu tulorahoituksella. Tunnusluku vähennettynä sadasta osoittaa prosenttiosuuden, mikä on jäänyt rahoitettavaksi pääomarahoituksella eli pysyvien vastaavien hyödykkeiden myynnillä, lainalla tai rahavarojen määrää vähentämällä.

Investointien omahankintamenolla tarkoitetaan rahoituslaskelman investointimenoja, joista on vähennetty rahoituslaskelmaan merkityt rahoitusosuudet.

LAINANHOITO

Laskennallinen lainanhoitokate:

$= (\text{Vuosikate} + \text{Korkokulut}) / (\text{Korkokulut} + \text{Laskennalliset lainanlyhennykset})$

Tunnusluku kuvaa lainanhoitoon käytettävissä olevan tulorahoituksen ja laskennallisten lainanlyhennysten sekä korkojen suhdetta eli kykyä hoitaa lainoista aiheutuvia velvoitteita. Laskennallinen lainanhoitokate lasketaan kaavalla, jossa tuloslaskelman vuosikatteen lisäksi lisätään korkokulut ja jossa saatu summa jaetaan korkokulujen ja laskennallisten lainanlyhennysten summalla. Laskennalliset lainanlyhennykset saadaan jakamalla taseen lainat kahdeksalla, mikä kuvaa oletettua jäljellä olevaa laina-aikaa. Lainoihin luetaan korolliset pitkäaikaiset ja lyhytaikaiset lainat, kuten kuntatodistukset.

Tulorahoitus riittää lainojen hoitoon, jos tunnusluvun arvo on 1 tai suurempi. Kun tunnusluvun arvo on alle 1, joudutaan vieraan pääoman hoitoon ottamaan lisälainaa, realisoimaan kunnan omaisuutta tai vähentämään rahavaroja.

Luotettavan kuvan kunnan lainanhoitokyvystä saa tarkastelemalla tunnuslukua useamman vuoden jaksolla. Kunnan lainanhoitokyky on hyvä, kun tunnusluvun arvo on yli 2, tyydyttävä kun tunnusluku on 1 - 2 ja heikko kun tunnusluvun arvo jää alle yhden.

Lainanhoitokate

$= (\text{Vuosikate} + \text{Korkokulut}) / (\text{Korkokulut} + \text{Lainanlyhennykset})$

Lainanhoitokate kertoo kunnan tulorahoituksen riittävyyden vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten maksuun. Jos kunnan lainakannasta enemmän kuin 20 % on kertalyhenteisiä lainoja, otetaan lyhennyksen määräksi tunnuslukua laskettaessa laskennallinen vuosilyhennys, joka saadaan jakamalla edellä mainittu lainakanta 31.12 kahdeksalla.

MAKSUVALMIUS

Kassan riittävyys (pv):

$= 365 \text{ pv} \times \text{Rahavarat } 31.12. / \text{Kassasta maksut tilikaudella}$

Kunnan maksuvalmiutta kuvataan kassan riittävyytenä päivissä. Tunnusluku ilmaisee monenko päivän kassasta maksut voidaan kattaa kunnan kassavaroilla. Rahavaroihin lasketaan rahoitusarvopaperit sekä rahat ja pankkisaamiset.

Kassasta maksut kootaan seuraavista tilikauden tuloslaskelman ja rahoituslaskelman eristä:

Tuloslaskelmasta:

Toimintakulut - Valmistus omaan käyttöön

Korkokulut

Muut rahoituskulut

Rahoituslaskelmasta:

Investointimenot

Antolainojen lisäys

Pitkäaikaisten lainojen vähennys (lyhennykset)

Yhteenvetona rahoituslaskelmasta ja sen tunnusluvuista todetaan, että investoinnit vuonna 2022 oli 1,9 milj.€ suuremmat kuin edellisvuotena. Investointien tulorahoitus- % ja lainanhoitokate paranivat. Tulorahoitus riitti kattamaan investointeja sekä lainojen hoitoon. Kunnan maksuvalmius piteni 14 päivällä edellisvuoteen nähden.

4.3 Rahoitusasema ja sen muutokset

Kunnan rahoituksen rakennetta kuvataan taseen ja siitä laskettavien tunnuslukujen avulla. Rahoitusasemassa tilikaudella tapahtuneet muutokset, kuten sijoitukset, pääoman lisäyksestä ja palautukset käyvät ilmi rahoituslaskelmasta.

TASE JA SEN TUNNUSLUVUT

VASTAAVAA	2022 1 000 €	2021 1 000 €	VASTATTAVAA	2022 1 000 €	2021 1 000 €
A PYSYVÄT VASTAAVAT	67 075	61 650	A OMA PÄÄOMA	44 167	38 286
I Aineettomat hyödykkeet	98	133	I Peruspääoma	28 305	28 305
1. Aineettomat oikeudet	48	16	II Arvonkorotusrahoisto		
2. Muut pitkävaikutteiset menot	50	117	III Muut omat rahastot	3 610	2 640
3. Ennakkomaksut		-	IV Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	7 342	2 721
			V Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	4 910	4 620
II Aineelliset hyödykkeet	44 629	38 827	B POISTOERO JA VAPAAEHTOSET VARAUKSET	1 589	1 627
1. Maa- ja vesialueet	4 521	4 527			
2. Rakennukset	30 740	27 418	1. Poistoero	1 112	1 150
3. Kiinteät rakenteet ja laitteet	5 635	5 414	2. Vapaaehtoiset varaukset	477	477
4. Koneet ja kalusto	2 004	1 159			
5. Muut aineelliset hyödykkeet	39	39	C PAKOLLISET VARAUKSET	161	161
6. Ennakkomaksut ja kesken- eräiset hankinnat	1 690	270	1. Eläkevaraukset		
			2. Muut pakolliset varaukset	161	161
III Sijoitukset	22 348	22 690	D TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	32	37
1. Osakkeet ja osuudet	14 621	14 602	1. Valtion toimeksiannot		3
2. Joukkovelkakirjasaamiset			2. Lahjoitusrahastojen pääomat	32	34
3. Muut lainasaamiset	7 538	8 003	3. Muut toimeksiantojen pääomat		
4. Muut saamiset	189	85			
B TOIMEKSIANTOJEN VARAT -	92	- 461	E VIERAS PÄÄOMA	35 472	33 778
1. Valtion toimeksiannot	1	4	I Pitkäaikainen	22 589	21 948
2. Lahjoitusrahastojen erityiskatteet			1. Joukkovelkakirjalainat		
3. Muut toimeksiantojen varat -	93	- 465	2. Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	21 780	21 725
			3. Lainat julkisyhteisöiltä	586	
C VAIHTUVAT VASTAAVAT	14 438	12 700	4. Lainat muilta luotonantajilta		
I Vaihto-omaisuus	148	140	5. Saadut ennakot	199	199
1. Aineet ja tarvikkeet	148	140	6. Ostovelat		
2. Keskeneneräiset tuotteet			7. Muut velat/Liittymismaksut ja muut velat	24	24
3. Valmiit tuotteet			8. Siirtovelat		
4. Muu vaihto-omaisuus					
5. Ennakkomaksut			II Lyhytaikainen	12 883	11 830
II Saamiset	4 437	5 695	1. Joukkovelkakirjalainat		
Pitkäaikaiset saamiset	-	-	2. Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	2 516	2 278
1. Myyntisaamiset			3. Lainat julkisyhteisöiltä		
2. Lainasaamiset	-	-	4. Lainat muilta luotonantajilta		
3. Muut saamiset	-	-	5. Saadut ennakot	216	265
4. Siirtosaamiset	-	-	6. Ostovelat	4 052	3 308
Lyhytaikaiset saamiset	4 437	5 695	7. Muut velat/Liittymismaksut ja muut velat	694	679
1. Myyntisaamiset	1 252	1 379	8. Siirtovelat	5 405	5 300
2. Lainasaamiset	152	110	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	81 421	73 889
3. Muut saamiset	2 914	2 706			
4. Siirtosaamiset	119	1 500			
III Rahoitusomaisuusarvopaperit	-	-			
1. Osakkeet ja osuudet	-	-			
2. Sijoitukset rahamarkkina- instrumentteihin	-	-			
3. Joukkovelkakirjalainasaamiset	-	-			
4. Muut arvopaperit	-	-			
IV Rahat ja pankkisaamiset	9 853	6 865			
VASTAAVAA YHTEENSÄ	81 421	73 889			

TASEEN TUNNUSLUVUT

	2022	2021
Omavaraisuusaste, %	56,5	54,4
Suhteellinen velkaantuneisuus,%	41,7	39,8
Kertynyt yli-/alijäämä, 1000 €	12 252	ylj. 7341
Kertynyt yli-/alijäämä, €/asukas	1506	897
Lainakanta 31.12., 1000 €	24 882	24 003
Lainat €/asukas	3 059	2 931
Lainat ja vuokravastuut, 31.12., 1000 €	53 310	49 222
Lainat ja vuokravastuut, €/asukas	6 564	6 012
Lainasaamiset 31.12., 1000 €	7 538	8 003
Asukasmäärä	8 134	8 187

TASEEN TUNNUSLUVUT

Taseesta laskettavat tunnusluvut kuvaavat kunnan omavaraisuutta, rahoitusvarallisuutta ja velkaisuutta.

Omavaraisuusaste, %:

= $100 * (\text{Oma pääoma} + \text{Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset}) / (\text{Koko pääoma} - \text{Saadut ennakot})$

Omavaraisuusaste mittaa kunnan vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja sen kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä tähtäyksellä.

Omavaraisuuden hyvänä tavoitetasona voidaan pitää kuntatalouden keskimääräistä 70 %:n omavaraisuutta. 50 %:n tai sitä alempi omavaraisuusaste merkitsee kuntataloudessa merkittävän suurta velkarasitetta.

Suhteellinen velkaantuneisuus, %

= $100 * (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot}) / \text{Käyttötulot}$

Tunnusluku kertoo kuinka paljon kunnan käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun. Tunnusluvun osoittajaan merkitään tarkasteluvuoden tilinpäätöksen koko vieras pääoma vähennettynä saaduilla ennakkomaksuilla. Käyttötulot muodostuvat tilikauden toimintatuotoista, verotuloista ja käyttötalouden valtionosuuksista.

Suhteellinen velkaantuneisuus on omavaraisuusastetta käyttökelpoisempi tunnusluku kuntien välisessä vertailussa, koska pysyvien vastaavien hyödykkeiden ikä, niiden arvostus tai poistomenetelmä ei vaikuta tunnusluvun arvoon.

Mitä pienempi velkaantuneisuuden tunnusluvun arvo on, sitä paremmat mahdollisuudet kunnalla on selviytyä velan takaisinmaksusta tulorahoituksella.

Kertynyt ylijäämä (alijäämä)

= Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä) + Tilikauden ylijäämä (alijäämä)

Luku osoittaa, paljonko kunnalla on kertynyt ylijäämää tulevien vuosien liikkumavarana, taikka paljonko on kertynyt alijäämää, joka on katettava tulevina vuosina.

Kertynyt ylijäämä (alijäämä), €/asukas

= $(\text{Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)} + \text{Tilikauden ylijäämä (alijäämä)}) / \text{Asukasmäärä}$

Luku osoittaa asukaskohtaisen kertyneen ylijäämän tai katettavan kertyneen alijäämän määrän. Asukasmääränä käytetään tilinpäätösvoiton päättymispäivän mukaista kunnan asukasmäärää.

Lainakanta 31.12.

= $\text{Vieras pääoma} - (\text{Saadut ennakot} + \text{Ostovelat} + \text{Siirtovelat} + \text{Muut velat})$

Kunnan lainakannalla tarkoitetaan korollista vierasta pääomaa.

Lainat €/asukas

Asukaskohtainen lainamäärä lasketaan jakamalla edellä mainittu lainakanta tilinpäätösvuoden päättymispäivän mukaisella kunnan asukasmäärällä.

Lainat ja vuokravastuut 31.12.

= Vieras pääoma – (Saadut ennakot + Ostovelat + Siirtovelat + Muut velat) + Vuokravastuut

Lainat ja vuokravastuut saadaan lisäämällä lainakantaan vuokravastuiden määrä. Vuokravastuiden määrä huomioidaan liitetiedoissa ilmoitetun mukaisena.

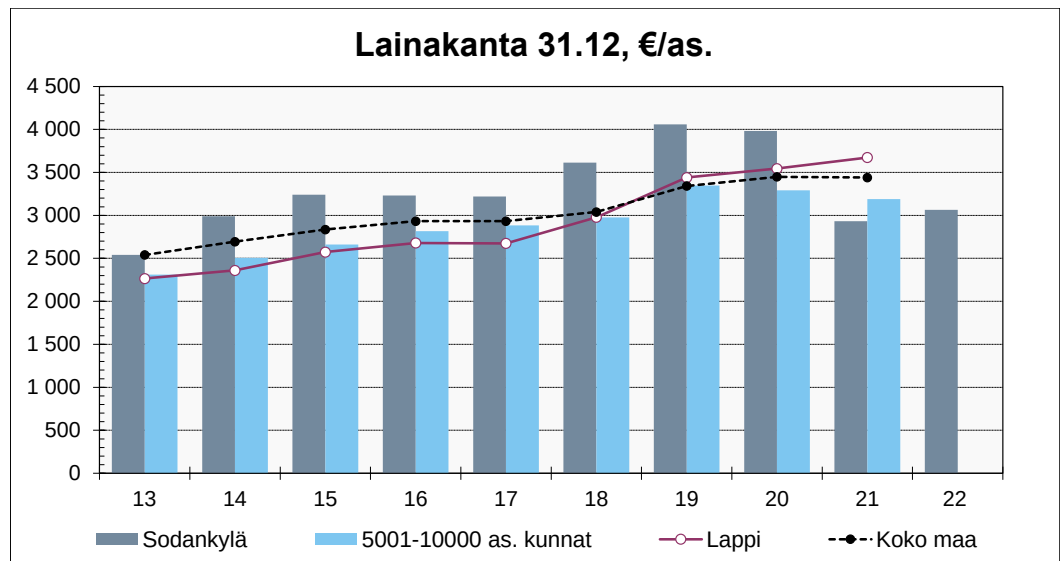
Lainat ja vuokravastuut, euroa/asukas

Asukaskohtainen tunnusluku lasketaan jakamalla edellä mainittu lainojen ja vastuiden määrä tilinpäätösvuoden päättymispäivän mukaisella kunnan asukasmäärällä.

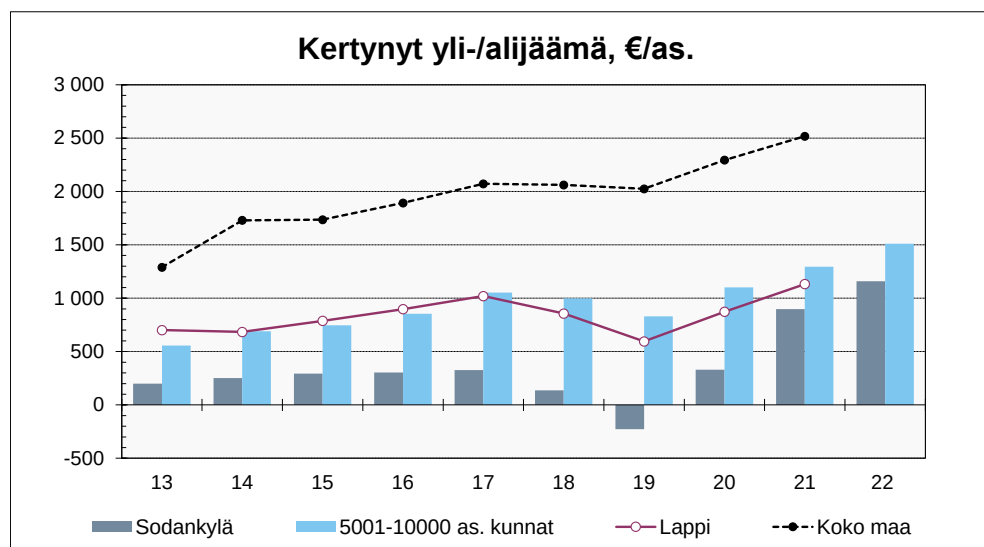
Lainasaamiset 31.12.

= Sijoituksiin merkityt joukkovelkakirjalainasaamiset ja muut lainasaamiset

Lainasaamisilla tarkoitetaan pysyviin vastaaviin merkittyjä antolainoja kunnan omistamien ja uiden yhteisöjen investointien rahoittamiseen.

Kuvio 13 Lainakannan kehitys, €/asukas vuosina 2013 - 2022, Sodankylä (Luvut 6001 - 10 000 as, Lappeenranta, koko maa, vuosina 2013 - 2021, lähde Tilastokeskus)

Kuvio 14 Kertynyt yli-/alijäämä, €/asukas vuosina 2013 - 2022, Sodankylä (Luvut 6001 - 10 000 as, Lappeenranta, koko maa, vuosina 2013 - 2021, lähde Tilastokeskus)

4.4 Kokonaistulot ja –menot

Kokonaistulosten ja –menojen laskelma laaditaan tuloslaskelmasta ja rahoituslaskelmasta, jotka sisältävät vain ulkoiset tulot, menot ja rahoitustapahtumat on yhdistelty rivi riviltä.

KUNNAN KOKONAISTULOT JA -MENOT

TULOT	mij.€	%	MENOT	mij.€	%
Toiminta			Toiminta		
Toimintatuotot	13,41	15,4	Toimintakulut	77,22	90,0
Verotulot	43,47	49,9	- Valmistus omaan käyttöön	0,0	0,0
Valtionosuudet	27,28	31,3			
Korkotuotot	0,09	0,1	Korkokulut	0,32	0,4
Muut rahoitustuotot	2,99	3,4	Muut rahoituskulut	0,03	0,0
Tulorahoituksen korjauserät			Tulorahoituksen korjauserät		
- Pysyvien vastaavien hyöd. luovutustulot	-0,83	-0,9	+/- Pakollisen varausten muutos	0,00	0,0
Investoinnit			- Pysyvien vastaavien hyöd. luovutustappiot	-0,43	-0,5
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0,00	0,0	Investoinnit		
Pysyvien vastaavien hyöd. luovutustulot	0,21	0,2	Investointimenot	4,27	5,0
Rahoitustoiminta			Rahoitustoiminta		
Antolainasaamisten vähennykset	0,48	0,6	Antolainasaamisten lisäykset	0,05	0,1
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0,00	0,0	Pitkäaikaisten lainojen vähennys	4,29	5,0
Lyhytaikaisten lainojen lisäys	0,00	0,0	Lyhytaikaisten lainojen vähennys	0,00	0,0
Oman pääoman lisäykset	0,00	0,0	Oman pääoman vähennykset	0,00	0,0
Kokonaistulot yhteensä	87,12	100,0	Kokonaismenot yhteensä	85,75	100,0

4.5 Hallituksen esitys tilikauden tuloksen käsittelystä

Kunnanhallitus esittää tilikauden 5 842 201,99 euron tuloksen käsittelystä seuraavaa:

Tuloutetaan tehtyjä poistoeroja suunnitelman mukaan 38 115,12 euroa.

Kehittämisrahaston vähennystä 30 004,66 euroa ja lisäystä 1 000 000 euroa.

Vuoden 2022 tilikauden ylijäämä 4 910 321,77 euroa siirretään taseeseen tilikauden yli-/alijää-mätilille.

5 KUNTAKONSERNIN TOIMINTA JA TALOUS

Toimintakertomuksessa esitetään yhdistelmä kunnan tytär-, osakkuus- ja muista omistusyhteisöistä sekä kuntayhtymistä, joissa kunta on mukana.

Tytäryhteisöt	Osuus %	Kuntayhtymät	Osuus %
As Oy Ansajokos	100	Lapin Liitto	4,70
As Oy Kaksilauttasen Asentopolku	51,55	Pohjois-Lapin alueyhteistyön Ky	53,00
As Oy Kesäkämmen	61,49	Lapin Sairaanhoidopiiri Ky	6,24
As Oy Kuoninkipiha	100	Kolpeneen Palvelukeskus Ky	3,81
As Oy Luoston Laavutie	57,52	Ounastähti Ky	27,30
As Oy Sodankylän Maevaara	100	Lapin Jätehuolto Ky	21,98
As Oy Metsähannus	100	Rovaniemen koulutusky	10,15
As Oy Sodankylän Metsäkoto	100		
As Oy Puistolantie	78,70	Osakkuusyhteisöt	
As Oy Pujotta	100	Rovakaira Oy	25,93
As Oy Syväkangas	100	Pyhä-Luosto Vesi Oy	32,50
As Oy Teukkoranta	100	As Oy Luoston Ahmakaarre	47,70
As Oy Sodankylän Vuonaspura	100	Pohjois-Lapin Ruoka Oy	30,00
Asentopuulaaki Oy	100		
Koy Luoston Lusti	74,80	Säätiöt ja yhdistykset	
Koy Sodankylän Palvelukeskus	90	Sodankylän Elokuvajuhlat ry	
Sodankylän Lämpö ja Vesi Oy	100		
Tankahuolto Oy	85,50		
Tähtikunta Oy	100		
Tähtikuitu Oy	100		

5.1 Konsernitilinpäätökseen on yhdistetty seuraavat:

	Yhdistely konsernitilinpäätökseen	
	Yhdistetty (kpl)	Ei yhdistetty (kpl)
Tytäryhteisöt		
Yhtiöt		
Kiinteistö- ja asuntoyhtiöt	16	
Kunnallista liiketoimintaa harjoittavat yhtiöt	4	
Muut yhtiöt		
Osuuskunnat		
Yhdistykset	1	
Kuntayhtymät	7	
Osakkuusyhteisöt	3	1
Muut omistusyhteisyyshyhteisöt		
Yhteensä	31	1

Pohjois-Lapin Ruoka Oy aloitti varsinaisen toimintansa 1.1.2023 lähtien.

5.2 Konserniyhtiöille ja –yhteisöille asetetut tavoitteet

Konsernitiimissä on kunnanjohtajan johdolla kokoonnuttu säännöllisesti vuoden 2022 aikana. Konsernitiimiin kuuuvat kunnanjohtaja, konserniyhtiöiden (Sodankylän Lämpö ja Vesi Oy, Tähtikunta Oy, Tähtikuitu Oy ja Asentopuulaaki Oy) toimitusjohtajat, tekninen johtaja, kehitysjohtaja ja talous- ja hallintojohtaja. Konsernitiimipalavereissa on yhteisesti laadittu kaikkia konserniyhtiöitä koskevat yleistavoitteet ja lisäksi on laadittu yhtiökohtaiset tavoitteet kullekin yhtiölle. Huomattavaa on lisäksi, että konserniohje on hyväksytty kunnanvaltuustossa 15.11.2022 § 100.

Alla taulukossa on yleistavoitteet, joihin yhtiöiden toimitusjohtajat ovat sitoutuneet. Erillisissä liitteissä on kerrottu tarkemmin yhtiökohtaisten tavoitteiden toteutumisesta.

Tavoite	Mittari
Yhtiöiden toiminta on kannattavaa	Tilikauden tulos
Yhtiöt huolehtivat omaisuutensa arvosta	Peruskorjaukset %/omaisuuden tasearvo
Yhtiöt ovat vakavaraisia ja kykenevät suoriutumaan taloudellisista velvoitteistaan	Omavaraisuusaste %
Yhtiöiden asiakkaat ovat tyytyväisiä	Reklamointien määrä

- Asentopuulaaki Oy:n tulos oli 1,06 miljoonaa euroa. Yhtiö ei ole ottanut uusia lainoja.
- Sodankylän Lämpö ja Vesi Oy tulos oli 19 tuhatta euroa. Lainojen hoitokulut katettiin tulorahoituksella.
- Tähtikuitu Oy:n tulos oli 143 tuhatta euroa. Vuonna 2022 ei nostettu uutta lainaa.
- Tähtikunta Oy:n tulos oli 107 tuhatta euroa. Vuonna 2022 suoritettiin ylimääräinen lainanlyhenys 250 000 euroa.

5.3 Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Konserniyhtiöiltä on pyydetty selonteko sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämistä, joilla saattaa olla vaikutusta konsernin tulevaan kehitykseen. Selonteko asiasta on pyydetty seuraavilta kuntakonserniin kuuluvilta yhtiöiltä, jotka muodostavat merkittävimmän osan emokunnan ulkopuolisesta liikevaihdosta: Asentopuulaaki Oy, Sodankylän Lämpö ja Vesi Oy, Tähtikuitu Oy ja Tähtikunta Oy.

Jokainen yhtiö on raportoinut osaltaan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestään. Saatujen selonteiden pohjalta voidaan todeta, että sisäinen valvonta ja riskienhallinta on toteutettu yhtiöissä asianmukaisesti.

Yhtiöt ovat arvioineet suurimpia riskejään seuraavasti:

Asentopuulaaki Oy:n esille tuomat riskit ovat asuntojen käyttöasteen laskeminen, ennakoidut korjaukset, lainanhoitokulujen merkittävä nousu sekä pieni organisaatio. Lisäksi peruskorjauskustannusten nousu urakoitsijoiden vähäisyyden vuoksi ja materiaalikustannusten nousu mainitaan keskeisenä riskinä.

Sodankylän Lämpö ja Vesi Oy:n suurimmat riskit liittyvät vesihuollossa veden säästämiseen, jakelun keskeytymiseen tai jäteveden puhdistuksen keskeytymiseen sekä lämpöhuollossa lämmön toimituksen katkeamiseen tai tuotannon keskeytymiseen. Mahdolliset toiminnan riskit (veden säästämisen tai jakeluiden keskeytyminen) on pyritty vakuuttamaan, jotta ne olisivat hallittavissa.

Tähtikuitu Oy on raportoinut yhtiön suurimmiksi riskeiksi nykyisen organisaation ohuuden ja siten sen haavoittuvuuden, odottamattomat ja ennustamattomat, ulkoisen toimijan aiheuttamat tekniset laiteviat ja kaapelikatkot sekä työkohteissa sattuvat työtapaturmat.

Tähtikunta Oy raportoi yhtiön suurimmaksi riskeiksi kiinteistöjen tuhoutuminen, kiinteistöjen arvon aleneminen, vuokrasopimusten irtisanominen, liian suuret kiinteistöjen korjauskustannukset. Lisäksi suuriin investointeihin ryhtyminen ilman riittävää varmuutta vuokratuloista, yleinen talouslama, vähäinen henkilökunta, maksuvalmiuden heikkeneminen tai se, että pitkäaikaisten sopimusten optioita ei lunasteta.

Yhtiöt ovat kertoneet varautuvansa riskeihin vakuutuksin, taloudellisella puskurilla, toiminnan valvonnalla suunnitelmallisesti, kehittämällä ennakointia ja kokonaisvaltaista riskienhallintaa, jatkuvalla talouden seurannalla, työhyvinvoinnista huolehtimalla sekä strategian päivittämällä ja hankintojen kilpailutuksilla.

5.4 Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä

Kunnanvaltuusto on asettanut vuosittain tavoitteet sekä konserniyhtiöille että konserniohjaukselle. Tavoitteiden toteutumisesta raportoidaan tilinpäätöksessä.

Merkittävimpien tytä- ja osakkuusyhtiöiden taloudellisesta tilanteesta on selvitys kunnan tilinpäätöksessä.

Sisäisen valvonnan perusteet (Kv 27.2.2014 § 7) ja sisäisen valvonnan ohjeet (Kh 18.8.2014 § 245) on tarkoitettu noudatettavaksi koko Sodankylän kuntakonsernissa. Perusteisiin sisältyy sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tavoitteita, käsitteitä ja menettelytapoja.

Konserniyhtiöiden ja -yhteisöjen tilivelvollisia ovat toimitusjohtajat/toiminnanjohtajat ja hallitukset. Tilivelvollisella on vastuu johtamansa toiminnan riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan järjestämisestä ja niiden jatkuvasta ylläpidosta.

Sisäisen valvonnan toteutuminen ja sisäisen valvonnan kehittämisen tarve vaihtelee yhtiöittäin, mikä tulee ottaa huomioon konsernivalvontaa kehitettäessä. Erityisesti omistajapolitiikan ja konserniohjauksen sekä sisäisen valvonnan ja tarkastuksen käsitteisiin ja sitä kautta niihin sisältyviin toimenpiteisiin on perusteltua kiinnittää huomiota. Asia on ajankohtainen koko kuntakonsernissa emokunta mukaan lukien.

Kunnanhallitus on seurannut konserniyhteisöjen toimintaa ja pyytänyt yhteisöiltä toimintakatsauksia tarpeen mukaan ja lisäksi konserniyhtiöiden toimitusjohtajat ovat käyneet kertomassa toiminnastaan kunnanhallituksessa.

Intressitapahtumia koskeva liitetieto

Tähtikuitu Oy on raportoinut, että toimitusjohtajalla on johtajasopimus. Hallituksen jäsenillä tai henkilöstöllä ei ole yhtiöitä tai liiketoimintaa yhtiön kanssa.

Tähtikunta Oy on ilmoittanut, että toimitusjohtajalla on toimitusjohtajasopimus, jossa on sovittu kuuden kuukauden palkkaa vastaavasta erokorvauksesta. Lisäksi Tähtikunta Oy on ilmoittanut, että Sodankylän kunnan aiemmin antamaa pääomainsaamista on jäljellä 1 049 452,21 euroa.

Asentopuulaaki Oy ja Sodankylän Lämpö ja Vesi Oy ovat ilmoittaneet, että niillä ei ole intressitapahtumia.

5.5 Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut

KONSERNITULOSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT

	2022	2021
	1 000 e	1 000 e
Toimintatuotot	52 872	46 139
Toimintakulut	-110 318	-105 927
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta (tappiosta)	1 156	1 651
Toimintakate	-56 290	-58 137
Verotulot	43 316	43 811
Valtionosuudet	31 142	31 022
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	30	76
Muut rahoitustuotot	205	58
Korkokulut	-626	-511
Muut rahoituskulut	-411	-200
Vuosikate	17 366	16 119
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-5 795	-6 227
Omistuksen eliminointierot		-2
Arvonalentumiset	-808	-1 503
Satunnaiset erät	27	-46
Tilikauden tulos	10 790	8 341
Tilinpäätössiirrot	-900	-743
Tilikauden verot	-4	-3
Laskennalliset verot	-38	-64
Vähemmistöosuudet	11	4
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	9 859	7 535

	2022	2021
Toimintatuotot/ Toimintakulut, %	47,9	43,6
Vuosikate/ Poistot, %	263,0	208,5
Vuosikate/ euroa/ asukas	2 135	1 969
Asukasmäärä	8 134	8 187

Kuvio 15 Konsernituloslaskelma ja sen tunnusluvut

Toimintatuotot prosenttia toimintakuluista

= 100 * Toimintatuotot / Toimintakulut

Konsernin koko ja konserniin kuuluvien yhteisöjen luonne vaikuttavan tunnusluvun arvoon ja selittävät konsernikohtaisia eroja.

Vuosikate osoittaa konsernin tulorahoituksen, joka jää käytettäväksi investointeihin, sijoituksiin ja lainan lyhennyksiin. Vuosikate on keskeinen kateluku arvioitaessa tulorahoituksen riittävyyttä. Perusoletus on, että mikäli vuosikate on siitä vähennettävien poistojen suuruinen, konsernin tulorahoitus on riittävä.

Vuosikatteen ja poistojen vertailussa on vakiintunut käyttöön seuraava tunnusluku:

Vuosikate prosenttia poistoista

= 100 * Vuosikate/ (Suunnitelman mukaiset poistot + Arvonalentumiset)

Kun tunnusluvun arvo on 100 %, oletetaan konsernin tulorahoituksen olevan riittävä. Oletusta voidaan kuitenkin pitää pätevänä vain, jos poistot ja arvonalentumiset vastaavat konserniyhteisöjen keskimääräistä vuotuista investointitasoa. Investoinneilla tarkoitetaan tällöin poistonalaisten investointien omahankintamenoa, joka saadaan vähentämällä hankintamenoista valtionosuudet ja muut rahoitusosuudet.

Tulorahoitus on ylijäämäinen, kun vuosikate ylittää poistot ja alijäämäinen, kun vuosikate alittaa poistot. Myös nämä väittämät pitävät paikkansa vain, jos poistot vastaavat keskimääräistä konsernitilinpäätökseen yhdisteltävien yhteisöjen ja säätiöiden vuotuista investointitasoa. Tulorahoituksen voidaan katsoa olevan riittävä, jos poistot kattavat pitkällä aikavälillä keskimääräiset poistonalaiset investoinnit. Jos vuosikate on negatiivinen, on konsernin tulorahoitus heikko.

Vuosikate euroa/asukas

Vuosikate asukasta kohden on yleisesti käytetty tunnusluku tulorahoituksen riittävyyden arvioinnissa. Konsernikohtainen tavoitearvo tunnusluvulle saadaan jakamalla edellä mainittu keskimääräinen vuotuinen investointitaso asukasmäärällä.

Keskimääräistä, kaikkia kuntakonserneja koskevaa tavoitearvoa ei voida asettaa. Mm. konserniyhteisöjen toimintojen sisältö vaikuttaa vuosikatetavoitteen määrittämiseen konsernissa.

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT

	2022 1000 e	2021 1000 e
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	17 366	16 119
Satunnaiset erät	27	-46
Tilikauden verot	-4	-3
Tulorahotuksen korjauserät	-981	-1 406
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-10 479	-8 394
Rahoitusosuudet investointeihin	303	295
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	469	1 522
Toiminnan ja investointien rahavirta	6 701	8 087
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäys	-84	-47
Antolainasaamisen vähennys	73	110
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	4 481	4 353
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-7 155	-12 014
Lyhytaikaisten lainojen muutos	446	-698
Oman pääoman muutokset	15	-72
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-376	338
Vaihto-omaisuuden muutos	-85	-48
Saamisten muutos	1 271	-4 132
Korottomien velkojen muutokset	1 269	990
Rahoituksen rahavirta	-145	-11 220
Rahavarojen muutos	6 556	-3 133
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	23 024	16 469
Rahavarat 1.1.	16 469	19 602

	2022	2021
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, 1 000 €	18262	13183
Investointien tulorahoitus, %	170,7	199,0
Lainanhoitokate	2,3	1,3
Laskennallinen lainanhoitokate	2,5	2,5
Kassan riittävyys, pv	65	47
Asukasmäärä	8 134	8 187

Kuvio 16 Konsernin rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut

INVESTOINNIT

Toiminnan ja investointien rahavirta ja sen kertymä, €

Rahoituslaskelman välitulokse Toiminnan ja investointien rahavirta itsessään on jo tunnusluku, jonka positiivinen (ylijäämäinen) määrä ilmaisee sen, kuinka paljon rahavirrasta jää nettoantolainaukseen, lainojen lyhennyksiin ja kassan vahvistamiseen ja negatiivinen (alijäämäinen) määrä ilmaisee sen, että menoja joudutaan kattamaan joko olemassa olevia kassavaroja vähentämällä taikka ottamalla lisää lainaa.

Toiminnan ja investointien rahavirta -välituloksen tilinpäätösvoiton ja neljän edellisen vuoden kertymän avulla voidaan seurata investointien omarahoituksen toteutumista pitemmällä aikavälillä siltä osin kuin kertymä on laskettavissa. Omarahoitusvaatimus täyttyy, jos kertymä viimeksi päättyneenä tilinpäätösvoitolla on positiivinen. Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä ei saisi muodostua pysyvästi negatiiviseksi.

Investointien tulorahoitus, %

= $100 \cdot \text{Vuositulos} / \text{Investointien omahankintameno}$

Investointien tulorahoitus –tunnusluku kertoo kuinka paljon investointien omahankintamenoista on rahoitettu tulorahoituksella. Tunnusluku vähennettynä sadasta osoittaa prosenttiosuuden, mikä on jäänyt rahoitettavaksi pääomarahoituksella eli pysyvien vastaavien hyödykkeiden myynnillä, lainalla tai rahavarojen määrää vähentämällä.

Investointien omahankintamenoilla tarkoitetaan rahoituslaskelman investointimenoja, joista on vähennetty rahoituslaskelmaan merkityt rahoitusosuudet.

LAINANHOITO

Laskennallinen lainanhoitokate:

= $(\text{Vuositulos} + \text{Korkokulut}) / (\text{Korkokulut} + \text{Laskennalliset lainanlyhennykset})$

Tunnusluku kuvaa lainanhoitoon käytettävissä olevan tulorahoituksen ja laskennallisten lainanlyhennysten sekä korkojen suhdetta eli kykyä hoitaa lainoista aiheutuvia velvoitteita. Laskennallinen lainanhoitokate lasketaan kaavalla, jossa tulorahoituksen vuosikatteeseen lisätään korkokulut ja jossa saatu summa jaetaan korkokulujen ja laskennallisten lainanlyhennysten summalla. Laskennalliset lainanlyhennykset saadaan jakamalla taseen lainat kahdeksalla, mikä kuvaa oletettua jäljellä olevaa laina-aikaa. Lainoihin luetaan korolliset pitkäaikaiset ja lyhytaikaiset lainat, kuten kuntatodistukset.

Tulorahoitus riittää lainojen hoitoon, jos tunnusluvun arvo on 1 tai suurempi. Kun tunnusluvun arvo on alle 1, joudutaan vieraan pääoman hoitoon ottamaan lisälainaa, realisoimaan kunnan omaisuutta tai vähentämään rahavaroja.

Luotettavan kuvan kunnan lainanhoitokyvystä saa tarkastelemalla tunnuslukua useamman vuoden jaksolla. Kunnan lainanhoitokyky on hyvä, kun tunnusluvun arvo on yli 2, tyydyttävä kun tunnusluku on 1 - 2 ja heikko kun tunnusluvun arvo jää alle yhden.

Konsernitilinpäätöksen laskennallista lainanhoitokatetta käytetään yhtenä tunnuslukuna kuntalain 118 §:n mukaisessa erityisen vaikean taloudellisen aseman arvioinnissa. Kuntalain 118 §:n mukainen tunnusluvun raja-arvo on 0,8.

Lainanhoitokate

= $(\text{Vuositulos} + \text{Korkokulut}) / (\text{Korkokulut} + \text{Lainanlyhennykset})$

Lainanhoitokate kertoo kunnan tulorahoituksen riittävyyden vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten maksuun. Jos kunnan lainakannasta enemmän kuin 20 % on kertalyhenteisiä lainoja, otetaan lyhennyksen määräksi tunnuslukua laskettaessa laskennallinen vuosilyhennys, joka saadaan jakamalla edellä mainittu lainakanta 31.12 kahdeksalla.

MAKSUVALMIUS

Kassan riittävyys (pv)

= $365 \text{ pv} \cdot \text{Rahavarat } 31.12. / \text{Kassasta maksut tilikaudella}$

Konsernin maksuvalmiutta kuvataan kassan riittävyytenä päivissä. Tunnusluku ilmaisee, monenko päivän kassasta maksetut voidaan kattaa konsernin rahavaroilla. Rahavarioihin lasketaan rahoitusarvopaperit sekä rahat ja pankkisaamiset.

Kassasta maksut kootaan seuraavista konsernin tilikauden tuloslaskelman ja rahoituslaskelman eristä:

Konsernituloslaskelmasta:

Toimintakulut
Korkokulut
Muut rahoituskulut
Tilikauden verot

Konsernin rahoituslaskelmasta:

Investointimenot
Antolainasaamisten lisäykset
Pitkäaikaisten lainojen vähennys (lyhennykset)

KONSERNITASE JA SEN TUNNUSLUVUT

VASTAAVAA	2022 1 000 €	2021 1 000 €	VASTATTAVAA	2022 1 000 €	2021 1 000 €
PYSYVÄT VASTAAVAT	130 840	121 644	OMA PÄÄOMA	84 468	73 637
Aineettomat hyödykkeet	587	605	Peruspääoma	28 305	28 305
Aineettomat oikeudet	312	221	Säätiöiden ja yhdistysten peruspääomat		
Konserniliikearvo	35		Arvonkorotusrahas		
Muut pitkävaikutteiset menot	230	380	Muut omat rahastot	6 451	5 698
Ennakkomaksut	10	4	Muu oma pääoma		
Aineelliset hyödykkeet	106 665	98 224	Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	39 852	32 099
Maa- ja vesialueet	5 816	5 819	Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	9 860	7 535
Rakennukset	75 880	73 588			
Kiinteät rakenteet ja laitteet	9 920	9 738	VÄHEMMISTÖOSUUDET	442	454
Koneet ja kalusto	3 871	2 981			
Muut aineelliset hyödykkeet	132	97	PAKOLLISET VARAUKSET	465	592
Ennakkomaksut ja kesken- eräiset hankinnat	11 046	6 001	Eläkevaraukset	2	1
Sijoitukset	23 588	22 815	Muut pakolliset varaukset	463	591
Osakkuusyhtiöosuudet	13 633	12 755			
Muut osakkeet ja osuudet	8 728	8 844	TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	765	839
Joukkovelkakirjalainasaamiset			Valtion toimeksiannot	721	793
Muut lainasaamiset	1 055	1 117	Lahjoitusrahastojen pääomat	43	44
Muut saamiset	172	99	Muut toimeksiantojen pääomat	1	2
Laskennalliset verosaamiset					
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	597	296			
Valtion toimeksiannot	679	750	VIERAS PÄÄOMA	78 800	74 551
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	11	11	Pitkäaikainen	55 744	52 640
Muut toimeksiantojen varat	-93	-465	Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	39 769	40 611
			Laskennallinen verovelka		
VAIHTUVAT VASTAAVAT	33 503	28 133	Lainat julkisyhteisöiltä	8 935	5 249
Vaihto-omaisuus	781	696	Lainat muilta luotonantajilta	10	10
Aineet ja tarvikkeet	780	694	Saadut ennakot	2 910	2 716
Valmiit tuotteet/Tavarat			Liittymismaksut ja muut velat	3 193	3 167
Muu vaihto-omaisuus	1	2	Laskennallinen verovelka	927	887
Ennakkomaksut			Lyhytaikainen	23 056	21 911
			Joukkovelkakirjalainat (ly)		
Saamiset	9 697	10 969	Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	3 474	3 388
Pitkäaikaiset saamiset	55	91	Lainat julkisyhteisöiltä	945	942
Myyntisaamiset			Lainat muilta luotonantajilta	19	10
Lainasaamiset		23	Saadut ennakot	448	570
Muut saamiset	55	68	Ostovelat	6 635	5 914
Siirtosaamiset			Muut velat	1 708	1 750
Lyhytaikaiset saamiset	9 642	10 878	Siirtovelat	9 741	9 250
Myyntisaamiset	5 337	5 395	Laskennallinen verovelka	86	87
Lainasaamiset	184	137	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	164 940	150 073
Laskennalliset verosaamiset					
Muut saamiset	3 490	3 391			
Siirtosaamiset	631	1 955			
Rahoitusarvopaperit	6 825	3 214			
Osakkeet ja osuudet	2	2			
Sijoitukset rahamarkkina- instrumentteihin	405	661			
Joukkovelkakirjalainasaamiset					
Muut arvopaperit	6 418	2 551			
Rahat ja pankkisaamiset	16 200	13 254			
VASTAAVAA YHTEENSÄ	164 940	150 073			

KONSERNITASEEN TUNNUSLUVUT

	2022	2021
Omavaraisuusaste, %	52,5	50,1
Suhteellinen velkaantuneisuus-%	59,2	58,9
Kertynyt yli-/alijäämä, 1000 €	49 711	38 519
Kertynyt yli-/alijäämä, €/asukas	6 112	4 704
Konsernin lainat, €/asukas	6 535	6 131
Konsernin lainakanta 31.12., 1000 €	53 152	50 211
Lainat ja vuokravastuut 31.12.	83 328	76 429
Lainat ja vuokravastuut, €/asukas	10 244	9 335
Konsernin lainasaamiset 31.12., 1000 €	1 054	1 117
Kunnan asukasmäärä	8 134	8 187

Kuvio 17 Konsernitase ja sen tunnusluvut

Konsernitaseesta laskettavat tunnusluvut kuvaavat konsernin omavaraisuutta, rahoitusvarallisuutta ja velkaisuutta.

Omavaraisuusaste, %

= $100 \times (\text{Oma pääoma} + \text{Vähemmistöosuus} + \text{Konsernireservi} + \text{Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset}) / (\text{Koko pääoma} - \text{Saadut ennakot})$

Koko pääoma kaavassa tarkoittaa taseen vastattavien loppusummaa. Kun käytetään lyhennettyä konsernikaavaa, laskennassa voidaan jättää saadut ennakot pois. Omavaraisuusaste mittaa konsernin vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja sen kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä aikavälillä. Omavaraisuuden tavoitetasona voidaan pitää 50 %:n ylittävää omavaraisuutta. Alempi omavaraisuusaste merkitsee kuntakonsernissa merkittävää velkarasitetta.

Suhteellinen velkaantuneisuus, %

= $100 \times (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot}) / \text{Käyttötulot}$

Tunnusluku kertoo kuinka paljon konsernin käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun. Tunnusluvun osoittajaan merkitään tarkasteluvuoden tilinpäätöksen koko vieras pääoma vähennettynä saaduilla ennakkomaksuilla. Kun käytetään lyhennettyä konsernikaavaa, laskennassa voidaan jättää saadut ennakot pois. Käyttötulot muodostuvat tilikauden toimintatuotoista, verotuloista ja käyttötuloisuuden valtionosuuksista.

Suhteellinen velkaantuneisuus on omavaraisuusastetta käyttökelpoisempi tunnusluku konsernien välisessä vertailussa, koska pysyvien vastaavien hyödykkeiden ikä, niiden arvostus tai poistomenetelmä ei vaikuta tunnusluvun arvoon.

Mitä pienempi velkaantuneisuuden tunnusluvun arvo on, sitä paremmat mahdollisuudet konsernilla on selviytyä velan takaisinmaksusta tulorahoituksella.

Kertynyt ylijäämä (alijäämä)

= $\text{Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)} + \text{Tilikauden ylijäämä (alijäämä)} / \text{Asukasmäärä}$

Luku osoittaa konsernin asukaskohtaisen kertyneen ylijäämän tai katettavan kertyneen alijäämän määrän.

Kertynyt ylijäämä (alijäämä), €/asukas

= $\text{Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)} + \text{Tilikauden ylijäämä (alijäämä)} / \text{Asukasmäärä}$

Luku osoittaa konsernin asukaskohtaisen kertyneen ylijäämän tai katettavan kertyneen alijäämän määrän. Asukasmääränä käytetään tilinpäätösvuoden päättymispäivän mukaista kunnan asukasmäärää.

Konsernin lainakanta 31.12.

= $\text{Vieras pääoma} - (\text{Saadut ennakot} + \text{Ostovelat} + \text{Siirtovelat} + \text{Muut velat})$

Konsernin lainakannalla tarkoitetaan korollista vierasta pääomaa. Lainakantaan lasketaan tällöin koko vieras pääoma vähennettynä saaduilla ennakoilla sekä osto-, siirto- ja muilla veloilla. Lyhennettyä konsernikaavaa käytettäessä konsernin lainakanta muodostuu korollisen vieraan pääoman eristä.

Konsernin lainat, euroa/asukas

Asukaskohtainen lainamäärä lasketaan jakamalla em. lainakanta tilinpäätösvuoden päättymispäivän mukaisella kunnan asukasmäärällä.

Lainat ja vuokravastuut 31.12.

=Vieras pääoma – (Saadut ennakot + Osotovelat + Siirtovelat + Muut velat) + Vuokravastuut

Lainat ja vuokravastuut saadaan lisäämällä konsernin lainakantaan vuokravastuiden määrä. Vuokravastuiden määrä huomioidaan konsernitilinpäätöksen liitetiedoissa ilmoitetun mukaisena.

Konsernin lainat ja vuokravastuut, euroa/asukas

Asukaskohtainen tunnusluku lasketaan jakamalla edellä mainittu lainojen ja vastuiden määrä tilinpäätösvuoden päättämispäivän mukaisella kunnan asukasmäärällä.

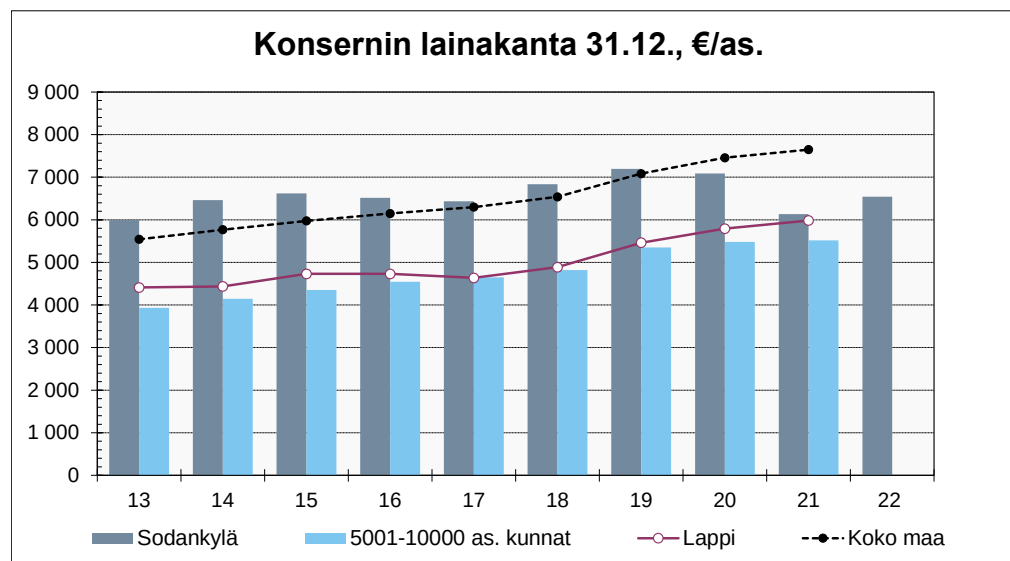
Konsernin lainasaamiset 31.12.

= Sijoituksiin merkityt jvk-lainasaamiset ja muut lainasaamiset

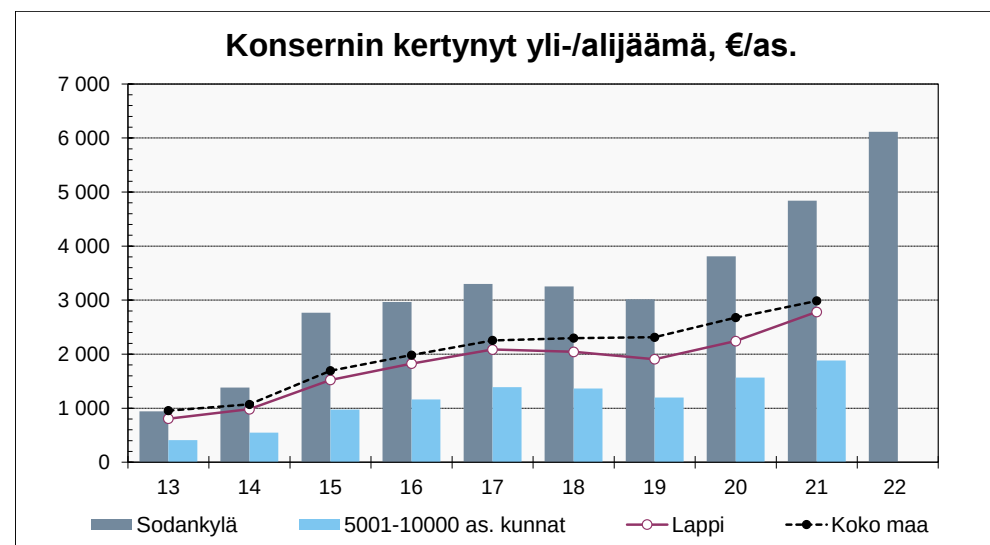
Lainasaamisilla tarkoitetaan pysyviin vastaaviin merkittyjä antolainoja konsernin omistamien ja muiden yhteisöjen investointien rahoittamiseen.

Konsernin henkilöstömäärä

Toimintakertomuksessa on suositeltavaa esittää kunnan ja sen tytäryhteisöjen palveluksessa olevien henkilöiden keskimääräinen lukumäärä tilikauden aikana.

Kuvio 18 Konsernilainojen vertailu €/as. vuosina 2013 - 2022, Sodankylä
Luvut 6001 - 10 000 as. Lappi, koko maa v. 2013 - 2021, lähde Tilastokeskus

Kuvio 19 Konsernin kertynyt yli-/alijäämä €/as. vuosina 2013 - 2022, Sodankylä
Luvut 6001 - 10 000 as. Lappi, koko maa v. 2013 - 2021, lähde Tilastokeskus

6 TOIMINNALLISTEN JA TALOUDELLISTEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN

Toteutumisvertailussa arvioidaan toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutuminen.

Toiminnallinen tavoite on valtuuston talousarviossa toimielimelle tehtäväkohtaisesti asettama määrärahan käyttötarkoitusta, palvelutuotannon määrää tai laatua tai toiminnan kehittämissuuntaa ohjaava tavoite.

Määräraha on valtuuston talousarviossa toimielimelle tehtävä-, vastuuyksikkö tai menolajikohtaisesti myöntämä euromäärältään ja käyttötarkoitukseltaan rajattu valtuutus varojen käyttämiseen.

Toteutumisvertailuun otetaan alkuperäinen talousarvio, talousarviomuutokset, muutettu talousarvio ja toteutuma sekä poikkeaman muutetun talousarvion ja toteutuman välillä.

Talousarvion sitovuustaso valtuustoon nähden on toimiaielintaso. Valtuusto on päättänyt tulosalueen tavoitteista ja nettomenoista.

Kunnanhallituksella ja lautakunnilla on oikeus toimielintasolla siirtää määrärahoja tulosalueelta toiselle edellyttäen, että tulosalueen tavoitteet saavutetaan valtuuston edellyttämällä tavalla.

Seuraavaksi esitetään käyttötalouden toteutuminen toimi- ja vastuualueittain.

Tarkastustoimi

6.1 TARKASTUSLAUTAKUNTA

Toimiala

Tarkastustoimi

Toimielin / sitovuustaso

Valtuusto

Toiminta-ajatus

Tarkastuslautakunnan tehtävänä on valmistella valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat ja arvioida, ovatko valtuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet toteutuneet kunnassa ja kuntakonsernissa. Ulkoisen tarkastuksen ja arvioinnin tavoite on edistää kuntakonsernin ja kunnan toimintakulttuurin muutosjohtamista arvioinnin ja palautteen avulla. Arvioinnin lähtökohtana ovat valtuuston hyväksymät strategiat sekä

Tavoitteet kuntastrategiaan pohjautuen (sitova lautakuntaan nähden värillisenä)			
Kunnan strateginen tavoite Menestystekijät / tavoite	Toimialan tavoite (vastuualueittain) esim. kpl, €/asukas, kyllä/ei	Mittari esim. kpl, €/asukas, kyllä/ei	Toteutuma 1.1. – 31.12.2022
Pitkäjänteiset elinkeinorakenteen painotukset	Tarkastuslautakunta valvoo strategisten tavoitteiden asiantaata.	Työpaikkojen, yritysten ja asukasmääränkehitys.	Tavoitteita on asetettu.
Kunnan palvelut tuotetaan kustannustehokkaasti sekä omana että ostettuina palveluina	Kunnan talousarvion toteuman valvonta.	Ylitykset, alitukset, lisämäärärahat.	Toteumaa on valvottu.
Ketterä ja muutosherkkä organisaatio, jossa joustava päätöksenteko	Toimiva hallinto.	Oikaisuvaatimukset, valitukset	Oikaisuvaatimuksia on tullut varsinkin perusturvaan. Tilanteisiin on puututtu.
Laajennetut infrastruktuuri-investoinnit	Strategianmukaisuuden valvonta.	Tonttikauppojen määrä, maanhankinnan ja kaavoituksen toteutuminen.	Strategiaa on noudatettu.
Itseään kehittävä ja innovatiivinen henkilökunta	Kokeilukulttuurin toteutuminen, viihtyisän työympäristön tarjoaminen.	Koulutuspäivä/työntekijä, koulutukseen käytetyt eurot, sairauspoissaolojen kehitys.	Seuranta on tehty. Joillakin aloilla sairauspoissaolot vähentyneet, joillakin lisääntyneet.
Aktiivinen verkostorakentaja ja kuntien edustaja Lapissa	Sodankylän kunnan edunvalvonnan toteutuminen.	Ylikunnallisten verkostojen ja toimielinten määrä.	Edunvalvontaa on tehostettu.
Innovatiiviset digitaaliset ratkaisut	Mahdolliset etäkokoukset, sähköiset kokouskäytänteet.	Sähköisten kokousten määrä.	Sähköisiä kokouksia on pidetty.
	Digitalisaation toteutumisen seuranta.	Valokuituliittymien määrä.	
Haluttu kotikunta ja vierailukohde	Vetovoimaisuuteen panostamisen seuranta.	Vapaiden tonttien ja asuntojen lukumäärä, tietoliikenneyhteydet, matkailijamäärät.	Tontteja on lisätty.
Osallistuminen kansalaisuus-kumppanuus -mallina	Kumppanuusmallin toteutuminen.	Hankkeet, kuntalaisaloitteiden lkm ja kuntalaiskuulemiset.	Positiivista kehitystä on tapahtunut.

Laajan hyvinvointikertomuksen suunnitelman mukaiset toimenpiteet 2023 – 2025			
Hyvinvointisuunnitelman mukainen arviointikohde	Vastuualueen tavoite	Mittarit	Toteutuma 1.1. – 31.12.2022
Turvallinen arki ja ympäristö	Lakisääteisen tehtävän toteuttaminen.	Kokousten määrä.	Tarkastuslautakunta on kokoontunut 9 kertaa.
Viihtyisä ympäristö	Toimivat työvälineet ja kokoustilat.	Koulutusten määrä.	Yksi koulutus on järjestetty tarkastuslautakunnan uudelle jäsenelle.
Osallistuva yhteisö	Arviointikertomuksen laatiminen.	Tarkastuslautakunnan kokousten läsnäolijoiden määrä.	Tarkastuslautakunnan kokouksiin on osallistuttu.

Talouden tasapainottamisohjelman keinot ja keskeiset muutokset suunnittelukaudella (esim. olennaiset henkilöstömäärän muutokset, uudet palvelukokonaisuudet) ja poikkeamat talousarvioon nähden.	
2022	Ei muutoksia.
Toteutuma 1.1. – 31.12.2022	Ei muutoksia

Valtuustoon nähden sitova merkitty värillisenä.

Talous

Tuloslaskelma (sis. sisäiset tulot ja menot)

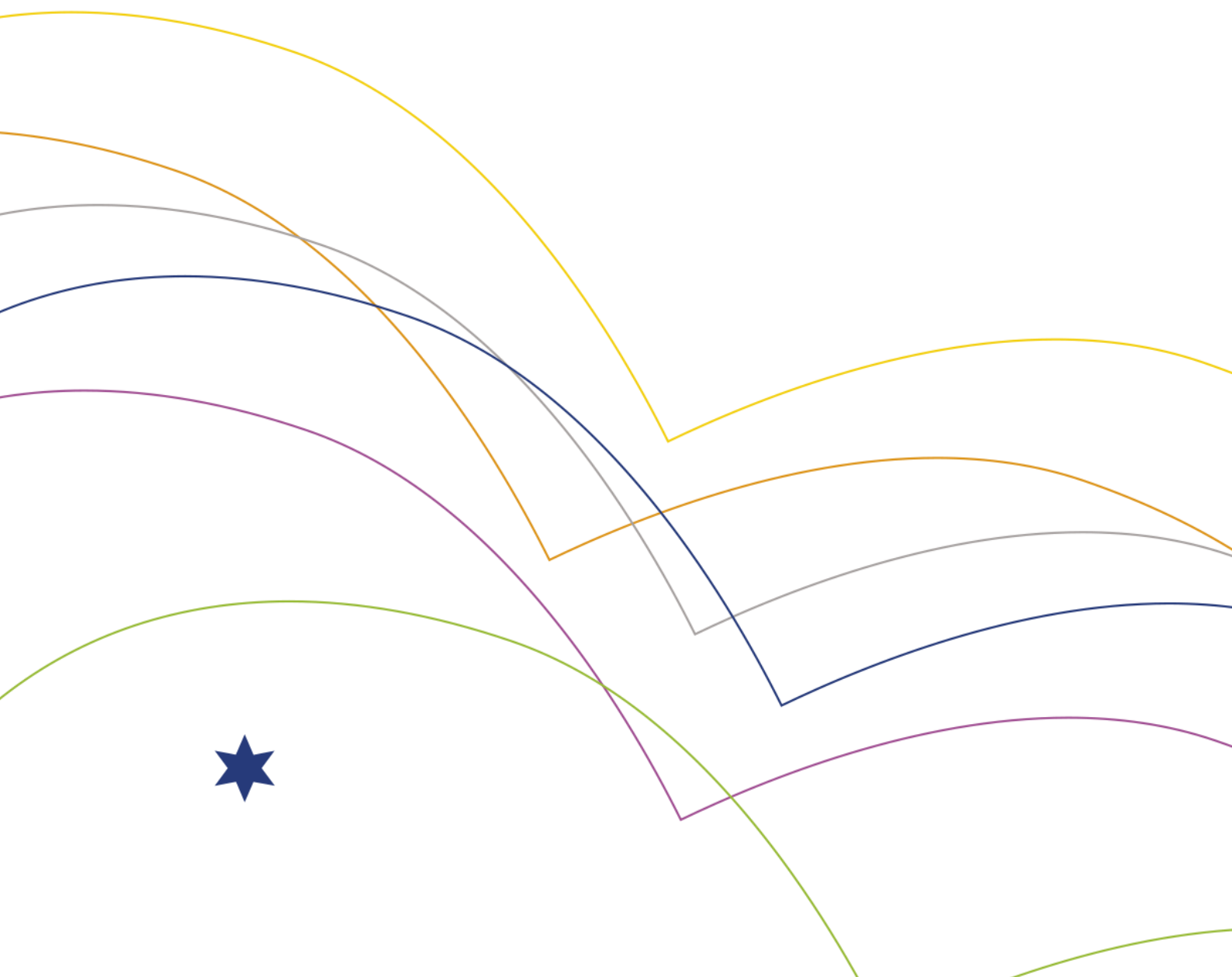
	Alkuperäinen talousarvio €	Talousarvio- muutokset €	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma €	Poikkeama €
TOIMINTAMENOT					
Henkilöstökulut					
* Palkat ja palkkiot	-6 700		-6 700	-4 740	1 960
Henkilösivukulut					
* Eläkekulut	-36		-36	-149	-113
* Muut henkilösivukulut			0	-12	-12
* Palvelujen ostot	-31 404		-31 404	-25 742	5 662
* Aineet, tarvikkeet, tav.	-160		-160	-104	56
* Avustukset			0		0
* Muut toimintakulut	-1 200		-1 200		1 200
**	-39 500	0	-39 500	-30 748	8 752
Toimintakate	-39 500	0	-39 500	-30 748	8 752

TARKASTUSTOIMI

Vastuualueen tulosityksiköiden nettomenojen kehitys vuosilta 2020 - 2022

NETTOMENOT	2020 TP	2021 TP	2022 TA	2022 TP	EROTUS	TOT.%
Tarkastustoimi	30 229	32 159	39 500	30 748	8 752	77,8
YHTEENSÄ	30 229	32 159	39 500	30 748	8 752	77,8

Vaalit

6.2 KESKUSVAALILAUTAKUNTA

Toimiala

Vaalit

Toimielin / sitovuustaso

Valtuusto

Tilivelvollinen

Keskusvaalilautakunnan sihteeri Eini Kivilompolo

Toiminta-ajatus

Keskusvaalilautakunnan tehtävänä on järjestää vaalit siten, että äänioikeutettujen äänestysmahdollisuudet vaaleissa ovat riittävät sekä ennakkoäänestyksessä että vaalipäivän äänestyksessä vaalilain ja oikeusministeriön ohjeiden mukaisesti.

Tavoitteet kuntastrategiaan pohjautuen (sitova lautakuntaan nähden värillisenä)			
Kunnan strateginen tavoite Menestystekijät / tavoite	Toimialan tavoite (vastuualueittain) esim. kpl, €/asukas, kyllä/ei	Mittari esim. kpl, €/asukas, kyllä/ei	Toteutuma 1.1.-31.12.2022
Kunnan palvelut tuotetaan kustannustehokkaasti sekä omana että ostettuina palveluina	Äänioikeutettujen äänestysmahdollisuudet ovat riittävät ja kaikilla on mahdollisuus äänestää. Äänestyspaikkojen ja tapojen määrä pysyy aikaisempien vaalien tasolla.	Äänestyspaikkojen ja pysähdyspaikkojen lukumäärä /äänioikeutettujen määrä Vaalien kustannus €/äänioikeutettu	Ennakkoäänestyspaikat: kunnanvirasto, kirjastoauto (46 pysähdyspaikkaa), K-Supermarket Pohjantähti, S-Market, K-Market Sodankylä. Kaupoissa ennakkoäänestys kolmena päivänä. Ennakkoäänestyspaikan aukioloajat: Kunnanvirasto: - ke-pe klo 9.00 - 18.00, - la - su klo 10.00 - 16.00 - ma-ti klo 9.00 -20.00 Kaupoissa: - pe, ma, ti klo 10.00 - 17.00 Kirjastoauto: - erillisen aikataulun mukaan Laitosäänestyspaikat (10 kpl): - Hyvinvointikeskus Sopukka - Vasantien vanhustentalo - Esperi Hoivakoti Kellokas - Hannuksenkartano - Nutukas - Helmikoti - Kylälaakson vanhusten palvelutalo - Kuntoutusyksikkö Kieppi - Kurunokan vanhusten asu-mispalveluyksikkö - Varuskunta Kotiäänestykseen ilmoittautui 17 henkilöä. Varsinaisena vaalipäivänä äänestäminen on mahdollista kuudessa paikassa.

	Ajantasaisen tiedon ja- kaminen kustannuste- hokkaasti	Tiedotteiden ja tiedotuska- navien määrä kpl Tiedottamisen ja kuulutusten kustannus €/äänioikeutettu	Äänestyspaikoista tiedotettiin joka ta- louteen jaettavalla lehtisellä 30.12.2021, kunnan kotisivuilla sekä sosiaalisessa mediassa virallisten kuu- lutusten lisäksi.
Ketterä ja muutosherkkä organisaatio, jossa jous- tava päätöksenteko	Ylläpitää valmiutta vaa- lien ja kansanäänestys- sen järjestämiseen ja vastata niiden järjestä- misestä, tuloksen las- kennasta oikeusministe- riön ohjeaikojen mu- kaan.	Toteutui kyllä/ei Kokousten lukumäärä kpl/vuosi	Kyllä. Keskusvaalilautakunta kokoontui 12 kertaa.
Innovatiiviset digitaaliset ratkaisut	Hyödynnetään digitaali- sia ratkaisuja	Toteutui kyllä/ei Etäosallistumiset lautakunnan kokouksiin hlö/vuosi	Sähköinen vaaliluettelo ennakoöänes- tyksessä ja kirkonkylän äänestysalu- eella varsinaisena vaalipäivänä. Etäosallistuminen 5 hlö.
Itseään kehittävä ja inno- vatiivinen henkilökunta	Aluevaalien toimitta- miseksi ja läpiviemiseksi säädettyllä tavalla tulee hallita vaalilaki ja oikeus- ministeriön ohjeet	Toteutui hlö osallistui	Kyllä. Oikeusministeriö järjesti vaaliklinikkoita, joihin osallistuttiin. Vaaliohjeita ja ko- ronaohjeita on toimitettu vaalivirkaili- joille. Vaalivirkailijoiden koulutukset toteutettu oikeusministeriön ohjeiden mukaisesti.
Osallistuminen kansalai- suuskumppanuus -mal- lina	Äänestysprosentin nos- taminen	Äänestysprosentti Äänestyspaikkojen aukiolotun- tien lukumäärä kpl/v	Äänestysprosentti 44,1 %, (ennakkoon äänesti 28,3 % ja vaalipäivänä äänesti 15,8 %). Äänioikeutettujen lkm 6913 hlö. Ääniä annettiin 3046 kpl, joista hyväksyttyjä ääniä 3028 kpl, mitättömiä 18 kpl. Äänestyspaikkoja oli 19 kpl. Yleiset ennakoöänestyspaikat olivat avoinna yhteensä 91 h 42 min (kun- nanvirasto 61 h, kaupoilla 21 h ja kir- jastoauto 9 h 42 min) ja vaalipäivän ää- nestyspaikkojen aukiolotuntien yhteis- määrä 66 h. Näiden lisäksi on laitosäänestyspaikat ja kotiaänestys.

Laajan hyvinvointikertomuksen suunnitelman mukaiset toimenpiteet 2017 – 2020			
Hyvinvointisuunnitelman mukainen arviointikohde	Vastuualueen tavoite	Mittarit	Toteuma 1.1. – 31.12.2022
Turvallinen arki ja ympäristö	Varmistetaan mahdollisuus koronaturvalliseen ympäris- töön äänestyspaikoilla	Toteutui kyllä/ei	Koronaviruksen aiheutta- man poikkeustilanteen vuoksi olivat käytössä

			mm. suojapleksit, maskit, visiirit, kertakäyttökäsineet, desinfiointiaineet, viivakoodilukijat, telttääänestys kaupoilla sekä aktiivisella tiedottamisella.
Osallistuva yhteisö	Varmistetaan äänestysmahdollisuus kaikille äänioikeutuille kuntalaisille heidän kunnostaan huolimatta	Äänestyspaikkojen ja niissä äänestävien henkilöiden lukumäärä	Koti- ja laitosaäänestysmahdollisuudesta on tiedotettu laajasti mm. jokaiseen talouteen jaettavalla tiedotteella ja kunnan kotisivuilla ja Lapin Kansassa oli juttu äänestysmahdollisuuksista, jossa Sodankylä oli esillä. Kaikkiaan äänestyspaikkoja oli 19 kpl. Ääniä annettiin yhteensä 3046 kpl. Äänestäneiden lkm äänestysalueittain: Kirkonkylä 2130 Raudanjoki 138 Sattanen 250 Syväjärvi 256 Vaalajärvi 158 Vuotso 114

Talouden tasapainottamisohjelman keinot ja keskeiset muutokset suunnittelukaudella (esim. olennaiset henkilöstömäärän muutokset, uudet palvelukokonaisuudet) ja poikkeamat talousarvioon nähden.	
2022	Ensimmäiset aluevaalit tammikuussa 2022. Ennakoäänestysmahdollisuuksiin panostetaan kauppojen äänestys aikaa pidentämällä. Vaalien järjestämisessä tulee edelleen varautua koronaviruksen torjuntaan. Näistä turvallisuustoimista aiheutuu aikaisempaan verrattuna lisäkustannuksia. Vuoden 2022 talousarviossa varaudutaan jo vuoden 2023 eduskuntavaaleihin.
Toteuma 1.1. – 31.12.2022	Päiväkohtaista ennakoäänestysaikaa lisättiin kaupoissa, mikä lisäsi äänestäneiden määrää aikaisempaan verrattuna. Aluevaaleissa laitosaäänestyspaikkoja lisättiin ja vastaavasti kotiaäänestykseen osallistui vähemmän kuin aikaisempina vuosina. Oikeusministeriön maksoi kertakorvausta aluevaalien järjestämisestä 18 665 euroa. THL:n ja oikeusministeriön ohjeita, suosituksia ja määräyksiä noudatettiin. Karanteenissa ja eristyksessä oleville tarjottiin mahdollisuus äänestää ulkona. Loppuvuodesta käynnistyi valmistautuminen 2.4.2023 järjestettäviin eduskuntavaaleihin. Ulkomainoskehikoiden uusiminen toteutettiin kunnan omana työnä.

Valtuustoon nähden sitova merkitty värillisenä.

Talous

Tuloslaskelma (sis. sisäiset tulot ja menot)

	Alkuperäinen talousarvio €	Talousarvio- muutokset €	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma €	Poikkeama €
TOIMINTATUOTOT					
* Myyntituotot			0		0
* Maksutuotot			0		0
* Tuet ja avustukset	8 000		8 000	18 665	-10 665
* Muut toimintatuotot			0		0
**	8 000	0	8 000	18 665	-10 665
TOIMINTAMENOT					
Henkilöstökulut					
* Palkat ja palkkiot	-33 495		-33 495	-27 880	-5 615
Henkilösivukulut					
* Eläkekulut	-2 532		-2 532	-2 139	-393
* Muut henkilösivukulut	-529		-529	-451	-78
* Palvelujen ostot	-12 200		-12 200	-6 182	-6 018
* Aineet, tarvikkeet, tav.	-1 400		-1 400	-2 726	1 326
* Avustukset	-1 100		-1 100		-1 100
* Muut toimintakulut			0	-1 248	1 248
**	-51 256	0	-51 256	-40 627	-10 629
Toimintakate	-43 256	0	-43 256	-21 962	-21 294

VAALIT

Vastuualueen tulosityksiköiden nettomenojen kehitys vuosilta 2020 - 2022

NETTOMENOT	2020 TP	2021 TP	2022 TA	2022 TP	EROTUS	TOT. %
Vaalit	1 185	50 721	43 256	21 936	21 320	50,7
YHTEENSÄ	1 185	50 721	43 256	21 936	21 320	50,7

Elinvoimapalvelut

6.3 KUNNANHALLITUS

6.3.1 Toimiala Elinvoimapalvelut

Toimielin / sitovuustaso Valtuusto

Toimielin/ vastuualue Kunnanhallitus, Elinvoimapalvelut

Tilivelvollinen Kehitysjohtaja Ari Pesonen

Toiminta-ajatus Elinvoimapalveluiden tehtävänä on edistää kunnan elinvoimaisuutta siten, että kehitetään yritysten toimintaedellytyksiä, varmistetaan monipuolisten ja laadukkaiden tonttien saatavuus, huolehditaan viestinnällä kunnan tiedottamisesta ja kuntaimagosta.

Tavoitteet kuntastrategiaan pohjautuen (sitova valtuustoon/lautakuntaan nähden värillisenä)			
Kunnan strateginen tavoite Menestystekijät / tavoite	Toimialan tavoite (vastuualueittain) esim. kpl, €/asukas, kyllä/ei	Mittari esim. kpl, €/asukas, kyllä/ei	Toteutuma 1.1. – 31.12.2022
Pitkjänteiset elinkeinorakenteen painotukset	Sodankylästä kestävä kaivos-teollisuuden keskus	Kyllä / Ei	Kyllä, Poikajuntin alueelle on rakentumassa kaivospalvelukeskus
	Biotalous edistäminen	Kyllä / Ei	Kyllä, Likiruoka – ja Julkiset keittiöt (kumppanuusmalli) -hankkeet käynnissä, Lihanleikkuutilojen suunnittelu (valtuustoaloite), Uusiutuvien energialähteiden hyödyntäminen fossiilisten polttoaineiden korvaajana -hanke on aloitettu.
	Matkailun edistäminen	Kyllä / Ei	Kyllä, Sodankylän matkailun masterplan –hanke päättynyt. Lapin polku -hanke on käynnistynyt.
	Tiede ja tutkimuksen edistäminen	Kyllä / Ei	Kyllä, osallisuus Elinvoimaa ja älykästä tekemistä Itä- ja Pohjois-Lapissa -hanke, Tiedekeskus Aurora -hankkeen hakemus on jätetty rahoittajalle.
Kunnan palvelut tuotetaan kustannustehokkaasti sekä omana että ostettuina palveluina	Lisätään kaavoituksessa oman työn osuutta	Kyllä / Ei	Kyllä, kaavatöitä tehdään pääasiassa omana työnä.
	Yritysneuvonnan kehittäminen	Kyllä / Ei	Kyllä, työn painopistettä siirretty yritysneuvontaa ja lisätty yhteistoimintaa TE-toimiston ja REDU Edun kanssa. Yrityskysely kunnan elinvoimapalveluista on tehty kesä-elokuussa 2022. Yritysvaikutusten arviointityö on aloitettu.

Ketterä ja muutosherkkä organisaatio, jossa joustava päätöksenteko	Nopea ja joustava päätöksenteko	Kyllä / Ei	Kyllä, hallintosääntöön on tehty muutoksia päätöksenteon sujuvoittamisesta.
Laajennetut infrastruktuuri-investoinnit	Edistetään elinkeinoelämää turvaavia infrastruktuuriratkaisuja	Kyllä / Ei	Kyllä, Poikajuntin kaava, Kantapäävaaran asemakaavoitus on aloitettu.
Itseään kehittävä ja innovatiivinen henkilökunta	Henkilöstöllä on edellytykset kehittyä ja oppia työssään	Kyllä / Ei	Kyllä, viikoittaisilla tiimipalaverilla edistetään kehittymistä. Koulutuspäivät eivät ole toteutuneet kokonaan.
Aktiivinen verkostorakentaja ja kuntien edustaja Lapissa	Yhteistyö eri kehittäjä-, alue-, sekä tutkimus- ja koulutusorganisaatioiden kanssa	Kyllä / Ei	Kyllä, hankkeiden kautta, sidosryhmäyhteistyö eri organisaatioiden kanssa.
	Aktiivinen toimija Lapin kuntien viestintäverkostossa	Kyllä / Ei	Kyllä, viestinnän asiantuntija osallistunut.
Innovatiiviset digitaaliset ratkaisut	Kuntalaiset löytävät kunnan sähköiset palvelut	Kyllä / Ei	Kyllä, kotisivu-uudistus on toteutunut.
Haluttu kotikunta ja vierailukohde	Tietoisuus ja positiivinen mielikuva Sodankylästä kasvaa	Kyllä / Ei	Kyllä, vakituinen viestinnän asiantuntija on palkattu ja käynnistetty valmistelu suunnitelmalliseen viestintään ja markkinointiin.
	Uusien tonttien ja asuin ympäristöjen kehittäminen	Kyllä / Ei	Kyllä, uusia omakotitalo- ja rivitalotonttialueita kaavoituksessa ja rakenteilla. Kylälaakson ikäihmisten asumisympäristön suunnittelu. Loma-asuntoalueilla on mahdollistettu vakituinen asuminen. Asunto-ohjelman laatiminen vuosille 2022 – 2028 on käynnistynyt.
	Viestintätiimin aktivoiminen	Kyllä / Ei	Kyllä, viestintätiimin uudelleen aktivointi.
Osallistuminen kansalaisuuskumppanuus -mallina	Tarjotaan kuntalaisille mahdollisuus osallistua heitä koskevien palvelujen ja ympäristön kehittämiseen	Kyllä / Ei	Kyllä, kyselyitä ja tilaisuuksia on järjestetty esim. asuntotarvekartoitus, asunoseminaari, yrityskysely, Kylälaakson alue-suunnitelman kysely.

Laajan hyvinvointikertomuksen suunnitelman mukaiset toimenpiteet 2017 – 2020			
Hyvinvointisuunnitelman mukainen arviointikohde	Vastuualueen tavoite	Mittarit	Toteutuma 1.1. – 31.12.2022
Turvallinen arki ja ympäristö	Maankäytön suunnittelun edistäminen	Kyllä / Ei	Kyllä, kaavoituskatsaus on tehty.
Viihtyisä ympäristö	Maankäytön suunnittelun edistäminen	Kyllä / Ei	Kyllä, kaavoituskatsaus on tehty.

Osallistuva yhteisö	Kuntalaisten ja yritysten osallistamisen ja toiminnan edistäminen	Kyllä / Ei	Kyllä, on tehty esim. asuntotarvekartoitus, yrityskysely, Kylälaakson aluesuunnitelman kysely sekä on pidetty asunto-seminaari.

Keskeiset muutokset talousarviovuonna (esim. olennaiset henkilöstömäärän muutokset, uudet palvelukokonaisuudet) ja poikkeamat talousarvioon nähden. Sanallinen selostus ja vaikutukset euroissa.	
2022	Elinvoimatoimialan palveluiden määrittely, kaavoittajan viran täyttö, ruokapalvelupäällikön siirto elinvoimapalveluiden toimialalle.
Toteutuma 1.1. – 31.12.2022	Talousarvion toteumassa säästöjä: Elinkeinopalveluiden henkilöstön palkkoja on siirretty hankkeille. Kehittämiserärahaston avustus Kultaojantien toteuttamiseksi ei toteutunut. Asiantuntijapalveluista on tullut säästöjä. Uusi viestinnän asiantuntija on rekrytoitu.

Sanallinen selvitys talouden tasapainotusohjelman toimenpiteistä v. 2022	Vaikutukset euroissa
1. Hankkeisiin osallistumisessa on arvioitu tarkkaan kunnalle tulevia hyötyjä. Oman työn osuutta on lisätty hankkeissa, kaavoituksessa ja myös muissa asiantuntijapalveluissa on tullut säästöjä.	

	2022	2021
Tulosalueen palveluksessa olevan henkilökunnan määrä, htv	6,5	5,8

Valtuustoon nähden sitova merkitty värillisenä.

Talous

Tuloslaskelma (sis. sisäiset tulot ja menot)

	Alkuperäinen talousarvio €	Talousarvio- muutokset €	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma €	Poikkeama €
TOIMINTATUOTOT					
* Myyntituotot	5 000		5 500	34 298	-28 798
* Maksutuotot			0		0
* Tuet ja avustukset	94 418		94 418	142 363	-47 945
* Muut toimintatuotot			0	1 800	-1 800
**	99 418	0	99 918	178 461	-78 543
TOIMINTAMENOT					
Henkilöstökulut					
* Palkat ja palkkiot	-402 209		-402 209	-407 318	5 109
Henkilösivukulut					
* Eläkekulut	-78 921		-78 921	-90 871	11 950
* Muut henkilösivukulut	-13 849		-13 849	-15 592	1 743
* Palvelujen ostot	-273 049		-273 049	-192 935	-80 114
* Aineet, tarvikkeet, tav.	-6 300		-6 300	-12 408	6 108
* Avustukset	-401 105		-401 105	-201 146	-199 959
* Muut toimintakulut	-136 400	33 691	-102 709	-58 362	-44 347
**	-1 311 833	33 691	-1 278 142	-978 633	-299 509
Toimintakate	-1 212 415	33 691	-1 178 224	-800 172	-378 052

KEHITTÄMISPALVELUT

Vastuualueen tulosityksiköiden nettomenojen kehitys vuosilta 2020 - 2022

NETTOMENOT	2020 TP	2021 TP	2022 TA	2022 TP	EROTUS	TOT. %
Elinkeinopalvelut	1 378 598	335 595	840 444	511 947	328 497	60,9
Viestintä ja markkinointi			80 627	68 288	12 339	84,7
Maankäyttöpalvelut		123 479	257 153	219 937	37 216	85,5
YHTEENSÄ	1 378 598	459 075	1 178 224	800 172	378 052	67,9

Talous- ja hallintopalvelut

6.3.2 Toimiala

Talous- ja hallintopalvelut

Toimielin / sitovuustaso

Valtuusto

Tilivelvollinen

Talous- ja hallintojohtaja Kalle Pyykkö

Toiminta-ajatus

Talous- ja hallintopalveluiden toimialan tehtävänä on tuottaa kunnan yleishallinnon palvelut, työllisyyden hoidon ja maaseutupalvelut asiakaslähtöisesti ja kustannustehokkaasti. Toimiala vastaa kuntastrategian toteuttamisesta ja tasapainoisesta kuntataloudesta. Lisäksi toimialan tehtävänä on ohjata kuntakonsernin toimintaa ja koordinoida kunnan sidosryhmätyötä.

Tavoitteet kuntastrategiaan pohjautuen (sitova lautakuntaan nähden värillisenä)			
Kunnan strateginen tavoite Menestystekijät / tavoite	Toimialan tavoite (vastuualueittain) esim. kpl, €/asukas, kyllä/ei	Mittari esim. kpl, €/asukas, kyllä/ei	Toteutuma 1.1. – 31.12.2022
Pitkäjänteiset elinkeinorakenteen painotukset	Asiantuntevalla palvelulla vastataan lainsäädännössä ja tukijärjestelmissä tapahtuviin muutoksiin.	Toteutui kyllä/ei	Kyllä, ajantasaisen tiedon jakaminen.
Kunnan palvelut tuotetaan kustannustehokkaasti sekä omana että ostettuina palveluina	Talouden tasapainottaminen	Toteutui kyllä/ei	Kyllä
	Talouden toteuman seuranta kehitetään.	Toteutui kyllä/ei	Accuna raportointijärjestelmän käyttöönotto on aloitettu.
	Sairauspoissaolopäivien vähennys.	Toteutui kyllä/ei TTH yhteistyöpalaverien toteutuminen krt/v Sairauspoissaolopäivien tilasto pv/v ja pv/htv	Sairauspoissaolojen määrän vähennys ei toteutunut, kasvua perusturvan ja teknisten palveluiden toimialoilla. 1-12/2021 > 14 941 pv > 19,94 pv / teor. HTV 1-12/2022 > 18 050 pv > 23,9 pv / teor. HTV TTH yhteistyöpalavereita raportointijaksolla 6 kpl, joista toimialakohtaisia 2 ja työsuojelun/henkilöstöhallinnon kanssa 3.
Ketterä ja muutosherkkä organisaatio, jossa joustava päätöksenteko	Asiakkaat saavat palvelua hyvän hallinnon edellyttämällä tavalla mahdollisimman nopeasti ja valmistelu sekä päätökset ovat sisällöllisesti laadukkaita.	Toteutui kyllä/ei Koulutus pv/v Oikaisuvaatimukset kpl/v	Kyllä, valmisteluun on kiinnitetty erityistä huomiota. Kunnanhallituksen itseoikaisut 3 kpl. Viranhaltijanpäättösohje laadittu ja otettu käyttöön. Hallintosääntö päivitettiin, astui voimaan 1.1.2023.

Itseään kehittävä ja innovatiivinen henkilökunta	Henkilöstö voi hyvin ja kehittää työtään.	Koulutuspäivät kpl/v ja hlö/v Tyky- toimintaan osallistujat hlö/v ja hlö/kerta	Raportoidaan henkilöstökertomuksen yhteydessä
	Esihenkilöt kehittävät osaamistaan ja taitojaan aktiivisesti.	Toteutui kertaa/v koulutus-suunnitelman mukaisesti Toteutui kertaa/kk	Esihenkilötapaamisia/-koulutuksia toteutui raportointijaksolla 4 kpl, lisäksi esihenkilöt suorittivat webinaari-koulutuksia ja osallistuivat Perheystävällinen hybridi-työn Lappi-hankkeen esihenkilökoulutuksiin.
Aktiivinen verkostorakentaja ja kuntien edustaja Lapissa	Aktiivinen toimija Lapin hyvinvointialueen valmistelussa	Toteutui kyllä/ei Toteutui kertaa/v	Kyllä, aktiivinen osallistuminen henkilöstöasioiden valmistelu-verkoston tapahtumiin.
	Verkostoituminen eri sidosryhmien ja yhteistyökumppanien kanssa	Toteutui kyllä/ei	Kyllä, sidosryhmätapaamisia yhteistyökumppaneiden kanssa.
Innovatiiviset digitaaliset ratkaisut	Kuntalaiset löytävät sähköiset palvelut ja digitaalisen saavutettavuuden parantaminen.	Toteutui kyllä/ei, Toteutui kertaa/v Toteutui kyllä/ei €/asukas	Kunnan kotisivujen uudistus toteutui. Digiturvamallin otettiin käyttöön.
Haluttu kotikunta ja vierailukohde	Kunnan keskeisen sijainnin hyödyntäminen kuntaimagon luomisessa.	Toteutui kyllä/ei, Toteutui kertaa/v Toteutui kyllä/ei €/asukas	
	Kylien tapahtumat ja tilaisuudet ovat haluttuja vierailu- ja tutustumiskohteita.	Tapahtumat kpl/v Toteutui kyllä/ei	Kylät ovat järjestäneet aktiivisesti erilaisia tapahtumia ja tilaisuuksia.
Osallistuminen kansalaisuus-kumppanuus -mallina	Kuntalaisten kyselytunti. Kuntalaisille tarjotaan mahdollisuus osallistua heitä koskevien palvelujen ja asioiden valmisteluun.	Osallistujamäärä hlö/kerta Osallistujamäärä/v Toteutui kyllä/ei Aktiivisen osallistumisen määrä hlö/valmisteluprosessi	Kuntalaisten kyselytunti ei toteutunut.
	Maaseutukylät osallistuvat aktiivisesti.	Kylätilaisuudet, -kokoukset, teemaillat: Toteutui kpl/v Osallistujat hlö/v	Kyläneuvoston kokous – kaikille avoin kylätilaisuus 21.2. ja 11.5. osallistujia yht. noin 50 hlö.
	Osallistava budjetointi	Toteutettu kyllä/ei Toteutus €/v	Kuntalaiset saivat äänestää osallistavan budjetin käytöstä. Äänestyksen tuloksena aloitettiin suunnittelu kuntoportaiden osalta. Valmistelu aloitettu TA 2023 yhteydessä.

Laajan hyvinvointikertomuksen suunnitelman mukaiset toimenpiteet 2017 – 2020			
Hyvinvointisuunnitelman mukainen arviointikohde	Vastuualueen tavoite	Mittarit	Toteutuma 1.1. – 31.12.2022
Turvallinen arki ja ympäristö	Kylät koetaan hyvänä ja turvallisena paikkana asua ja elää.	Toteutui kyllä/ei Toteutui kpl/v	Kuntalaiskyselyn ja eri indikaattorien perusteella Sodankylä on turvallinen paikka asua. Sovittu Peloton Pohjoinen Kylä –koulutukset kyliin keväälle: hätäensiapu ja varautuminen.
Viihtyisä ympäristö	Sodankylä koetaan viihtyisänä paikkana asua ja elää.	Toteutui kyllä/ei	
Osallistuva yhteisö	Aktiivinen yhteistyö kuntalaisten hyvinvoinnin, terveyden ja arjen turvallisuuden edistämiseksi. Järjestöyhteistyön edelleen kehittäminen ja näkyväksi tekeminen.	Toteutui kyllä/ei Toteutui kyllä/ei Osallistutaan yhteistyöpalaveriin	Järjestökeskuksen kanssa tehty yhteistoimintasopimus. Laajan hyvinvointisuunnitelman (HYTETU) laadintaan on osallistettu eri toimijoita. Suunnitelma hyväksyttiin kv 16.6.2022 § 42. Suunnitelmassa yhtenä painopistealueena on kuntalaisten osallisuuden ja vaikuttamisen edistäminen.

Keskeiset muutokset talousarviovuonna (esim. olennaiset henkilöstömäärän muutokset, uudet palvelukokonaisuudet) ja poikkeamat talousarvioon nähden. Sanallinen selostus ja vaikutukset euroina.	
2022	Talouden tasapainotustyö jatkuu. Tapahtumatuki-, matkailu- ja maaseutuavustukset siirtyvät elinvoima- ja sivistyspalveluihin 1.1.2022. Uusitaan vuoden 2023 talousarviokirja palvelutuotelähtöiseksi. Käydään neuvottelut maaseutuhallinnon ja viljelijätukien hallintotehtävien siirtymisestä toiseen yhteistoiminta-alueeseen 1.1.2023 lukien, koska maatalousyrittäjien lomituspalvelut siirtyvät 1.1.2023 Muhoksen kuntaan.
Toteutuma 1.1. – 31.12.2022	Toimialojen vuoden 2023 talousarviolomake on uudistettu. Itä-Lapin yhteistoiminta-alueiden kanssa käydyt neuvottelut saatiin päätökseen maaseutuhallinnon ja viljelijätukien hallintotehtävien osalta ja ostopalvelusopimus allekirjoitettiin 1.11.2022. Lomituspalveluja koskevat yhteistoimintalain tarkoittamat neuvottelut saatiin päätökseen (kh 12.9.2022 § 353) ja liikkeenluovutuksella siirtyi kahdeksan henkilöä Muhoksen kunnan palvelukseen 1.1.2023 lukien. Sihteeripalvelut palautettiin organisaatiossa takaisin pääasiallisille toimialoilleen (kh 7.12.2022 § 483).

	2022	2021
Tulosalueen palveluksessa olevan henkilökunnan määrä, htv	21,2	24,0

Valtuustoon nähden sitova merkitty värillisenä.

Talous

Tuloslaskelma (sis. sisäiset tulot ja menot)

	Alkuperäinen talousarvio €	Talousarvio- muutokset €	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma €	Poikkeama €
TOIMINTATUOTOT					
* Myyntituotot	946 356		946 356	874 205	72 151
* Maksutuotot	97 000		97 000	104 079	-7 079
* Tuet ja avustukset	187 600		187 600	212 234	-24 634
* Muut toimintatuotot	1 050 000	-1 050 000	0	27 189	-27 189
**	2 280 956	-1 050 000	1 230 956	1 217 707	13 249
TOIMINTAMENOT					
Henkilöstökulut					
* Palkat ja palkkiot	-1 792 463		-1 792 463	-1 609 361	-183 102
Henkilösivukulut					
* Eläkekulut	-433 289		-433 289	-384 889	-48 400
* Muut henkilösivukulut	-82 100		-82 100	-57 599	-24 501
* Palvelujen ostot	-1 452 710		-1 452 710	-1 466 558	13 848
* Aineet, tarvikkeet, tav.	-24 814		-24 814	-29 777	4 963
* Avustukset	-579 200		-579 200	-637 046	57 846
* Muut toimintakulut	-461 020	62 698	-398 322	-377 957	-20 365
**	-4 825 596	62 698	-4 762 898	-4 563 187	-199 711
Toimintakate	-2 544 640	-987 302	-3 531 942	-3 345 480	-186 462

KUNNANHALLITUS

Toimialan vastuualueiden nettomenojen kehitys vuosilta 2020 - 2022

NETTOMENOT	2020 TP	2021 TP	2022 TA	2022 TP	EROTUS	TOT. %
Hallintopalvelut	2 378 731	2 408 010	3 444 496	3 289 742	154 754	95,5
Maaseutupalvelut	43 431	40 990	87 446	55 738	31 708	63,7
YHTEENSÄ	2 422 162	2 449 000	3 531 942	3 345 480	186 462	94,7

6.3.2.1 Vastuualue Hallintopalvelut

Toimielin Kunnanhallitus

Tilivelvollinen Talous- ja hallintojohtaja Kalle Pyykkö

Toiminta-ajatus Yleistavoitteena on koko kunnan toiminnan ja talouden ohjaus ja yhteensovittaminen kuntastrategiassa asetettujen tavoitteiden saavuttamiseksi. Painopisteenä koko talousarviokaudella on kuntastrategian toteuttaminen ja talouden tasapainottaminen. Lisäksi hallintopalvelut ohjaavat kuntastrategian mukaisesti kuntakonsernin toimintaa ja koordinoi kunnan sidosryhmätyötä.

Hallintopalveluihin sisältyy muun muassa seuraavat osa-alueet: talous-, henkilöstö-, hyvinvointi-, it-, arkistointi-, kirjaamo- ja neuvontapalvelut sekä työllisyyden hoito. Hallintopalveluiden tehtäviin kuuluu kunnanhallituksen, kunnanvaltuuston, nuorisovaltuuston ja keskusvaalilautakunnan asioiden valmistelu- ja täytäntöönpano sekä tarkastuslautakunnan avustamistehtävät.

Tavoitteet kuntastrategiaan pohjautuen (sitova lautakuntaan nähden värillisenä)			
Kunnan strateginen tavoite Menestystekijät / tavoite	Toimialan tavoite (vastuualueittain) esim. kpl, €/asukas, kyllä/ei	Mittari esim. kpl, €/asukas, kyllä/ei	Toteutuma 1.1. – 31.12.2022
Kunnan palvelut tuotetaan kustannustehokkaasti sekä omana että ostettuina palveluina	Talouden tasapainottaminen	Toteutui kyllä/ei	Kyllä
	Talouden toteuman seuranta kehitetään	Toteutui kyllä/ei	Accuna raportointijärjestelmän käyttöönotto on aloitettu.
	Sairauspoissaolopäivien vähennys	Toteutui kyllä/ei TTH yhteistyöpalaverien toteutuminen krt/v Sairauspoissaolopäivien tilasto pv/v ja pv/htv	Sairauspoissaolojen määrän vähennys ei toteutunut, kasvua perusturvan ja teknisten palveluiden toimialoilla. 1-12/2021 > 14 941 pv > 19,94 pv / teor. HTV 1-12/2022 > 18 050 pv > 23,9 pv / teor. HTV TTH yhteistyöpalavereita raportointijaksolla 6 kpl, joista toimialakohtaisia 2 ja työsuojelun/henkilöstöhallinnon kanssa 3.
	Työllisyyden kuntakokeilun myötä pitkäaikaistyöttömien määrä vähenee	Pitkäaikaistyöttömien aktiivointiaste -%	Pitkäaikaistyöttömien aktiivointiaste 18,8 %. Kaikkien aktiivointiaste 45,7 %. Nuorten (25-29 v.) aktiivointiaste 50 % ja (20-24 v.) aktiivointiaste 68,8 %.

			Sodankylä on verrattaessa muihin Lapin työllisyyden kuntakoikeilupaikkakuntiin onnistunut paremmin. Sodankylässä työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta 6,3 % (Lapissa 10,5 %).
Ketterä ja muutosherkkä organisaatio, jossa joustava päätöksenteko	Asiakkaat saavat palvelua hyvän hallinnon edellyttämällä tavalla mahdollisimman nopeasti ja valmistelu sekä päätökset ovat sisällöllisesti laadukkaita.	Toteutui kyllä/ei Koulutus pv/v Oikaisuvaatimukset kpl/v	Valmistelijoille Twebin käyttöohjeet, koulutus 5/2022. Viranhaltijapäätösohje on laadittu ja otettu käyttöön, koulutus 6/2022.
Itseään kehittävä ja innovatiivinen henkilökunta	Henkilöstö voi hyvin ja kehittää työtään	Koulutuspäivät kpl/v ja hlö/v Tyky- toimintaan osallistujat hlö/v ja hlö/kerta	Raportoidaan henkilöstökertomuksen yhteydessä. Tyky-iltapäivä toteutettu.
	Esihenkilöt kehittävät osaamistaan ja taitojaan aktiivisesti	Toteutui kertaa/kk tai kertaa/v Toteutui kertaa/v koulutus suunnitelman mukaisesti	Esihenkilötapaamisia/-koulutuksia toteutui raportointijaksolla 4 kpl, lisäksi esihenkilöt suorittivat webinaari-koulutuksia ja osallistuivat Perheystävällinen hybridityön Lappi-hankkeen esihenkilökoulutuksiin.
Aktiivinen verkostorakentaja ja kuntien edustaja Lapissa	Aktiivinen toimija Lapin hyvinvointialueen valmistelussa	Toteutui kyllä/ei Toteutui kertaa/v	Kyllä, aktiivinen osallistuminen henkilöstöasioiden valmisteluverkoston tapahtumiin.
	Aktiivinen yhteistyö kuntalaisten hyvinvoinnin, terveyden ja arjen turvallisuuden edistämiseksi.	Toteutui kyllä/ei Toteutui kyllä/ei	Verkostoiduttu eri toimijoiden kanssa mm. elintapaohjauksen, Lapin hyvinvointialueen osallisuus ja arjen turvaa toimintamalleja (sis. hyvinvointilähete) edistävään Vasa 2-hankeverkostoon
Innovatiiviset digitaaliset ratkaisut	Kuntalaiset löytävät sähköiset palvelut ja digitaalisen saavutettavuuden parantaminen	Toteutui kyllä/ei, Toteutui kertaa/v Toteutui kyllä/ei €/asukas	Kunnan kotisivujen uudistus toteutui. Digiturvamalli otettu käyttöön, työ jatkuu vuonna 2023.
	Kunnan sähköisen arkistoinnin käyttöönoton valmistelu	Toteutui kyllä/ei	Valmistelussa, kuultu esittelyjä ja perehdytty asiaan.
Haluttu kotikunta ja vierailukohde	Kunnan keskeisen sijainnin hyödyntäminen kuntaimagon luomisessa	Toteutui kyllä/ei Suunnitelmissa kpl/v Hankkeissa kpl/v	
Osallistuminen kansalaisuuskumppanuus -mallina	Kuntalaisten kyselytunti. Kuntalaisille tarjotaan mahdollisuus osallistua heitä koskevien palvelujen ja asioiden valmisteluun.	Osallistujamäärä hlö/kerta Osallistujamäärä/v Toteutui kyllä/ei Aktiivisen osallistumisen määrä hlö/valmisteluprosessi	Kuntalaisten kyselytunti ei toteutunut.

	Parannetaan tiedottamista, kuntalaiset ja muut yhteistyötahot saavat tiedon helposti eri kanavilta	Toteutui kyllä/ei Tiedottamiskanavien lukumäärä kpl/v €/v	Päätökset julkaistaan kunnankotisivuilla ja laaditaan erillisiä tiedotteita.
	Osallistava budjetointi	Toteutettu kyllä/ei Toteutus €/v	Kuntalaiset saivat äänestää osallistavan budjetin käytöstä. Äänestyksen tuloksena aloitettiin suunnittelu kuntoportaiden osalta. Valmistelu aloitettiin TA 2023 yhteydessä.

Laajan hyvinvointikertomuksen suunnitelman mukaiset toimenpiteet 2017 – 2020			
Hyvinvointisuunnitelman mukainen arviointikohde	Vastuualueen tavoite	Mittari esim. kpl, €/asukas, kyllä/ei	Toteutuma 1.1. – 31.12.2022
Turvallinen arki ja ympäristö	Työtapaturmien ennaltaehkäisy. Laaditaan koko kuntaa koskevat linjaukset ja toimintaohjeet kaikenlaiselle kiusaamiselle, tavoite 0-toleranssi	Työtapaturmatilasto pv/v, kpl/v Toteutui kyllä/ei Laadittu kyllä/ei Tiedotettu kyllä/ei Otettu käyttöön kyllä/ei	Työ ja työmatkatapaturmista johtuvat sairaspotilaat: 1-12/2021 > 249 pv 1-12/2022 > 388 pv Vuonna 2022 vakuutusyhtiölle raportoitiin yhteensä 52 työ- ja työmatkatapaturmaa (työssä 39 ja matkalla 13). Ei ole laadittu.
Viihtyisä ympäristö	Sodankylä koetaan viihtyisänä paikkana asua ja elää	Toteutui kyllä/ei	
Osallistuva yhteisö	Aktiivinen yhteistyö kuntalaisten hyvinvoinnin, terveyden ja arjen turvallisuuden edistämiseksi. Järjestöyhteistyön kehittäminen	Toteutui kyllä/ei Toteutui kyllä/ei	Laajan hyvinvointisuunnitelman (HYTETU) laadintaan on osallistettu eri toimijoita. Suunnitelma hyväksyttiin kv 16.6.2022 § 42. Suunnitelmassa yhtenä painopistealueena on kuntalaisten osallisuuden ja vaikuttamisen edistäminen. Järjestökeskus Kitisen ja kunnan välinen yhteistoimintasopimus.

Keskeiset muutokset talousarviovuonna (esim. olennaiset henkilöstömäärän muutokset, uudet palvelukokonaisuudet) ja poikkeamat talousarvioon nähden. Sanallinen selostus ja vaikutukset euroissa.	
2022	Talouden tasapainotustyö jatkuu. Tapahtumatuki-, matkailu- ja maaseutuavustukset siirtyvät elinvoima- ja sivistyspalveluihin 1.1.2022. Uusitaan vuoden 2023 talousarviokirja palvelutuotelähtöiseksi Kunnan johtoryhmä toimii hyvinvointityön ohjausryhmänä.
Toteutuma 1.1. – 31.12.2022	Toimialojen vuoden 2023 talousarviolomake on uudistettu. Digitaalisen turvallisuuden hallinta- ja johtamisjärjestelmä Digiturvamalli otettiin käyttöön loppuvuodesta, työtä jatketaan edelleen vuonna 2023. Hallintosääntö päivitettiin, joka astui voimaan 1.1.2023. Sihteeripalvelut palautetaan organisaatiossa takaisin pääasiallisille toimialoilleen (kh 7.12.2022 § 483). Henkilöstövaihdoksista johtuen tehtäviä on hoidettu sisäisin järjestelyin kunnanjohtajan rekrytointiprosessin aikana.

Sanallinen selvitys talouden tasapainotusohjelman toimenpiteistä v. 2022	Vaikutukset euroissa
Edunvalvonta verohallinnon ja valtiovarainministeriön suuntaan verotulojen ja valtionosuuksien varmistamiseksi. Kunnan omistamien pienten asunto-osakeyhtiöiden avustaminen, jotta käyttämättömien huoneistojen purkaminen on mahdollistunut ja sitä kautta säästöjen saaminen tulevaisuudessa. Pohjois-Lapin Ruoka Oy:n perustaminen.	

	2022	2021
Tulosalueen palveluksessa olevan henkilökunnan määrä, htv	8,2	8,6

Valtuustoon nähden sitova merkitty värillisenä.

Talous

Tuloslaskelma (sis. sisäiset tulot ja menot)

	Alkuperäinen talousarvio €	Talousarvio- muutokset €	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma €	Poikkeama €
TOIMINTATUOTOT					
* Myyntituotot	49 000		49 000	44 892	4 108
* Maksutuotot			0		0
* Tuet ja avustukset	180 600		180 600	191 117	-10 517
* Muut toimintatuotot	1 050 000	-1 050 000	0	27 189	-27 189
**	1 279 600	-1 050 000	229 600	263 198	-33 598
TOIMINTAMENOT					
Henkilöstökulut					
* Palkat ja palkkiot	-1 155 405		-1 155 405	-1 037 435	-117 970
Henkilösivukulut					
* Eläkekulut	-293 198		-293 198	-255 139	-38 059
* Muut henkilösivukulut	-35 309		-35 309	-36 369	1 060
* Palvelujen ostot	-1 277 270		-1 277 270	-1 261 096	-16 174
* Aineet, tarvikkeet, tav.	-14 364		-14 364	-20 500	6 136
* Avustukset	-519 000		-519 000	-578 382	59 382
* Muut toimintakulut	-431 219	51 669	-379 550	-364 019	-15 531
**	-3 725 765	51 669	-3 674 096	-3 552 940	-121 156
Toimintakate	-2 446 165	-998 331	-3 444 496	-3 289 742	-154 754

HALLINTOPALVELUT

Vastuualueen tulosityksiköiden nettomenojen kehitys vuosilta 2020 - 2022

NETTOMENOT	2020 TP	2021 TP	2022 TA	2022 TP	EROTUS	TOT. %
Kunnanjohto	789 553	1 170 233	988 763	1 177 272	-188 509	119,1
Yleishallinto	1 589 178	642 464	1 722 117	1 534 415	187 702	89,1
Työllisyydenhoito		595 313	733 616	578 055	155 561	78,8
YHTEENSÄ	2 378 731	2 408 010	3 444 496	3 289 742	154 754	95,5

6.3.2.2 Vastuualue Maaseutupalvelut

Toimielin

Kunnanhallitus

Tilivelvollinen

Hallintopäällikkö Eini Kivilompolo

Toiminta-ajatus

Maaseutupalvelujen vastuualueen tehtävänä on toimia maaseutuviraston maksajavirastoyksikkönä vastaten maaseutuhallinnon tehtävistä Sodankylän kunnassa. Sodankylän paikallisyksikkö vastaa maatalousyrittäjien lomituspalveluista Sodankylän, Kittilän, Enontekiön, Inarin ja Utsjoen kunnissa. Maaseutupalvelujen tehtäviin kuuluu kylätoiminta ja kylien hyvinvoinnin ja elinvoimaisuuden edistäminen ja järjestöyhteistyön kehittäminen sekä kunnan metsäasiat.

Tavoitteet kuntastrategiaan pohjautuen (sitova lautakuntaan nähden värillisenä)			
Kunnan strateginen tavoite Menestystekijät / tavoite	Toimialan tavoite (vastuualueittain) esim. kpl, €/asukas, kyllä/ei	Mittari esim. kpl, €/asukas, kyllä/ei	Toteutuma 1.1. – 31.12.2022
Pitkäjänteiset elinkeinorakenteen painotukset	Asiantuntevalla palvelulla vastataan lainsäädännössä ja tukijärjestelmissä tapahtuviin muutoksiin. Maaseutupalvelut edistävät alkutuotannon ja luontotuotealan jalostusarvon lisäystä. Maatalouden, porotalouden sekä muiden luontaiselinkeinojen tasavertainen tukeminen ja huomioiminen kunnan toiminoissa suhteessa myös muihin Sodankylän elinkeinoihin.	Koulutuksiin osallistuminen kyllä/ei verrattuna suunnitelmaan päivät tai koulutustunnit (h) Toteutui kpl/v Toteutui kyllä/ei	Asiakkaille on välitetty tietoa ja kutsuja erilaisista ajankoh- taisista koulutuksista ja ta- pahtumista mm. Teams- ja Webinaari tilaisuuksia 50 kpl.
Kunnan palvelut tuotetaan kustannustehokkaasti sekä omana että ostettuina palveluina	Palvelut vastaavat palvelun tarvetta, ovat laadukkaita ja kustannustehokkaita. Palvelut perustuvat lomituksen toimeksiantosopimukseen ja Maksajavirastosopimukseen.	Maksatusten myöhästymispäivät kpl/v. Takaisinperinnät hallinnon tekemän virheen vuoksi kyllä/ei. Myöhästymispäivät kpl/v. Toteutui kyllä/ei Talousarvioin toteuma- %	Kyllä toteutui, ei myöhästymisiä ym. Toimintatulot 95,3 %. Toimintamenot 92,7 %. Toimintakate 63,7 %.
Ketterä ja muutosherkkä organisaatio, jossa joustava päätöksenteko	Palvelut järjestetään asiakaslähtöisesti, yhdenvertaisesti ja joustavasti. Palvelut ovat sisällöllisesti laadukkaita. Asiakastyytyväisyys asteikolla 1-5, tavoitetaso 4	Asiakastyytyväisyysmittauksen tulos, saatu palaute Toteutui kyllä/ei	Lomituspalvelujen asiakastyytyväisyys kyselyn tuloksen ka. 3,85. Sanallinen palaute ollut positiivista. Maaseutuhallinnon asiakastyytyväisyyskyselyn tulos ka. 4,29.
Itseään kehittävä ja innovatiivinen henkilökunta	Henkilöstö voi hyvin ja kehittää työtään	Koulutussuunnitelman toteutuminen pv/v Itseopiskelu pv/v	Koulutussuunnitelman mukaiset koulutukset. Esimieskou-

		Perehdytys/opastuspäivät kpl/v Toteuma-% Toteutui hlö/v Toteutui kyllä/ei	lutus, lomituksen ajankohtais- päivät ja tukihallinnon koulu- tukset. Vastaava maaseutu- asiamies osallistui erilaisiin tukihallinnon ”lyhytkoulutuk- siin” ja tilaisuuksiin 46 päi- vänä.
Aktiivinen verkostoraken- taja ja kuntien edustaja Lapissa	Verkostoituminen eri sidosryh- mien ja yhteistyökumppanien kanssa.	Toteutui kpl/v	Kyllä toteutui, 8 kpl.
Innovatiiviset digitaaliset ratkaisut	Sujuvan ja reaaliaikaisen yhtey- denpidon toteuttamiseksi hyö- dynnetään digitaalisia ratkai- suja kokous- ja palaverikäytän- nöissä.	Toteutui kyllä/ei Toteutui kpl/v	Kyllä, Teams –yhteydet aktii- visessa käytössä.
	Sähköisten palvelujen käyttöä edistetään: Vipu-palvelun käy- tön lisääminen Lomitusnetin käyttämistä asiakaspalvelussa lisätään: vähintään 60 % asiak- kaista hakee lomituspalveluja sähköisesti.	Toteutui hlö/v Toteutui kpl/v Toteutui %-osuus kaikista	Asiakkaat täyttivät sähköisen sijaispuhakemuksen (107 kpl/132 kpl), osuus 81%. Maataloustukia haki sähköi- sesti 116 hlö/121 kpl osuus 95 %. Porovahinkoja ilmoitet- tiin sähköisesti 265 kpl.
Haluttu kotikunta ja vierai- lukohde	Kylien erilaiset tapahtumat ja tilaisuudet ovat haluttuja vie- railu- ja tutustumiskohteita.	Tapahtumat kpl/v Toteutui kyllä/ei	Kylät järjestävät aktiivisesti erilaisia tapahtumia ja tilai- suuksia. Vaalajärvellä kyläjuhla 2.7.
Osallistuminen kansalai- suuskumppanuus -mallina	Maaseutukylät osallistuvat aktiivisesti heitä koskevien asioi- den ja palveluiden kehittämi- seen.	Kylätilaisuudet, -kokoukset, teemailat: Toteutui kpl/v Osallistujat hlö/v	Kyläneuvoston kokous 21.2. Kyläilta 11.5. Osallistujat yht. 50 hlö Osallistuttiin Lapin kylätöi- mintäpäiville 26.-27.11. tee- mana <i>Turvallinen kylä</i> .

Laajan hyvinvointikertomuksen suunnitelman mukaiset toimenpiteet 2017 – 2020			
Hyvinvointisuunnitelman mukainen arviointikohde	Vastuualueen tavoite	Mittarit	Toteutuma 1.1. – 31.12.2022
Turvallinen arki ja ympäristö	Kylät koetaan hyvänä ja tur- vallisena paikkana asua ja elää.	Toteutui kyllä/ei Toteu- tui kpl/v	Sovittu Peloton Pohjoi- nen Kylä –koulutukset ky- liin keväälle: hätäensiapu ja varautuminen
Viihtyisä ympäristö	Kunnan metsien hoitotoi- menpiteissä huomioidaan eri- tyisesti asutuksen läheisyy- dessä maisemalliset arvot.	Kuntalaispalaute Toteutui kyllä/ei	Luoston hakkuukohteella on huomioitu maisemalli- nen arvo ja kerätty ener- giapuuta.
Osallistuva yhteisö	Järjestöyhteistyön kehittämi- nen	Toteutui kyllä/ei	Kyllä. Kyläyhdistykset ja – seurat, Lappilaiset Kylät ry, Leader Pohjoisin Lappi ry, Järjestökeskus Kitinen

			ry, MTK-yhdistykset, Sodankylän 4H-yhdistys ry, Sodankylän Mhy ry. Lapin läänin YTA-alueet.
--	--	--	---

Keskeiset muutokset talousarviovuonna (esim. olennaiset henkilöstömäärän muutokset, uudet palvelukokonaisuudet) ja poikkeamat talousarvioon nähden. Sanallinen selostus ja vaikutukset euroina.	
2022	Allekirjoitetaan ostopalvelusopimus maaseutuhallinnon ja viljelijätukien hallintotehtävien siirtymisestä toiseen yhteistoiminta-alueeseen 1.1.2023 lukien, koska maatalousyrittäjien lomituspalvelut siirtyvät 1.1.2023 Muhoksen kuntaan.
Toteutuma 1.1. – 31.12.2022	Itä-Lapin yhteistoiminta-alueiden kanssa käydyt neuvottelut saatiin päätökseen maaseutuhallinnon ja viljelijätukien hallintotehtävien osalta ja ostopalvelusopimus allekirjoitettiin 1.11.2022. Lomituspalveluja koskevat yhteistoimintalain tarkoittamat neuvottelut saatiin päätökseen (kh 12.9.2022 § 353) ja liikkeenluovutuksella siirtyi kahdeksan henkilöä Muhoksen kunnan palvelukseen 1.1.2023 lukien.

Sanallinen selvitys talouden tasapainotusohjelman toimenpiteistä v. 2022	Vaikutukset euroissa
Ei toimenpiteitä	0 €

	2022	2021
Tulosalueen palveluksessa olevan henkilökunnan määrä, htv	13,0	15,3

Valtuustoon nähden sitova merkitty värillisenä.

Talous

Tuloslaskelma (sis. sisäiset tulot ja menot)

	Alkuperäinen talousarvio €	Talousarvio- muutokset €	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma €	Poikkeama €
TOIMINTATUOTOT					
* Myyntituotot	897 356		897 356	829 313	68 043
* Maksutuotot	97 000		97 000	104 079	-7 079
* Tuet ja avustukset	7 000		7 000	21 118	-14 118
* Muut toimintatuotot			0		0
**	1 001 356	0	1 001 356	954 509	46 847
TOIMINTAMENOT					
Henkilöstökulut					
* Palkat ja palkkiot	-637 058		-637 058	-571 926	-65 132
Henkilösivukulut					
* Eläkekulut	-140 091		-140 091	-129 750	-10 341
* Muut henkilösivukulut	-46 791		-46 791	-21 230	-25 561
* Palvelujen ostot	-175 440		-175 440	-205 462	30 022
* Aineet, tarvikkeet, tav.	-10 450		-10 450	-9 277	-1 173
* Avustukset	-60 200		-60 200	-58 663	-1 537
* Muut toimintakulut	-29 801	11 029	-18 772	-13 938	-4 834
**	-1 099 831	11 029	-1 088 802	-1 010 247	-78 555
Toimintakate	-98 475	11 029	-87 446	-55 738	-31 708

MAASEUTUPALVELUT

Vastuualueen tulosityksiköiden nettomenojen kehitys vuosilta 2020 - 2022

NETTOMENOT	2020 TP	2021 TP	2022 TA	2022 TP	EROTUS	TOT.%
Maaseutuhallinto	71 650	69 129	76 043	65 608	10 435	86,3
Lomituspalvelut	-7 542	-23 191	-38 338	-59 066	20 728	154,1
Kylätoiminta	58 240	52 850	69 991	57 036	12 955	81,5
Kunnan metsät	-78 917	-57 798	-20 250	-7 841	-12 409	38,7
YHTEENSÄ	43 431	40 990	87 446	55 738	31 708	63,7

Perusturvapalvelut

6.4 PERUSTURVALAUTAKUNTA

Toimiala

Perusturvapalvelut

Toimielin / sitovuustaso Valtuusto

Tilivelvollinen Vs. perusturvajohtaja Sinikka Hotti

Toiminta-ajatus Tehtävänä on edistää kuntalaisten hyvinvointia ja terveyttä järjestämällä asiakaslähtöisiä ja vaikuttavia sosiaali- ja terveydenhuollon palveluita.

Tavoitteet kuntastrategiaan pohjautuen (sitova valtuustoon nähden värillisenä)			
Kunnan strateginen tavoite Menestystekijät / tavoite	Toimialan tavoite (vastuualueittain) esim. kpl, €/asukas, kyllä/ei	Mittari esim. kpl, €/asukas, kyllä/ei	Toteutuma 1.1.-31.12.2022
Pitkäjänteiset elinkeinorakenteen painotukset	Tukea kuntalaisten osallisuutta ja työllistymistä	Kuntouttavan työtoiminnan asiakasmäärä/ vuosi	37
	Välimuotoasumisen kehittämisen.	Välimuotoisen palveluasumisen paikkamäärä Hyväksytyjen perhehoitajien määrä Tehostetussa palveluasumisessa asuvien prosentuaalinen määrä	28 (Hannuksenkartanon rivitalot 23 ja Joiku 5) 4 65–74 vuotiaista 1,1 % Yli 75-vuotiaista 9,6 %
	Hyvinvointikeskuksen monipuolisten palvelujen tarjoaminen	Palveluprosessikuvauksien määrä	Hyvinvointikeskus tarjoaa monipuoliset sote-palvelut.
	Yhteistyö järjestöjen kanssa	Yhteiset tapahtumat/v Järjestöpisteen käyttöasteen seuranta	Lapin muistiyhdistys vieraili Sopukassa 22.4.2022. Yhteistyötä tehtiin koronakotuksissa. Syksyllä järjestettiin Sopukassa teemapäivä, jolloin Sopukan aulassa oli järjestöesittelyjä. Muutosagentit tekivät yhteistyötä järjestöjen ja erityisesti Järjestökeskus Kitisen kanssa. Neuvolan perhetyö tekee säännöllistä yhteistyötä järjestöjen kanssa.

			Ikäihmisten palveluissa tehdään yhteistyötä järjestöjen kanssa. Järjestöyhteistyö painottui sähköisten ilmoitusten käyttöön sekä hyvinvointilähetehankkeen yhteistyöhön.
Kunnan palvelut tuotetaan kustannustehokkaasti sekä omana että ostettuina palveluina	Vahvistetaan palvelujen kustannustehokkuutta	Raportit ja kustannuslaskelmat Palveluprosessien määrä Palvelukokemusmittaus Roidu-palautejärjestelmä	Kustannuksia seurattiin läpi vuoden säännöllisesti. Roidu-palautejärjestelmä on käytössä, raportteja seurattiin kuukausittain ja poikkeamiin reagoitiin.
	Palvelujen myynti	Neuvottelujen määrä Sopimusten määrä	Neuvotteluja käytiin. 18
Ketterä ja muutosherkkä organisaatio, jossa joustava päätöksenteko	Ilmiöpohjainen tarkastelu ja reagointi nopeasti ja joustavasti	Tapahtumat ja toiminnan muutokset Roidu-palautejärjestelmän tulokset HaiPro-ilmoitukset Riskien arviointitulokset	Muutosagentti –toimintamallia kehitettiin edelleen. Asiakaspalaute raportit otettiin käyttöön. Kyllä oli käytössä, tulokset käytiin läpi kuukausittain ja poikkeamiin reagoitiin. HaiPro-ilmoitukset käytössä, niitä tehdään ja niihin reagoidaan. Jatkuva.
Laajennetut infrastruktuuri-investoinnit	Luodaan kunnan eri toimijoiden kanssa tarpeista lähteviä turvallisia ja toimivia asumisen ratkaisuja sekä toimintaympäristö.	Selvitystyö tehty Kyllä/ei Käynnistyneet rakennusprojektit	Kyllä V. 2022 ei käynnistetty uusia rakennusprojekteja.
Itseään kehittävä ja innovatiivinen henkilökunta	Osaava, ammattitaitoinen, riittävä henkilöstö	Täydennyskoulutusvelvoitteen toteutuminen/ vuosi Kyllä/ Ei Kehityskeskustelujen ja toimenkuvien tarkistamisen toteutumis-% 1x/vuosi Kyllä/ei	Henkilöstö osallistui sisäisiin ja ulkoisiin koulutuksiin. Käytössä oli myös etäkoulutuksia ja webinaareja. Toimenkuvat tarkistettiin. Kehityskeskusteluja käytiin 82 %. Kyllä
Aktiivinen verkostorakentaja ja kuntien edustaja Lapissa	Aktiivinen verkostoituminen lähikuntien, aluetoimijoiden ja valtakunnallisten toimijoiden kanssa.	Toteutuneet yhteistyötoiminnot	Yhteistyö ollut aktiivista tulevan hva:n kanssa, TulSote, Raku-hanke, osallistuminen

			monen tasoihin yhteistyöryhmiin hva:n rakentamisessa. Ikäystävällinen Lappi –hanke.
		Palveluiden tarjonnan toteutuminen kyllä/ei	Kyllä Perhekeskuksen ja terveydenhuollon palveluita tarjottiin Pel-Savun kuntayhtymälle.
Innovatiiviset digitaaliset ratkaisut	Luodaan perusturvatoimen digitaalisten palvelujen kokonaisarkkitehtuuri Tarjota kuntalaisille ja laajemmalle alueelle uusia vaihtoehtoja sähköisiin palveluihin	Kokonaisarkkitehtuuri luotu ja päivitetty Kyllä/ei Omaolo-palvelut käytössä Kyllä/ei Yhteydenottojen määrä Hae Apua –napin kautta/ vuosi	Raku-hanke Kyllä Kyselyn näki 235 hlöä, siihen vastasi 25 hlöä.
Haluttu kotikunta ja vierailukohde	Perusturvapalvelut ovat moderneja ja niissä hyödynnetään uusinta teknologiaa	Vierailijaryhmien lkm / vuosi	4
	Sodankylän kunta on houkutteleva työpaikka	Rekrytointi-ilmoitusten määrä	54
Osallistuminen kansalaisuuskumppanuus -mallina	Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen	Hyvinvointikeskuksen omahoitopisteen käyttäjämäärät Oirearvioiden määrät Määräaikaistarkastusten lomakkeiden lähettämismäärät	Kuntalaiset ottivat hyvin käyttöön omahoitopisteen. Oirearvioita on otettu käyttöön 16 kpl. Vuonna 2022 oirearvioita tehtiin 800 kpl. n. 1 200 kpl
	Kuntalaisten kuuleminen ja osallistaminen.	Osallistujien lukumäärä Vastaajien lukumäärä	Tilaisuus taksiyrittäjien kanssa vpl- ja shl-kuljetuksista, 25 henkilöä. Kuntalaisille vaikuttamis- ja kuulemistilaisuuksia järjestettiin v. 2022 aikana 8.

Laajan hyvinvointikertomuksen suunnitelman mukaiset toimenpiteet 2017–2020			
Hyvinvointisuunnitelman mukainen arviointikohde	Toimialan tavoite (vastuualueittain)	Mittari	Toteutuma 1.1.-31.12.2022
Turvallinen arki ja ympäristö	Tapaturmien ehkäisy	Tapaturmien määrät	v. 2022 työtapaturmien määrästä tieto tulee keväällä 2023.
Viihtyisä ympäristö	Välimuotoasumisen infrastruktuuri	Infrastruktuuri luotu Kyllä/ei	Selvitystyö on tehty. Ikäihmisten palveluasumisen puolella on 28 välimuotoisen asumisen asuntoa.

	Palveluliikenteen kehittämisen ja mahdolliset yhteensovittamiset asiointiliikenteen kanssa		Palveluliikenne sivistystoimissa.
Osallistuva yhteisö	Harrastejärjestöt (esim. kuorot ja tanssiryhmät) Helmikolle ja Nutukkaaseen harjoitteluun	Harrasteryhmien lukumäärä	Eri harrasteryhmät ja vapaaehtoiset käyvät vetämissä erilaisia ryhmiä esim. karaokea ja lauluryhmiä.

Keskeiset muutokset suunnittelukaudella (esim. olennaiset henkilöstömäärän muutokset, uudet palvelukokonaisuudet) ja poikkeamat talousarvioon nähden. Sanallinen selostus ja vaikutukset euroissa.	
2022	Vastuu sosiaali-, terveys- ja pelastuspalveluista siirtyy hyvinvointialueille 1.1.2023. Henkilöstö siirtyy Lapin hyvinvointialueen palvelukseen nykyisin työ- ja virkasuhteen ehdoin 1.1.2023 alkaen. Pyritään muutosjohtamisella varmistamaan riittävä tiedonsaanti ja tuki henkilöstölle. Johtamisen työvälineinä henkilökohtaiset kehityskeskustelut, työyhteisön kehittämispäivät, työnohjauksen mahdollistaminen. Vuoden 2022 aikana osallistutaan edelleen Tulevaisuuden Sote-keskus –ohjelman kehittämishankkeeseen, rakenneuudistusta koskevaan kehittämishankkeeseen. Perusturvan palvelujen myynti naapurikunnille. Hannuksenkartanon remontti valmistui 4/2021. Remontin myötä sinne valmistui 7 kevennetyn hoivan asumisen paikkaa ja Veiki-siipi muutettiin osittain lyhytaikais- ja kuntoutussiiveksi. Hannuksenkartano on tämän myötä muuttunut hybridiyksiköksi. 1.10.2020 voimaan tulleet vanhuspalvelulaki ja laatusuositus edellyttävät tehostetun palveluasumisen henkilöstömitoituksen (minimi) nostamista 0.7 työntekijään vuoteen 2023 ja RAI- arviointimittariston ottamista käyttöön koko vanhustyössä. Uudet virat ja toimet: Ikäihmisten vastuualue: Hannuksenkartano/kevennetyn ympärivuorokautisen hoivan asuminen (uudet asunnot 7 kpl) 3 lähihoitajaa sisäisenä siirtona perusturvan sisällä
Toteutuma 1.1.-31.12.2022	Hyvinvointialueen rakentamiseen osallistuttiin aktiivisesti. (Tulsote ja Raku-hankkeet, yhteistyöryhmät) Lapin hyvinvointialue järjesti säännöllisesti tiedotustilaisuuksia ja infotilaisuuksia niin henkilöstölle kuin esihenkilöille hyvinvointialueelle siirtymisestä ja uuden organisaation käytänteistä. Avovastaanoton toiminnan kehittäminen jatkui edelleen yhteistyössä Tulevaisuuden sote-keskus –hankkeen kanssa. Tavoitteena oli sujuvoittaa hoitoon pääsyä, lyhentää odotusaikoja ja vähentää päällekkäistä työtä, jotta henkilökuntaresurssi saadaan mahdollisimman tehokkaasti käyttöön. Perusturvan palveluiden myynnin osalta yhteistyötä Rovaniemen ja Pelkosenniemi-Savukosken kuntayhtymän kanssa jatkettiin tarjoamalla vuodeosastopalveluita näille kunnille. PelSavun päivystyspalvelut toteutettiin Sopukassa. Yhteistyötä ja kehittämistä jatkettiin edelleen.

	Jatkuvan ja pitkään kestäneen hoitajapulan vuoksi Perusturvalautakunta päätti 21.4.2022 käynnistää kansainvälisen rekrytinnin. Hoitajat saapuivat Sodankylään lokakuussa 2022. Kansainvälisen rekrytinnin hoitajat työllistyivät ikäihmisten palveluiden eri yksiköihin. Valmisteltiin varautumissuunnitelmaa Ukrainan sodan vuoksi mahdollisesti Sodankylään muuttavia ajatellen. Valmistelutyötä tehtiin kunnan eri toimialojen, järjestöjen ja seurakuntien välisenä yhteistyönä. Korona korvauksia saatiin valtiolta vuoden 2022 koronakuluista 1 155 000 €. Vuoden 2022 aikana palattiin vähitellen normaaleihin, ennen koronaa, oleviin toimintatapoihin. Korona työllisti myös vuonna 2022 niin terveydenhuollon- kuin sosiaalihuollon henkilöstöä.
--	--

	2022	2021
Tulosalueen palveluksessa olevan henkilökunnan määrä, htv	343,6	344,0

Valtuustoon nähden sitova merkitty värillisenä.

Talous

Tuloslaskelma (sis. sisäiset tulot ja menot)

	Alkuperäinen talousarvio €	Talousarvio- muutokset €	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma €	Poikkeama €
TOIMINTATUOTOT					
* Myyntituotot	2 163 800		2 163 800	1 504 430	659 370
* Maksutuotot	2 627 400		2 627 400	2 879 022	-251 622
* Tuet ja avustukset	334 547		334 547	1 474 108	-1 139 561
* Muut toimintatuotot	1 247 448		1 247 448	1 558 368	-310 920
**	6 373 195	0	6 373 195	7 415 928	-1 042 733
TOIMINTAMENOT					
Henkilöstökulut					
* Palkat ja palkkiot	-14 835 440		-14 835 440	-14 809 032	-26 408
Henkilösivukulut					
* Eläkekulut	-3 226 092		-3 226 092	-3 253 611	27 519
* Muut henkilösivukulut	-521 847		-521 847	-560 876	39 029
* Palvelujen ostot	-22 366 336	123 795	-22 242 541	-20 263 633	-1 978 908
* Aineet, tarvikkeet, tav.	-1 488 596		-1 488 596	-1 740 260	251 664
* Avustukset	-1 682 000		-1 682 000	-1 805 594	123 594
* Muut toimintakulut	-4 869 004	1 778 379	-3 090 625	-3 339 601	248 976
**	-48 989 315	1 902 174	-47 087 141	-45 772 608	-1 314 533
Toimintakate	-42 616 120	1 902 174	-40 713 946	-38 356 680	-2 357 266

PERUSTURVALAUTAKUNTA

Vastuualueen tulosityksiköiden nettomenojen kehitys vuosilta 2020 - 2022

NETTOMENOT	2020 TP	2021 TP	2022 TA	2022 TP	EROTUS	TOT. %
Sosiaalipalvelut	7 649 673	8 682 688	8 581 285	8 096 212	485 073	94,3
Ikäihmisten palvelut	9 171 741	10 013 594	9 447 302	9 494 712	-47 410	100,5
Perusterveydenhuolto	9 682 765	9 821 505	9 685 359	8 864 189	821 170	91,5
Erikoissairaanhoido	11 736 830	12 263 240	13 000 000	11 901 568	1 098 432	91,6
YHTEENSÄ	38 241 009	40 781 028	40 713 946	38 356 680	2 357 266	94,2

6.4.1 Vastuualue Sosiaalipalvelut

Toimielin Perusturvalautakunta

Tilivelvollinen Sosiaalityön johtaja Kati Aikio

Toiminta-ajatus Sodankylän kunta tarjoaa oikea-aikaiset ja kuntalaisten tarpeisiin mitoitettut palvelut sosiaalityössä, kasvatus- ja perheneuvonnassa, kehitysvammahuollossa ja mielenterveyskuntoutujien tuetussa asumisessa. Sosiaalipalvelut ovat osa Sodankylän perhekeskusta. Sosiaalityön johtaja toimii myös perhekeskuskoordinaattorina.

Sosiaalityöhön sisältyy perhekeskuksen palveluohjaus, aikuisten sosiaaliohjaus, lastensuojelu, lapsiperheiden kotipalvelu ja perhetyö, lapsioikeudelliset palvelut, aikuissosiaalityö, vammaispalvelut, päihdehuolto, kuntouttava työtoiminta ja työllistymistä edistävä monialainen yhteispalvelu (TYP).

Kasvatus- ja perheneuvonnan palveluissa sosiaalityöntekijä, psykologi, puheterapeutti ja psykiatrinen sairaanhoitaja tukevat perheitä lasten kasvatukseen, kehitykseen ja parisuhteeseen liittyvissä pulmissa. Lastenpsykiatrin palvelut hankitaan ostopalveluna.

Kehitysvammapalveluihin kuuluvat päivä- ja työtoiminta, perhehoito, laitos-, tutkimus- ja kuntoutumishoidon järjestäminen. Lisäksi asumispalveluna järjestään tuki- ja ryhmäkotiasumista, lomahoitoa ja tilapäisasumista.

Mielenterveyskuntoutujien tuettua asumista järjestetään kunnan omana toimintana Kiepin kuntoutumisyksikössä ja asiakkaiden omissa kodeissa kotikuntoutuksen keinoin.

Kotitalouksien sosiaalitet sisältävät ehkäisevän ja täydentävän toimeentulotuen. Tuki myönnetään Kelan perustoimeentulotukipäätöksen jälkeen osana aikuissosiaalityötä.

Tavoitteet kuntastrategiaan pohjautuen (sitova lautakuntaan nähden värillisenä)			
Kunnan strateginen tavoite Menestystekijät / tavoite	Toimialan tavoite (vastuualueittain) esim. kpl, €/asukas, kyllä/ei	Mittari esim. kpl, €/asukas, kyllä/ei	Toteutuma 1.1.-31.12.2022
Pitkäjänteiset elinkeinorakenteen painotukset	Tarjota ennaltaehkäisevää, varhaista ja korjaavaa tukea kuntalaisille	Onko noudatettu - vammaispalvelun - lastensuojelun - toimeentulotuen lakisääteisiä määräaikoja	Kyllä Kyllä Kyllä

		- hoitotakuun toteutuminen puheterapiassa - jonossa olevien asiakkaiden määrä Kyllä/ Ei	Hoitotakuu ei toteudu puheterapiassa n.20 asiakasta/vuosi
	Tukea kuntalaisten osallisuutta ja työllistymistä	Kuntouttavan työtoiminnan asiakasmäärä/ vuosi Kehitysvammaisten avotyössä olevien määrä/ vuosi	37 14
Kunnan palvelut tuotetaan kustannustehokkaasti sekä omana että ostettuina palveluina	Yksityisen ja III sektorin palvelut tukevat suunnitelmallisesti ja harkitusti kunnan palveluita	Tutustuminen eri palveluntuotajiin, palveluntarjoajien päivät 2x/ vuosi Toteutunut Kyllä/Ei	Teamsissa 2 kpl Kyllä
Ketterä ja muutosherkkä organisaatio, jossa joustava päätöksenteko	Sodankylän perhekeskuksen kehittäminen	Yhteiset koulutus- ja työpajapäivät peke-työntekijöille, Päivien määrä/ vuosi	kehittävät aamukahvit 5 x työpajapäivät 2 x
Itseään kehittävä ja innovatiivinen henkilökunta	Osaava, ammattitaitoinen, riittävä henkilöstö	Täydennyskoulutusveloitteen toteutuminen/ vuosi Kyllä/ Ei Kehityskeskustelujen ja toimenkuvien tarkistamisen toteutumis-% 1x/vuosi	Kyllä 100 %
		Riittävä henkilöstömitoitus tehostetun palveluasumisen yksiköissä Mesikämmen Kyllä/ Ei Kieppi Kyllä/ Ei	Kyllä Kyllä
Aktiivinen verkostoraken- taja ja kuntien edustaja Lapissa	Osallistutaan hyvinvointialueen rakentamiseen		Kyllä
Innovatiiviset digitaaliset ratkaisut	Tarjota kuntalaisille ja laajemmalle alueelle uusia vaihtoehtoja sähköisiin palveluihin	Kyllä/ Ei	Kyllä Hae Apua, Omaolo vammaispa- veluissa, Virtu
Haluttu kotikunta ja vierailukohde	Sodankylän sosiaalipalvelut ovat moderneja ja niissä hyödynnetään uusinta teknologiaa	Vierailijaryhmien lkm perhe- keskuksessa/ vuosi	4
Osallistuminen kansalai- suuskumppanuus -mallina	Kuntalaiset osallistuvat omien sosiaalipalveluidensa rakentamiseen ja arviointiin	Kehittäjäasiakastapaamisten määrä/ vuosi	1
		Vammais- ja potilasjärjestöjen tapaamiset/ vuosi	2

Laajan hyvinvointikertomuksen suunnitelman mukaiset toimenpiteet 2017–2020			
Hyvinvointisuunnitelman mukainen arviointikohde	Vastuualueen tavoite	Mittarit	Toteutuma 1.1.-31.12.2022
Turvallinen arki ja ympäristö	Erityistä tukea tarvitseville kuntalaisille toimivat kuljetuspalvelut	Sosiaalihuolto- ja vammaispalvelulain mukaiset kuljetukset kilpailutettu; lähtökohtana asiakkaiden tarpeet	Tilaisuus taksiyrittäjien kanssa 26.4.2022
Osallistuva yhteisö	Kuntalaiset osallistuvat omien sosiaalipalveluidensa rakentamiseen	Kehittäjäasiakastapaamisten määrä/ vuosi	1
		Vammais- ja potilasjärjestöjen tapaamiset/ vuosi	2

Keskeiset muutokset suunnittelukaudella (esim. olennaiset henkilöstömäärän muutokset, uudet palvelukokonaisuudet) ja poikkeamat talousarvioon nähden. Sanallinen selostus ja vaikutukset euroina.

2022

Sosiaalipalvelut kuuluvat perhekeskukseen, joka on perustettu 1.1.2020.

Vastuu sosiaali-, terveys- ja pelastuspalveluista siirtyy hyvinvointialueille 1.1.2023. Hyvinvointialueelle siirtyy sosiaalipalveluista 48 henkilöä. Henkilöstö siirtyy Lapin hyvinvointialueen palvelukseen nykyisin työ- ja virkasuhteen ehdoin 1.1.2023 alkaen. Pyritään muutosjohtamisella varmistamaan riittävä tiedonsaanti ja tuki henkilöstölle. Johtamisen työvälineinä henkilökohtaiset kehityskeskustelut, työyhteisön kehittämispäivät, työnohjauksen mahdollistaminen.

Vuoden 2022 aikana osallistutaan (edelleen) Tulevaisuuden Sote-keskus –ohjelman kehittämishankkeeseen, rakenneuudistusta koskevaan kehittämishankkeeseen ja Pohjoisen lastensuojelu 20–22-hankkeeseen.

Sosiaalihuolto- ja vammaispalvelulakien mukaiset kuljetukset kilpailutetaan vuodenvaihteessa. Sopimus siirtyy 2023 yhteistoiminta-alueelle.

Kehittämisen yhtenä painopisteenä perhekeskuksen toimintojen rakentaminen ja kehittäminen esim. systeminen työskentelymalli, etä- ja sähköiset palvelut, palveluohjaus. Erityistä huomiota kiinnitetään saamenkielisten ja saamen kulttuurin mukaisten palveluiden laajentamiseen.

Vuoden 2022 aikana vahvistetaan työntekijöiden kirjaamis- ja prosessiosaamista osana sosiaalihuollon tietojen Kantaan siirtämisen prosessia. Kyse on isosta sosiaalityön toimintatavan muutoksesta.

Talousarviossa on varauduttu vuonna 2021 lisääntyneeseen lastensuojelun sijaishuollon tarpeisiin. Lasten ja nuorten sijoitukset perhe- ja laitoshoidon ovat lisääntyneet. Kiinnitetään erityistä huomiota lastensuojelun sosiaalityöntekijöiden asiakasmääriin. Seurataan mahdollisia lakimuutoksia mitoituksissa. Lastensuojelun määräaikaisten toteutumista seuraavat aluehallintovirastot ja Valvira.

Jatketaan ikääntyvien kehitysvammaisten tehostetun palveluasumisen haasteiden ratkaisemista. Mesi-kämmenen asumisyksikköön tehdään kuntotutkimus. Huomioidaan yhteisöllisyyden näkökulma.

Toteutuma 1.1.-31.12.2022	Henkilöstön kanssa käytiin kehityskeskustelut 100 %:sti. Osallistuttiin hyvinvointialueen rakentamiseen erilaisissa työryhmissä (vammaispalvelut, lastensuojelu, sosiaalipäivystys, päihteitä käyttävien raskaana olevien naisten ja vauvaperheiden palvelut, ICT, perhekeskus). Henkilöstölle organisoitiin tilaisuuksia kuulla hyvinvointialueen kehittämisestä; vastuuvalmistelijoiden puheenvuorot. Perhekeskuksen kehittämistyötä jatkettiin. Lastensuojelun systeeminen työskentelytapa jatkui suunnitelmallisena. Kaivosyhtiöltä saadun lahjoituksen turvin järjestettiin Perheiden tunturiterapia –viikonloppuja ja yksittäisiä terapiapäiviä. Palaute perheiltä oli positiivista. Perheillä on mahdollisuus osallistua tunturiterapiaan 2x/perhe. Valmisteltiin perhekeskuskehittäjän (TulSote –hanke) työn käynnistymistä. Rahoitus hankkeessa 100 %. Toimenkuvan pohjana oli perhekeskuksen kehittämistarpeet, joita käsiteltiin mm kehittäville aamukahveilla ja perhekeskuksen työpajapäivillä 2x/2022. Kehittämisen painopisteitä tulevat olemaan mm koulun sosiaalityön integrointi perhekeskuksen palveluihin, aikuissosiaalityön ja perhetyön suunnitelmallisuuden kehittäminen, selvittelytyö koskien etäturvakotia. Vuonna 2022 suoritettiin Vammaispalvelu- ja sosiaalihuoltolain mukaisten kuljetusten kilpailutus. Uudet sopimukset otettiin käyttöön. Vammaispalvelussa kulunut vuosi tarkoitti palaamista normaalikäytäntöihin koronan jälkeen. Vaikeavammaiset palasivat käyttämään kuljetuksen ja henkilökohtaisen avun palveluita koronaa edeltävälle tasolle. Lastensuojelussa sijoitettujen määrä 31.12.2022 oli 12 henkilöä. Suurin osa sijoitetuista on perhehoidossa. Kiireellisten sijoitusten ja huostaanottojen määrä laski edellisvuodesta merkittävästi. Tietosuojasyistä tarkkoja lukumääriä ei raportoida. Lastensuojelun jälkihuollossa olevien määrä kasvoi merkittävästi, 23 henkilöä. Useimmat saavat jälkihuollon tukea oleskelupaikkakunnalta ostopalveluna. Puheterapiassa hoitotakuu ei toteutunut, koska toista puheterapeutin virkaa ei ole perustettu eikä ostopalveluita saada riittävästi.
--	---

Sanallinen selvitys talouden tasapainotusohjelman toimenpiteistä v. 2022 ja koronasta johtuvat vaikutukset	Vaikutukset euroissa
Korona: Vaikutusten arviointi haasteellista. Suorat kustannukset lähinnä suojautumisesta sekä etäpalveluiden tehostamisesta mm laitehankinnoista. Pidempiaikaiset vaikutukset selviävät ajan myötä.	

	2022	2021
Tulosalueen palveluksessa olevan henkilökunnan määrä, htv	54,6	54,8

Valtuustoon nähden sitova merkitty värillisenä.

Talous

Tuloslaskelma (sis. sisäiset tulot ja menot)

	Alkuperäinen talousarvio €	Talousarvio- muutokset €	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma €	Poikkeama €
TOIMINTATUOTOT					
* Myyntituotot	167 700		167 700	329 915	-162 215
* Maksutuotot	128 600		128 600	189 084	-60 484
* Tuet ja avustukset	51 750		51 750	57 014	-5 264
* Muut toimintatuotot	201 430		201 430	189 982	11 448
**	549 480	0	549 480	765 995	-216 515
TOIMINTAMENOT					
Henkilöstökulut					
* Palkat ja palkkiot	-2 365 626		-2 365 626	-2 460 471	94 845
Henkilösivukulut					
* Eläkekulut	-505 288		-505 288	-528 313	23 025
* Muut henkilösivukulut	-82 688		-82 688	-96 191	13 503
* Palvelujen ostot	-4 672 321	14 144	-4 658 177	-4 108 320	-549 857
* Aineet, tarvikkeet, tav.	-87 482		-87 482	-115 455	27 973
* Avustukset	-1 029 500		-1 029 500	-1 139 176	109 676
* Muut toimintakulut	-411 370	9 366	-402 004	-414 282	12 278
**	-9 154 275	23 510	-9 130 765	-8 862 207	-268 558
Toimintakate	-8 604 795	23 510	-8 581 285	-8 096 212	-485 073

SOSIAALIPALVELUT

Vastuualueen tulosityksiköiden nettomenojen kehitys vuosilta 2020 - 2022

NETTOMENOT	2020 TP	2021 TP	2022 TA	2022 TP	EROTUS	TOT. %
Perusturvahallintopalvelut	328 577	304 730	329 357	317 463	11 894	96,4
Sosiaalityö	1 855 576	1 698 388	1 646 887	1 433 114	213 773	87,0
Ansajokoksen asumisyksikkö	668 823	668 934	676 547	732 759	-56 212	108,3
Lastensuojelupalvelut	792 416	1 613 600	1 652 531	1 482 276	170 255	89,7
Vammaispalvelut	1 266 134	1 358 961	1 299 942	1 371 756	-71 814	105,5
Kehitysvammapalvelut	2 738 147	3 032 119	2 976 021	2 758 843	217 178	92,7
YHTEENSÄ	7 649 673	8 676 732	8 581 285	8 096 212	485 073	94,3

6.4.2 Vastuualue

Ikäihmisten palvelut

Toimielin

Perusturvalautakunta

Tilivelvollinen

Vs. Ikäihmisten palvelujohtaja Maaret Siikaluoma

Toiminta-ajatus

Sodankylän kunnan ikäihmisten palvelut tukee ikäihmisten kotona asumista ja omatoimisuutta eri tahojen yhteistoiminnalla ja tuottaa/järjestää kunnan ikäihmisten palveluja heidän kodeissaan, palveluasunnoissa, välimuotoisessa asumisessa sekä ympärivuorokautisen hoivan palveluasumisen yksiköissä. Ikäihmisten palvelujen tarjonta perustuu ikäihmisten tarpeiden pohjalta annettuun palveluohjaukseen ja tarkan palvelutarvearvioinnin sekä palvelujen myöntämisen kriteerien perusteella myönnettyihin palveluihin.

Ikäihmisten palvelut tarjoaa palvelutarvearvioinnin perusteella ikäihmisille ennaltaehkäisevää toimintaa (erilaiset kuntoutusryhmät, hyvinvointia tukevat kotikäynnit, kuntosali, päivätoiminta, palveluohjaus) sekä tukipalveluja kotiin (mm. ateriapalvelut, turvapuhelimet, muu teknologia). Palvelujen järjestämiseksi on käytössä myös palvelusetelijärjestelmä, jonka saamiseksi on lautakunta määritellyt myöntämisperusteet. Omaishoidon tuki, kotihoidon palvelut sekä loma-/intervallihoido (läheislomitus, perhehoito ja ostopalvelut lähinnä palvelusetelillä). Palveluasuminen (Hannuksenranta, Kylälaakso ja Vasantie) on tarkoitettu ikäihmisille, jotka vielä pärjäävät ilman yövalvontaa. Hannuksenkartanon uudet asunnot (7 asuntoa) tarjoavat ns. kevennetyn hoivan ympärivuorokautista asumispalvelua ikäihmisille. Tehostetun palveluasumisen yksiköt Helmikoti ja Nutukas tarjoavat ympärivuorokautista hoivaa keskivaikeaa ja vaikeaa muistisairautta sairastaville ja Hannuksenkartano fyysisesti huonokuntoisille sekä vaikeaa muistisairautta sairastaville vanhuksille.

Tavoitteet kuntastrategiaan pohjautuen (sitova lautakuntaan nähden värillisenä)			
Kunnan strateginen tavoite Menestystekijät / tavoite	Toimialan tavoite (vastuualueittain) esim. kpl, €/asukas, kyllä/ei	Mittari esim. kpl, €/asukas, kyllä/ei	Toteutuma 1.1.-31.12.2022
Pitkäjänteiset elinkeinorakenteen painotukset	Kotona asuvien määrä on STM:n suositusten mukainen (91-93 % yli 75-vuotiaista)	Kotona asuvien yli 75 -vuotiaiden määrä %:na.	90,4 %
	Otetaan ikääntyneiden asumisen ennakointi osaksi vanhuspalvelulain edellyttämää kunnan suunnitelmaa ikääntyneen väestön tukemiseksi sisältäen ikääntyneiden asumista ja asuinympäristöjä koskevat tavoitteet ja toimenpiteet, sekä	Välimuotoisen palveluasumisen paikkamäärä	28 (Hannuksenkartanon rivitalot 23 ja Joiku 5)

	kuntalaisten asumisen ennakoinnin tukitoimet.	Tehostetussa palveluasumisessa asuvien prosentuaalinen määrä Hyväksyttyjen perhehoitajien määrä	65–74 vuotiaista 1,1 % Yli 75-vuotiaista 9,6 % 4
Kunnan palvelut tuotetaan kustannustehokkaasti sekä omana että ostettuina palveluina	Palvelujen osalta seurataan omien sekä ostopalvelujen hoitovuorokauden ja kotihoidon käynnin suoritehintoja sekä välitöntä työaika.	tehostettu palveluasuminen €/vrk kotihoito €/käynti Kotihoidon välittömän työajan prosentti	Hannuksenkartano 155,99 €/vrk Nutukas 141,01 € /vrk Helmikoti 145,80 €/vrk Kotihoito 32,83 € /käynti 45,90 % -48,99 %, ka.46,71 %
		Palveluseteliyrittäjien määrä	16
		Palveluseteliasiakkaiden määrä	Tukipalveluseteliasiakkaat 86 Kotihoidon palveluseteli 3 Saamenkielisten asiakkaiden palveluseteli 17 Tehostettu palveluasuminen 12
Ketterä ja muutosherkkä organisaatio, jossa joustava päätöksenteko	Havaittuihin ongelmatilanteisiin ryhdytään reagoimaan nopeasti ja joustavasti	vanhusneuvoston kokousten ja aloitteiden määrä hankkeiden ja pilottien määrä	Kokouksia 6, aloitteiden määrä 1 Osmo-osastohoidon mobiili pilotoitiin Helmikodissa. HILDA-virikepalvelu pilotoitiin tehostetussa palveluasumisessa ja muistikuntoutusryhmässä. Pilotoitiin Smila-lääkeantorobotti. ARVI-arviointijakso pilotoitiin kotihoidossa. Toteutettiin Yhdessä ikään-työn, hyvinvointia edistävä asuminen Sodankylässä -hanke.
		Laaditaan vanhustyön yhteinen toimintamalli palautteiden käsittelyyn.	Käynnistettiin
		Asiakastytytyväisyyskysely	Käynnistettiin
Laajennetut infrastruktuuri-investoinnit	Luodaan kunnan eri toimijoiden kanssa ikäihmisten tarpeista lähteviä turvallisia ja toimivia asumisen ratkaisuja sekä toimintaympäristö.	Selvitystyö tehty kyllä/ei	Kyllä
Itseään kehittävä ja innovatiivinen henkilökunta	Henkilöstön työhyvinvointi ja työssä jaksaminen.	Kehittämisprosessit, joissa henkilöstö mukana.	RAI, saatiin käyttöön kaikissa yksiköissä v.2022. Omahoitajuus otettiin käyttöön myös kotihoitoon v.

			2022, nyt omahoitajuus on käytössä kaikissa yksiköissä. Panostettiin työhyvinvointi työhön.
		Koulutusvelvoite täyttyy kyllä/ei	Kyllä
		Erilaisten rekrytointia edistävien ratkaisujen/toimenpiteiden määrä esim. oppisopimusten määrä.	11
Aktiivinen verkostorakentaja ja kuntien edustaja Lapissa	Verkoston tuki, yhteisesti tuotettujen palvelujen kartoitus ja myöntämisen kriteerit.	Tilaisuudet	Osallistuttiin Lapin hyvinvointialueella, Ikäystävällinen Lappi-hankkeen työstämiin, palvelujen yhteisten myöntämisperusteiden laadintaan.
		Prosessit	Ikääntyneiden asumisen kehittäminen Lapin hyvinvointialueella- hankkeeseen osallistuttiin aktiivisesti.
Innovatiiviset digitaaliset ratkaisut	Vanhustyön henkilöstöresurssien kohdentaminen oikea aikaan kaikista eniten apua tarvitseville ikäihmisille.	Digitaalisten ratkaisujen määrä vanhustyössä.	HILDA-virikepalvelu Evondos ja Smila -lääkkeenatorobotit (40+2)
Haluttu kotikunta ja vierailukohde	Sodankylä on vanhusystävällinen hoiva-alan toimijoita/työntekijöitä houkutteleva kunta.	Kunnan ulkopuolisten hakijoiden määrät vanhustyön toimiin ja virkoihin.	16
Osallistuminen kansalaisuuskumppanuus -mallina	Ikäihmiset osallistuvat omien palvelujensa suunnitteluun.	Erilaisten kuulemistilaisuuksien määrä.	Yhdessä ikääntyen, hyvinvointia edistävää asumista Sodankylässä -hankkeen tilaisuuksia 8

Laajan hyvinvointikertomuksen suunnitelman mukaiset toimenpiteet 2017–2020			
Hyvinvointisuunnitelman mukainen arviointikohde	Vastuualueen tavoite	Mittarit	Toteutuma 1.1.-31.12.2022
Turvallinen arki ja ympäristö	Luodaan kunnan eri toimijoiden kanssa ikäihmisten tarpeista lähteviä turvallisia ja toimivia tuen ja yhteisöllisyyttä edistäviä asumisen ratkaisuja sekä toimintaympäristö	Selvitystyö tehty kyllä/ei Välimuotoisten asuntojen määrä	Kyllä 28 (Hannuksenkartanon rivitalot 23 ja Joiku 5)
Viihtyisä ympäristö	Sodankylä on vanhusystävällinen kunta ikäihmisten asua ja	Kunnan ulkopuolisten hakijoiden määrät vanhustyön toimiin ja virkoihin.	16

	hoiva-alan toimijoita/työntekijöitä houkutteleva.		
Osallistuva yhteisö	Ikäihmiset osallistuvat omien palvelujensa suunnitteluun.	Erilaisten kuulemistilaisuuksien määrä.	Yhdessä ikääntyen, hyvinvointia edistävä asuminen Sodankylässä -hankkeen tilaisuuksia 8

Keskeiset muutokset suunnittelukaudella (esim. olennaiset henkilöstömäärän muutokset, uudet palvelukokonaisuudet) ja poikkeamat talousarvioon nähden.

2022

Sodankylän kunnan ikäihmisten palvelujen toteuttamista ohjaa valtuuston käsittelyyn 12/2020 tuleva Sodankylän ikääntyvien kuntalaisten hyvinvointisuunnitelma vuosille 2021–2025.

Henkilöstölisäykset vanhustyössä:

Ikäihmisten palveluiden hallinto- ja toimistopalvelut ovat siirtyneet 10/2020 Hyvinvointikeskus Sopukkaan. Vanhustyön johtajan virkanimike muuttui vuonna 2021 ikäihmisten palvelujohtajaksi. Lähiesimiehinä toimivien osastonhoitajien nimike palveluesimieheksi muutetaan vuoden 2022 aikana.

Ikäihmisten vastuualue:

- Hannuksenkartano/kevennetyn ympärivuorokautisen hoivan asuminen (uudet asunnot 7 kpl) 3 lähihoitajaa sisäisenä siirtona perusturvan sisällä

Sivukyliä ikäihmisten palvelujen kokonaisuuden järjestämisessä huomioidaan myös digitaaliset palvelut, ostopalvelujen, palvelusetelin ja omaishoidon palvelujen järjestäminen, tehostetussa palveluasumisessa työn sisällön kehittäminen, RAI-arviointijärjestelmän käyttöönotto ja muut digitaaliset ratkaisut.

Ikäihmisten palvelut ovat mukana toimintamallin luomisessa esim. hankkeen avulla koko Sodankylän vajaa-kuntoisten, vakituisten työntekijöiden sekä palkkatuella olevien henkilöiden työllistämiseen mm. vanhustyöhön.

Kotihoidossa ja Hannuksenkartanossa RAI - toimintakyvyn arviointijärjestelmä on jo käytössä. RAI-toimintakykyjärjestelmä otetaan käyttöön myös Helmikodilla ja Nutukkaassa viimeistään vuoteen 2023 (vanhuspalvelulaki) mennessä. RAI:n käyttöönottoon liittyvät koulutukset jatkuvat vuoden 2022 aikana.

Kotihoitoa annetaan vammaispalvelu- ja sosiaalihuoltolakien perusteella. Em. asiakasryhmien palvelutarpeen arviointi tehdään yhteistyössä sosiaalitoimen kanssa.

Ikäihmisten palveluiden prosessit ja eri toimijoiden roolit avataan mm. palveluohjauksen, palvelutarpeen arvioinnin, asiakkaaksi tulon ja kotihoidon asiakkuuden osalta. Kuntoutus on yksi tärkeä osa asiakassuunnitelmaa ja sen toteutus monitoimijaisesti.

Kotihoidossa kokeillaan edelleen uutta turvateknologiaa ikäihmisten kotona asumisen tukemiseksi ja lisätään lääkkeenjakoautomaattien määrää kymmenellä laitteella. Lisäksi kehitetään ja jatketaan pilotointia kuvapuhelin –laitteiden käyttöönotossa ikäihmisten kotona asumisen tueksi yhteistyössä kotihoidon lääkärin kanssa. Jatketaan kotikäyntien kehittämistä puhelimitse tapahtuviksi etäkäynneiksi. Tuetaan kotihoidon asiakkaiden aktiivista arkea monitoimijaisesti. Etsitään henkilökunnan työhyvinvointiin erilaisia ratkaisuja mm. työnohjauksen, koulutuksen ja kunnassa voimassa olevan työkyvyn tukemisen toimintamallin mukaisesti.

Sodankylän alueelle, joko sivukyliin tai kirkonkylälle on tavoitteena saada toimiva perhehoitokoti ikäihmisille sekä jatkuvaan hoitoon, että lyhytaikaishoitoon, kuten omaishoitajien vapaiden järjestämiseen. Myös hoidettavan kotona tapahtuvaa osa-aikaista perhehoitoa kehitetään edelleen. Tarkoituksena on, että

	omaishoitajien lakisääteiset vapaat/kriisi- ja intervallihoito toteutetaan edelleen pääsääntöisesti läheislo- mituksena. Lyhytaikaishoito järjestetään myös Hannuksenkartanon Veiki-siivessä (3 paikkaa). Omaishoidon sopimusten määrää säilyy nykyisellään noin 130 sopimuksessa. Lisäksi käytössä on erityisomaishoidon tuki niille, jotka ottavat vanhuksen tehostetusta palveluasumisesta hoidettavaksi kotiin. Nutukkaassa asuu 32 keskivaikeasti tai vaikeasti muistisairasta ikäihmistä. Helmikodilla asuu 35 keskivaikeasti tai vaikeasti muistisairasta ikäihmistä. Nutukkaassa ja Helmikodilla pilotoidaan yksittäisten asiakkaiden kevennettyä palveluasumista ja kehitetään mahdollisuutta muuttaa tulevaisuudessa yksittäisiä asumissiipiä kevennetyn palveluasumisen paikoiksi. Hannuksenkartanossa on asunut 59–61 kahden autettavaa vanhusta. Hannuksenkartanon sisäilmare- montti valmistui 4/2021 ja remontin myötä Hannuksenkartanon paikkamäärä nousi 67 paikkaan, joista 53 on tehostettua palveluasumista, 7 on kevennettyä ympärivuorokautisen hoivan asumista ja 7 on lyhytai- kais- ja kuntoutushoidon paikkoja. Hannuksenkartano muuttui tämän myötä hybridiyksiköksi. Uudet, ke- vennetyn ympärivuorokautisen hoivan asumispaikat ovat tavoitteena avata 1/2022. Ikäihmisten asumisen tulevaisuuden selvitys on valmis ja selvityksen perusteella päätettyjen ikäihmisten asumisen muutossuunnitelmat ja mahdollinen uudisrakentaminen viedään käytäntöön tulevina vuosina eri toimijoiden yhteistyönä. Ikäihmisten palveluissa pyritään jokaisessa yksikössä toimimaan kuntouttavan ja asiakkaiden toimintakykyä ylläpitävän työotteen mukaisesti. Tehostetun yksiköissä pyritään hoitamaan asukkaat loppuun saakka ja välttämään turhia siirtoja terveyskeskuksen ja muiden yksiköiden välillä. Sairaanhoidollista osaamista nos- tetaan mm. koulutuksen ja työnnierron avulla sekä kotisairaalan turvin. Esperin Kellokaan yksikköön on myönnetty 11 kokoaikaista hoitopaikkaa palvelusetelillä, lyhytaikaishoitoa siellä ei ole järjestetty 3/2020 jälkeen. Muissa kunnissa asuu palvelusetelillä tai ostopalveluina neljä ikäih- mistä suurin osa kotikuntalakiin perustuen ja osa aikaisemmin sosiaalitoimen sijoittamina päihde- tai mie- lenterveyspalveluna. Viimeksi mainitut on siirretty vanhustyön asiakkaiksi heidän täytettyään 65 vuotta. Vastuulääkäripalvelua tuottaa terveyskeskus. Lisäksi kotisairaala ja etägeriatrin palvelut tukevat ikäihmis- ten palveluiden järjestämistä. Kaikki rintamaveteraanien palvelut toteutetaan joko kunnan omana työnä tai ostopalveluna palvelutarpeen arvioinnin perusteella ja laskutetaan valtiokonttorilta. Henkilöstö Kaikissa tehostetun yksiköissä henkilöstömitoitusta tarkastellaan uuden vanhuspalvelulain mukaan. Vuo- sina 2022–2023 em. lain vuoksi ei ole tarvetta nostaa hoitoon osallistuvan henkilöstön määrää, koska kai- kissa yksiköissä mitoitus on lain vaatimalla tasolla. Vanhuspalvelulain mukaan tehostetun palveluasumisen yksiköissä minimimitoituksena tulee olla 0,7 siirtymäajan päättymiseen mennessä 1.4.2023. Mitoitukseen lasketaan vain välittömään työhön osallistuva hoitohenkilökunta ja mitoituksen on oltava korkeampi, jos asiakkaiden toimintakyky ja palvelutarve sekä palvelujen laadun varmistaminen sitä edellyttävät. Välillistä työtä ei enää oteta huomioon henkilöstömitoituksessa ja siihen on pääsääntöisesti varattava erillinen re- surssi. Hannuksenkartanon kevennetyn ympärivuorokautisen hoivan asumisen käynnistäminen vaatii yhteensä 3 lähihoitajan vakanssia. Lähihoitajan vakanssit pyritään järjestämään sisäisinä siirtoina perusturvan sisällä. Lisäys tulee Hannuksenkartanon henkilöstöön. Kotihoidon käyntien määrä ja asiakkaiden määrä lisääntyvät jatkuvasti väestön voimakkaan ikääntymisen myötä. Tähän kotihoito pyrkii vastaamaan työn sisällön kehittämisellä ja erilaisilla teknologisilla ratkaisuilla.
--	--

	Hankkeet: Napapiirin Omaishoitajat ry:n Omaisoiva – ja Taukopirtti hankkeet jatkuvat. Leader Pohjoisin Lappi ry:n Ikäihmisten ammatillista perhehoitoa Lappiin -hankkeessa (1.8.2021-31.12.2022) kehitetään ammatillista perhehoitoa toimivaksi palvelumuodoksi Itä- ja Pohjois-Lapin alueella yhteistyössä kuntien kanssa. Järjestöjen hankkeet: Samisoster ry/Birgen Ruovttus –hanke ja Lapin muistiyhdistyksen hanke Ikäihmisten välimuotoisten asuntojen tarvekartoitus ja toteuttaminen jatkuu yhteistyössä eri toimijoiden kanssa. Ympäristöministeriön hanke Yhdessä ikääntyen, hyvinvointia edistävä asuminen Sodankylässä. Projekti-päällikkö Anitta Mikkola.
Toteutuma 1.1.-31.12.2022	Hannuksenkartanon remontin myötä valmistuneiden 7 välimuotoisen asumisen paikan (Joiku) käynnistäminen on toistuvasti viivästynyt henkilöstöpulan ja rekrytointivaikkeuksien vuoksi. Perusturvalautakunnassa 21.4.2022 päätettiin Joiku-siiven käyttöönotosta kotihoidon palvelujen turvin. Näin käyttöönotto ei vaadi lisää henkilöstöresursseja. Joiku-siipeen sijoitetaan ns. tuetun asumisen tarpeessa olevia ikäihmisiä. Joiku-siipi käynnistettiin alkusyksyn aikana ja ensimmäiset asiakkaat muuttivat elokuussa 2022. Ikäihmisten palveluissa oli tavoitteena laajentaa RAI-arviointijärjestelmää koskemaan kaikkia yksiköitä vanhuspalvelulain mukaisesti vuoden 2022 aikana. Henkilökunnan ja vastuuhenkilöiden koulutukset aloitettiin huhtikuussa 2022 ja käyttöönotto käynnistyi syksyllä. Ikäihmisten palveluissa kehitettiin edelleen digitaalisia ja teknologisia ratkaisuja. Helmikodilla otettiin käyttöön Osmo- osastohoidon mobiili. Kotihoidossa on ollut käytössä Evondos- lääkkeenjakorobotit ja nyt niiden rinnalle otettiin pilotointiin Smila- lääkkeenantorobotit. Tehostetun palveluasumisen yksiköihin ja muistikuntoutusryhmään hankittiin HILDA-virikepalvelu 6 kk pilotointina ja pilotoinnin jälkeen virikepalvelua jatkettiin hyvien kokemusten myötä vuoden loppuun asti. Sodankylän vanhustenkotiyhdistyksen rakennukset siirtyivät kunnan omistukseen 1.1.2022 alkaen. Kylälaakson ja Vasantien rakennusten siirtämistä Asentopuulaaki Oy:lle valmisteltiin ja niiden kehittämistarpeet kartoitettiin. Tehdyn kartoituksen perusteella Vasantien rakennusten siirtämisen valmistelua jatkettiin ja Kylälaakson osalta päädyttiin valmistelevaan rakennushanketta. Helmikodin ja Hannuksenkartanon rivitalojen vuokraamista Lapin hyvinvointialueelle valmisteltiin syksy yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa. Ikäihmisten palveluissa tapahtui tilamuutoksia. Palveluohjaajat muuttivat toistaiseksi Hannuksenkartanoon, yhteen uusista remontoituista asukashuoneista. Ikäihmisten palvelujohtaja muutti Sopukkaan. Sodankylän ikääntyvien kuntalaisten hyvinvointisuunnitelma vuosille 2021–2025 valmistui ja suunnitelma hyväksyttiin perusturvalautakunnassa 21.4.2022, kunnanhallituksessa 2.5.2022 ja kunnanvaltuustossa 19.5.2022. Suunnitelma on osa kunnan hyvinvointisuunnitelmaa, joka valmistui keväällä 2022. Henkilöstön rekrytointivaikkeuksien vuoksi käynnistettiin erilaisia toimenpiteitä henkilökunnan saatavuuden turvaamiseksi (Rakkauden kesä Sodankylässä- kampanja sekä kv-rekrytointi). Rekrytointikampanjan avulla saatiin kesäksi palkattua riittävästi henkilökuntaa palvelujen turvaamiseksi. Jatkuvan ja pitkään kestäneen hoitajapulan vuoksi käynnistettiin kansainvälinen hoitajarekrytointi. Kansainvälisen rekrytinnin hoitajat saapuivat Sodankylään lokakuussa 2022. Heidän työskentelynsä ja sopeutuminen työyhteisöihin on sujunut erinomaisesti. Yhdessä ikääntyen, hyvinvointia edistävä asuminen Sodankylässä -hankkeen toimesta laadittiin Ikääntyneiden palveluopas yli 65-vuotiaille, joka on saatavilla Sodankylän kunnan nettisivuilla ja paperisena versiona.

	Kylälaakson maankäytön suunnitelman kuulemiset tehtiin elokuussa 2022. Ikääntyneiden asumisen kehittäminen Lapin hyvinvointialueella –hanke alkoi 1.6.2022, hanke teki tiivistä yhteistyötä Yhdessä ikääntyen, hyvinvointia edistävä asuminen Sodankylässä -hankkeen kanssa. Ympäristöministeriön hanke Yhdessä ikääntyen, hyvinvointia edistävä asuminen Sodankylässä päättyi 31.12.2022. Ikäihmisten välimuotoisten asuntojen tarvekartoitus ja toteuttaminen jatkuu yhteistyössä eri toimijoiden kanssa. Leader Pohjoisin Lappi ry:n hankkeen kanssa yhteistyössä on Sodankylässä avautumassa ensimmäinen pitkäaikaista asumista tarjoava perhekoti Metsätähti.
--	--

Sanallinen selvitys talouden tasapainotusohjelman toimenpiteistä v. 2022 ja koronasta johtuvat vaikutukset	Vaikutukset euroissa
Tehostetun ympärivuorokautisen palveluasumisen vähentämiseksi tavoitellaan välimuotoisen asumisratkaisujen lisäämistä. Hannuksenrannan rivitaloille on asennettu alkusammutusjärjestelmä, joten asunnot täyttävät nyt välimuotoisen asumisen määritelmän. ARA:lta tuli kielteinen päätös vireillä olleen yksityisen toimijan välimuotoisen asumisen rakennushankkeelle. Hannuksenkartanosta on tullut ns. Hybridiyksikkö, jossa on 53 (aiemmin 60) ympärivuorokautisen tehostetun asumisen asukaspaikkaa ja 7 lyhytaikaishoidon paikkaa. Joiku-siiven 7 kevennetyn ympärivuorokautisen asumisen paikkoja ei voitu käynnistää rekrytointiongelmien vuoksi. Yksi kahden hengen asunnoista muutettiin väliaikaisesti palveluohjauksen toimistotilaksi. Joiku-siiven 5 asiakaspaikalle otetaan asiakkaat hakemusten ja SAS-prosessin mukaisesti kotihoidon palveluilla palvelutarpeen arvioinnin perusteella. Tehostetun ympärivuorokautisen asumisen määrää vähennetään ostopalveluja vähentämällä. Kotihoidossa ja Hannuksenkartanossa on ollut jo pitempään käytössä RAI-toimintakykyarviot. Nutukkaassa ja Helmikodissa aloitettiin myös RAI:n käyttöönotto v.2022. Kotisairaalan –kotihoito ja vuodeosastoprosessin kehittämiseksi pidettiin työkokous syksyllä 2020. Kotisairaala-toiminta on toiminnallisesti osa kuntoutusosaston toimintaa, jolloin esim. lääkehoito ja lääkäripalvelujen järjestäminen on sujuvaa. Kehittämispalaverissa todettiin, ettei toiminnoissa ole päällekkäisyyttä. Kotona asuvien ikäihmisten fysioterapeutin/toimintaterapeutin antamalle kuntoutukselle on tarvetta, jotta heidän kotona pärjääminen mahdollistuisi pitempään. Korona: Sairauspoissaolojen määrä oli korkea, jonka vuoksi sijaisia jouduttiin hankkimaan enemmän. Suojavarusteiden ja testien hankinnasta tuli ylimääräisiä kustannuksia. Koronakorvauksia ikäihmisten vastuualueelle kohdennettiin 89.782,00 euroa kustannusten aiheutumisperiaatteen mukaisesti.	

	2022	2021
Tulosalueen palveluksessa olevan henkilökunnan määrä, htv	173,5	174,7

Valtuustoon nähdn sitova merkitty värillisenä.

Talous

Tuloslaskelma (sis. sisäiset tulot ja menot)

	Alkuperäinen talousarvio €	Talousarvio- muutokset €	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma €	Poikkeama €
TOIMINTATUOTOT					
* Myyntituotot	1 236 200		1 236 200	332 075	904 125
* Maksutuotot	1 550 600		1 550 600	1 889 417	-338 817
* Tuet ja avustukset	198 307		198 307	227 985	-29 678
* Muut toimintatuotot	923 360		923 360	1 213 604	-290 244
**	3 908 467	0	3 908 467	3 663 081	245 386
TOIMINTAMENOT					
Henkilöstökulut					
* Palkat ja palkkiot	-6 847 089		-6 847 089	-6 798 812	-48 277
Henkilösivukulut					
* Eläkekulut	-1 408 517		-1 408 517	-1 423 691	15 174
* Muut henkilösivukulut	-242 419		-242 419	-255 685	13 266
* Palvelujen ostot	-2 256 415	103 292	-2 153 123	-1 797 423	-355 700
* Aineet, tarvikkeet, tav.	-664 289		-664 289	-716 047	51 758
* Avustukset	-651 000		-651 000	-664 619	13 619
* Muut toimintakulut	-2 108 345	719 013	-1 389 332	-1 501 516	112 184
**	-14 178 074	822 305	-13 355 769	-13 157 793	-197 976
Toimintakate	-10 269 607	822 305	-9 447 302	-9 494 712	47 410

IKÄIHMISTEN PALVELUT

Vastualueen tulosyksiköiden nettomenojen kehitys vuosilta 2020 - 2022

NETTOMENOT	2020 TP	2021 TP	2022 TA	2022 TP	EROTUS	TOT. %
Ikäihmisten hallintopalvelut	545 918	629 116	758 932	666 579	92 353	87,8
Ikäihmisten avopalvelu	2 476 756	2 621 702	2 615 458	2 500 859	114 599	95,6
Ikämisten asumispalvelut	6 149 067	6 762 776	6 072 912	6 327 275	-254 363	104,2
YHTEENSÄ	9 171 741	10 013 594	9 447 302	9 494 712	-47 410	100,5

6.4.3 Vastuualue

Perusterveydenhuolto

Toimielin

Perusturvalautakunta

Tilivelvollinen

Johtava lääkäri Minna Jokinen

Toiminta-ajatus

Keskeisenä tavoitteena on tuottaa ja turvata kuntalaisten lakisääteiset perusterveydenhuollon palvelut ja niiden tasapuolinen saatavuus. Palveluilla edistetään ja ylläpidetään kuntalaisten terveyttä ja toimintakykyä sekä diagnosoidaan ja hoidetaan sairauksia ja vammoja. Tavoitteena on myös ennaltaehkäisevien palveluiden ja terveiden elämäntapojen kehittäminen yhteistyössä eri hallintokuntien ja yhteistyökumppaneiden kanssa.

Perusterveydenhuollon palveluita ovat akuutti- ja kiireetön vastaanotto, tarkkailuosasto, akuutti- ja kuntoutusosasto, kotisairaala, potilashotelli, suun terveydenhuolto, päihde- ja mielenterveyspalvelut, kuntoutuspalvelut, ja terveysneuvonta. Tukipalvelut (lääkekeskus, arkisto, röntgen, hoitovälinekeskus ja välinehuolto) mahdollistavat terveyskeskuksen palvelujen tuottamisen.

Akuutti- ja kiireetön vastaanotto tuottavat kuntalaisille lakisääteisiä perusterveydenhuollon avohoidon palveluja. Näitä ovat mm. hoitotakuun piiriin kuuluvat kiireettömän hoidon lääkäri- ja hoitajapalvelut sekä lääkäripäivystys joka päivä klo 8–21. Kiireettömällä vastaanotolla hoidetaan muun muassa diabetes-, hengityssairaudet, aikuisneuvola ja muistineuvola palvelut.

Tarkkailuosasto toimii 6-paikkaisena osastona akuuttivastaanoton ja akuutti- ja kuntoutusosaston välissä. Tarkkailuosasto toiminto käynnistyi Sopukkaan muuton jälkeen. Siellä hoidetaan potilaita, joiden terveydentila vaatii lyhyttä vuodeosastotasoista hoitoa.

Akuutti- ja kuntoutusosasto tuottaa hoitoketjujen mukaiset, moniammatilliset hoito- ja kuntoutuspalvelut päivystyksestä tuleville akuuttipotilaille, erikoissairaanhoidosta jatkohoitoon saapuville potilaille sekä sairauden hoidon vuoksi vuodeosastolle intervallihoidoon saapuville potilaille. Lisäksi asiakkaan kotona toteutetaan sairaanhoito- ja kuntoutuspalveluja siten, että osa aiemmin vuodeosastohoitoa vaativista sairauksista kotona ja hoivapalvelu yksikössä kotisairaaloimintana. Vuodeosaston sairaanhoitaja toteuttaa yöaikana (klo 21–8) hoidontarpeen arviointia puhelimitse.

Suun terveydenhuolto tuottaa lakisääteiset suun terveydenhuollon peruspalvelut ja edistää väestön hyvinvointia ja kokonaisterveyttä ennaltaehkäisyn keinoin. Tärkein hoitoon pääsyyn vaikuttava tekijä on hoidon tarpeen kiireellisyys. Suun terveydenhuolto toimii yhteistyössä muun sosiaali- ja terveydenhuollon kanssa. Palvelujen tuottamisessa noudatetaan tasavertaisuuden periaatetta ja terveyttä

edistäviä arvoja. Palvelut perustuvat yleisesti hyväksyttyihin ja vaikuttaviin hammaslääketieteellisiin toimintatapoihin, joihin kuuluu potilaan hoidon tarpeen arviointi ja toteutus hoitotakuun asettamissa määräajoissa. Toiminta sijoittuu 1.1.2020 lähtien uuteen hyvinvointikeskukseen.

Päihde- ja mielenterveyspalvelut tuottavat kuntalaisille mielenterveyteen, psykiatriin sairauksiin ja päihteisiin lakisääteistä avohoidtoa. Mielenterveyspalveluiden työryhmä toimii yhteistyössä kunnan muiden sosiaali- ja terveysalan toimijoiden kanssa. Työryhmä arvioi hoidon ja kuntoutuksen tarpeen sekä laatii ja toteuttaa hoitosuunnitelman terveyskeskuslääkärin tai psykiatrian erikoislääkärin johdolla. Toiminta sijoittuu perhekeskukseen.

Terveysneuvontaan sisältyvät äitiys-, seksuaaliterveys- ja lastenneuvola, neuvolan perhetyö, koulu- ja opiskelijaterveydenhuolto ja työttömien terveystarkastukset. Toiminta sijoittuu perhekeskukseen.

Työterveyshuollon palvelut ovat siirtyneet 1.3.2019 Lappica Oy:lle. Toiminta sijoittuu hyvinvointikeskukseen.

Kuntoutuspalvelut tuottaa ennaltaehkäiseviä ja korjaavia kuntoutuspalveluita fysio- ja toimintaterapeutin vastaanotto- ja terapiatoimintana, fysioterapeutin suoravastaanottona, ryhmämuotoisesti Treeni-terapiatilassa sekä kuntoutuspalveluita Sopukan akuutti- ja kuntoutusosastolle ja vanhustyöhön. Yksikkö vastaa erikoissairaanhoidon jatkofysioterapian toteuttamisesta lääkärin suosituksen mukaisesti ja apuvälinelainaston toiminnasta, joka on osa lakisääteistä lääkinnällistä kuntoutusta. Lisäksi palveluihin kuuluu veteraanien avokuntoutuksen suunnittelu ja toteutus Valtiokonttorin osoittamien määrärahojen puitteissa. Toimintaterapeutin arvioiden avulla saadaan parannettua potilaiden kokonaisvaltaista palveluiden- ja hoidontarpeenarvioita sekä arvioita käytetään osana diagnostiprosessia yhteistyössä erikoissairaanhoidon kanssa. Toimintaterapeutti vastaa lapsiasiakkaiden toimintaterapeuttisesta arvioinnista sekä terapian toteuttamisesta.

Nordlab tuottaa laboratoriopalveluita terveyskeskuksen osaston/toimipis-teiden asiakkaille ja kotihoidon sekä palvelukeskusten, varuskunnan terveysaseman, keskussairaalan ja yksityislääkäreiden asiakkaille. Laboratoriopalvelut toimivat perusterveydenhuollon tukena diagnosoinnissa ja potilaan hoidossa.

Röntgen tuottaa röntgenkuvaukset, ultraäänitutkimukset, sydänfilmit, kuulotutkimukset ja valokuvauksen. Palveluja tarjotaan lääkäreiden läheteiden perusteella terveyskeskuksen, varuskunnan terveysaseman, muiden julkisten sairaaloiden ja yksityislääkäreiden asiakkaille. Palveluilla tuetaan diagnoosintekoa ja hoidon seurantaa. Radiologian palvelut on kilpailutettu LSHP:n toimesta. Ultraäänitutkimukset ostetaan yksityiseltä palveluntuottajalta.

Lääkekeskus kilpailuttaa, hankkii, varastoi, toimittaa ja osittain valmistaa osastoille potilaiden tutkimisessa ja hoidossa tarvittavat lääkkeet, vieritestit ja kliiniset ravintovalmisteet. Vastaava farmaseutti on lääkehuollon asiantuntija ja tekee

osastokäyntejä perusterveydenhuollon toimipisteisiin. Lääkehuolto ylläpitää Sodankylän kunnan lakisääteistä lääkkeiden velvoitevarastoa.

Tavoitteet kuntastrategiaan pohjautuen (sitova lautakuntaan nähden värillisenä)			
Kunnan strateginen tavoite Menestystekijät / tavoite	Toimialan tavoite (vastuualueittain) esim. kpl, €/asukas, kyllä/ei	Mittari esim. kpl, €/asukas, kyllä/ei	Toteutuma 1.1.-31.12.2022
Pitkäjänteiset elinkeinorakenteen painotukset	Hyvinvointikeskuksen monipuolisten palvelujen tarjoaminen	Kaikki vakinaiset toimet täytetty	Suun th:ssa virat ja toimet ovat täytetty, paitsi uuden suuhygienistin toimi, johon ei ole ollut pätevää hakijaa. Uusi hml virka perustettiin ja virkaan valittiin hammaslääkäri, joka on sijaistanut osiaikaisia hammaslääkäreitä. 1 hml 50 % ja toinen hml 40 % töissä. 1 hammashoitaja jäi eläkkeelle 1.12.2022, toimi oli avoinna ja siihen valittiin hammashoitaja. Suuhygienisti oli palkattuna kesälomien sijaisuuksien ajaksi rekry-lisällä. Kesänajalla sairaanhoitajia rekrytoitiin niin osaston kuin vastaanoton avoimiin toimiin. Vakinaisiin toimiin on ollut hakijoita, erityisesti vastaanoton tehtäviin. Lähihoitajien toimiin ei onnistuttu rekrytoimaan, ei osastolle eikä vastaanoton sijaisuuksiin. Henkilökuntavajeen takia potilaspääkäärää laskettiin osastolla syys– joulukuun ajalle. Yrityksiltä ostettiin hoitajien työpanosta lokakuu-joulukuun ajanjaksolle. Toimintaterapeutin ja farmaseutin toimien täyttämässä oli haasteita. Farmaseutin toimi saatiin täytettyä, hän aloitti 1.9.2022. Toimintaterapeutin toimeen ei ole ollut hakijoita. Akuutti ja kiireettömän vastaanoton sairaanhoitajan toimen täyttöprosessi saatiin päätökseen. Akuutti- ja kuntoutusosaston sairaanhoitajan toimia oli haussa 4, joista 3 täytettiin. Lähihoitajan toimia oli haussa 4, joista yksi saatiin täytettyä. Röntgenhoitajan toimi täytettiin. Marraskuussa yksi lääkäri irtisanoutui. Virka jää hyvinvointialueen täytettäväksi.

	Perusterveydenhuollon yhteistyö järjestöjen kanssa	Yhteiset tapahtumat/v Järjestöyhteistyön seuranta	Sopukassa tapahtuvaa yhteistyötä aloitettiin. Huhtikuussa vieraili muistiyhdistyksen henkilöitä. Syksyllä järjestettiin teemapäivä, jolloin Sopukan aulaan oli järjestö-esittelyjä. Muutosagentit tekivät yhteistyötä järjestöjen ja erityisesti Järjestökeskus Kitisen kanssa. Neuvolan perhetyö tekee säännöllistä yhteistyötä järjestöjen ja kolmannen sektorin kanssa. Järjestöyhteistyö painottui sähköisten ilmoitusten käyttöön sekä hyvinvointilähetehankkeen yhteistyöhön.
Kunnan palvelut tuotetaan kustannustehokkaasti sekä omana että ostettuina palveluina	Vahvistetaan palvelujen kustannustehokkuutta	Hoitotakuun aikarajoissa pysyminen.	Suun th:ssa tarkastusjonossa oli 210 asiakasta, joista yli 6 kk jonottaneita oli 19 potilasta. Heidän osaltaan hoitotakuu ylittyi. Potilaskäyntejä oli 7187, 2803 asiakasta. Hoitola perui potilaskäyntejä 1360. Potilaat peruivat 1737 käyntiä. Peruuttamattomia aikoja oli 219 kpl (eivät tulleet). Ajanvarauksessa on käytössä tekstiviestimuistutukset. Asiakasmaksutulot suun th:ssa 236 744,97 €. Lääkäreiden ja sairaanhoitajien / terveydenhoitajien vastaanotolle pääsyssä oli haastetta, toteutuu noin 45 %:ssa. Lääkärin vo-jono poistettu vastaanoton toiminnan kehittämisen yhteydessä. Lääkäreiden soittoa odotti noin 180 ihmistä ja takaisinsoiton arvioitu odotusaika noin 2 kuukautta. Lääkärin vastaanotot koulu- ja opiskeluterveydenhuollossa ovat toteutuneet suunnitellusti. Vastaanottokäyntejä kiireettömällä vo:lla oli 4235, akuuttivastaanotolla käyntejä oli 13008. Kuntoutuspalveluissa oli 2628 vastaanottokäyntiä ja 957 apuvälinelainausta. Vastaanottokäyntejä mielenterveyspalveluissa oli 1850.

		Korona-näytteenotot selkeästi vähentyneet. Pääsääntöisesti, otetut näytteet olivat positiivisia. Positiivisia koronanäytetuloja kirjattiin 886 vuoden aikana. Koronarokotusten massatapahtumassa tammikuussa käytettiin myös ulkopuolista työvoimaa. Kesällä 4. koronarokotteen saivat riskiryhmään kuuluvat ja yli 60-vuotiaat. Massatapahtumaa ei ollut tarpeen järjestää, koska rokotuksia pystyttiin antamaan viikoittain läpi kesän. Kesän aikana 4. koronarokotteita annettiin noin 1000 henkilölle, joista yli 700 annettiin elokuussa. Vuoden 2022 aikana koronarokotteita annettiin 7695 (vuonna 2021–2887). Akuutti- ja kuntoutusosastolla hoitopäiviä oli 5731, kuormitusprosentti oli 92,36, mihin vaikutti syyskuusta alkaen laskettu potilaspaikkojen määrä (15+2). Keskimääräinen hoitoaika oli 5.5. Ulkopaikkakuntalaisten potilaiden 623 hoitopäivää oli 11 % kokonaismäärästä (5731:stä). Vuoden aikana akuutti- ja kuntoutusosastolla hoidettiin 107 koronapotilasta (547 hoitopäivää). Kotisairaalaissa hoitopäiviä oli 3171, potilaita 596. Keskimääräinen hoitoaika oli 8–9 päivää. Lapin alueen arkipyhä- ja viikonlopun päivystyksiä oli Sodankylässä 6 kpl. Terveyspalveluissa vuoden 2022 aikana kirjattiin HaiPro haittatapahtumia 99. Parhaiten huomioita kirjasivat akuutti- ja kuntoutusosaston hoitohenkilökunta 77, akuutti ja kiireetön vastaanotto teki 13 kirjausta, kotisairaala, mielenterveyspalvelut, röntgen, suun terveydenhuolto ja terveysneuvonta kirjasivat kukin 1–3 ilmoitusta. Vaaratapahtumista ja läheltä piti -tilanteista oppiminen on tärkeää. Sovittiin, että yksiköiden esihenkilöt kertovat HaiPro kirjauksista ja kannustavat niiden tekemiseen. Ilmoituksista 64 % tapahtui potilaalle ja 32 % kirjattiin, läheltä piti -tilanteena.
--	--	---

		Sodankylässä suun terveydenhuollon päivystyspäiviä 6 kpl vuodessa. Seuranta toteutuuko päivät kyllä/ei	Ilmoituksista lääkehoitoon liittyi 35 %, tiedonkulkuun 26 % ja tapaturmat/kaatumiset 20 %. Haittatapahtumailmoitukset aiheuttivat 80 %:ssa lisätyötä ja jopa 16 % tapatumista oli arvioitu vakaviksi. Kyllä
	Erikoislääkäreiden palvelut hankitaan ostopalveluina: Oikomishoidon konsultti-palvelut, geriatri, psykiatri, radiologi, kardiologi, Skopia tutkimukset, koululaisten silmälääkäripalvelut, mammografia, papa-tutkimukset, siva-kuvaukset. Lääkinnällisen kuntoutus-senterapioita hankitaan yksityisiltä palveluntuottajilta. esim. puhe- ja toimintaterapia	Jonotilanteen seuranta, asiakkaat päässeet erikoislääkäreiden vo:lle kyllä/ei	Oikomishoidon erikoishammaslääkärin konsulttipäiviä oli 6,5 päivää. Potilaat pääsivät erikoishammaslääkärille hyvin. Psykiatrin etävastaanottoja oli 1,5 päivää/kuukaudessa. Aikoja oli niukasti saatavilla. Jonossa oli 50 asiakasta. Mammografia- ja papa –tutkimukset hoidettiin suunnitellusti. Silmälääkäripalveluissa oli viivettä, ohjattiin käyttämään myös muiden kuntien alueella toimivien Silmäasemien lääkäripalveluita. CT-kuvaukset käynnistyivät elokuussa (9.8.) ja jatkuvat kuukausittain CT-rekassa. Käyn-tejä CT-rekassa elokuu - joulukuun aikana oli yhteensä 32.
	Toimintojen uudelleen organisointi hyvinvointikeskuksessa		Suun terveydenhuollon toimiston aukioloaikoja supistettiin. Aukioloajan jälkeiset päivystys puhelut ohjautuivat akuuttivastaanotolle, josta otettiin tarvittaessa yhteys hammashoitolaan. Non-stop-toiminta tarkastus- ja lohkeamapotilaille on toiminut hyvin ja tehokkaasti. Vastaanottotoimintaa kehitettiin TulSote-hankkeessa ja uudet toimintatavat (epi-sodi, PPT) otettiin käyttöön alkuvuodesta. Kehittämistä työstiittiin viikoittaisilla tiimi- ja työryhmätapaamisilla. Henkilöresurssi mm. lääkäreiden resurssivähyys lomakaudella hidasti tavoitteiden saavuttamista. Kehittämishankkeella ei pystytty vastamaan lääkäriresurssivajeeseen. Hanke keskeytettiin joulukuussa 2022.

	Gastro- ja colonskopioiden palvelua myös naapurikunnille Yöaikaisten tarkkailuosaston seurantapaikkojen tarjoaminen lähikunnille	Seurantaosaston käyttöaste	Seurantatietojen perusteella pkl-potilaita on ollut tai tullut yöaikana seurantaan vain yksittäisiä (2–4/kk). Osastolla yöaikaisia tarkkailupotilaita oli kuukausittain keskimäärin 30.
	Hyvinvointikeskuksen lääkekeskuksen lääkkeen valmistustilan käyttöönotto	Lääkkeiden käyttökuntoon saattaminen lääkekeskuksessa aloitetaan	LKS:n koulutus käynnistyi vuoden 2021 lopulla. Koulutus jatkui 2022 sekä sairaanhoitajien, laitoshuoltajien ja farmaseutin kouluskäynneillä LKS:ssä. LKS:n apteekin työntekijät kävivät tutustumassa Sopukan tiloihin. Puhtausmittauksista lääkkeenvalmistustiloissa tehtiin suunnitelma. Toiminnan suunnittelua jatkui kesäkuukausina ja syksyllä myös siivoustyönjohtaja koulutti laitoshuoltajia ja apteekin henkilökuntaa. LKS:n eri yksiköiden ja Sopukan eri toimijoiden tapaamiset jatkuivat säännöllisesti koko vuoden.
	Riittävä henkilöstömäärä Oikomishoidon konsulttipalvelut ostopalveluna.		Hammashoitajista on pulaa. Oikomishoidon erikoishammaslääkärin konsulttipäiviä oli 6,5 päivää. Hälytyskorvauksia akuutti- ja kiireetön vastaanotolla maksettiin 146 kpl. Akuutti- ja kuntoutusosastolla (ml. Laitoshuolto) hälytyskorvauksia maksettiin 198 kpl. Laitoshuoltajille hälytyskorvauksia maksettiin 10 kpl (heinäkuu-joulukuu). Kotisairaalaissa hälytyskorvauksia maksettiin 49 kpl vuoden 2022 aikana.
Ketterä ja muutosherkkä organisaatio, jossa joustava päätöksenteko	Asiakaslähtöinen prosessijohtamisen malli. Johto sitoutuu investoimaan jatkuvasti henkilöstöön ja toimintatapojen uudistamiseen.		TuSote-hankkeessa kehitetään vastaanottotoiminnan ja perhekeskuksen toimintaa. Vastaanottotoiminnassa kehittämishanke keskeytettiin joulukuussa 2022 lääkirisurssivajeen lisääntyessä.
	Johtamista on kaikkialla organisaatiossa.		Terveysneuvonnan osastonhoitajan valinta vahvistettiin joulukuussa. Akuutti- ja kuntoutusosaston vastaava sairaanhoitaja jatkaa osastonhoitajan tehtävin.

			Vastaanottotoiminnan kehittämisessä otettiin käyttöön TeamLeader. Hän auttaa toiminnan johtamisessa ja henkilökunta resurssien kohdentamisessa johtavan lääkärin ja osastonhoitajan kanssa. Toiminta koettiin hyväksi. TeamsLeaderin toimesta työn tasaaminen saatiin mielekkääksi.
	Työntekijöille annetaan merkityksiä ja tarkoituksia, jotta he voivat kokea työnsä mielekkääksi ja sitoutuvat työhön.	Asiakas-/potilas- ja henkilöstötietojen tietojen saatavuus parantunut (tietojärjestelmien tuki)	OMNI käyttöönottoa tuettiin viikoittaisilla tapaamisilla, jossa pääkäyttäjät auttoivat ratkomaan arkipäivän ongelmatilanteita. Viikoittaiset tapaamiset päättyivät toukokuussa. OMNI heikensi tilastojen seurantaa puuttuvan sovelluksen vuoksi. Ratkaisua odotetaan hyvinvointialueen käynnistyttyä.
	Tehokas palautteenanto.		Asiakas-/potilaspalaute on käytössä. Palautteita annettiin eniten vastaanottotoiminnasta. Vuodeosastolla palautteita saatiin vajaat kymmenen kuukaudessa. Vuoden 2022 aikana palautteen antoi 985 kävijää. NPS (suositteluindeksi) oli 78,8 %, mikä tarkoittaa sitä, kuinka todennäköisesti asiakkaat suosittelevat palvelua ystävillään tai kollegoille. Vuoden 2022 NPS arvo oli edellisvuotta matalampi. Eniten palautteita kirjattiin suun terveydenhuoltoon (235), akuuttivastaanotolle (285) ja kiireettömälle vastaanotolle (171).
	Sodankylän perhekeskus, johon sisältyvät terveysneuvonta, mielenterveys- ja päihdepalvelut, sosiaalityö, kasvatus- ja perheneuvonta.		THLn mielenterveyspalveluiden palautteen perusteella kuntoutussuunnitelma tehdään Sodankylän palveluissa useammin kuin yleensä kansallisesti (67 %/48 %).
Laajennetut infrastruktuuri-investoinnit	Uusi hyvinvointikeskus tarjoaa uusia työpaikkoja kuntaan	Laajennustarve ja mahdollisuudet kyllä/ei	Hyvinvointikeskus mahdollistaa palveluiden tuottamista myös muiden lähikuntien käyttöön.
Itseään kehittävä ja innovatiivinen henkilökunta	Osaamisen vahvistaminen.	kehityskeskustelut	Kehityskeskustelut käytiin yksiköissä. Ne kirjattiin ja niiden arviointi/tavoitteet merkittiin ESS järjestelmään. Tehtäväkuvien päivittäminen tehtiin asetetuissa aikarajoissa.
	Toimintatapojen uudistaminen.	Koulutussuunnitelma	Koulutussuunnitelman mukaiset koulutukset toteutuivat ja edelleen tarjottiin sähköisten/etämahdollisuuksien käyttöä itseensä kouluttautumiseen (Oppiportti, Eduhouse ja Rastor Oiva esimieskoulutukset). Hoitohenkilökunta hakeutui hyvin osaaamista vahvistaviin koulutuksiin sekä työnantajan tukemana että omakustanteisesti.

	Avoimuus uusille ideoille ja mahdollisuus toteuttaa.	Kehittäjätiimien palaverit (mm. muutosagentit)	Muutosagenttien toiminta laajentui ja muutosagentit käynnistivät yhteiset brunsit. Muutosagentit suunnittelivat ja toteuttivat vuoden 2022 aikana kaksi virkistyspäivää; 13.5. (osallistui 30 henkilöä) ja toinen on 23.9 (osallistui 100). Jouluglögit Sopukassa työskenteleville 21.12.2022 järjesti kuntoutuspalveluiden henkilökunta, jossa muutosagentit olivat myös mukana. Muutosagenttien sinnikäs työ sai tietokoneen asiakaskäyttöön sekä kahvi-juoma-automaatin Sopukan pääaulaan.
	Vastuu omasta oppimisesta.	Koulutusseuranta	Koulutusseuranta toteutettiin yksikkökohtaisesti koulutussuunnitelman mukaisesti.
	Työhyvinvoinnin tukeminen ja varhainen puuttuminen	Sairauspoissaolojen seuranta/v	Sairauspoissaoloja oli edelleen paljon ja ajoittain se vaikeutti palveluiden tuottamista. Mm. vastaanottoja jouduttiin perumaan sekä potilaspaikkoja vähentämään. Vuodeosastolla potilaspaikkasulkuja oli maaliskuussa (3vk), syyskuussa oli käytössä 17+2 potilaspaikkaa ja lokakuu-joulukuu 15+2 potilaspaikkaa. Poissaoloja akuutti- ja kuntoutusosastolla oli 789 pv, joista laitoshuoltajilla oli 432 pv. Henkilökunnan kokonaismäärä on 30. Akuutti/kiireetön, välinehuolto/kuvantaminen sva-päiviä oli 415. Henkilökunnan kokonaismäärä on 23. Mt-palveluissa sva-päiviä oli 145pv/5 hlöä. Suun th:ssa sva-päiviä oli 182 päivää (henkilökunnan kokonaismäärä on 13 hlöä) Terveysneuvonta, äitiys- ja lastenneuvola, perhetyö, koulu- ja opiskeluterveydenhuolto sva -päiviä oli 280 (henkilökunnan kokonaismäärä on 13) Kuntoutuspalveluissa oli 44 sva-päivää/ 5 henkilöä. Lääkäreillä sairaspotilaaloja oli 92 päivää.
	Koulutusmäärärahojen riittävyys turvattava.		
Aktiivinen verkostoraken- taja ja kuntien edustaja Lapissa	Aktiivinen verkostoituminen lähikuntien kanssa.		Tehtiin tiivistä yhteistyötä PelSavun kanssa. Lapin alueen hoiva- ja hoitotyön johtajat tapasivat kuukausittain keväällä 2022.

			Elokuussa käynnistyivät hyvinvointialueen infot ja koulutukset esihenkilöille, eri asiantuntijaryhmille sekä koko henkilökunnalle.
		palveluiden tarjonnan toteutuminen kyllä/ei	Akuutti- ja kuntoutusosastolla PelSavun potilaiden lisäksi potilaita muista kunnista 10–20 per kuukausi (11 % hoitopäivistä).
Innovatiiviset digitaaliset ratkaisut	Nykyaikaiset sähköiset palvelut.	Tele-Q seurantaraportit	TeleQ on käytössä akuuttivastaanotolla ja suun terveydenhuollossa. Laajennus röntgenpalveluihin. Tele-Q puhelut akuutti ja kiireetön: 34903 Röntgenissä 1315 (Tele-Q otettiin käyttöön 5/2022). Tele-Q puhelut: suun th:ssa vastattuja puheluita oli 4406 kpl (n 17 puh/päivä). Aukioloaika oli 2 tuntia/aamupäivä. Tele-Q oli käytössä myös koronarokotusten ajanvaraukseen, puhelu määrät olivat maltilliset. Hae apua-napin kautta yhteydenottoja oli 25. Previct-puhallus sovellus asiakaskäytössä 2 hlöllä.
	Digihoitajan palvelut (Omaolo)	Käyttöön otettujen sähköisten palveluiden määrä + käyttäjämäärät	Omaolo palveluista saatiin käyttöön oirearvot (16 kpl). Oirearvioita tehtiin vuoden aikana 800, joista 240 oli koronavirustaudin oirearvioita. Oirearviotuloksen perusteella joka neljäs (201/800) hyödynsi itsehoito-ohjeita ja samansuuruinen määrä (234/800) lähetti sähköisen yhteydenottopyynnön terveydenhuollon asiantuntijalle. Tämä muutos nopeuttaa avun saantia ja vähentää palveluiden määrää. Tiedotukseen panostettiin hyvinvointialueen toimesta (Lapin Kansa elokuu).
	Echat käyttöönotto terveyspalveluissa	Echat- tilastot reaalitilassa	Ei enää käytössä.
	Omapiste shk:ssa	otettu käyttöön kyllä/ei	Muutosagentit ideoivat omahoitopisteen ja järjestöpisteen Sopukkaan. Omahoitopisteeseen on saatu tietokone Sopukassa kävijöiden käyttöön.
Haluttu kotikunta ja vierailukohde	Palveluiden hyvä saatavuus	Roidu-palautejärjestelmä, palautteet kuukausittain	Asiakas- ja potilaspalauteet ovat henkilökunnan ja yksiköiden käytössä kuukausittain. Tulokset jaetaan henkilökunnalle Teams kanavan kautta kuukausittain.

	Laadukkaat ja tasapuoliset palvelut.	Asiakastytytyväisyyskysely	Huhti-toukokuussa osallistuttiin THL:n järjestämään asiakaspalautekyselyyn. Tulokset raportoitiin yksiköihin, joskin vastaajamäärä jäi vähäiseksi (alle 30).
Osallistuminen kansalaisuusosastumppanuus -mallina	Kuntalaisten kuuleminen ja osallistaminen.		Korona vaikutti vielä yhteistyöhön. Yhteydenpito on painottunut puhelimitse, sähköpostilla tai muilla sähköisillä kanavilla käytyyn yhteydenpitoon. Korona aikana on panostettu erityisesti tiedottamiseen.
	Siirretään painopistettä korjaavasta ennaltaehkäisevään hoitoon, vahvistetaan kuntalaisten omia voimavaroja sairauksien hoitoon ja terveellisten valintojen tekemiseksi	Terveyspalveluiden käyttöaste suhteutettuna kunnan väkilukuun ja muihin kuntiin kehittämissuunnitelma kyllä/ei	Hyvinvointilähte-hankeessa koulutettiin linkkihenkilöitä kuntalaisten oppaaksi aktiiviseen osallistumiseen. Hankkeesta tulossa erillinen arviointiraportti 3.2023.
	Terveysneuvonta ja sairauksien ennaltaehkäisy	Sairastuvuusindeksi-seuranta	Suun th terveydenedistämistyötä tehtiin neuvolassa, kouluilla ja päiväkodeilla sekä vanhusten hoitolaitoksissa.

Laajan hyvinvointikertomuksen suunnitelman mukaiset toimenpiteet 2017–2020			
Hyvinvointisuunnitelman mukainen arviointikohde	Vastuualueen tavoite	Mittarit	Toteutuma 1.1.-31.12.2022
Turvallinen arki ja ympäristö	Kuntalaiset pärjäävät kotona paremmin ja pidempään. Lasten ja perheiden hyvinvoinnin vahvistaminen. Turvateknologian ja käytönoton tehostaminen. Perusterveydenhuollossa painopiste ennaltaehkäisevään hoitoon. Hoitopolkujen mallintaminen.		Perusterveydenhuollossa ennaltaehkäisevätyö on toiminnan perusta. Hyvinvointikeskus Sopukassa asiakkaat, potilaat ja perheet saavat palveluja elämänsä eri vaiheissa. Ennaltaehkäisevätyö on osana sairauksien hoidossa, määräraikaistarkastuksia ja seurantakäyntejä. Erilaisten hankkeiden kautta etsitään uusia toimintatapoja tavoittaa kuntalaisia ja tarjota heille arkielämää tukevia palveluja. Vastaanotto toiminnan kehittämishankkeessa (TulSote) tunnistetaan

			henkilöitä, jotka hyötyvät elintapaohjauksesta. Heille tarjotaan mahdollisuutta kannustavaan ohjaukseen sairaanhoitajan coach-puheluiin tai Omaolo palveluiden sähköisiin valmennuksiin. Tulevaisuuden sote-keskus Lapissa –hankkeessa osallistutaan maksuttoman ehkäisyn kokeilu –projektiin. Projektissa laajennetaan maksutonta ehkäisyä nykyisestä alle 20-vuotiaista alle 25-vuotiaisiin. Hyvinvointilähete-hankkeessa sosiaali- ja terveydenhuollon ammattilaiset tunnistavat henkilöitä, jotka hyötyvät linkkihenkilön tuesta osallistua hyvinvointia lisäävien toimintojen pariin, mm. liikunta-, kulttuuri- ja järjestötoimintaan. Hyvinvointilähetit valmistuivat syksyn aikana ja he ohjasivat yli 20 tuensaajaa. Hyvinvointilähetitteitä kirjoitettiin 26 sote ammattilaisten toimesta.
Viihtyisä ympäristö	Hyvinvointikeskus tarjoaa viihtyisän ja toimivan tilan niin sen työntekijöilleen kuin potilaille/asiakkaille sekä kolmannelle sektorille.		Sopukka tarjoaa erinomaiset tilat sote-ammattilaisille ja yhteistyölle eri toimijoiden kanssa. Koronaepidemian aikana järjestöyhteistyötä ei päästy käynnistämään Sopukassa, mutta uusia, sähköisiä kanavia luotiin ja näin hyvää yhteistyötä pystyttiin jatkamaan. Muun muassa Tilkkutähdet toimittivat akuutti- ja kuntoutusosaston potilaiden käyttöön kasseja ja vilttejä. Yksittäisiä järjestötappeja pidettiin jo

			Sopukassa mm. muistiyhdistyksen tapaaminen. Sopukan toimintaa ja erityisesti sote-toimintaa kehitetään muutosagenttien avulla. Muutosagenttitoimintaan osallistui henkilöitä kaikista sote-yksiköistä, mikä mahdollistaa yhteistyön ja toiminnan kokonaisvaltaisen kehittämisen. Perhekeskuksen kehittäminen jatkui säännöllisten tapaamisten muodossa TulSote-hankkeen tukemana. Sopukassa kokoonnuttiin myös säännöllisesti. Sopukan kehittäjät -ryhmään osallistui kaikki Sopukassa työskentelevät yksiköt. Tämä ryhmä mahdollistaa myös eri yritysten osallistumisen viihtyisän ympäristön kehittämiseen. Touko- ja kesäkuussa ryhmän toimesta toteutettiin alkusammuskoulutus, joihin osallistui 60 henkilöä. Sopukassa järjestettiin pelastautumisharjoitus 31.8., joka onnistui hyvin. Tilaisuuden kehittämispalaute käsiteltiin Sopukan johtoryhmässä 6.9.2022. Turvallisuuskoulutukset järjestettiin perusturvan henkilökunnalle Avekki ja Securitas yritysten toimesta loka-marraskuun aikana.
Osallistuva yhteisö	Hyvinvointikeskuksen toimintojen kehittäminen Järjestöyhteistyön kehittäminen.	Asiakaspalautteet	Asiakkaiden ja potilaiden antama palaute on Sopukan työntekijöiden käytössä kuukausittain. Lisäksi yksiköt osallistuvat mm. terveyden ja hyvinvoinninlaitoksen (THL) asiakaskyselyihin, joiden

			tuloksia saatiin käyttöön kevään aikana ja laajemman terveyskeskuskyselyn tulokset saatiin käyttöön kesällä. Sote-kehityshankkeet osallistivat kunnan eri tilaisuuksiin ja näin mahdollistavat kuntalaisten osallisuuden. Sopukan tilat (kokoushuoneet, treenitila) olivat edelleen vain Sopukassa työskentelevien henkilöiden käytössä. Kokoushuoneiden käyttö Sopukassa työskenteleville yrityksille on maksullista.
	Sopukan kokoushuoneet ja treenitila kuntalaisten, järjestöjen käyttöön.	Tilojen käyttöasteen seuranta	

Keskeiset muutokset suunnittelukaudella (esim. olennaiset henkilöstömäärän muutokset, uudet palvelukokonaisuudet) ja poikkeamat talousarvioon nähden.

2022	Sodankylän kunta osallistui aktiivisesti Lapin hyvinvointialueen sote-uudistus hankkeen valmisteluun (TulSote-hanke) TulSote-hankkeessa kehitettiin vastaanottotoimintaa. Raku-hankkeessa 2021 saatiin tukea sähköisten palveluiden käyttöönottoon mm. Omaolo palvelut ja kuntalaisten sähköinen asiointi terveydenhuollon ammattilaisten kanssa. Raku-hankkeessa painopiste oli ammattilaisten kirjaamisen kehittäminen ja päivitettiin potilastietojärjestelmä potilaskertomusosio. Akuutti ja kiireetön vastaanotto: hoidon tarpeen arviointi, sairaanhoitajan vastaanotto, lääkäri, astmahoitaja, aikuis-/diabetesvastaanotto, muistivastaanotto, seurantaosasto. TulSote-hanke työhön eri vastaanottojen henkilökunta osallistui viikoittaisissa daily-, kehittämis- ja johtamistapaamisissa. Kotisairaala toimii akuutti- ja kuntoutusosaston E-sivessä. Yhteistyö potilaiden hoidossa on entistä joustavampaa hoitohenkilökunnan osalta. Vaativien lääkehoitojen kehittäminen kotisairaalan ja osaston yhteinen ponnistus lisätä terveyspalveluiden saatavuutta Sopukassa. Akuutti- ja kuntoutusosasto, kotisairaala ja potilashotelli, näiden painopiste kuntoutuksessa ja sen kehittämisessä lisäksi kehitettiin edelleen saattohoitoa. Kuntoutuspalvelut: fysioterapia, toimintaterapia ja apuvälinekeskus. Kuntoutuksen henkilöstöä tulee tulevaisuudessa lisätä kehitettäessä nykyistä vuodeosastoa akuutti- ja kuntoutusosastoksi, apuvälinekeskusta sekä ikäihmisten kotiin vietäviä palveluita (kotikuntoutus, kotihoito, tehostettu palveluasuminen). Lääkekeskus: Lääkekeskuksen kehittäminen vastaamaan kunnan sote-yksiköiden tarpeisiin. Yhteistyössä Lapin sairaanhoitopiirin kanssa lääkkeenvalmistustilan käyttöönotto ja vaativien lääkehoitojen tarjoaminen kuntalaisten lisäksi naapurikuntien potilaille. Suun terveydenhuollon arkipyhä- ja viikonloppupäivystys yhteistyössä Lapin läänin muiden kuntien kanssa. Perhekeskus: Sodankylän perhekeskus toimii Sopukassa ja TulSote-hankkeessa kehitetään toimintaa ja tarjottavia palveluja vastaamaan ajan haasteisiin.
-------------	---

	Terveydenhuollon palveluista perhekeskukseen sijoittuvat terveysneuvonta sekä mielenterveys- ja päihde-palvelut. Perhekeskuksen kokonaisuuteen sijoittuvat myös sosiaalityö ja perheneuvola. Verkostoissa toimivat sivistystoimi, hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyö, III sektori, seurakunnat, yksityinen sektori. Röntgen, välinehuolto, hoitotarvikkeysikkö ja arkisto ovat hyvinvointikeskuksen tukipalveluita.
Toteutuma 1.1.-31.12.2022	Avovastaanoton toimintaa kehitettiin Tulevaisuuden sote-keskus –hankkeessa vuoden 2022 loppuun. Tavoitteena oli sujuvoittaa hoitoon pääsyä, lyhentää odotusaikoja ja vähentää päällekkäistä työtä, jotta henkilökuntaresurssi saadaan mahdollisimman tehokkaasti käyttöön. Uudistus vaikutti etenkin akuutin ja kiireetömän vastaanoton toimintaan. Mt-palveluissa avattiin lokakuussa terveysneuvonta- ja neulanvaihtopiste Vinkki. Vaativien lääkehoitojen käynnistäminen eteni akuutti- ja kuntoutusosaston, kotisairaalan ja lääkekeskuksen osalta. Tavoitteena oli käynnistää toiminta vuoden 2022 aikana, mutta käynnistys siirtyy keväälle 2023. Perustason lääkinnällisen kuntoutuksen kustannukset ylittyivät vuonna 2022. Osasyynä oli toimintaterapia-palveluiden ostaminen oman toimintaterapeutin puuttuessa sekä apuvälineiden hintojen nouseminen.

Sanallinen selvitys talouden tasapainotusohjelman toimenpiteistä v. 2022 ja koronasta johtuvat vaikutukset	Vaikutukset euroissa
Henkilöstösuunnittelussa edettiin taloudentasapainottamisohjelman mukaisesti. Akuutti- ja kuntoutusosaston henkilöstösopistuksissa pysyttiin suunnitellussa kolmen vuoden aikataulussa. Hoitohenkilökuntaresurssin saanti vaikeutui merkittävästi, minkä seurauksena vuodeosastopaikkojen määrää laskettiin syyskuu – joulukuu ajanjaksolla kahdesta kymmenestä viiteentoista potilaspaikkaan. Perusterveydenhuollossa tehtiin koko ajan seudullista yhteistyötä Pelkosenniemi-Savukoski kuntayhtymän kanssa. Korona: Koronaepidemiakustannusten seuranta oli haastavaa, koska potilastietojärjestelmästä toimintatietoa saatiin heikosti. Koronaan liittyvät kirjaukset vaihtelevat yksiköittäin, mikä osaltaan vaikeutti tiedon kokoamista. Suun th:ssa asiakasmaksutulot vähentyivät n. 6000 €, koska potilasaikoja jouduttiin perumaan. Osa henkilökunnasta jouduttiin siirtämään koronatöihin tammikuun aikana. Koronakorvauksia perusterveydenhuollon vastuualueelle kohdennettiin 1.065.476,00 euroa kustannusten aiheutumisperiaatteen mukaisesti.	

	2022	2021
Tulosalueen palveluksessa olevan henkilökunnan määrä, htv	115,5	114,6

Valtuustoon nähdn sitova merkitty värillisenä.

Talous

Tuloslaskelma (sis. sisäiset tulot ja menot)

	Alkuperäinen talousarvio €	Talousarvio- muutokset €	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma €	Poikkeama €
TOIMINTATUOTOT					
* Myyntituotot	759 900		759 900	842 440	-82 540
* Maksutuotot	948 200		948 200	800 521	147 679
* Tuet ja avustukset	84 490		84 490	1 189 108	-1 104 618
* Muut toimintatuotot	122 658		122 658	154 782	-32 124
**	1 915 248	0	1 915 248	2 986 851	-1 071 603
TOIMINTAMENOT					
Henkilöstökulut					
* Palkat ja palkkiot	-5 622 725		-5 622 725	-5 549 749	-72 976
Henkilösivukulut					
* Eläkekulut	-1 312 287		-1 312 287	-1 301 607	-10 680
* Muut henkilösivukulut	-196 740		-196 740	-209 000	12 260
* Palvelujen ostot	-2 437 600	6 359	-2 431 241	-2 456 322	25 081
* Aineet, tarvikkeet, tav.	-736 825		-736 825	-908 758	171 933
* Avustukset	-1 500		-1 500	-1 800	300
* Muut toimintakulut	-2 349 289	1 050 000	-1 299 289	-1 423 803	124 514
**	-12 656 966	1 056 359	-11 600 607	-11 851 040	250 433
Toimintakate	-10 741 718	1 056 359	-9 685 359	-8 864 189	-821 170

PERUSTERVEYDENHUOLTO

Vastuualueen tulosyksiköiden nettomenojen kehitys vuosilta 2020 - 2022

NETTOMENOT	2020 TP	2021 TP	2022 TA	2022 TP	EROTUS	TOT. %
Terv.huollon hallintopalvelut	1 796 449	1 944 564	1 773 818	1 705 756	68 062	96,2
Terv.huollon avohoitopalvelut	2 384 796	1 536 624	2 272 838	1 952 953	319 885	85,9
Suun terveydenhuolto	844 424	862 450	894 504	816 345	78 159	91,3
Vuodeosastohoitopalvelut	2 045 541	1 702 999	1 860 004	1 675 777	184 227	90,1
Hoidon tukipalvelut	2 611 554	3 774 869	2 884 195	2 713 357	170 838	94,1
YHTEENSÄ	9 682 765	9 821 505	9 685 359	8 864 189	821 170	91,5

6.4.4 Vastuualue

Erikoissairaanhoido

Toimielin

Perusturvalautakunta

Tilivelvollinen

Johtava lääkäri Minna Jokinen

Toiminta-ajatus

Kuntalaistensa erikoissairaanhoidon järjestämiseksi Sodankylä kuuluu Lapin sairaanhoitopiiriin kuntayhtymään. Sairaanhoitopiiri vastaa erikoissairaanhoidon palveluiden yhteensovittamisesta sodankyläläisten ja terveyskeskuksen tarpeiden mukaisesti. Terveyskeskus suunnittelee yhdessä sairaanhoitopiiriin kanssa palveluista toiminnallisen kokonaisuuden. Sairaanhoitopiirissä toimiva perusterveydenhuollon yksikkö on terveyskeskuksen läheinen yhteistyökumppani yhteen sovitettaessa terveyspalveluista kokonaisuutta.

Sodankyläläiset voivat yhdessä lähettävän lääkärin kanssa valita vastuusairaanhoidopiirin palvelujen sijaan myös minkä tahansa Suomen kunnallisen erikoissairaanhoidon toimintayksikön hoitopaikakseen.

Tavoitteet kuntastrategiaan pohjautuen (sitova lautakuntaan nähden värillisenä)			
Kunnan strateginen tavoite Menestystekijät / tavoite	Toimialan tavoite (vastuualueittain) esim. kpl, €/asukas, kyllä/ei	Mittari esim. kpl, €/asukas, kyllä/ei	Toteutuma 1.1.-31.12.2022
Kunnan palvelut tuotetaan kustannustehokkaasti sekä omana että ostettuina palveluina	Vahvistetaan palvelujen kustannustehokkuutta	Erikoissairaanhoidon kustannukset / asukas (ikä- ja tarvekioidusti) Hoitopäivät / v, Käynnit / v Kustannukset € / asukas	 3 283 12/22 3 970 12/21 16 507 12/22 18 302 12/21 Kuntalaskutus: 10.098.917 € /8122 = 1.243,41 €/asukas 12/22 11.651.706 € /8187 = 1.423,20 €/asukas 12/21
	Palvelutuotanto vastaa palvelutarvetta Palveluiden hyvä saatavuus	Odotusajat erikoissairaanhoidon Lähetteen määrä	 3 165 12/22 3 848 12/21

		Esh käyntien ja hoitojaksojen määrä	Käynnit 16 507 12/22 Käynnit 18 302 12/21
Itseään kehittävä ja innovatiivinen henkilökunta	Turvataan palveluihin tarvittavat voimavarat ja osaaminen	Koulutustilastot 1 x/v.	Koulutukset toteutuneet suunnitelman mukaan
Aktiivinen verkostorakentaja ja kuntien edustaja Lapissa	Verkostoituminen muiden Lapin kuntien kanssa		
Innovatiiviset digitaaliset ratkaisut	Toimivat sähköiset konsultointimahdollisuudet.	Tehtyjen konsultaatioiden ja saatujen vastausten määrä.	

Laajan hyvinvointikertomuksen suunnitelman mukaiset toimenpiteet 2017–2020			
Hyvinvointisuunnitelman mukainen arviointikohde	Vastuualueen tavoite	Mittarit	Toteutuma 1.1.-31.12.2022
Turvallinen arki ja ympäristö	Ihmiset kotiutuvat esh:sta aiempaa nopeammin. Lapsiperheiden tukeminen ja varhaisen puuttumisen malli.	Kotisairaalan potilasmäärät ja hoitojaksojen pituudet Osallistujaperheiden määrä	Potilaita oli 367. Keskimääräinen hoitoaika 8–9 päivää. Käyntejä oli 2192.
Osallistuva yhteisö	Yksilön osallistumismahdollisuudet ja omasta hyvinvoinnista vastaamisen mahdollisuudet paranevat.	Osallistujamäärät.	

Keskeiset muutokset suunnittelukaudella (esim. olennaiset henkilöstömäärän muutokset, uudet palvelukokonaisuudet) ja poikkeamat talousarvioon nähden.

2022	Erikoissairaanhoidon ja ensihoidon osalta ei ole odotettavissa muutoksia toiminnassa. Koronan aiheuttamat hoitojonot on saatu suurilta osin purettua. Vuosi 2022 on Lapin sairaanhoitopiirin ky:n viimeinen toimintavuosi. Ky suunnittelee 7,3 milj. €:n alijäämää talousarviovuodelle 2022. Kuntayhtymällä on taseessa 11,5 milj. € aiempien tilikausien ylijäämää, joten suunniteltu alijäämä pystytään kattamaan sillä. Jäsenkunnat hyötyvät tilanteesta siten, että hintoihin ei kohdistu erityisiä hinnankorotuspaineita ja ylijäämä muiltakin osin pyritään kohdentamaan jäsenkuntien hyväksi.
Toteutuma 1.1.-31.12.2022	Toiminnassa ei merkittäviä muutoksia. Sairaanhoitopiiri jakoi taseessa olevat edellisten tilikausien ylijäämät 13.660.964,10 jäsenkunnille peruspääomien suhteessa. Sodankylän kunnan osuus on 6,24 %, eli 852.444,16 euroa. Summa on kirjattu tulojäämäksi vuodelle 2022. Palautukset maksetaan 5 erässä, heinä-, elo-, syys-, loka- ja marraskuussa yhtä suurina erinä. Mahdollinen jäsenkuntalaskutuksen oikaisun lisälaskutus tehdään tilinpäätöksen 2022 käsittelyn jälkeen heinäkuussa 2023.

Sanallinen selvitys talouden tasapainotusohjelman toimenpiteistä v. 2022 ja koronasta johtuvat vaikutukset	Vaikutukset euroissa
Korona:	

Koronaepidemiolla ei enää suuria vaikutuksia erikoissairaanhoidon kustannuksiin.	
--	--

Valtuustoon nähden sitova merkitty värillisenä.

Talous

Tuloslaskelma (sis. sisäiset tulot ja menot)

	Alkuperäinen talousarvio €	Talousarvio- muutokset €	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma €	Poikkeama €
TOIMINTATUOTOT					
* Myyntituotot			0		0
* Maksutuotot			0		0
* Tuet ja avustukset			0		0
* Muut toimintatuotot			0		0
**	0	0	0	0	0
TOIMINTAMENOT					
Henkilöstökulut					
* Palkat ja palkkiot			0		0
Henkilösivukulut					
* Eläkekulut			0		0
* Muut henkilösivukulut			0		0
* Palvelujen ostot	-13 000 000		-13 000 000	-11 901 567	-1 098 433
* Aineet, tarvikkeet, tav.			0		0
* Avustukset			0		0
* Muut toimintakulut			0		0
**	-13 000 000	0	-13 000 000	-11 901 567	-1 098 433
Toimintakate	-13 000 000	0	-13 000 000	-11 901 567	-1 098 433

ERIKOISSAIRAANHOITO

Vastualueen tulosyksiköiden nettomenojen kehitys vuosilta 2020 - 2022

NETTOMENOT	2020 TP	2021 TP	2022 TA	2022 TP	EROTUS	TOT. %
Avohoito	5 427 417	5 955 497	5 720 000	5 693 000	27 000	99,5
Vuodeosasto	5 054 851	4 926 707	5 920 000	4 784 428	1 135 572	80,8
Ensihoito ja sairaankuljetus	1 254 563	1 381 037	1 360 000	1 425 229	-65 229	104,8
YHTEENSÄ	11 736 830	12 263 240	13 000 000	11 902 657	1 097 344	91,6

Sivistyspalvelut

6.5 SIVISTYSLAUTAKUNTA

Toimiala

Sivistyspalvelut

Toimielin / sitovuustaso

Valtuusto

Tilivelvollinen

Hyvinvointi- ja sivistysjohtaja Anni Miettunen

Toiminta-ajatus

Elinikäisen kasvun tukeminen

Tavoitteet kuntastrategiaan pohjautuen (sitova valtuustoon nähden värillisenä)			
Kunnan strateginen päämäärä / tavoite	Toimialan tavoite (vastuualueittain)	Mittari	Toteutuma 1.1. – 31.12.2022
Pitkäjänteiset elinkeinorakenteen painotukset	Luodaan toimivat yhteistyöverkostot alueella toimivien yhteistyötahojen kanssa	Yhteistyötapaamisten toteutuminen sekä konkreettiset toimet	Yhteistyötapaamisia on järjestetty etä- ja lähitapaamisina
Kunnan palvelut tuotetaan kustannustehokkaasti sekä omana että ostettuina palveluina	Palvelutason ylläpitäminen ja kehittäminen	Säännölliset esimiestapaamiset. Kehityskeskustelut vastualueittain. Indikaattoreina toimialueen asiakas- ja henkilöstökyselyt	Esimiestapaamisia on ollut n.1 kerta kuukaudessa. Kehityskeskustelut on toteutettu. Asiakas- ja henkilöstökyselyä ei ole toteutettu.
	Hyödynnetään kolmannen sektorin palveluita	Palvelusetelin käyttöönoton toteutuminen	Palvelusetelin käyttöönotto ei ole ajankohtainen.
	Palvelut ovat tuotettu laadukkaasti ja kustannustehokkuus huomioiden. Kustannusten vertailu verrokkikuntiin	€/oppilas, €/asukas, €/lapsi	Perusopetuksen ja lukion keskiarvoinen oppilasmäärä 2022 oli 742 oppilasta. 7406,45€/oppilas/opetus 310. Kirjastopalvelun hinta n. 70 € / asukas. Varhaiskasvatuksen esiopetuksen keskiarvoinen oppilasmäärä 2022 oli 66 oppilasta. 11088,65€/oppilas/opetus 310. Varhaiskasvatuksen keskiarvoinen lapsimäärä 2022 oli 329 lasta. 11349,67 €/lapsi.
Ketterä ja muutosherkkä organisaatio, jossa joustava päätöksenteko	Palveluiden kehittäminen ja palveluiden tarpeisiin vastaaminen mahdollisimman joustavasti ja nopeasti.	Prosessien selkiytyminen, taloudellinen vastuullisuus talousarvion toteumassa.	Prosessien selkeyttämistä edistetään osana talouden tasapainottamishjelmaa.

Laajennetut infrastruktuuri-investoinnit	Toimivat ja monipuoliset tilat	Ulkoiset sekä sisäiset vuokrat. Indikaattoreina toimialueen asiakas- ja henkilöstökyselyt.	Asiakas- ja henkilöstökyselyä ei ole toteutettu.
Itseään kehittävä ja innovatiivinen henkilökunta	Sivistyspalvelut rakennetaan yhteisöllisesti ja yhteistä toimintakulttuuria kehittäen.	Toteutuneet koulutukset	Koulutuksiin on osallistuttu etänä tarjonnan ja koulutus suunnitelman mukaisesti. (Esim. Eduhouse)
	Työhyvinvointi	Kehityskeskustelut vastuualueittain. Indikaattoreina toimialueen asiakas- ja henkilöstökyselyt	Kehityskeskustelut on toteutettu. Asiakas- ja henkilöstökyselyä ei ole toteutettu.
	Terveelliset ja turvalliset työtilat	Riskien arviointi, haittailmoitusten määrä, sairaspöytäolot	Riskien arviointi on tehty. Haittailmoitukset on käsitelty sisäilmatyöryhmän kokouksissa.
	Arvot ja tavoitteet ohjaavat ja ovat osa henkilöstön jokapäiväisessä toiminnassa	Yhteiset arvot ja tavoitteet näkyvät yksikön arjessa. Indikaattoreina toimialueen asiakas- ja henkilöstökyselyt	Asiakas- ja henkilöstökyselyä ei ole toteutettu.
	Riittävä ja lakisääteinen henkilökunta määrä.	Henkilöstöresurssit vastuualueittain	Lakisääteinen henkilöstömäärä toteutunut.
Aktiivinen verkostorakentaja ja kuntien edustaja Lapissa	Aktiivinen ja toimiva yhteistyö lähikuntien kanssa sekä valtakunnallisesti että kansainvälisesti	Toteutuneet tapaamiset ja konkreettiset toimet	Poikkeusolojen aikana toiminta on sopeutettu tilanteeseen, ja tapaamisia on järjestetty etänä.
	Seudullinen yhteistyö sivistyspalveluiden kehittämisessä ja palveluiden tarjoaminen ympäröiviin kuntiin	Toteutuneet tapaamiset ja konkreettiset toimet	Poikkeusolojen aikana toiminta on sopeutettu tilanteeseen, ja tapaamisia on järjestetty etänä.
Innovatiiviset digitaaliset ratkaisut	Palveluiden digitaalisten ratkaisujen hyödyntäminen ja käyttäminen	Työajanseuranta, laadukkaat ja joustavat palvelut ja työhyvinvointi	Henkilökunnan erinomaiset digitaaliset taidot ovat tukeneet poikkeusolojen aikana etätyöskentelyyn ja joustaviin järjestelyihin siirtymistä. Työajanseuranta ja etätyöohjeistus on käytössä.
Haluttu kotikunta ja vierailukohde	Laadukkaiden palveluiden sisältö näkyväksi	Kyllä / ei	Kyllä
	Lakisääteisten palveluiden järjestäminen	Toteutuneiden palveluiden määrä	Lakisääteiset palvelut ovat toteutuneet poikkeusolojen määräysten mukaisesti.
	Kiinnostuksen herättäminen organisaation kehittämismallia kohtaan	Kyllä / ei	Kyllä
Osallistuminen kansalaisuuskumppanuus -mallina	Kokemus osallisuudesta kasvaa sekä osallisuus vahvistuu	Yhteistyötapaamiset sekä kuntalaisten ja henkilöstön kuuleminen	Yhteistyötapaamiset kuntalaisille eivät ole toteutuneet poikkeusolojen vuoksi. Henkilöstötapaamisia on järjestetty etänä tai pienissä ryhmissä.
	Sivistyspalveluiden kahvit keskustajaamassa että sivukylissä kuntalaisten osallisuuden vahvistamiseksi	Kyllä / ei	Poikkeusolojen vuoksi ei ole toteutunut. Avoimet ovet järjestettiin kuntalaisille virastolla 6.10. ja Tähtikunnan koululla 12.10.

Hyvinvointikertomuksen suunnitelman mukaiset toimenpiteet			
Hyvinvointisuunnitelman mukainen arviointikohde	Toimialan tavoite (vastuualueittain)	Mittari	Toteutuma 1.1. – 31.12.2022
Turvallinen arki ja ympäristö	Turvalliset, asianmukaiset ja käytännölliset tilat huomioiden väistötilajärjestelyt. Palvelut ovat helposti ja esteettömästi saavutettavissa niin fyysisesti kuin sähköisesti.	Sivistyspalveluiden yhteen, osallistava tyytyväisyyskysely sekä asiakaille, että henkilöstölle kaksi kertaa vuodessa.	Asiakas- ja henkilöstökyselyä ei ole toteutettu.
Viihtyisä ympäristö	Viihtyisät, tarkoituksenmukaiset ja toimivat toimi- ja työskentelytilat.	Sivistyspalveluiden yhteen, osallistava tyytyväisyyskysely sekä asiakaille, että henkilöstölle kaksi kertaa vuodessa.	Asiakas- ja henkilöstökyselyä ei ole toteutettu.
Osallistuva yhteisö	Osallisuuden vahvistaminen. Ylläpidämme ja lisäämme kiinnostusta toimintaan.	Sivistyspalveluiden yhteen, osallistava tyytyväisyyskysely sekä asiakaille, että henkilöstölle kaksi kertaa vuodessa.	Asiakas- ja henkilöstökyselyä ei ole toteutettu.

Keskeiset muutokset suunnittelukaudella (esim. olennaiset henkilöstö- ja palvelumuutokset) ja poikkeamat talousarvioon nähden. Sanallinen selostus ja vaikutukset euroissa.

2022	- Tehtäväkuvien selkeyttäminen - SMK:n aloittaminen - Oppilashuoltohenkilöstön (koulupsykologit ja kuraattorit) siirtyminen hyvinvointialueille. - Johtamisjärjestelyjen vakiinnuttaminen - Henkilöstön koulutuksissa suositaan etäkoulutuksia - Koulutarvike- ja kirjahankintoihin varatut määrärahat oppilasmäärän mukaan, tasavertaisuus - Toimintakulttuurin muutos ja toimintojen tehostaminen: tuntikehys ja ryhmäkoot - Elokuussa nuorisotoiminta ja aamu- ja iltapäivätoiminta aloittavat uusissa monitoimikeskuksen tiloissa - Henkilöstön tehtäväkuvien tarkistaminen - Suositaan maksuttomia koulutuksia ja etäkoulutuksia - Toimintakulttuurin muutos - Työpaja toiminnan vakiinnuttaminen ja kehittäminen - Tapahtuma avustukset siirtyneet vapaa-ajanpalveluiden budjettiin - 1 eläköityminen → rekrytointi → pedagoginen informaattikko → koulukirjastotyön aloittaminen - Koulukirjasto (SMK): kokoelman hankkiminen, rekisteröinti Koha-kirjastojärjestelmään, aineiston järjestäminen; tiedonhaun- ja kirjastonkäytönopetus, lukemisen edistäminen; tapahtumat
-------------	--

	- 2 kirjastovirkailijaa ja 1 kirjastonhoitaja tekee 50 % työaikaa - Aloitetaan Kirjaraito-palvelu: tuodaan kirjastopalvelua heille, jotka eivät itse pääse kirjastoon sairauden, vamman tai korkean iän vuoksi - Parannetaan kirjaston saavutettavuutta siirtämällä koko kirjasto Omatoimikäyttöön. - Määräaikaisen kasvatushenkilöstön tarve alkuvuodesta 5 kk, ennen uusien paikkojen käyttöönottoa monitoimikeskuksessa - Uuden monitoimikeskuksen käyttöönotto elokuu 2022 - Toimintakulttuurin muutos ja toteuttaminen käytännössä - Henkilöstön tehtäväkuvien ja työnsuorittamispaikkojen tarkistaminen - Lapsiryhmien henkilöstömitoitusten tarkastelu laki ja asetus huomioiden - Esimiesjärjestelyjen uudelleen organisointi elokuu 2022 alusta, tehtäväkuvien tarkistaminen - Kaksivuotiseen esiopetukseen valmistautuminen, toimiminen valtakunnallisen kokeilun verrokki-kuntana - Asiakasmaksulain muutokset tuloissa - Päiväkodeista vapautuu paikkoja 5-vuotiaiden siirtyessä uuteen monitoimikeskukseen - Leikkitoiminnan suunnitellun asiakasmaksun vaikutus subjektiivisen varhaiskasvatusoikeuden käyttöön 1. 2.
Toteuma 1.1.-31.12.2022	- tehtäväkuvien selkeyttäminen, käynnissä - uuden monitoimikeskuksen – Tähtikunnan koulun – toimintakulttuurin muutokseen valmistautuminen, koulutukset tukena ja toimeenpanon tuen suunnittelu valmistelussa - tuntikehys päätöksessä lukuvuodelle 2022-2023 on vähennetty tunteja perusopetuksesta 65 tuntia ja lukiosta 10 tuntia - johtamisjärjestelyjen uudistuksen esivalmistelu aloitettu elokuussa perehtymisellä - koulutarvikekilpailutusta valmisteltu toukokuusta alkaen - toimintakulttuurin muutos ja toimintojen tehostaminen: tuntikehys ja ryhmäkoot, työtä jatketaan - Palkkaylitysten yhteisvaikutus talousarvioon nähden johtuu pääosin erilaisista sijaisuusjärjestelyistä, tarpeesta palkata ohjaajia ja henkilökohtaisia avustajia perusopetuslain mukaisen opetuksen järjestämiseksi. Erilaisia tuen muotoja ja sairaalakoulujaksoja on järjestetty oppilaslähtöisesti, jotta jokainen voisi oppia omista lähtökohdistaan. Nämä ovat yhdessä vaikuttaneet siihen, ettei suunniteltu tuntikehys ole voinut toteutua. Henkilöstön poissaolot ovat kasvattaneet sijaispalkkoja. - kesäkuussa nuorisotila ja aamu- ja iltapäivätoiminta siirtyivät monitoimikeskuksen tiloihin - henkilöstön tehtäväkuvat tarkistettu - suosittu maksuttomia koulutuksia ja etäkokouksia - toimintakulttuurin muutos - työpajan toiminta on vakiintunut ja kehitystyö käynnissä, luontotyöpaja tullut lisää kesän aikana tapahtuma / järjestöavustukset avustukset on jaettu. - Nuorille harrastajille on jaettu harrastusstipendejä, sekä kulttuuripalkinto. - Liikunnan stipendisääntöön tehtäviä tarvittavien muutosten työstäminen on aloitettu ja ne tuodaan hyvinvointi- ja sivistyslautakunnan hyväksyttäväksi keväällä 2023. - Tähtikunnan koulun tilakustannukset nostaneet nuorisopalveluiden kuluja - Helmikuun alusta Työpajalle tuli vakituinen työvalmentaja lisää (Kunta/JHL:n sovintosopimus) - Sodankylä-talon vuokratulot eivät kata sisäisiä vuokria, - Harrastamisen Suomen Malli hankkeen omarahoitusosuus - On valittu pedagoginen informaattikko, joka aloittaa työt vuoden 2023 alussa, hänen vastuualueeseen tulee koulukirjasto ja pääkirjaston lasten- ja nuorten osasto. - Kirjaraito-palvelussa 7 asiakasta Sodankylässä. - Omatoimikirjasto työn alla.

	- Haakana-huone saatu valmiiksi. Kirjailijapariskunta Anna-Liisa ja Veikko Haakanan teokset esitteillä kirjaston kokoustilassa, joka sai nimekseen Haakana-huone. - Varausten omatoiminouto otettiin käyttöön vuoden alussa (askel kohti omatoimikirjastoa). - Kirjastoauto Hilla aloittaa palvelun Pelkosenniemen kunnan alueella Pyhätunturilla. Käynti kerran kolmessa viikossa reittiaikataulun mukaan, ensimmäinen käynti 24.8. Laskutus toteutuneista käynneistä vuoden lopussa - Yksi kirjastovirkailija irtisanoutui marraskuussa. - Uuteen monitoimikeskukseen siirtyvien lasten päätökset tehty ja lähetetty - uuteen monitoimikeskukseen siirtyvän henkilöstön tiimit päätetty ja koulutusta yhteistyön tueksi järjestetty, yhteiset tapaamiset uuden monitoimikeskuksen koko henkilöstön kanssa -> yhteistyön sujuvoittaminen, ennakointi - kysely henkilöstölle halusta siirtyä yksiköstä toiseen tehty - lapsiryhmät ja henkilöstömitoitukset tarkastettu, kaksi varhaiskasvatuksen lastenhoitajan vakinaista paikkaa täytetään 1.8.2022 alkaen, yksi siirto toimialalta toiselle 1.5.2022 alkaen, varhaiskasvatuksen erityisopettajan haku käynnissä, rekrytointi haastavaa - varahenkilöjärjestelmää selvitetään (kuntalaisaloite, huoltajien kyselystä noussut myös palautteena), sijaisten saanti vaikeaa, vaihtuva henkilökunta haaste etenkin liittojen työtaistelun vuoksi (ylityö- ja vuoronvaihtokiellon vaikutukset) - asiakasmaksulain muutokset voimaan 1.8.2022, kaikille asiakkaille uudet maksupäätökset - päiväkotiryhmien uudelleen järjestelyiden suunnitelmat tehty, mm. Touhulaan kaksi alle 3-vuotiaiden ryhmää tulevalle kaudelle. Perhepäivähoitajina työskentelee kirkonkylällä 7 ja sivukylällä 2. - esihenkilöiden tehtäväkuvien tarkistus 1.8.2022 alkaen. Perhepäivähoidonohjaajan työtehtävien liittäminen päiväkodinjohtajan tehtäviin, esiopetuksen esihenkilö järjestelyt. - leikkitoiminnasta ei peritä asiakasmaksua, koska se lisäisi kokopäivähoidon kysyntää. Suurin osa leikkitoiminnassa olevista perheistä saisi kokopäivähoidon maksutta. - suosittu maksuttomia koulutuksia ja etäkoulutuksia - varhaiskasvatussuunnitelman muutokset voimaan 1.8.2022. Tähän liittyen on tehty varhaiskasvatuksen asiakaskysely huoltajille ja lapsille. Muutosten myötä kolmiportainen tuen malli koskettaa kaikkia varhaiskasvatusikäisiä lapsia, aiemmin vain esioppilaita. Avustavan henkilöstön tarpeeseen voi tulla muutoksia. - Uudessa monitoimikeskuksessa on aloitettu työskentely viskareiden ja eskareiden kanssa elokuussa 2022 - asiakasmaksujen toteuma arvioitua suurempi, tuloja arvioitua enemmän. Kaikki varhaiskasvatuspaikat käytössä vuoden viimeisinä kuukausina - sairauslomansijaisia ja vuosilomansijaisia tarvittu arvioitua enemmän, muut palkkamenot tasoittivat tilannetta, palkkojen toteuma 99,6%
--	--

	2022	2021
Tulosalueen palveluksessa olevan henkilökunnan määrä, htv	221,8	222,2

Valtuustoon nähden sitova merkitty värillisenä.

Talous

Tuloslaskelma (sis. sisäiset tulot ja menot)

	Alkuperäinen talousarvio €	Talousarvio- muutokset €	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma €	Poikkeama €
TOIMINTATUOTOT					
* Myyntituotot	262 874		262 874	679 778	416 904
* Maksutuotot	171 162		171 162	294 322	123 160
* Tuet ja avustukset	825 000		825 000	813 908	-11 092
* Muut toimintatuotot	68 441		68 441	52 580	-15 861
**	1 327 477		1 327 477	1 840 588	513 111
TOIMINTAMENOT					
Henkilöstökulut					
* Palkat ja palkkiot	-8 609 817		-8 609 817	-9 110 342	-500 525
Henkilösivukulut					
* Eläkekulut	-1 911 515		-1 911 515	-2 001 655	-90 140
* Muut henkilösivukulut	-294 743		-294 743	-347 753	-53 010
* Palvelujen ostot	-3 989 766	94 806	-3 894 960	-4 370 645	-475 685
* Aineet, tarvikkeet, tav.	-523 705		-523 705	-797 705	-274 000
* Avustukset	-445 449		-445 449	-433 347	12 102
* Muut toimintakulut	-5 031 449	2 213 448	-2 818 001	-2 522 140	295 861
**	-20 806 444	2 308 254	-18 498 190	-19 583 587	-1 085 397
Toimintakate	-19 478 967	2 308 254	-17 170 713	-17 742 998	-572 285

SIVISTYSLAUTAKUNTA

Toimialan vastuualueiden nettomenojen kehitys vuosilta 2020-2022

NETTOMENOT	2020 TP	2021 TP	2022 TA	2022 TP	EROTUS	TOT. %
Sivistyshallinto	1 055 747	939 090	1 113 387	938 054	175 334	84,3
Koulutus	8 742 493	10 205 602	8 813 640	9 241 437	-427 797	104,9
Vapaa-ajan palvelut	1 289 984	2 489 630	1 627 498	1 866 135	-238 637	114,7
Sompion kirjasto	536 515	644 850	571 487	544 296	27 191	95,2
Varhaiskasvatus	4 734 806	4 978 147	5 044 701	5 153 077	-108 376	102,1
YHTEENSÄ	16 359 546	19 257 319	17 170 713	17 742 998	-572 285	103,3

6.5.1 Vastuualue Sivistyshallinto

Toimielin / sitovuustaso	Sivistyslautakunta
Tilivelvollinen	Hyvinvointi- ja sivistysjohtaja Anni Miettunen
Toiminta-ajatus	Tukea ja tasa-arvoisia mahdollisuuksia

Tavoitteet kuntastrategiaan pohjautuen (lautakuntaan nähden sitova värillisenä)			
Kunnan strateginen päämäärä / tavoite	Vastuualueen tavoite	Mittari	Toteutuma 1.1. – 31.12.2022
Pitkäjänteiset elinkeinorakenteen painotukset	Luodaan toimivat yhteistyöverkostot alueella toimivien yhteistyötahojen kanssa	Yhteistyötapaamisten toteutuminen sekä konkreettiset toimet	Yhteistyötapaamisia on järjestetty etä- ja lähitapaamisina.
Kunnan palvelut tuotetaan kustannustehokkaasti sekä omana että ostettuina palveluina	Palvelutason ylläpitäminen ja kehittäminen	Säännölliset esimiestapaamiset. Kehityskeskustelut vastuualueittain. Indikaattoreina toimialueen asiakas- ja henkilöstökyselyt	Esimiestapaamisia on ollut n.1 kerta kuukaudessa. Kehityskeskustelut on toteutettu. Asiakas- ja henkilöstökyselyä ei ole toteutettu.
	Hyödynnetään kolmannen sektorin palveluita	Palvelusetelin käyttöönoton toteutuminen	Palvelusetelin käyttöönotto ei ole ajankohtainen.
	Palvelut ovat tuotettu laadukkaasti ja kustannustehokkuus huomioiden. Kustannusten vertailu verrokkikuntiin	€/oppilas, €/asukas, €/lapsi	
Ketterä ja muutosherkkä organisaatio, jossa joustava päätöksenteko	Palveluiden kehittäminen ja palveluiden tarpeisiin vastaaminen mahdollisimman joustavasti ja nopeasti.	Prosessien selkiytyminen, taloudellinen vastuullisuus talousarvion toteumassa.	Prosessien selkeyttäminen käynnissä osana talouden tasapainottamista.
Laajennetut infrastruktuuriinvestointit	Toimivat ja monipuoliset tilat	Ulkoiset sekä sisäiset vuokrat. Indikaattoreina toimialueen asiakas- ja henkilöstökyselyt.	Asiakas- ja henkilöstökyselyä ei ole toteutettu.
Itseään kehittävä ja innovatiivinen henkilökunta	Sivistyspalvelut rakennetaan yhteisöllisesti ja yhteistä toimintakulttuuria kehittäen.	Toteutuneet koulutukset	Koulutuksiin on osallistuttu etänä tarjonnan ja koulutussuunnitelman mukaisesti.
	Työhyvinvointi	Kehityskeskustelut vastuualueittain. Indikaattoreina toimialueen asiakas- ja henkilöstökyselyt	Kehityskeskustelut on toteutettu. Asiakas- ja henkilöstökyselyä ei ole toteutettu.

	Terveelliset ja turvalliset työtilat	Riskien arviointi, haittailmoitusten määrä, sairaspöissäolot	Riskien arviointi tehty. Haittailmoitukset käsitelty sisäilmatyöryhmässä.
	Arvot ja tavoitteet ohjaavat ja ovat osa henkilöstön jokapäiväisessä toiminnassa	Yhteiset arvot ja tavoitteet näkyvät yksikön arjessa. Indikaattoreina toimialueen asiakas- ja henkilöstökyselyt	Asiakas- ja henkilöstökyselyä ei ole toteutettu.
	Riittävä ja lakisääteinen henkilökunta määrä.	Henkilöstöresurssit vastuualueittain	Lakisääteinen henkilöstömäärä toteutuu.
Aktiivinen verkostorakentaja ja kuntien edustaja Lapissa	Aktiivinen ja toimiva yhteistyö lähikuntien kanssa sekä valtakunnallisesti että kansainvälisesti	Toteutuneet tapaamiset ja konkreettiset toimet	Toteutettu osittain etätapaamisina.
	Seudullinen yhteistyö sivistyspalveluiden kehittämisessä ja palveluiden tarjoaminen ympäröiviin kuntiin	Toteutuneet tapaamiset ja konkreettiset toimet	Toteutettu osittain etätapaamisina
Innovatiiviset digitaaliset ratkaisut	Palveluiden digitaalisten ratkaisujen hyödyntäminen ja käyttäminen	Työajanseuranta, laadukkaat ja joustavat palvelut ja työhyvinvointi	Työajanseuranta ja etätöyohjeistus käytössä
Haluttu kotikunta ja vierailukohde	Laadukkaiden palveluiden sisältö näkyväksi	Kyllä / ei	Kyllä
	Lakisääteisten palveluiden järjestäminen	Toteutuneiden palveluiden määrä	Lakisääteiset palvelut ovat toteutuneet
	Kiinnostuksen herättäminen organisaation kehittämismallia kohtaan	Kyllä / ei	Ei
Osallistuminen kansalaisuuskumppanuus -mallina	Kokemus osallisuudesta kasvaa sekä osallisuus vahvistuu	Yhteistyötapaamiset sekä kuntalaisten ja henkilöstön kuuleminen	Yhteistyötapaamiset kuntalaisille ei ole toteutunut poikkeusolojen vuoksi. Henkilöstötapaamisia on järjestetty etänä tai pienissä ryhmissä.
	Sivistyspalveluiden kahvit keskustajaamassa että sivukylissä kuntalaisten osallisuuden vahvistamiseksi	Kyllä / ei	Poikkeusolojen vuoksi ei ole toteutunut. Valmistelussa: Avoimet ovat järjestetty kuntalaisille virastolla 6.10. ja Tähtikunnan koululla 12.10.

Hyvinvointikertomuksen suunnitelman mukaiset toimenpiteet			
Hyvinvointisuunnitelman mukainen arviointikohde	Vastuualueen tavoite	Mittarit	Toteutuma 1.1. – 31.12.2022

Turvallinen arki ja ympäristö	Turvalliset, asianmukaiset ja käytännölliset tilat huomioiden väistötilajärjestelyt. Palvelut ovat helposti ja esteettömästi saavutettavissa niin fyysisesti kuin sähköisesti.	Sivistyspalveluiden yhteen, osallistava tyytyväisyyskysely sekä asiakaille, että henkilöstölle kaksi kertaa vuodessa.	Asiakas- ja henkilöstökselyä ei ole toteutettu.
Viihtyisä ympäristö	Viihtyisät, tarkoituksenmukaiset ja toimivat toimi- ja työskentelytilat.	Sivistyspalveluiden yhteen, osallistava tyytyväisyyskysely sekä asiakaille, että henkilöstölle 2 krt/v	Asiakas- ja henkilöstökselyä ei ole toteutettu.
Osallistuva yhteisö	Osallisuuden vahvistaminen. Ylläpidämme ja lisäämme kiinnostusta toimintaan.	Sivistyspalveluiden yhteen, osallistava tyytyväisyyskysely sekä asiakaille, että henkilöstölle kaksi kertaa vuodessa.	Asiakas- ja henkilöstökselyä ei ole toteutettu.

Keskeiset muutokset talousarviovuonna (esim. olennaiset henkilöstö- ja palvelumuutokset) ja poikkeamat talousarvioon nähdessä. Sanallinen selostus ja vaikutukset euroissa.

2022	- tehtäväkuvien selkeyttäminen - SMK:n aloittaminen
Toteuma 1.1.-31.12.2022	- tehtäväkuvien selkeyttäminen, käynnissä - uuden monitoimikeskuksen – Tähtikunnan koulun – toimintakulttuurin muutokseen valmistautuminen, koulutukset tukena ja toimeenpanon tuen suunnittelu valmistelussa

Sanallinen selvitys talouden tasapainotusohjelman toimenpiteistä v. 2022	Vaikutukset euroissa
Sivistystoimen hallinnolle ei ollut määritetty euromääräisiä tavoitteita talouden tasapainottamiseen liittyen kalenterivuodelle 2022. Hallinnossa syntyi kuitenkin vuoden aikana säästöä noin 170 000 euroa.	170 000

	2022	2021
Tulosalueen palveluksessa olevan henkilökunnan määrä, htv	4,5	4,2

Valtuustoon nähden sitova merkitty värillisenä.

Talous

Tuloslaskelma (sis. sisäiset tulot ja menot)

	Alkuperäinen talousarvio €	Talousarvio- muutokset €	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma €	Poikkeama €
TOIMINTATUOTOT					
* Myyntituotot				1 177	1 177
* Maksutuotot					0
* Tuet ja avustukset	30 000		30 000	55 519	25 519
* Muut toimintatuotot				27	27
**	30 000		30 000	56 723	26 723
TOIMINTAMENOT					
Henkilöstökulut					
* Palkat ja palkkiot	-270 551		-270 551	-247 303	23 248
Henkilösivukulut					
* Eläkekulut	-247 987		-247 987	-213 896	34 091
* Muut henkilösivukulut	-8 499		-8 499	-9 394	-895
* Palvelujen ostot	-508 675		-508 675	-452 631	56 045
* Aineet, tarvikkeet, tav.	-5 750		-5 750	-20 585	-14 835
* Avustukset					
* Muut toimintakulut	-117 109	15 184	-101 925	-50 968	50 957
**	-1 158 571	15 184	-1 143 387	-994 776	148 611
Toimintakate	-1 128 571	15 184	-1 113 387	-938 054	175 334

SIVISTYSHALLINTO

Vastuualueen tulosityksiköiden nettomenojen kehitys vuosilta 2020 - 2022

NETTOMENOT	2020 TP	2021 TP	2022 TA	2022 TP	EROTUS	TOT. %
Sivistyshallintopalvelut	684 771	553 526	652 996	577 469	75 527	88,4
Toisen asteen opetus	137 939	139 390	121 383	138 748	-17 365	114,3
Kansalaisopisto	186 608	200 533	262 553	203 814	58 739	77,6
Musiikkiopisto	46 429	45 641	76 455	18 023	58 432	23,6
YHTEENSÄ	1 055 747	939 090	1 113 387	938 054	175 334	84,3

6.5.2 Vastuualue Koulutus

Toimielin / sitovuustaso **Sivistyslautakunta**

Tilivelvollinen Hyvinvointi- ja sivistysjohtaja Anni Miettunen

Toiminta-ajatus Oppiminen ja kasvaminen tulevaisuutta varten

Tavoitteet kuntastrategiaan pohjautuen (lautakuntaan nähden sitova värillisenä)			
Kunnan strateginen pää-määrä / tavoite	Vastuualueen tavoite	Mittari	Toteuma 1.1.- 31.12.2022
Pitkäjänteiset elinkeinorakenteen painotukset	Luodaan toimivat yhteistyöverkostot alueella toimivien yhteistyötahojen kanssa	Yhteistyötapaamisten toteutuminen sekä konkreettiset toimet	Yhteistyötapaamisia on järjestetty etä- ja lähitapaamisina.
Kunnan palvelut tuotetaan kustannustehokkaasti sekä omana että ostettuina palveluina	Palvelutason ylläpitäminen ja kehittäminen	Säännölliset esimiestapaamiset. Kehityskeskustelut vastuualueittain. Indikaattoreina toimialueen asiakas- ja henkilöstökyselyt	Esimiestapaamisia on ollut n.1 kerta kuukaudessa. Kehityskeskustelut on toteutettu. Asiakas- ja henkilöstökyselyä ei ole vielä toteutettu.
	Hyödynnetään kolmannen sektorin palveluita	Palvelusetelin käyttöönoton toteutuminen	Palvelusetelin käyttöönotto ei ole ajankohtainen.
	Palvelut ovat tuotettu laadukkaasti ja kustannustehokkuus huomioiden. Kustannusten vertailu verrokkikuntiin	€/oppilas, €/asukas, €/lapsi	Perusopetuksen ja lukion keskiarvoinen oppilasmäärä 2022 oli 742 oppilasta. 7406,45€/oppilas/ opetus 310.
Ketterä ja muutosherkkä organisaatio, jossa joustava päätöksenteko	Palveluiden kehittäminen ja palveluiden tarpeisiin vastaaminen mahdollisimman joustavasti ja nopeasti	Prosessien selkiytyminen, taloudellinen vastuullisuus talousarvion toteumassa	Prosessien selkeyttäminen käynnissä osana talouden tasapainottamista.
Laajennetut infrastruktuuri-investoinnit	Toimivat ja monipuoliset tilat	Ulkoiset sekä sisäiset vuokrat. Indikaattoreina toimialueen asiakas- ja henkilöstökyselyt.	Asiakas- ja henkilöstökyselyä ei ole toteutettu.
Itseään kehittävä ja innovatiivinen henkilökunta	Sivistyspalvelut rakennetaan yhteisöllisesti ja yhteistä toimintakulttuuria kehittäen.	Toteutuneet koulutukset	Koulutuksiin on osallistuttu etänä tarjonnan ja koulutus-suunnitelman mukaisesti.
	Työhyvinvointi	Kehityskeskustelut vastuualueittain. Indikaattoreina toimialueen asiakas- ja henkilöstökyselyt	Kehityskeskustelut on toteutettu. Asiakas- ja henkilöstökyselyä ei ole toteutettu.
	Terveelliset ja turvalliset työtilat	Riskien arviointi, haittailmoitusten määrä, sairaspotilaat	Riskien arviointi on tehty. Haittailmoitukset käsitelty sisäilmatyöryhmässä.

	Arvot ja tavoitteet ohjaavat ja ovat osa henkilöstön jokapäiväisessä toiminnassa	Yhteiset arvot ja tavoitteet näkyvät yksikön arjessa. Indikaattoreina toimialueen asiakas- ja henkilöstökyselyt	Asiakas- ja henkilöstökyselyä ei ole toteutettu.
	Riittävä ja lakisääteinen henkilökunta määrä.	Henkilöstöresurssit vastuualueittain	Lakisääteinen henkilöstömäärä on toteutunut.
Aktiivinen verkostorakentaja ja kuntien edustaja Lapissa	Aktiivinen ja toimiva yhteistyö lähikuntien kanssa sekä valtakunnallisesti että kansainvälisesti	Toteutuneet tapaamiset ja konkreettiset toimet	Poikkeusolojen aikana toiminta on sopeutettu tilanteeseen ja tapaamisia on järjestetty etänä.
	Seudullinen yhteistyö sivistyspalveluiden kehittämisessä ja palveluiden tarjoaminen ympäröiviin kuntiin	Toteutuneet tapaamiset ja konkreettiset toimet	Poikkeusolojen aikana toiminta on sopeutettu tilanteeseen ja tapaamisia on järjestetty etänä.
Innovatiiviset digitaaliset ratkaisut	Palveluiden digitaalisten ratkaisujen hyödyntäminen ja käyttäminen	Työajanseuranta, laadukkaita ja joustavat palvelut ja työhyvinvointi	Työajanseuranta ja etätyöohjeistus käytössä.
Haluttu kotikunta ja vierailukohde	Laadukkaiden palveluiden sisältö näkyväksi	Kyllä / ei	Kyllä
	Lakisääteisten palveluiden järjestäminen	Toteutuneiden palveluiden määrä	Lakisääteiset palvelut ovat toteutuneet
	Kiinnostuksen herättäminen organisaation kehittämismallia kohtaan	Kyllä / ei	Kyllä
Osallistuminen kansalaisuuskumppanuus -mallina	Kokemus osallisuudesta kasvaa sekä osallisuus vahvistuu	Yhteistyötapaamiset sekä kuntalaisten ja henkilöstön kuuleminen	Yhteistyötapaamiset kuntalaisille ei ole toteutunut poikkeusolojen vuoksi. Henkilöstötapaamisia on järjestetty etänä tai pienissä ryhmissä.
	Sivistyspalveluiden kahvit keskustajaamassa että sivukylissä kuntalaisten osallisuuden vahvistamiseksi	Kyllä / ei	Poikkeusolojen vuoksi ei ole toteutunut. Avoimet ovet järjestettiin kuntalaisille virastolla 6.10. ja Tählikunnan koululla 12.10.

Hyvinvointikertomuksen suunnitelman mukaiset toimenpiteet			
Hyvinvointisuunnitelman mukainen arviointikohde	Vastuualueen tavoite	Mittari	Toteuma 1.1. – 31.12.2022
Turvallinen arki ja ympäristö	Turvalliset, asianmukaiset ja käytännölliset tilat huomioiden väistötilajärjestelyt. Palvelut ovat helposti ja esteettömästi saavutettavissa niin fyysisesti kuin sähköisesti.	Sivistyspalveluiden yhteinen, osallistava tyytyväisyyskysely sekä asiakaille, että henkilöstölle kaksi kertaa vuodessa.	Asiakas- ja henkilöstökyselyä ei ole toteutettu.
Viihtyisä ympäristö	Viihtyisät, tarkoituksenmukaiset ja toimivat toimi- ja työskentelytilat.	Sivistyspalveluiden yhteinen, osallistava tyytyväisyyskysely	Asiakas- ja henkilöstökyselyä ei ole toteutettu.

		väisyysskysely sekä asiakkaille, että henkilöstölle kaksi kertaa vuodessa.	
Osallistuva yhteisö	Osallisuuden vahvistaminen. Ylläpidämme ja lisäämme kiinnostusta toimintaan.	Sivistyspalveluiden yhteinen, osallistava tyytyväisyysskysely sekä asiakkaille, että henkilöstölle kaksi kertaa vuodessa.	Asiakas- ja henkilöstökyseilyä ei ole toteutettu.

Keskeiset muutokset talousarviovuonna (esim. olennaiset henkilöstö- ja palvelumuutokset) ja poikkeamat talousarvioon nähden. Sanallinen selostus ja vaikutukset euroissa.

2022	- johtamisjärjestelyjen vakiinnuttaminen - henkilöstön koulutuksissa suositetaan etäkoulutuksia - koulutarvike- ja kirjahankintoihin varatut määrärahat oppilasmäärän mukaan, tasavertaisuus - toimintakulttuurin muutos ja toimintojen tehostaminen: tuntikehys ja ryhmäkoot
Toteuma 1.1. – 31.12.2022	- tuntikehys päätöksessä lukuvuodelle 2022-2023 on vähennetty tunteja perusopetuksesta 65 tuntia ja lukiosta 10 tuntia - johtamisjärjestelyjen uudistuksen esivalmistelu aloitettu elokuussa perehtymisellä - koulutarviketilailutusta valmisteltu toukokuusta alkaen - toimintakulttuurin muutos ja toimintojen tehostaminen: tuntikehys ja ryhmäkoot, työtä jatketaan - Palkkailitysten yhteisvaikutus talousarvioon nähden johtuu pääosin erilaisista sijaisuusjärjestelyistä, tarpeesta palkata ohjaajia ja henkilökohtaisia avustajia perusopetuslain mukaisen opetuksen järjestämiseksi. Erilaisia tuen muotoja ja sairaalakoulujaksoja on järjestetty oppilaslähtöisesti, jotta jokainen voisi oppia omista lähtökohdistaan. Nämä ovat yhdessä vaikuttaneet siihen, ettei suunniteltu tuntikehys ole voinut toteutua. Henkilöstön poissaolot ovat kasvattaneet sijaispalkkoja.

Sanallinen selvitys talouden tasapainotusohjelman toimenpiteistä v. 2022	Vaikutukset euroissa
Lukio: talouden tasapainotusohjelmassa asetettuja tavoitteita on toteutettu yhdistämällä opettajia perusopetuksen kanssa.	40 000
Perusopetus ei ole kouluverkon ja SMK:n tilojen suhteen pystynyt vuonna 2022 asetettuihin talouden tasapainotusohjelman tavoitteisiin	

	2022	2021
Tulosalueen palveluksessa olevan henkilökunnan määrä, htv	109,2	108,8

Valtuustoon nähden sitova merkitty värillisenä.

Talous

Tuloslaskelma (sis. sisäiset tulot ja menot)

	Alkuperäinen talousarvio €	Talousarvio- muutokset €	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma €	Poikkeama €
TOIMINTATUOTOT					
* Myyntituotot	2 150		2 150	402 317	400 167
* Maksutuotot			0		0
* Tuet ja avustukset	260 000		260 000	322 387	62 387
* Muut toimintatuotot	400		400	16 969	16 569
**	262 550		262 550	741 673	479 123
TOIMINTAMENOT					
Henkilöstökulut					
* Palkat ja palkkiot	-4 701 096		-4 701 096	-5 189 404	-488 308
Henkilösivukulut					
* Eläkekulut	-859 350		-859 350	-1 005 916	-146 566
* Muut henkilösivukulut	-161 053		-161 053	-198 015	-36 962
* Palvelujen ostot	-1 946 126	86 475	-1 859 651	-2 211 550	-351 899
* Aineet, tarvikkeet, tav.	-239 218		-239 218	-382 656	-143 438
* Avustukset	-1 200		-1 200	-7 591	-6 391
* Muut toimintakulut	-2 227 803	973 181	-1 254 622	-987 978	266 644
**	-10 135 846	1 059 656	-9 076 190	-9 983 110	-906 920
Toimintakate	-9 873 296	1 059 656	-8 813 640	-9 241 437	-427 797

KOULUTUS

Vastuualueen tulosityksiköiden nettomenojen kehitys vuosilta 2020 - 2022

NETTOMENOT	2020 TP	2021 TP	2022 TA	2022 TP	EROTUS	TOT. %
Perusopetus	7 763 851	8 823 581	7 776 154	8 375 564	-599 410	107,7
Lukio	978 642	1 382 020	1 037 486	865 872	171 614	83,5
YHTEENSÄ	8 742 493	10 205 601	8 813 640	9 241 437	-427 797	104,9

6.5.3 Vastuualue Vapaa-ajan palvelut

Toimielin / sitovuustaso **Sivistyslautakunta**

Tilivelvollinen **Vapaa-aikapäälikkö Arja Nieminen**

Toiminta-ajatus **Tuottaa monipuoliset ja laadukkaat vapaa-ajanpalvelut eri kohderyhmät huomioiden. Tukea lasten- ja nuorten turvallista kasvua heidän vapaa-aikanaan (enaltaehkäisy). Vaalia ja tuoda esille Sodankyläläistä kulttuuriperintöä.**

Tavoitteet kuntastrategiaan pohjautuen (lautakuntaan nähden sitova värillisenä)			
Kunnan strateginen pää-määrä / tavoite	Vastuualueen tavoite	Mittarit	Toteuma 1.1.-31.12.2022
Pitkäjänteiset elinkeinorakenteen painotukset	Luodaan toimivat yhteistyöverkostot alueella toimivien yhteistyötahojen kanssa	Yhteistyötapaamisten toteutuminen sekä konkreettiset toimet	Tapaamisia ollut etänä Lapin aluehallintoviraston sekä naapurikuntien kanssa. Kulttuuriasi- antuntijatyöryhmä, lastenkulttuuriverkoston ja alueetate- rinyhdistyksen tapaamiset toteutettiin. Etsivien virtuaalihankeeseen jatkokohdan kehittäminen, markkinointi ja yhteistyöneuvottelu 7 Lapin kunnan kanssa. Etsivä työntekijä on käynyt perusturvalautakunnassa kertomassa etsivätyön työmuodoista ja toimintatavoista. Kesätoihin tulevien tuettavien nuorten sopimukset on tehty, niihin liittyvät neuvottelut sidosryhmien kanssa toteutuneet. Paikalliset, alueelliset ja valtakunnalliset yhteistyöpalaverit ja raportoinnit toiminnasta 4 kunnan kanssa toteutuneet.
Kunnan palvelut tuotetaan kustannustehokkaasti sekä omana että ostettuina palveluina	Palvelutason ylläpitäminen ja kehittäminen	Säännölliset esimiestapaamiset. Kehityskeskustelut vastuualueittain. Indikaattoreina toimialueen asiakas- ja henkilöstökyselyt	Esimiestapaamisia on pidetty. Kehityskeskustelut on toteutettu. Asiakas -ja henkilöstökyselyä ei ole toteutettu. KH hyväksyi Kulttuurikasvatusopetus suunnitelman tekniset muutokset 7.12.2022.
	Hyödynnetään ja tuetaan kolmannen sektorin palveluita	Palveluhankintojen määrä / järjestö (15 € / henkilö /tal-kootunti)	Harrastamisen Suomen mallin toteuttaminen yhteistyössä kolmannen sektorin kanssa. Koulu-laisille suunnattuja konserttipalveluja ja teatteriesityksiä ostettu järjestöiltä.

Ketterä ja muutosherkkä organisaatio, jossa joustava päätöksenteko	Palveluiden kehittäminen ja palveluiden tarpeisiin vastaaminen mahdollisimman joustavasti ja nopeasti.	Prosessien selkiytyminen, taloudellinen vastuullisuus talousarvion toteumassa.	Asiakasmaksujen kehittäminen vielä kesken. Osassa maksutavoissa on tapahtunut kehitystä Kitisenrannan kuntosalin käyttö on digitalisoitunut ja siirtynyt netistä suoraan ostettavaksi.
Laajennetut infrastruktuuri-investointit	Toimivat ja monipuoliset tilat	Ulkoiset sekä sisäiset vuokrat. Indikaattoreina toimialueen asiakas- ja henkilöstökyselyt.	Asiakas- ja henkilöstökyselyä ei ole toteutettu. Kitisenrannan käyttäjille järjestetty keskustelutilaisuus rakennuksen tulevasta käytöstä. Toukokuussa kysely tehty kaikille kuntalaisille. Kitisenrannan kulttuuritalon hanketyöryhmä on perustettu.
Itseään kehittävä ja innovatiivinen henkilökunta	Sivistyspalvelut rakennetaan yhteisöllisesti ja yhteistä toimintakulttuuria kehittämällä.	Toteutuneet koulutukset	Koulutuksiin on osallistuttu etänä, tarjonnan ja koulutus-suunnitelman mukaisesti.
	Työhyvinvointi	Kehityskeskustelut vastuualueittain. Indikaattoreina toimialueen asiakas- ja henkilöstökyselyt	Kehityskeskustelut on toteutettu.
	Terveelliset ja turvalliset työtilat	Riskien arviointi, haittailmoitusten määrä, sairauspoissaolot	Riskien arviointia on toteutettu.
	Arvot ja tavoitteet ohjaavat ja ovat osa henkilöstön jokapäiväisessä toiminnassa	Yhteiset arvot ja tavoitteet näkyvät yksikön arjessa. Indikaattoreina toimialueen asiakas- ja henkilöstökyselyt	Kuntalaisille tarjottu uusia toimintamalleja virtuaalisesti nuorisoliikunta- ja kulttuuripalveluissa.
	Riittävä ja lakisääteinen henkilökunta määrä.	Henkilöstöresurssit vastuualueittain	Henkilömäärä riittävä.
Aktiivinen verkostorakentaja ja kuntien edustaja Lapissa	Aktiivinen ja toimiva yhteistyö lähikuntien kanssa sekä valtakunnallisesti että kansainvälisesti	Toteutuneet tapaamiset ja konkreettiset toimet	Yhteistyötä tehty naapurikuntien kanssa ja samalla saatu vertaistukea. Valtakunnallisesti on järjestetty etätapaamisia esim. yhteisistä HYTETU asioista.
	Seudullinen yhteistyö sivistyspalveluiden kehittämisessä ja palveluiden tarjoaminen ympäröiviin kuntiin	Toteutuneet tapaamiset ja konkreettiset toimet	Naapurikuntien kanssa on etätapaamisena annettu vertaistukea HYTETU tuomaan muutokseen kunnissa.
Innovatiiviset digitaaliset ratkaisut	Palveluiden digitaalisten ratkaisujen hyödyntäminen ja käyttäminen	Työajanseuranta, laadukkaat ja joustavat palvelut ja työhyvinvointi	Osa henkilöstöstä on pystynyt tekemään etätöitä poikkeusolojen aikana. Palveluja on tarjottu myös virtuaalisesti eri ohjelmien kautta.
Haluttu kotikunta ja vierailukohde	Laadukkaiden palveluiden sisältö näkyväksi	Kyllä / ei	Kyllä

	Lakisääteisten palveluiden järjestäminen	Toteutuneiden palveluiden määrä	Liikunta-, ja nuoriso-, etsivä- nuorisotyö, työpaja ja kulttuuri- palveluja on pystytty toteuttamaan normaalisti. Viikoittain järjestetty 13 eri ohjattua liikuntaryhmää, kävijöitä n. 90 henkeä viikossa. Nuoriso-ohjaajat ovat tavoittanut n. 220 nuorta viikossa, nuorisotilalla, Wau-autolla, kerhoissa. Lisäksi koulunuorisotyötekijä on päivittäin koululla. Etsivä nuorisotyön Arctic Virtual Motorshop – digitaalisessa kehittämishankkeessa mukana 22 nuorta. Virtuaalisesti e-Motor-sport ohjattua toimintaa yksilö- ja ryhmäohjauksessa päivittäin 540 kertaa/8kk. Perhetyötä kuudelle perheelle. Erityisen tukea tarvitsevien 3 nuoren intensiivinen tukeminen päivittäin. Kuntouttavassa työtoiminnassa 5 tuettavaa henkilöä. Työkokeilussa 1 henkilö. REDU:n ja Peruskoulun opiskelijoita on tuettu ja otettu näyttöjä vastaan. Erityistä tukea tarvitsevassa toiminnassa 30-35 henkilöä päivittäin/viikoittain. Nuorten kesätyössä etsivien mukana 10 nuorta. Työpaja asiakkaita 34 viikoittain, joista nuoria alle 29v. / 15 henkilöä. Kuntouttavassa toiminnassa 10. Vammaispalvelulain mukaisessa päivätoiminnassa 7 ja kehitysvammalain mukaisessa päivätoiminnassa 7 nuorta. Työpajalla on alkanut kesällä uusi Luontotyöpaja, joka on saanut suuren suosion. Työpajalla tehty kesän aikana: frisbeegolfia, kalastusta, grillausta, ympäristö ja piha siivousta, marjastusta ja sienestystä. Vierailua kotiseutumuseolla ja REDU:n JOOK-hankkeen esityksessä aiheena Takaisin Opintoihin. Mediapaja on kuvannut ja haastatellut Elokuvajuhlissa, Luosto soi ja Metsäsaamelaisen tapahtumassa. Työpajan
--	---	--	--

			Serri otti vastaan, purki ja myi SER-romua 29 153 kg Kuusakoskelle ja Sertylle 80 767 kg. Lisäksi Kuusakoskelle ja Fortumille toimitettiin loisteputkia, energiansäästölamppuja, pattereita ja pienlaite akkuja yht. noin 700 kg. Romuvirtaa työpaja Serrin kautta kulki yhteensä 110 620 kg. Livenä toteutettiin 109 erilaista kulttuuritilaisuutta eri ikäryhmille yhteistyössä järjestöjen ja naapurikuntien kanssa. Tilaisuuksiin osallistui 6772 henkilöä, joista alle 18-vuotiaita 3839. Kotiseutumuseolla vieraili kesän 2022 aikana 1066, joista ulkomaisia 53. Harrastamisen Suomen mallin kerhoja toteutettiin 13, joihin osallistui 148 oppilasta. Kerhot toimivat kaikilla kouluilla.
	Kiinnostuksen herättäminen organisaation kehittämismallia kohtaan	Kyllä / ei	Kyllä
Osallistuminen kansalaisuuskumppanuus -mallina	Kokemus osallisuudesta kasvaa sekä osallisuus vahvistuu	Yhteistyötapaamiset sekä kuntalaisten ja henkilöstön kuuleminen	Yhteistyötapaamiset kuntalaisille ei ole toteutunut poikkeusolojen vuoksi. Henkilöstötapaamisia on järjestetty etänä tai pienissä ryhmissä. Koululaiskysely toteutettiin kaikissa kouluissa oppilaiden harrastustoitteiden kartoittamiseksi.
	Sivistyspalveluiden kahvit keskustajaamassa että sivukylissä kuntalaisten osallisuuden vahvistamiseksi	Kyllä / ei	Ei.

Hyvinvointikertomuksen suunnitelman mukaiset toimenpiteet			
Hyvinvointisuunnitelman mukainen arviointikohde	Vastuualueen tavoite	Mittarit	Toteuma 1.1.-31.12.2022
Turvallinen arki ja ympäristö	Turvalliset, asianmukaiset ja käytännölliset tilat huomioiden väistötilajärjestelyt. Palvelut ovat helposti ja esteettömästi saavutettavissa niin fyysisesti kuin sähköisestikin.	Sivistyspalveluiden yhteinen, osallistava tyytyväisyyskysely sekä asiakaille, että henkilöstölle kaksi kertaa vuodessa.	Asiakas- ja henkilöstökyselyä ei ole toteutettu.

Viihtyisä ympäristö	Viihtyisät, tarkoituksenmukaiset ja toimivat toimi- ja työskentelytilat.	Sivistyspalveluiden yhteinen, osallistava tyytyväisyyskysely sekä asiakkaille, että henkilöstölle kaksi kertaa vuodessa.	Asiakas- ja henkilöstökyselyä ei ole toteutettu.
Osallistuva yhteisö	Osallisuuden vahvistaminen. Ylläpidämme ja lisäämme kiinnostusta toimintaan.	Sivistyspalveluiden yhteinen, osallistava tyytyväisyyskysely sekä asiakkaille, että henkilöstölle kaksi kertaa vuodessa.	Asiakas- ja henkilöstökyselyä ei ole toteutettu.

Keskeiset muutokset talousarviovuonna (esim. olennaiset henkilöstö- ja palvelumuutokset) ja poikkeamat talousarvioon nähden. Sanallinen selostus ja vaikutukset euroissa.

2022	- elokuussa nuorisotoiminta ja aamu- ja iltapäivätoiminta aloittavat uusissa monitoimikeskuksen tiloissa - henkilöstön tehtäväkuvien tarkistaminen - suositetaan maksuttomia koulutuksia ja etäkoulutuksia - toimintakulttuurin muutos - työpaja toiminnan vakiinnuttaminen ja kehittäminen tapahtuma avustukset siirtyneet vapaa-ajanpalveluiden budjettiin - nuorille liikunnanharrastajille (alle 16-v.) jaetaan harrastusstipendijä. Stipendisääntöihin tehdään tältä osin tarvittavat muutokset
Toteuma 1.1. – 31.12.2022	- kesäkuussa nuorisotila ja aamu- ja iltapäivätoiminta siirtyivät monitoimikeskuksen tiloihin - henkilöstön tehtäväkuvat tarkistettu - suosittu maksuttomia koulutuksia ja etäkokouksia - toimintakulttuurin muutos - työpajan toiminta on vakiintunut ja kehitystyö käynnissä, luontotyöpaja tullut lisää kesän aikana tapahtuma / järjestöavustukset avustukset on jaettu. - Nuorille harrastajille on jaettu harrastusstipendijä, sekä kulttuuripalkinto. - Liikunnan stipendisääntöön tehtäviä tarvittavien muutosten työstäminen on aloitettu ja ne tuodaan hyvinvointi- ja sivistyslautakunnan hyväksyttäväksi keväällä 2023. - Tähtikunnan koulun tilakustannukset nostaneet nuorisopalveluiden kuluja - Helmikuun alusta Työpajalle tuli vakituinen työvalmentaja lisää (Kunta/JHL:n sovintosopimus) - Sodankylä-talon vuokratulot eivät kata sisäisiä vuokria, - Harrastamisen Suomen Malli hankkeen omarahoitusosuus

Sanallinen selvitys talouden tasapainotusohjelman toimenpiteistä v. 2022	Vaikutukset euroissa
Talouden tasapainotusohjelmaan on asetettu toimenpiteeksi nuorisotilojen ulkoisista vuokrista luopuminen. Vuokratiloista on luovuttu, mutta Tähtikunnan koulun tilakustannukset ovat tulleet tilalle.	-

	2022	2021
Tulosalueen palveluksessa olevan henkilökunnan määrä, htv	19,9	19,1

Valtuustoon nähden sitova merkitty värillisenä.

Talous

Tuloslaskelma (sis. sisäiset tulot ja menot)

	Alkuperäinen talousarvio €	Talousarvio- muutokset €	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma €	Poikkeama €
TOIMINTATUOTOT					
* Myyntituotot	58 000		58 000	81 507	23 507
* Maksutuotot	40 000		40 000	54 945	14 945
* Tuet ja avustukset	287 500		287 500	256 310	-31 190
* Muut toimintatuotot	67 241		67 241	28 026	-39 216
**	452 741		452 741	420 786	-31 955
TOIMINTAMENOT					
Henkilöstökulut					
* Palkat ja palkkiot	-560 520		-560 520	-634 138	-73 618
Henkilösivukulut					
* Eläkekulut	-117 193		-117 193	-120 541	-3 348
* Muut henkilösivukulut	-19 199		-19 199	-24 353	-5 154
* Palvelujen ostot	-143 946		-143 946	-203 789	-59 843
* Aineet, tarvikkeet, tav.	-38 754		-38 754	-74 681	-35 927
* Avustukset	-251 600		-251 600	-243 367	8 233
* Muut toimintakulut	-1 839 733	890 706	-949 027	-986 051	-37 024
**	-2 970 945	890 706	-2 080 239	-2 286 921	-206 682
Toimintakate	-2 518 204	890 706	-1 627 498	-1 866 135	-238 637

Vastuualueen tulosyksiköiden nettomenojen kehitys vuosilta 2020 - 2022

NETTOMENOT	2020 TP	2021 TP	2022 TA	2022 TP	EROTUS	TOT. %
Vapaa-ajan hallintopalvelut	70 319	85 394	80 385	85 285	-4 900	106,1
Liikuntapalvelut	644 196	1 071 519	696 622	639 761	56 861	91,8
Nuorisopalvelut	149 513	263 374	131 585	302 075	-170 490	229,6
Kulttuuripalvelut	229 484	851 659	501 284	645 676	-144 392	128,8
Kotiseutumuseo	12 524	36 596	25 386	29 021	-3 635	114,3
Aamu- ja iltapäivätoiminta	183 948	181 088	192 236	164 318	27 918	85,5
YHTEENSÄ	1 289 984	2 489 630	1 627 498	1 866 135	-238 637	114,7

6.5.4 Vastuualue Sompion kirjasto

Toimielin / sitovuustaso Sivistyslautakunta

Tilivelvollinen Kirjastonjohtaja Tiina Heinänen

Toiminta-ajatus Tavoittaa alueen asukkaat ja tarjota heille mahdollisimman laadukkaat kirjasto- ja tietopalvelut.

Tavoitteet kuntastrategiaan pohjautuen (lautakuntaan nähden sitova värillisenä)			
Kunnan strateginen päämäärä / tavoite	Vastuualueen tavoite	Mittarit	Toteuma 1.1.-31.12.2022
Pitkäjänteiset elinkeinorakenteen painotukset	Yhteistyön vahvistaminen eri toimijoiden kanssa.	Yhteistyötahot.	Jatkettu normaalia yhteistyötä. Henkilöstövaje haittasi toimintaa vuoden 2022 ajan, ryhmiä ja tapahtumia vähemmän. Redun uudet opiskelijat kävivät kirjastossa tutustumiskäynnillä heti lukukauden aluksi.
Kunnan palvelut tuotetaan kustannustehokkaasti sekä omana että ostettuina palveluina	Taloudellisesti tehokas toiminta.	Budjetti on tasapainossa ja pitää. Kirjastopalvelun hinta € / asukas	Kirjastopalvelun hinta n. 70 € / asukas.
Ketterä ja muutosherkkä organisaatio, jossa joustava päätöksenteko	Kirjasto vastaa asiakkaiden toiveisiin ja tarpeisiin ketterästi.	Saatu palaute.	Kevyt kysely suhtautumisesta omatoimikirjastoon.
Laajennetut infrastruktuuri-investoinnit	Kirjaston laaja ja monipuolinen kokoelma palvelee kaikkia kuntalaisia, myös yrittäjiä.	Hankinta/asukas	1,3/asukas
		Omatoimikirjasto-Käyttäjät	*Omatoimilehtisalin käyttäjiä 30-40 henkeä. *Omatoimikirjasto valmisteilla.
Itseään kehittävä ja innovatiivinen henkilökunta	Digiosaamisen kehittäminen ja muun osaamisen päivityminen	Koulutuspäivät	Etänä ensiapukoulutus henkilökunnalle. *Pakolliset direktiivikoulutukset kirjastoautohenkilökunnalle. *Positiivisen psykologian koulutus oman jaksamisen tukemiseen (Lapin kirjastojen yhteinen). *Koulutuspäivien lukumäärä 50 eli 5/henkilö. *Lapin kirjastopäiville osallistui toukokuussa kaksi työntekijää.

	Ammattitaitoisen henkilöstön riittävyys.	Riittävä ammattitaitoinen henkilökunta	Henkilöstövajetta kolmen henkilön verran (osa-aikaeläkkeellä kaksi henkeä ja yksi eläköitynyt henkilö). Ke-sän aukioloaikaa supistettu henkilöstövajeen vuoksi. Myös syksyn aukioloja supistettiin tunnilla päivässä Sodankylän toimipisteessä.
Aktiivinen verkostorakentaja ja kuntien edustaja Lapissa	Kuntalaisten lukemisen aktivoiminen.	Koulukirjasto-Käyttäjät	Koulukirjasto työn alla. Pedagoginen informaattikko on valittu, hän aloittaa vuoden 2023 alussa ja ottaa vastuulleen koulukirjaston sekä pääkirjaston lasten- ja nuortenosaston.
		Kirjaraito-Asiakkaat	Kirjaraito-palvelu lähtenyt hyvin käyntiin Sodankylässä, asiakkaita seitsemän. Pelkosenniellä ja Savukoskella palvelu ei ole käynnistynyt.
Innovatiiviset digitaaliset ratkaisut	e-aineistot tutuksi asiakkaille.	e-aineistojen käyttö.	e-aineistotarjonta monipuolistunut Pohjoisen e-Kirjasto yhteistyön ansiosta. e-Aineistoja (kirjat, äänikirjat, lehdet, musiikki ja kuvataallenteet) käytettiin 18 079 kertaa.
Haluttu kotikunta ja vierailukohde	Saavutettava, viihtyisä, asiantunteva ja palveleva kirjasto.	Koulukirjasto-Käyttäjät	Koulukirjastoa edistetty kokouksen suhteen. Koulukirjasto saadaan käyttökuntoon vuoden 2023 aikana.
		Omatoimikirjasto-Käyttäjät	*Omatoimilehtisali palvelee. *Omatoimikirjasto työn alla.
Osallistuminen kansalaisuuskumppanuus -mallina	Kuntalaisten lukemisen aktivoiminen.	Tapahtumat *Kirjasto kylässä –hanke yhdessä Rovaniemen ja Posion kanssa aktivoi asiakkaiden osallisuutta	*Kevyt kysely omatoimikirjastosta. *Palvelumuotoilu yhteistyö Lapin y:n opiskelijoiden kanssa Sodankylän kirjaston opasteiden suunnittelussa. *Asiakkaat suosittelivat kirjoja-tempaukset. *Yhteisövinkkaus.
		Koko Sompio lukee-Osallistajat.	Kirjailijavierailuja kouluissa Savukoskella ja Pelkosenniellä: Juhani Karila. *Uni Ojuvan runotyöpajat Sodankylässä. *Hanke sai jatkoajan toukokuun 2023 loppuun. Korona häiritsi toteutusta vielä viime vuonnakin.

Hyvinvointikertomuksen suunnitelman mukaiset toimenpiteet			
Hyvinvointisuunnitelman mukainen arviointikohde	Vastuualueen tavoite	Mittarit	Toteuma 1.1.-31.12.2022
Turvallinen arki ja ympäristö	Turvalliset, asianmukaiset ja käytännölliset tilat huomioiden väistötilajärjestelyt. Palvelut ovat helposti ja esteettömästi saavutettavissa niin fyysisesti kuin sähköisesti.	Sivistyspalveluiden yhteinen, osallistava tyytyväisyyskysely sekä asiakaille, että henkilöstölle.	Asiakas- ja henkilöstökyselyä ei ole toteutettu.
Viihtyisä ympäristö	Viihtyisät, tarkoituksenmukaiset ja toimivat toimi- ja työskentelytilat.	Sivistyspalveluiden yhteinen, osallistava tyytyväisyyskysely sekä asiakaille, että henkilöstölle.	Asiakas- ja henkilöstökyselyä ei ole toteutettu.
Osallistuva yhteisö	Osallisuuden vahvistaminen. Ylläpidämme ja lisäämme kiinnostusta toimintaan.	Sivistyspalveluiden yhteinen, osallistava tyytyväisyyskysely sekä asiakaille, että henkilöstölle.	Asiakas- ja henkilöstökyselyä ei ole toteutettu.

Keskeiset muutokset talousarviovuonna (esim. olennaiset henkilöstö- ja palvelumuutokset) ja poikkeamat talousarvioon nähden. Sanallinen selvitys ja vaikutukset euroissa.	
2022	- 1 eläköityminen → rekrytointi → pedagoginen informaattikko → koulukirjastotyön aloittaminen - Koulukirjasto (SMK): kokoelman hankkiminen, rekisteröinti Koha-kirjastojärjestelmään, aineiston järjestäminen; tiedonhaun- ja kirjastonkäytönopetus, lukemisen edistäminen; tapahtumat - 2 kirjastovirkailijaa ja 1 kirjastonhoitaja tekee 50% työaika - Aloitetaan Kirjaraito-palvelu: tuodaan kirjastopalvelua heille, jotka eivät itse pääse kirjastoon sairauden, vamman tai korkean iän vuoksi - Parannetaan kirjaston saavutettavuutta siirtämällä koko kirjasto omatoimikäyttöön.
Toteuma 1.1. – 31.12.2022	- On valittu pedagoginen informaattikko, joka aloittaa työt vuoden 2023 alussa, hänen vastuualueekseen tulee koulukirjasto ja pääkirjaston lasten- ja nuorten osasto. - Kirjaraito-palvelussa 7 asiakasta Sodankylässä. - Omatoimikirjasto työn alla. - Haakana-huone saatu valmiiksi. Kirjailijapariskunta Anna-Liisa ja Veikko Haakanan teokset esitteillä kirjaston kokoustilassa, joka sai nimekseen Haakana-huone. - Varausten omatoiminouto otettiin käyttöön vuoden alussa (askel kohti omatoimikirjastoa). - Kirjastoauto Hilla aloittaa palvelun Pelkosenniemen kunnan alueella Pyhätunturilla. Käynti keran kolmessa viikossa reittiaikataulun mukaan, ensimmäinen käynti 24.8. Laskutus toteutuneista käynneistä vuoden lopussa - Yksi kirjastovirkailija irtisanoutui marraskuussa.

Sanallinen selvitys talouden tasapainotusohjelman toimenpiteistä v. 2022	Vaikutukset euroissa
Koulutuksiin osallistuttu pääsääntöisesti etänä.	3500 e

Omatoimikirjastoa on valmisteltu ottamalla käyttöön aineistovarausten omatoiminouto	
---	--

	2022	2021
Tulosalueen palveluksessa olevan henkilökunnan määrä, htv	9,2	10,1

Valtuustoon nähden sitova merkitty värillisenä.

Talous

Tuloslaskelma (sis. sisäiset tulot ja menot)

	Alkuperäinen talousarvio €	Talousarvio- muutokset €	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma €	Poikkeama €
TOIMINTATUOTOT					
* Myyntituotot	202 724		202 724	189 473	-13 251
* Maksutuotot	400		400	54	-346
* Tuet ja avustukset	7 500		7 500	6 672	-828
* Muut toimintatuotot	800		800	6 088	5 288
**	211 424		211 424	202 287	-9 137
TOIMINTAMENOT					
Henkilöstökulut					
* Palkat ja palkkiot	-343 248		-343 248	-315 176	28 072
Henkilösivukulut					
* Eläkekulut	-78 258		-78 258	-73 885	4 373
* Muut henkilösivukulut	-11 823		-11 823	-12 019	-196
* Palvelujen ostot	-68 012		-68 012	-65 704	2 308
* Aineet, tarvikkeet, tav.	-171 100		-171 100	-174 967	-3 867
* Avustukset					0
* Muut toimintakulut	-231 224	120 754	-110 470	-104 833	5 637
**	-903 665	120 754	-782 911	-746 583	36 328
Toimintakate	-692 241	120 754	-571 487	-544 296	27 191

SOMPION KIRJASTO

Vastuualueen tulosityksiköiden nettomenojen kehitys vuosilta 2020 - 2022

NETTOMENOT	2020 TP	2021 TP	2022 TA	2022 TP	EROTUS	TOT. %
Sompion kirjasto	467 323	588 075	503 744	477 554	26 190	94,8
Kirjastoauto	56 938	56 153	63 743	67 821	-4 078	106,4
Kirjastopalvelun projektit	12 255	622	4 000	-1 080	5 080	-27,0
YHTEENSÄ	536 515	644 850	571 487	544 296	27 191	95,2

6.5.5 Vastuualue Varhaiskasvatus

Toimielin / sitovuustaso Sivistyslautakunta

Tilivelvollinen Varhaiskasvatuspäälikkö Ritva M. Ollila

Toiminta-ajatus Varhaiskasvatuksen tavoitteena on tarjota kaikille sitä hakeville alle kouluikäisille lapsille laadukasta kunnan varhaiskasvatussuunnitelman mukaista palvelua.

Tavoitteet kuntastrategiaan pohjautuen (lautakuntaan nähden sitova värillisenä)			
Kunnan strateginen päämäärä / tavoite	Vastuualueen tavoite	Mittarit	Toteuma 1.1.-31.12.2022
Pitkäjänteiset elinkeinorakenteen painotukset	Luodaan toimivat yhteistyöverkostot alueella toimivien yhteistyötahojen kanssa	Yhteistyötapaamisten toteutuminen sekä konkreettiset toimet	Yhteistyötapaamisia on järjestetty hybridimallilla, sekä lähi-tapaamisina, että etänä
Kunnan palvelut tuotetaan kustannustehokkaasti sekä omana että ostettuina palveluina	Palvelutason ylläpitäminen ja kehittäminen	Säännölliset esimiestapaamiset. Kehityskeskustelut vastuualueittain. Indikaattoreina toimialueen asiakas- ja henkilöstökyselyt	Esimiestapaamisia on ollut joka toinen viikko. Kehityskeskustelut on tehty. Asiakaskysely on toteutettu liittyen varhaiskasvatussuunnitelman uudistukseen 1.8.2022.
	Hyödynnetään kolmannen sektorin palveluita	Palvelusetelin käyttöön-oton toteutuminen	Palvelusetelin käyttöönotto ei ajankohtainen.
	Palvelut ovat tuotettu laadukkaasti ja kustannustehokkuus huomioiden. Kustannusten vertailu verrokkikuntiin	€/oppilas, €/asukas, €/lapsi	Varhaiskasvatuksen esiopetuksen keskiarvoinen oppilasmäärä 2022 oli 66 oppilasta. 11088,65€/oppilas/opetus 310. Varhaiskasvatuksen keskiarvoinen lapsimäärä 2022 oli 329 lasta. 11349,67 €/lapsi.
Ketterä ja muutosherkkä organisaatio, jossa joustava päätöksenteko	Palveluiden kehittäminen ja palveluiden tarpeisiin vastaaminen mahdollisimman joustavasti ja nopeasti.	Prosessien selkiytyminen, taloudellinen vastuullisuus talousarvion toteumassa.	Prosessien selkeyttäminen käynnissä osana talouden tasapainottamista. Palveluiden tarkastelu käynnissä.
Laajennetut infrastruktuuri-investointi	Toimivat ja monipuoliset tilat	Ulkoiset sekä sisäiset vuokrat. Indikaattoreina toimialueen asiakas- ja henkilöstökyselyt.	Asiakas- ja henkilöstökysely ei toteutettu.
Itseään kehittävä ja innovatiivinen henkilökunta	Sivistyspalvelut rakennetaan yhteisöllisesti ja yhteistä toimintakulttuuria kehittäen.	Toteutuneet koulutukset	Koulutuksiin on osallistuttu pääsääntöisesti etänä tarjonnan ja koulutussuunnitelman mukaisesti.

	Työhyvinvointi	Kehityskeskustelut vastuu- alueittain. Indikaattoreina toimialueen asiakas- ja hen- kilöstökyselyt	Kehityskeskustelut on tehty. Asiakas- ja henkilöstökyselyä ei toteutettu.
	Terveelliset ja turvalliset työti- lat	Riskien arviointi, haittail- moitusten määrä, sairas- poissaolot	Riskien arviointi on tehty, pa- lautekeskustelut henkilöstön kanssa on käyty. Haittailmoi- tukset käsitelty sisäilmatyö- ryhmässä.
	Arvot ja tavoitteet ohjaavat ja ovat osa henkilöstön jokapäi- väisessä toiminnassa	Yhteiset arvot ja tavoitteet näkyvät yksikön arjessa. In- dikaattoreina toimialueen asiakas- ja henkilöstöky- selyt	Asiakas- ja henkilöstökyselyä ei toteutettu.
	Riittävä ja lakisääteinen henki- lökunta määrä.	Henkilöstöresurssit vastuu- alueittain	Lakisääteinen henkilöstö- määrä on toteutunut.
Aktiivinen verkostorakentaja ja kuntien edustaja Lapissa	Aktiivinen ja toimiva yhteistyö lähikuntien kanssa sekä valta- kunnallisesti että kansainväli- sesti	Toteutuneet tapaamiset ja konkreettiset toimet	Toteutettu vielä osittain etäta- paamisina.
	Seudullinen yhteistyö sivistys- palveluiden kehittämisessä ja palveluiden tarjoaminen ympäröiviin kuntiin	Toteutuneet tapaamiset ja konkreettiset toimet	Toteutettu vielä osittain etäta- paamisina.
Innovatiiviset digitaaliset rat- kaisut	Palveluiden digitaalisten rat- kaisujen hyödyntäminen ja käyttäminen	Työajanseuranta, laaduk- kaat ja joustavat palvelut ja työhyvinvointi	Työajanseuranta ja etätyöoh- jeistus käytössä.
Haluttu kotikunta ja vierailu- kohde	Laadukkaiden palveluiden si- sältö näkyväksi	Kyllä / ei	Kyllä
	Lakisääteisten palveluiden jär- jestäminen	Toteutuneiden palveluiden määrä	Kyllä
	Kiinnostuksen herättäminen organisaation kehittämismallia kohtaan	Kyllä / ei	Kyllä
Osallistuminen kansalaisuus- kumppanuus -mallina	Kokemus osallisuudesta kas- vaa sekä osallisuus vahvistuu	Yhteistyötapaamiset sekä kuntalaisten ja henkilöstön kuuleminen	Yhteistyötapaamiset ovat to- teutuneet yksiköiden tutustu- mis- ja vanhempainilloissa. Henkilöstötapaamisia on jär- jestetty omissa yksiköissä.
	Sivistyspalveluiden kahvit kes- kustaajamassa että sivukylissä kuntalaisten osallisuuden vah- vistamiseksi	Kyllä / ei	Ei

Hyvinvointikertomuksen suunnitelman mukaiset toimenpiteet			
Hyvinvointisuunnitelman mukainen arviointikohde	Vastuualueen tavoite	Mittarit	Toteuma 1.1.-31.12.2022

Turvallinen arki ja ympäristö	Turvalliset, asianmukaiset ja käytännölliset tilat huomioiden väistötilajärjestelyt. Palvelut ovat helposti ja esteettömästi saavutettavissa niin fyysisesti kuin sähköisesti.	Sivistyspalveluiden yhteinen, osallistava tyytyväisyyskysely sekä asiakaille, että henkilöstölle kaksi kertaa vuodessa.	Asiakas- ja henkilöstökyselyä ei ole toteutettu.
Viihtyisä ympäristö	Viihtyisät, tarkoituksenmukaiset ja toimivat toimi- ja työskentelytilat.	Sivistyspalveluiden yhteinen, osallistava tyytyväisyyskysely sekä asiakaille, että henkilöstölle kaksi kertaa vuodessa.	Asiakas- ja henkilöstökyselyä ei ole toteutettu.
Osallistuva yhteisö	Osallisuuden vahvistaminen. Ylläpidämme ja lisäämme kiinnostusta toimintaan.	Sivistyspalveluiden yhteinen, osallistava tyytyväisyyskysely sekä asiakaille, että henkilöstölle kaksi kertaa vuodessa.	Asiakas- ja henkilöstökyselyä ei ole toteutettu.

Keskeiset muutokset suunnittelukaudella (esim. olennaiset henkilöstö- ja palvelumuutokset) ja poikkeamat talousarvioon nähdessä. Sanallinen selostus ja vaikutukset euroissa.

2022	- määräaikaisen kasvatushenkilöstön tarve alkuvuodesta 5 kk, ennen uusien paikkojen käyttöönottoa monitoimikeskuksessa - uuden monitoimikeskuksen käyttöönotto elokuu 2022 - toimintakulttuurin muutos ja toteuttaminen käytännössä - henkilöstön tehtäväkuvien ja työnsuorittamispaikkojen tarkistaminen - lapsiryhmien henkilöstömitoitusten tarkastelu laki ja asetus huomioiden - esimiesjärjestelyjen uudelleen organisointi elokuu 2022 alusta, tehtäväkuvien tarkistaminen - kaksivuotiseen esiopetukseen valmistautuminen, toimiminen valtakunnallisen kokeilun verrokkikuntana - asiakasmaksulain muutokset tuloissa - päiväkodeista vapautuu paikkoja 5-vuotiaiden siirtyessä uuteen monitoimikeskukseen - leikkitoiminnan suunnitellun asiakasmaksun vaikutus subjektiivisen varhaiskasvatusoikeuden käyttöön - suositetaan maksuttomia koulutuksia ja etäkoulutuksia 3. - vastuualueiden kokonaisuuksien tarkistaminen: mahdollinen palveluiden siirtyminen ja sijoittaminen vastuualueiden välillä
Toteuma 1.1. – 31.8.2022	- uuteen monitoimikeskukseen siirtyvien lasten päätökset tehty ja lähetetty - uuteen monitoimikeskukseen siirtyvän henkilöstön tiimit päätetty ja koulutusta yhteistyön tueksi järjestetty, yhteiset tapaamiset uuden monitoimikeskuksen koko henkilöstön kanssa -> yhteistyön sujuvoittaminen, ennakointi - kysely henkilöstölle halusta siirtyä yksiköstä toiseen tehty - lapsiryhmät ja henkilöstömitoitukset tarkastettu, kaksi varhaiskasvatuksen lastenhoitajan vakinaista paikkaa täytetään 1.8.2022 alkaen, yksi siirto toimialalta toiselle 1.5.2022 alkaen, varhaiskasvatuksen erityisopettajan haku käynnissä, rekrytointi haastavaa - varahenkilöjärjestelmää selvitetään (kuntalaisaloite, huoltajien kyselystä noussut myös palautteena), sijaisten saanti vaikeaa, vaihtuva henkilökunta haaste etenkin liittojen työtaistelun vuoksi (ylityö- ja vuorovaihtokiellon vaikutukset) - asiakasmaksulain muutokset voimaan 1.8.2022, kaikille asiakkaille uudet maksupäätökset - päiväkotiryhmien uudelleen järjestelyiden suunnitelmat tehty, mm. Touhulaan kaksi alle 3-vuotiaiden ryhmää tulevalle kaudelle. Perhepäivähoitajina työskentelee kirkonkylällä 7 ja sivukylällä 2. - esihenkilöiden tehtäväkuvien tarkistus 1.8.2022 alkaen. Perhepäivähoidonohjaajan työtehtävien liittäminen päiväkodinjohtajan tehtäviin, esiopetuksen esihenkilö järjestelyt. - leikkitoiminnasta ei peritä asiakasmaksua, koska se lisäisi kokopäivähoidon kysyntää. Suurin osa leikkitoiminnassa olevista perheistä saisi kokopäivähoidon maksutta.

	- suosittu maksuttomia koulutuksia ja etäkoulutuksia - varhaiskasvatussuunnitelman muutokset voimaan 1.8.2022. Tähän liittyen on tehty varhaiskasvatuksen asiakaskysely huoltajille ja lapsille. Muutosten myötä kolmiportainen tuen malli koskettaa kaikkia varhaiskasvatusikäisiä lapsia, aiemmin vain esioppilaita. Avustavan henkilöstön tarpeeseen voi tulla muutoksia. - Uudessa monitoimikeskuksessa on aloitettu työskentely viskareiden ja eskareiden kanssa elokuussa 2022 - asiakasmaksujen toteuma arvioitua suurempi, tuloja arvioitua enemmän. Kaikki varhaiskasvatuspaikat käytössä vuoden viimeisinä kuukausina - sairauslomansijaisia ja vuosilomansijaisia tarvittu arvioitua enemmän, muut palkkamenot tasoittivat tilannetta, palkkojen toteuma 99,6%
--	---

Sanallinen selvitys talouden tasapainotusohjelman toimenpiteistä v. 2022	Vaikutukset euroissa
Henkilöstökulujen karsiminen Kirkonkylän päiväkodissa ryhmät 1:7 (1:4). Ryhmät täytetään siten, että läsnä olevien lasten määrä on mahdollisimman suuri. Perhepäivähoito vähenee luonnollisen poistuman kautta. Htv vähennys 2-4 vuotta 2023 loppuun. Hyödynnetään eläköitymistä. Varhaiskasvatuksen ohjaajaresurssin tarkastelu suhteessa lasten määrään ja lasten tarpeisiin. Hyödynnetään määräaikaishuoneita. Koulutus-, matkustus- ja majoituspalveluiden karsiminen	10 081 8 397

	2022	2021
Tulosalueen palveluksessa olevan henkilökunnan määrä, htv	79	80

Valtuustoon nähden sitova merkitty värillisenä.

Talous

Tuloslaskelma (sis. sisäiset tulot ja menot)

	Alkuperäinen talousarvio €	Talousarvio- muutokset €	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma €	Poikkeama €
TOIMINTATUOTOT					
* Myyntituotot	0		0	5 304	5 304
* Maksutuotot	130 762		130 762	239 324	108 562
* Tuet ja avustukset	240 000		240 000	173 020	-66 980
* Muut toimintatuotot				1 470	
**	370 762		370 762	419 119	48 357
TOIMINTAMENOT					
Henkilöstökulut					
* Palkat ja palkkiot	-2 734 402		-2 734 402	-2 724 321	10 081
Henkilösivukulut					
* Eläkekulut	-608 727		-608 727	-587 417	21 310
* Muut henkilösivukulut	-94 169		-94 169	-103 972	-9 803
* Palvelujen ostot	-1 323 007	8 331	-1 314 676	-1 436 971	-122 295
* Aineet, tarvikkeet, tav.	-68 883		-68 883	-137 225	-68 342
* Avustukset	-192 649		-192 649	-189 980	2 669
* Muut toimintakulut	-615 580	213 623	-401 957	-392 310	9 647
**	-5 637 417	221 954	-5 415 463	-5 572 196	-156 733
Toimintakate	-5 266 655	221 954	-5 044 701	-5 153 077	-108 376

VARHAISKASVATUS

Vastuualueen tulosyksiköiden nettomenojen kehitys vuosilta 2020 - 2022

NETTOMENOT	2020 TP	2021 TP	2022 TA	2022 TP	EROTUS	TOT. %
Varhaiskasvatuksen hallinto	164 116	203 046	163 230	204 925	-41 695	125,5
Varhaiskasvatuksen esiopetus	614 366	750 006	1 157 934	943 348	214 586	81,5
Perhepäivähoito	574 028	503 281	521 050	443 196	77 854	85,1
Päiväkodit	2 720 296	2 938 642	2 565 184	2 922 354	-357 170	113,9
Päiväkotiryhmät	398 271	351 742	367 230	368 491	-1 261	100,3
Leikkitoiminta	30 981	33 728	61 424	87 291	-25 867	142,1
Lasten kotihoidontuki	228 720	178 574	192 649	189 980	2 669	98,6
Varhaiskasvatuksen projektit	4 028	19 127	16 000	-6 509	22 509	-40,7
YHTEENSÄ	4 734 807	4 978 146	5 044 701	5 153 077	-108 376	102,1

Tekniset palvelut

6.6 TEKNINEN LAUTAKUNTA

Toimiala

Tekniset palvelut

Toimielin / sitovuustaso

Valtuusto

Tilivelvollinen

Tekninen johtaja Matias Yliriesto

Toiminta-ajatus

Teknisen lautakunnan tehtävänä on tarjota kuntalaisille ja yrityksille sekä loma-asukkaille kestävän kehityksen mukainen, viihtyisä, turvallinen ja toimiva asuin- ja toimintaympäristö. Vastata kunnan kiinteän ja irtaimen omaisuuden hoidosta, sisäisestä ja ulkoisesta tilojen vuokraamisesta, kiinteistönhoidosta, tuottaa ruoka-, siivous- ja laitoshuoltopalvelut sekä hoitaa ympäristöön ja rakentamiseen kohdistuva tehtävät joustavalla ja asiakaslähtöisellä palvelulla.

Lisäksi tekninen lautakunta vastaa rakennusvalvonnan lupien ja muiden asioiden käsittelystä. Teknisen lautakunnan alainen ympäristöjaosto vastaa ympäristönsuojelun lupien- ja asioiden käsittelystä. Teknisen lautakunnan ja ympäristöjaoston tehtäviin kuuluu myös opastus, neuvonta sekä erilaiset viranomaistarkastukset/katselmukset sekä rakennetun/rakentamattoman ympäristön valvonta.

Tavoitteet kuntastrategiaan pohjautuen (sitova valtuustoon nähden värillisenä)			
Kunnan strateginen tavoite Menestystekijät / tavoite	Toimialan tavoite (vastuualueittain) esim. kpl, €/asukas, kyllä/ei	Mittari esim. kpl, €/asukas, kyllä/ei	Toteutuma 1.1. – 31.12.2022
Pitkäjänteiset elinkeinorakenteen painotukset	Paikallisten elintarviketuottajien tuotteiden hyödyntäminen, lähiruoka 5kpl elintarvikesopimuksia lähituottajien kanssa	Paikallisten (pohjois-suomalaisten) elintarviketuottajien kanssa tehdyt sopimukset kpl	7+kausi- ja sesonkituotteet
Kunnan palvelut tuotetaan kustannustehokkaasti sekä omana että ostettuina palveluina	Teiden ja katujen sekä yleisten alueiden, ympäristön sekä julkisten rakennusten suunnittelu, ylläpito sekä rakentaminen toteutetaan kustannustehokkaasti	Hankintaprosessien määrä/vuosi kpl	25 kpl
	Kunnan perustoimintaan kuuluvien rakennusten tai tappiollisista kiinteistöistä karsitaan menot tai niistä luovutaan, jos niiden toimintaa ei voida kehittää. Käyttötarkoituksettomat tai tyhjillään olevat rakennukset myydään tai laitetaan kylmilleen. 2 kpl poistettavia rakennuksia.	Kohdekohtainen toimintakateen tarkastelu (Suoritettu/Ei suoritettu) Kiinteistöt tulosyksikön (Tilapalveluiden vastuualue) toimintakateen tarkastelu Myydyt kiinteistöt, kpl Puretut kiinteistöt, kpl Käytöstä poistetut kiinteistöt, kpl Kiinteistöjen määrä kpl	 1 1 0 46

	Toimialan tuottamissa tai tilaamissa palveluissa on huomioitu ympäristönäkökohdat	Hankinnat joissa ympäristöystävällisyys on huomioitu /vuosi	5 kpl/vuosi ympäristönäkökohdat huomioitu erityisesti energiatehokkuuden osalta sekä kaluston päivityksen myötä
Ketterä ja muutosherkkä organisaatio, jossa joustava päätöksenteko	Viranomaisen mahdollisimman nopea ja asiantunteva päätöksenteko	Delegointilistan laatiminen, jaoston kokousten lukumäärä Tehtäväkuvat ajantasaiset ja siihen liittyvät vuosittaiset kehityskeskustelut	Laadittu Esihenkilöt käyty läpi
Laajennetut infrastruktuuri-investoinnit	Liikennealueiden investoinnit vähentävät katuverkon korjausvelkaa Korjausvelka ei kasva	Parannetut katumetrit/vuosi	Saneerattu 300 m. Päälystetty 2 000 m ajoratoja sekä jkpp
	Rakennuksiin kohdistuvat PTS-ohjelman mukaiset investoinnit ja poistot (myynnit, purkamiset) vähentävät rakennusten korjausvelkaa. Kunnan perustoimintaan liittyvien rakennusten korjausvelka pienenee tai pysyy vähintään nykyisellä tasolla.	Suoritetut investoinnit/saneeraukset, kpl Rakennusten korjausvelan kehitys, erityisesti salkut A-C	1 0 15,7M (A-C = 6,9M)
	Valmistellaan sekä toteutetaan yhteishankkeet Lapin Ely-keskuksen kanssa, Jeesiöjoen silta, Kersilön kevyenliikenteenväylän rakentaminen	Kyllä/Ei Kyllä/Ei	Kyllä Ei
Itseään kehittävä ja innovatiivinen henkilökunta	Henkilöstö on ammattitaitoista (kaksi koulutuspäivää/hlö) Henkilöstö on toimintaa kehittävä, neljä tiimipalaveria vuodessa	Koulutuspäivät/hlö/vuosi Tiimipalaverit kpl/vuosi	- -
	Työntekijät ovat motivoituneita sekä jaksavat työssään hyvin Sairauspoissaolot vähenevät	Sairauspoissaolot hlö/vuosi	31pv/teor htv
	Toimialarajat ylittävä yhteistyö on sujuvaa ja luo uusia työyhteisöä osallistavia avauksia toimintaympäristön kehittämiseksi	Johtoryhmän kokoukset kpl/vuosi Tiimipalaverit kpl/vuosi	16 kpl 42 kpl
Aktiivinen verkostoraken- taja ja kuntien edustaja Lapissa	Tekniset palvelut kehittävät kuntarajat ylittäviä toimintoja joko tuottajana tai kuntayhtymän jäsenenä	Vuosittainen kuntaneuvottelu kyllä / ei Ympäristönsuojelun kehittämisen työryhmät kpl	Ympäristönsuojelun kuntaneuvottelu; kyllä Ympäristönsuojelun kehittämispäivät; 10 pvää
	Ympäristönsuojelun yhteisen linjan edistäminen yhteistoimintalueen kunnissa	Valvontasuunnitelma laadittu, kyllä/ei Ympäristönsuojelumääräysten laadinta aloitettu / jatkettu, kyllä/ei	Valvontasuunnitelma laadittu; kyllä Ympäristönsuojelumääräykset; valmistelua viety eteenpäin
Innovatiiviset digitaaliset ratkaisut	Sähköisten omaisuudenhallintajärjestelmien käyttöön otto	Järjestelmien määrä kpl	1

Haluttu kotikunta ja vierailukohde	Liikenneyhteydet ovat sujuvia ja turvallisia kunnan alueella	Sidosryhmätapaamiset/vuosi	2
	Julkiset rakennukset ovat siistit, toimivat ja turvalliset Negatiivista palautetta rakennusten siisteydestä tai toimivuudesta < 4kpl	Negatiivista palautetta rakennuksien siisteydestä tai toimivuudesta kpl	0
	Panostetaan viihtyisyyteen, turvallisuuteen ja laadukkaaseen asuinympäristöön Kunnan alueella olevat virkistyskohteet pidetään kunnossa	Tehdyt toimenpiteet	Kunnossapito on jatkuva
Osallistuminen kansalaisuuskuoppaanu -mallina	Kolmannen sektorin panosta hyödynnetään erilaisten kunnossapidollisten tehtävien toteuttamisessa (esim. roskatalkoot, virkistyskäyttökohteet)	Tapahtumien ja osallistujien määrä	Roskatalkoot toteutui

Laajan hyvinvointikertomuksen suunnitelman mukaiset toimenpiteet 2017 – 2020			
Hyvinvointisuunnitelman mukainen arviointikohde	Toimialan tavoite (vastuualueittain)	Mittari	Toteutuma 1.1. – 31.12.2022
Turvallinen arki ja ympäristö	Turvataitojen vahvistaminen Turvateknologian käyttöönoton tehostaminen	Teemapäivien lukumäärä Osallistujien lukumäärä Julkaistut turvallisuustiedotteet Käyttöön otetut apuvälineet kpl	5 tapahtumaa n. 150 osallistujaa Liikenneturvallisuustiedotteita 8 kpl
Viihtyisä ympäristö	Vapaa-aikapalveluiden kehittäminen Lähiliikunta- ja leikkipaikkojen kehittäminen Virkistysreitit	Kyllä / Ei Näkyvyys eri medioissa Kyllä / Ei	Osallistava leaderhanke yhteistyössä sivistyspalveluiden kanssa Kyllä
Osallistuva yhteisö	Yhdistyksiä hyödynnetään erilaisten yleishyödyllisten tehtävien hoitamisessa (esim. roskatalkoot)	Tapahtumien ja osallistujien määrä	Roskatalkoot toteutui
Keskeiset muutokset suunnittelukaudella (esim. olennaiset henkilöstömäärän muutokset, uudet palvelukokonaisuudet)			
2022	Talouden tasapainottamistyö jatkuu		

	Kiinteistökannan supistaminen ja uudelleen järjestely kuntakonsernin sisällä jatkuu VKY:n rakennuksien siirto Sodankylän kunnalle Koivukujan rivitalojen vaihto Mesikämmeneen Tilapalveluiden organisaatiouudistus Tilapalveluiden vakituinen henkilöstö vähenee 5 htv verrattuna vuoteen 2021 Vuotson kouluhanke Pientieavustuksen palauttaminen Yleisten alueiden kunnossapitotyöntekijä 0,5 htvn Luosto, Kantapäävaaran infran suunnittelu ja alustavat työt SMK:n rakennustyöt valmistuvat ja toiminta tiloissa alkaa 8/2022 Kiinteistöveroselvitys aloitettu loppuvuonna 2020 ja toteutus jatkuu Kiinteistöveroselvittäjä 0,5 htv Ympäristönsuojelun yhteistoiminta-alueen (Sodankylä, Muonio, Enontekiö, Inari, Utsjoki) vakiinnuttaminen. Sodankylän kunta järjestää tarvittavat hallinto- ja toimistopalvelut (n. 0,4-0,5 htv)
Toteutuma 1.1. – 31.12.2022	Pientieavustusten palautuminen Luosto, Kantapäävaara infran suunnittelu ja alustavat työt aloitettu kaavoitustyön yhteydessä Esteetön kalastuspaikka valmistunut, kehityssuunnitelmat valmiina Kiinteistökannan supistaminen ja uudelleen järjestely kuntakonsernin sisällä jatkuu VKY:n rakennuksien siirto Sodankylän kunnalle 1.1.2022 Koivukujan rivitalojen vaihto Mesikämmeneen 2021 Unarintie 58 rivitalot myyty Vuotson kouluhanke käynnissä SMK valmistunut ja otettu vastaan 8/2022 Kiinteistöveroselvitys jatkunut maaliskuun puolivälistä Ympäristönsuojelun yhteistoiminta-alueen toiminnan vakiinnuttaminen Terveysvalvonnan tulojen lisääntyminen, vuoden alusta käyttöön tulleista perusmaksuista johtuen

	2022	2021
Toimialueen palveluksessa olevan henkilökunnan määrä, htv	106	101,9

Valtuustoon nähden sitova merkitty värillisenä.

Talous

Tuloslaskelma (sis. sisäiset tulot ja menot)

	Alkuperäinen talousarvio €	Talousarvio- muutokset €	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma €	Poikkeama €
TOIMINTATUOTOT					
* Myyntituotot	3 602 726	-218 602	3 384 124	3 357 409	26 715
* Maksutuotot	375 900		375 900	520 470	-144 570
* Tuet ja avustukset	880		880	25 110	-24 230
* Muut toimintatuotot	7 623 863	-3 356 477	4 267 386	4 707 345	-439 959
**	11 603 369	-3 575 079	8 028 290	8 610 334	-582 044
TOIMINTAMENOT					
Henkilöstökulut					
* Palkat ja palkkiot	-3 637 430		-3 637 430	-3 664 919	27 489
Henkilösivukulut					
* Eläkekulut	-780 760		-780 760	-785 135	4 375
* Muut henkilösivukulut	-126 110		-126 110	-143 518	17 408
* Palvelujen ostot	-3 817 099		-3 817 099	-3 655 076	-162 023
* Aineet, tarvikkeet, tav.	-2 613 804		-2 613 804	-2 783 011	169 207
* Avustukset	-25 000		-25 000	-31 883	6 883
* Muut toimintakulut	-981 760	318 262	-663 498	-1 056 770	393 272
**	-11 981 963	318 262	-11 663 701	-12 120 312	456 611
Toimintakate	-378 594	-3 256 817	-3 635 411	-3 509 978	-125 433

TEKNINEN LAUTAKUNTA

Toimialueen vastuualueiden nettomenojen kehitys vuosilta 2020 - 2022

NETTOMENOT	2020 TP	2021 TP	2022 TA	2022 TP	EROTUS	TOT. %
Yhdyskuntatekniikka	2 516 748	2 080 994	2 683 176	2 378 253	304 923	88,6
Tilapalvelut	868 497	-2 831 489	419 512	762 360	-342 848	181,7
Rakennusvalvonta	11 970	63 207	87 695	-351	88 046	-0,4
Ympäristönsuojelu	76 190	83 125	116 747	98 121	18 626	84,0
Ympäristötörv.huolto		308 780	328 281	271 596	56 685	82,7
YHTEENSÄ	3 473 405	-295 383	3 635 411	3 509 978	125 433	96,5

6.6.1 Vastuualue Yhdyskuntatekniikka

Toimielin Tekninen lautakunta

Tilivelvollinen Yhdyskuntatekniikan päällikkö Jani Kiemunki

Toiminta-ajatus Tehtävänä on yhdyskuntasuunnittelun palveluiden järjestäminen. Yhdyskuntasuunnittelu vastaa kunnan maankäytöstä ja yleisten alueiden omistajahallinnasta, kehittämisestä ja suunnittelusta. Edelleen yhdyskuntasuunnittelu vastaa katujen-, liikunta- ja yleisten alueiden ja reittien suunnittelusta, rakentamisesta ja kunnossapidosta sekä kunnan hoidossa olevien yksityisteiden kunnossapidosta ja avustaa tiekuntia teiden peruseräparannushankkeissa.

Tavoitteena on edistää asukkaiden ja elinkeinoelämän hyvinvointia ja toimintaedellytyksiä ja luoda määrälliset ja laadulliset edellytykset toimivan ja turvallisen sekä viihtyisän ympäristön kehittymiselle.

Tavoitteet kuntastrategiaan pohjautuen (sitova lautakuntaan nähden värillisenä)			
Kunnan strateginen tavoite Menestystekijät / tavoite	Toimialan tavoite (vastuualueittain) esim. kpl, €/asukas, kyllä/ei	Mittari esim. kpl, €/asukas, kyllä/ei	Toteutuma 1.1. – 31.12.2022
Pitkäjänteiset elinkeinorakenteen painotukset	Hyvät liikenne yhteydet ovat monipuolisen elinkeinoelämän perusedellytykset Katuinfra kunnottaso pidetään vähintään nykyisellä tasolla	Parannetut katumetrit/ vuosi Yhteisrakentamiskohteet/ vuosi	Saneerattu 300 m Päällystetty 2 000 m ajoratoja sekä jkpp
Kunnan palvelut tuotetaan kustannustehokkaasti sekä omana että ostettuina palveluina	Teiden ja katujen sekä yleisten alueiden ylläpito sekä rakentaminen toteutetaan kustannustehokkaasti	Hankintaprosessien määrä/ vuosi	16
	Vastuualueen tuottamissa tai tilaamissa palveluissa on huomioitu ympäristönäkökohdat	Hankinnat joissa ympäristöystävällisyys on huomioitu /vuosi	5 kpl/vuosi ympäristönäkökohdat huomioitu erityisesti energiatehokkuuden osalta sekä kaluston päivityksen myötä
	Teiden ja katujen talvikunnossapito toteutetaan laadukkaasti ja kustannustehokkaasti Yksityisteiden kunnossapito, johon sisältyy myös kevät- ja syysmuokkaus	€/ katukilometri Katselmukset/vuosi Asiakaspalautteen määrä	2160 €/km 25 katselmusta tiestöllä Asiakaspalaute on ollut vähäistä, lähinnä koskee liittymien tukkeutumista sekä polanteen epätasaisuutta. Avustussopimuksen mukaiset toimenpiteet toteutettu
	Mittauspalvelu toteutetaan omana työnä ja sitä voidaan tarjota myös naapurikunnille	Mittausvälineet on päivitetty Kyllä/Ei	Kyllä

Ketterä ja muutosherkkä organisaatio, jossa joustava päätöksenteko	Vastuualueen tuottamat palvelut tuotetaan tarvittaessa omana työnä kustannustehokkaasti	Määräaikaisten työntekijöiden määrä	2
	Liikenne- ja yleisiä alueita koskevat luvat käsitellään sähköisesti	Kyllä/ Ei	Kyllä
Laajennetut infrastruktuuri-investoinnit	Liikennealueiden investoinnit vähentävät katuverkon korjausvelkaa Korjausvelka ei kasva	Katuverkon korjausvelan kehitys, korjausvelka €	Laskennallinen korjausvelka on 616 000 €
	Kunnan omistamat puistoalueet sekä muut yleiset alueet ovat viihtyisiä ja vetovoimaisia Puistoalueiden hoitotaso säilytetään vähintään nykyisellä tasolla	Hoidetut neliömetrit/vuosi Parannetut kohteet/ vuosi	Noin 7 ha nurmipuistoja ja liikenneviheralueita Kaksi metsäistä puistoaluetta on harvennettu
	Keskustaajaman kaava-alueen katuverkko on valaistu Valaistuksen energia-tehokkuus parantuu saneerauksen myötä	Uusia tievalaisimia kpl/ vuosi Saneeratut valaisimet kpl/vuosi	17 kpl (Vuojärvi) 0/vuosi
	Virkistyskäyttörakenteet ovat monipuolisia ja saavutettavissa Virkistyskohteet korostavat pohjoista ympäristöä ja aktiivista elämäntyyliä Latuyhteyden suunnittelu koulukeskuksesta varuskuntaan Jeesiöjoen saaren rakentaminen	Parannetut kohteet/vuosi Uudet kohteet /vuosi Käyttäjämäärien seuranta satunnaisesti eri kohteissa hlö/seurantajakso Kyllä/Ei Kyllä/Ei	Kalastuspaikka on valmistunut, kehityssuunnitelma tehty Uusia kohteita ei ole toteutuksessa Ei ole tehty seuranta. Ei Kyllä
	Kalasatamien palvelutaso sekä käytettävyys pidetään nykyisellä tasolla. Toimintojen mahdollinen kehittäminen esim. energiatehokkuuden osalta, tehdään hankevetoisesti	Kaupallisten kalastajien määrä Käyttäjäpalaute Kehityshankkeet/satama/vuosi	Ei merkittäviä muutoksia Palautetta tulee satunnaisesti, Siltaharjun vaunupaikkojen uudelleen järjestely, suolimonttujen uudistaminen ja kattaminen Lokan laajennuksen tarvesuunnittelu
	Itseään kehittävä ja innovatiivinen henkilökunta	Henkilöstö on ammattitaitoista (kaksi koulutuspäivää/hlö)	1/hlö /vuosi
		Tiimipalaverit kpl/vuosi	3

Aktiivinen verkostorakentaja ja kuntien edustaja Lapissa	Henkilöstö on toimintaa kehittävä, neljä tiimipalaveria vuodessa		
	Työntekijät ovat motivoituneita sekä jaksavat työssään hyvin Sairauspoissaolot vähenivät	Sairauspoissaolot hlö/vuosi Kehityskeskustelut pidetty, kyllä/ei	Kyllä
	Vastuualuerajat ylittävä yhteistyö on sujuvaa ja luo uusia työyhteisöä osallistavia avauksia toimintaympäristön kehittämiseksi	Johtoryhmän kokoukset kpl/vuosi Tiimipalaverit kpl/vuosi	42 kpl
	Sujuvoitetaan vuoropuhelua sidosryhmien ja viranomaisien kesken vuosittain järjestettävillä tapaamisilla (mm. ELY, Metsähallitus, Kemijoki Oy, Kaivokset, Lapin Liitto, muut kunnat)	Tapaamisten lukumäärä	6
	Valmistellaan sekä toteutetaan yhteishankkeet Lapin Ely-keskuksen kanssa, Jeesiöjoen silta, Kersilön kevyenliikenteenväylän rakentaminen	Kyllä/Ei Kyllä/Ei	Kyllä Ei, suunnitelmat valmistuneet
	Yhteistyön kehittäminen Lapin matkailukeskusten kanssa (maankäyttö, reittiturvallisuus, Matkailufoorumi)	Tapaamisten lukumäärä	4
Innovatiiviset digitaaliset ratkaisut	Hulevesiverkostoon liittyvän tietojärjestelmän käyttöönotto	Kartoitukset/vuosi Olemassa olevien tietojen päivitys/vuosi	Kartoitustyö viimeistellään ja korjaustoimenpiteet on tehty kesän aikana Päivitetty
	Katuvalaistuksen energiatehokkuuden parantaminen	Kyllä /Ei Valaistuksen energiakustannukset	200 led-valaisinyksikköä on hankittu, asennus 2023 Valaistus on kytketty päälle elokuun lopussa
	Maanvuokrasopimusten paikatietojärjestelmän käyttöönotto	Kyllä / Ei	Ei
Haluttu kotikunta ja vierailukohde	Panostetaan viihtyisyyteen, turvallisuuteen ja laadukkaaseen asuinympäristöön. Kunnan alueella olevat virkistyskohteet pidetään kunnossa.	Tehdyt toimenpiteet	Paavonpolun kunnossapitosopimus on tehty, sekä avustettu hankehaussa
	Keskustaajama on vetovoimainen ja korostaa alueellista identiteettiä.	Tehdyt toimenpiteet	Lumiukko Optinen ohjaus keskustaan valaistuksella suunniteltu

	Liikenneyhteydet ovat sujuvia ja turvallisia kunnan alueella	Sidosryhmätapaamiset/vuosi Liikenneonnettomuudet	2 30 onnettomuutta, 13 loukkaantunutta
	Olemassa olevan kelkkailuverkoston kehittäminen ja käyttöasteen nosto Yhteydet ympärystökuntien verkostoon ovat sujuvia	Reittitoimitukset/vuosi Kunnostetut sillat/vuosi Muut maastotyöt km/vuosi	0/vuosi 4 5 km raivattua mk-reittiä
Osallistuminen kansalaisuus-kumppanuus -mallina	Kuntalaisten osallistaminen virkistysalueiden suunnitteluun	Tilaisuudet/kyselyt	1
	Matalan kynnyksen asiointikanava infran ongelmien ilmoittamiseen	Kanava luotu/ei luotu	Ei ole
	Kolmannen sektorin panosta hyödynnetään erilaisten kunnossapidollisten tehtävien toteuttamisessa (esim. roskatalkoot, virkistyskäyttökohteet)	Tapahtumien ja osallistujien määrä	Roskatalkoot toteutui

Laajan hyvinvointikertomuksen suunnitelman mukaiset toimenpiteet 2017 – 2020			
Hyvinvointisuunnitelman mukainen arviointikohde	Vastuualueen tavoite	Mittarit	Toteutuma 1.1-31.12.2022
Turvallinen arki ja ympäristö	Turvalliset kevyenliikenteenyhteydet	Valmis alikulku	Aloitettu/kesken
Viihtyisä ympäristö	Leikkipuistojen, virkistysreittien, viihtyisien tonttien ja kohtaamispaikkojen kehittäminen	Uusitut leikkipaikat/vuosi Kävelyn ja pyöräilyn edistämisen kehittämiskohteen rakentaminen Heittopaikkojen sekä oheisalueiden pohjat edistyvät	Liikuntavälinekilpailukseen ei tullut tarjouksia Avustusta ei myönnetty Täyttömaita on hankittu, suunnitelma toteutuksesta päivitetty
Osallistuva yhteisö	Yhdistyksiä hyödynnetään erilaisten tehtävien hoitamisessa (esim. roskatalkoot)	Tapahtumien ja osallistujien määrä	Roskatalkoot toteutettu

Keskeiset muutokset talousarviovuonna (esim. olennaiset henkilöstömäärän muutokset, uudet palvelukokonaisuudet) ja poikkeamat talousarvioon nähden. Sanallinen selostus ja vaikutukset euroissa.		
2022	Taajaman talvikunnossapidon urakkamallin muutos kokonaishintaiseksi urakaksi Kehtomaan asemakaava-alue kunnossapitoon Rantareitin saari rakentaminen laajentaa rantareitistöä, ei talvikunnossapitoa Yleisten alueiden kunnossapitotyöntekijä 0,5 htv (2 määräaikaista) Luosto, Kantapäävaara infran suunnittelu ja alustavat työt	
Toteutuma 1.1.-31.12.2022	Pientieavustusten palautuminen Luosto, Kantapäävaara infran suunnittelu ja alustavat työt aloitettu kaavoitustyön yhteydessä Esteetön kalastuspaikka on valmistunut, kehityssuunnitelma valmistunut	
Sanallinen selvitys talouden tasapainotusohjelman toimenpiteistä v. 2022		Vaikutukset euroissa
Ei toimenpiteitä tasapainotusohjelmassa.		

	2022	2021
Tulosalueen palveluksessa olevan henkilökunnan määrä, htv	17,3	18,8

Valtuustoon nähden sitova merkitty värillisenä.

Talous

Tuloslaskelma (sis. sisäiset tulot ja menot)

	Alkuperäinen talousarvio €	Talousarvio- muutokset €	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma €	Poikkeama €
TOIMINTATUOTOT					
* Myyntituotot	17 500		17 500	81 915	-64 415
* Maksutuotot					
* Tuet ja avustukset				6 780	-6 780
* Muut toimintatuotot	478 855		478 855	541 022	-62 167
**	496 355		496 355	629 717	-133 362
TOIMINTAMENOT					
Henkilöstökulut					
* Palkat ja palkkiot	-553 008		-553 008	-551 600	-1 408
Henkilösivukulut					
* Eläkekulut	-191 362		-191 362	-168 841	-22 521
* Muut henkilösivukulut	-20 593		-20 593	-21 027	434
* Palvelujen ostot	-2 033 307		-2 033 307	-1 883 345	-149 962
* Aineet, tarvikkeet, tav.	-178 000		-178 000	-177 287	-713
* Avustukset	-25 000		-25 000	-31 300	6 300
* Muut toimintakulut	-233 805	55 544	-178 261	-174 570	-3 691
**	-3 235 075		-3 179 531	-3 007 970	-171 561
Toimintakate	-2 738 720	55 544	-2 683 176	-2 378 253	-304 923

YHDYSKUNTATEKNIikka

Tulosalueen tulosityksiköiden nettomenojen kehitys vuosilta 2020 - 2022

NETTOMENOT	2020 TP	2021 TP	2022 TA	2022 TP	EROTUS	TOT. %
Tekniset hallintopalvelut	408 636	425 513	398 383	320 925	77 458	80,6
Varikko	122 931	123 202	114 923	128 427	-13 504	111,8
Pelastuspalvelu	788 029	818 708	902 857	902 857	0	100,0
Kaavoitus	100 155					
Liikenneväylät	926 762	784 010	976 236	869 284	106 952	89,0
Yleiset alueet	294 657	60 802	422 400	379 456	42 944	89,8
Jätehuolto	-943	5 654	4 890	4 428	462	90,6
Maa-alueet ja mittaus	-123 479	-136 895	-136 513	-227 125	90 612	166,5
YHTEENSÄ	2 516 748	2 080 994	2 683 176	2 378 253	304 923	88,6

6.6.2 Vastuualue

Tilapalvelu

Toimielin

Tekninen lautakunta

Tilivelvollinen

Tilapalvelupäällikkö Ville Pyhäjärvi

Toiminta-ajatus

Tilapalveluiden tehtävänä on kunnan suorassa omistuksessa olevien rakennusten ylläpito, peruskorjaukset, purkamiset sekä rakennuttaminen. Tilapalvelu vastaa kunnan kiinteistönhoito-, siivous- ja ruokapalveluista. Nämä palvelut pitävät sisällään myös laitospies-, vahtimestari-, laitoshuolto- ja lähettipalvelut.

Tilapalveluiden toimintaa ohjaa mm. kunnanvaltuuston vahvistama PTS-ohjelma sekä rakennusten salkutus.

Tavoitteet kuntastrategiaan pohjautuen (sitova lautakuntaan nähden värillisenä)			
Kunnan strateginen tavoite Menestystekijät / tavoite	Toimialan tavoite (vastuualueittain) esim. kpl, €/asukas, kyllä/ei	Mittari esim. kpl, €/asukas, kyllä/ei	Toteutuma 1.1. – 31.12.2022
Pitkäjänteiset elinkeinorakenteen painotukset	Paikallisten elintarvike-tuottajien tuotteiden hyödyntäminen, lähiruoka 5kpl elintarvikesopimuksia lähituottajien kanssa	Paikallisten (pohjois-suomalaisten) elintarviketuottajien kanssa tehdyt sopimukset, kpl	7+kausi- ja sesonkituotteet
	Pienet rakennustekniset-, LVI- ja sähkötekniset työt pyritään hankkimaan paikallisilta yrityksiltä Puitesopimukset 9 kpl	Voimassaolevat puitesopimukset kpl	8 kpl
	Kiinteistöjen ulkoalueiden hoidot rakat pyritään hankkimaan paikallisilta yrityksiltä Palvelusopimuksia 6 kpl (Tilapalveluiden kohteet jaetaan 6 osaan).	Palvelusopimukset kpl	6 kpl
Kunnan palvelut tuotetaan kustannustehokkaasti sekä omana että ostettuina palveluina	Rakennusten käyttö-kustannuksia karsitaan Kiinteistökohtaiset säästötaavoitteet	Kiinteistökohtainen tarkastelu neliöhinnoina (toimintakulut €/m ²)	Määritelty
	Taajama-alueen ulkopuoliset palvelut tuotetaan kustannustehokkaimmalla tavalla Palvelusopimukset 4kpl	Kiinteistönhoidon kustannusten kohdekohtainen vertailu (omana työnä vs. ostopalveluna)	Ei ole määritelty
	Kunnan perustoimintaan kuuluvista tai tappiollisista kiinteistöistä karsitaan menot tai niistä luovutaan, jos niiden toimintaa ei voida kehittää Käyttötarkoituksettomat tai tyhjillään olevat rakennukset	Kohdekohtainen toimintakatteen tarkastelu Kiinteistöt tulosityksikön (Tilapalveluiden vastuualue) toimintakatteen tarkastelu Myydyt kiinteistöt, kpl	- 1

	myydään tai laitetaan kylmil- leen. 2kpl poistettavia raken- nuksia	Puretut kiinteistöt, kpl Käytöstä poistetut kiinteis- töt, kpl Kiinteistöjen määrä, kpl	1 0 (kahden kohteen vuokraso- pimukset on irtisanottu päät- tymään 5/2023) 46 kpl
Ketterä ja muutosherkkä or- ganisaatio, jossa joustava päättöksenteko	Rakennuksia ja hankkeita kos- kevat luvat käsitellään sähköi- sesti	Kyllä/ Ei	Kyllä
Laajennetut infrastruktuuri- investoinnit	Rakennuksiin kohdistuvat PTS- ohjelman mukaiset investoin- nit ja poistot (myynnit, purka- miset) vähentävät rakennus- ten korjausvelkaa Kunnan perustoimintaan liitty- vien rakennusten korjausvelka pienenee tai pysyy vähintään nykyisellä tasolla	Suoritettut investoinnit/sa- neeraukset, kpl Rakennusten korjausvelan kehitys, erityisesti salkut A-C	0 15,7M (A-C = 6,9M)
	Kunnan julkiset rakennukset ovat viihtyisiä ja vetovoimaisia Rakennusten hoitotaso säilyte- tään vähintään nykyisellä ta- solla	Sähköisten huoltokirjojen yl- läpito ja seuranta Kyllä/Ei	Kyllä
	Innovatiiviset hankintamene- telmät vähentävät kunnan omaa rekrytointitarvetta ja pa- rantavat rakentamisen laatua SMK rakennetaan elinkaari- mallilla	SMK valmistuu 2022 ja toi- minta tiloissa alkaa 8/2022	SMK valmistui ja toiminta ti- loissa alkoi 8/2022
Itseään kehittävä ja innovatii- vinen henkilökunta	Henkilöstö on ammattitaitoista (kaksi koulutuspäivää/hlö) Henkilöstö on toimintaa kehit- tävää, neljä tiimipalaveria vuo- dessa	Koulutuspäivät/hlö/vuosi, pv/hlö Tiimipalaverit kpl/vuosi	0 0
	Työntekijät ovat motivoitu- neita sekä jaksavat työssään hyvin Sairauspoissaolot vähe- nevät	Sairauspoissaolot hlö/vuosi	-
	Työtilat ovat terveelliset Haittailmoituksia <30kpl	Haittailmoitukset kpl	28 kpl
Aktiivinen verkostorakentaja ja kuntien edustaja Lapissa	Tieto-taidon myyminen muille kunnille Työtilaukset 1 kpl	Työtilaukset muilta kunnilta kpl	0
	Sujuvoitetaan vuoropuhelua sidosryhmien ja viranomaisten kesken vuosittain järjestettä- villä tapaamisilla (mm. Metsä- hallitus, Museovirasto, muut kunnat)	Tapaamisten lukumäärä	-
Innovatiiviset digitaaliset rat- kaisut	Sähköisen työtilausjärjestel- män kehittäminen	Testattu / ei testattu	Ei testattu

Haluttu kotikunta ja vierailukohde	Julkiset rakennukset ovat siistit, toimivat ja turvalliset. Negatiivista palautetta rakennusten siisteydestä tai toimivuudesta < 4kpl	Negatiivista palautetta rakennuksien siisteydestä tai toimivuudesta kpl	0
Osallistuminen kansalaisuuskumppanuus -mallina	Matalan kynnyksen asiointikava ongelmien ilmoittamiseen	Kiinteistöpäivystys toimii/ei toimi	Toimii
	Kolmannen sektorin panosta hyödynnetään erilaisten kunnossapidollisten tehtävien toteuttamisessa (esim. roskakalkoot, virkistyskäyttökohteet)	Tapahtumien ja osallistujien määrä	0

Laajan hyvinvointikertomuksen suunnitelman mukaiset toimenpiteet 2017 – 2020			
Hyvinvointisuunnitelman mukainen arviointikohde	Vastuualueen tavoite	Mittarit	Toteutuma 1.1. – 31.12.2022
Turvallinen arki ja ympäristö	Turvateknologian käyttöön-oton tehostaminen	Käyttöön otettujen apuvälineiden määrä ja koulutusten osallistujamäärät	-
Viihtyisä ympäristö	Vapaa-aika palveluiden kehittäminen	Harava-kysely Sodankylä.fi verkkopalvelun käyttäjämäärät Opasteiden määrä Valaistussuunnitelma Tilojen käyttöaste Käyttäjäkyselyt Käytännön toteutus	-
Osallistuva yhteisö	Yhteisö kasvattaa/tukee	Toteutuneiden tapahtumien määrä Tapaturmien määrän kehitys (sotkanet.fi) Toteutuneet tilamuu- tokset Toteutuneet yhteis- työssä toteutetut palve- lut	-

Keskeiset muutokset talousarviovuonna (esim. olennaiset henkilöstömäärän muutokset, uudet palvelukokonaisuudet) ja poikkeamat talousarvioon nähden. Sanallinen selostus ja vaikutukset euroina.	
2022	Talouden tasapainottamistyö jatkuu Kiinteistökannan supistaminen ja uudelleen järjestely kuntakonsernin sisällä jatkuu VKY:n rakennuksien siirto Sodankylän kunnalle Koivukujan rivitalojen vaihto Mesikämmeneen Tilapalveluiden organisaatiouudistus Tilapalveluiden vakituinen henkilöstö vähenee 5hvt verrattuna vuoteen 2021

	Vuotson kouluhanke SMK:n rakennustyöt valmistuvat ja toiminta tiloissa alkaa 8/2022
Toteutuma 1.1. – 31.12.2022	Kiinteistökannan supistaminen ja uudelleen järjestely kuntakonsernin sisällä jatkuu VKY:n rakennuksien siirto Sodankylän kunnalle 1.1.2022 Koivukujan rivitalojen vaihto Mesikämmeneen 2021 Unarintie 58 rivitalot myyty Vuotson kouluhanke käynnissä SMK valmistui ja vastaanotettiin 8/2022

Sanallinen selvitys talouden tasapainotusohjelman toimenpiteistä v. 2022	Vaikutukset euroissa
Säästöjä palkkakuluissa ei syntynyt v. 2022, johtuen merkittävästä määrästä sairauspoissaoloja. Sopeuttamisen kautta saavutetut säästöt näkyvät v. 2023 talousarviossa. Käyttöomaisuuden myyntivoitot ylittyivät ~348 000 €. Kiinteistökannan supistamisesta johtuen aineiden, tarvikkeiden ja tavaroiden kulutuksen arvioidaan supistuneen vuositason 100 000 €.	Käyttöomaisuuden myyntivoitot ylittyivät - 348 000 €

	2022	2021
Tulosalueen palveluksessa olevan henkilökunnan määrä, htv	71	66,4

Valtuustoon nähden sitova merkitty värillisenä.

Talous

Tuloslaskelma (sis. sisäiset tulot ja menot)

	Alkuperäinen talousarvio €	Talousarvio- muutokset €	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma €	Poikkeama €
TOIMINTATUOTOT					
* Myyntituotot	2 744 307	-218 602	2 525 705	2 538 633	12 928
* Maksutuotot	1 000		1 000	1 560	-560
* Tuet ja avustukset				10 546	-10 546
* Muut toimintatuotot	7 144 908	-3 356 477	3 788 431	4 166 323	-377 892
**	9 890 215	-3 575 079	6 315 136	6 717 062	-401 926
TOIMINTAMENOT					
Henkilöstökulut					
* Palkat ja palkkiot	-2 017 718		-2 017 718	-2 124 120	106 402
Henkilösivukulut					
* Eläkekulut	-387 165		-387 165	-393 957	6 792
* Muut henkilösivukulut	-68 427		-68 427	-80 867	12 440
* Palvelujen ostot	-1 544 262		-1 544 262	-1 604 127	59 865
* Aineet, tarvikkeet, tav.	-2 402 664		-2 402 664	-2 574 813	172 149
* Avustukset					
* Muut toimintakulut	-549 180	234 768	-314 412	-701 538	387 126
**	-6 969 416	234 768	-6 734 648	-7 479 423	744 775
Toimintakate	2 920 799	-3 340 311	-419 512	-762 360	342 848

Vastuualueen tulosityksiköiden nettomenojen kehitys vuosilta 2020 - 2022

NETTOMENOT	2020 TP	2021 TP	2022 TA	2022 TP	EROTUS	TOT. %
Kiinteistöjen hallinto	192 837	320 915	267 819	503 249	-235 430	187,9
Kiinteistöjen ylläpito	659 094	-3 116 628	154 564	152 684	1 880	98,8
Ruokapalvelu	16 566	-35 776	-2 871	106 427	-109 298	0,0
YHTEENSÄ	868 497	-2 831 489	419 512	762 360	-342 848	181,7

6.6.3 Vastuualue

Rakennusvalvonta

Toimielin

Tekninen lautakunta

Tilivelvollinen

Rakennustarkastaja Joni Kiemunki

Toiminta-ajatus

Tavoitteena on maankäyttö- ja rakennuslain noudattaminen Sodankylän kunnan alueella. Rakennusvalvonnan vastuualue edistää tehtäväalueellaan viihtyisän, toimivan, esteettisen ja ekologisesti kestävä rakennetun ympäristön kehittymistä ja säilyttämistä valvonnan, neuvonnan, ohjauksen ja lausuntojen antamisen keinoin.

Tavoitteet kuntastrategiaan pohjautuen (sitova lautakuntaan nähden värillisenä)			
Kunnan strateginen tavoite Menestystekijät / tavoite	Toimialan tavoite (vastuualueittain) esim. kpl, €/asukas, kyllä/ei	Mittari esim. kpl, €/asukas, kyllä/ei	Toteutuma 1.1. – 31.12.2022
Pitkäjänteiset elinkeinorakenteen painotukset	Käsitellään olemassa olevien elinkeinojen tarvitsemat luvat mahdollisimman ripeästi ja tuetaan uusia elinkeinoja joustavalla lupahakemusten käsittelyllä	Lupapäätösten ja katselmusten määrät (kpl), käsittelyajat (vrk) ja laadukkuus (oikaisuvaatimusten määrä)	Päätöksiä tehty ja lupia myönnetty yht. 506 kpl, joista rakennuslupia 98 kpl. Katselmuksia suoritettu 335 kpl (katselmuksissa mukana kiinteistöveroselvitystyötä). Oikaisuvaatimuksia ei ole saapunut
Kunnan palvelut tuotetaan kustannustehokkaasti sekä omana että ostettuina palveluina	Tarjottavat palvelut tuotetaan kustannustehokkaasti	Kustannukset €/asukas	0 €/ asukas. Toimintatulot ja -menot ± €
Ketterä ja muutosherkkä organisaatio, jossa joustava päätöksenteko	Asiakkaat saavat hakemiinsa lupiin päätökset ripeästi ja päätökset ovat sisällöllisesti laadukkaita Lainsäädännön muutoksiin pystytään vastaamaan asian- tuntevalla neuvonnalla	Lupapäätösten käsittelyaika ja laatutaso Koulutussuunnitelma ja koulutuksiin osallistuminen	Lupien keskimääräinen käsittelyaika on ollut 14-21 vrk Osallistuttu lyhyisiin etäkoulutuksiin, ELY-keskuksen tiimitapaamisiin ja maankäyttö- ja rakennuslakipäiville
Laajennetut infrastruktuuriinvestoinnit	Käsitellään infrastruktuurihankkeiden tarvitsemat luvat ripeästi ja joustavasti	Lupapäätösten käsittelyaika ja laatutaso	14-21 vrk
Itseään kehittävä ja innovatiivinen henkilökunta	Alan koulutuksiin osallistuminen ja toiminnan kehittäminen aktiivisesti	Koulutuksiin osallistuminen koulutussuunnitelman mukaisesti	Osallistuttu lyhyisiin etäkoulutuksiin ja ELY-keskuksen tiimitapaamisiin.
Aktiivinen verkostorakentaja ja kuntien edustaja Lapissa	Verkostoituminen Lapin kuntien rakennusvalvontojen viranhaltijoiden kesken	Tiimipalaveripäiviin osallistuminen	Osallistuttu Maankäyttö- ja rakennuslakipäiville, sovittu Muonion kunnan kanssa kuntayhteistyön jatkumisesta sekä

			osallistuttu ELY-keskuksen tiimipalaveriin
Innovatiiviset digitaaliset ratkaisut	Tavoitteena on olla edelläkävijä rakennusvalvonnan sähköisten järjestelmien kehityksessä	Koulutuksiin osallistuminen (koulutuspäivien määrä/ viiranhaltija)	Ei aiheeseen liittyviä koulutuksia toteumavälillä.
Haluttu kotikunta ja vierailukohde	Asiakkaat saavat hakemiinsa lupiin päätökset ripeästi ja päätökset ovat sisällöllisesti laadukkaita	Lupapäätösten käsittelyaika ja laatutaso	14-21 vrk
Osallistuminen kansalaisuuskumppanuus -mallina	Maankäyttö- ja rakennuslain edellyttämät kuulemiset hoidetaan lakien ja asetusten mukaan ja niistä tarvittaessa kuultetaan myös paikallislehdessä	Asiakastytyväisyyskyselyn tulokset ja oikaisuvaatimusten määrä	Toteumavälillä ei ole tullut oikaisuvaatimuksia

Laajan hyvinvointikertomuksen suunnitelman mukaiset toimenpiteet 2017 – 2020			
Hyvinvointisuunnitelman mukainen arviointikohde	Vastuualueen tavoite	Mittarit	Toteutuma 1.1. – 31.12.2022
Turvallinen arki ja ympäristö	Rakennetun ympäristön osalta ohjeistetaan kuntalaisia kohti turvallista ja terveellistä elinympäristöä	Kuntalaisilta saatu palaute ja asiakastytyväisyyskyselyn tulokset	Toteutettu rakennusvalvonnan asiakastytyväisyyskysely. 80 % asiakkaista kokenut saaneensa riittävästi tietoa neuvonnan kautta.
Viihtyisä ympäristö	Kiinnitettävä huomiota ympäristön siisteyteen ja pilaantumisen ehkäisyyn	Kuntalaisilta saatu palaute ja asiakastytyväisyyskyselyn tulokset	Toteutettu rakennusvalvonnan asiakastytyväisyyskysely. Palaute pääasiallisesti hyvää.
Osallistuva yhteisö	Asiakkailla tarjotaan laadukasta palvelua ja heidät pidetään ajan tasalla lupakäsittelyn eri vaiheissa	Kuntalaisilta saatu palaute ja asiakastytyväisyyskyselyn tulokset	Toteutettu rakennusvalvonnan asiakastytyväisyyskysely. 89 % asiakkaista kokenut asian käsittelyn selkeänä ja 93 % kokenut käsittelyajan olleen riittävä.

Keskeiset muutokset talousarviovuonna (esim. olennaiset henkilöstömäärän muutokset, uudet palvelukokonaisuudet) ja poikkeamat talousarvioon nähden. Sanallinen selostus ja vaikutukset euroissa.	
2022	Kiinteistöveroselvitystyö on aloitettu loppuvuonna 2020 ja toteutus jatkuu, palkataan kiinteistöveroselvittäjä 0,5 htv
Toteutuma 1.1. – 31.12.2022	Kiinteistöveroselvitystyö jatkunut maaliskuun puolivälistä ja päättynyt vuoden lopussa. Vuosittaista verohyötyä saatu arviolta noin 15 000 € lisää aiemman saadun noin 20 000 € lisäksi

Sanallinen selvitys talouden tasapainotusohjelman toimenpiteistä v. 2022	Vaikutukset euroissa
Kiinteistöveroselvitystä tehty 2020-2022, jota varten palkattiin kiinteistöveroselvittäjä. Selvitystyössä tehtiin karttatarkastelu n. 1400 kiinteistölle ja verottajalle ilmoitettiin n. 1200 rakennusta kiinteistöverolle. Lisäksi loppuvuonna 2022 käytiin sellaisia lupia läpi, joissa ei ollut loppukatselmusehtoa ja joita rakennuksen omistaja eivät olleet ilmoittaneet valmistuneeksi. Näitä rakennuksia ilmoitettiin verottajalle n. 400 kpl.	Vuosittaista verohyötyä lisää arviolta 35 000 €

	2022	2021
Tulosalueen palveluksessa olevan henkilökunnan määrä, htv	2,7	2,2

Valtuustoon nähden sitova merkitty värillisenä.

Talous

Tuloslaskelma (sis. sisäiset tulot ja menot)

	Alkuperäinen talousarvio €	Talousarvio- muutokset €	Talousarvio- muutosten jälkeen	Toteutuma €	Poikkeama €
TOIMINTATUOTOT					
* Myyntituotot	3 000		3 000	12 103	-9 103
* Maksutuotot	160 000		160 000	212 901	-52 901
* Tuet ja avustukset				1 255	-1 255
* Muut toimintatuotot					0
**	163 000	0	163 000	226 260	-63 260
TOIMINTAMENOT					
Henkilöstökulut					
* Palkat ja palkkiot	-148 039		-148 039	-135 161	-12 878
Henkilösivukulut					
* Eläkekulut	-33 967		-33 967	-33 408	-559
* Muut henkilösivukulut	-5 099		-5 099	-5 112	13
* Palvelujen ostot	-42 400		-42 400	-33 304	-9 096
* Aineet, tarvikkeet, tav.	-5 500		-5 500	-2 218	-3 282
* Avustukset			0		0
* Muut toimintakulut	-30 043	14 353	-15 690	-16 705	1 015
**	-265 048	14 353	-250 695	-225 909	-24 786
Toimintakate	-102 048	14 353	-87 695	351	-88 046

Vastuualueen tulosityksiköiden nettomenojen kehitys vuosilta 2020 - 2022

NETTOMENOT	2020 TP	2021 TP	2022 TA	2022 TP	EROTUS	TOT. %
Rakennustarkastus ja neuvonta	11 970	63 207	87 695	-351	88 046	-0,4
YHTEENSÄ	11 970	63 207	87 695	-351	88 046	-0,4

6.6.4 Vastuualue

Ympäristönsuojelu

Toimielin

Ympäristöjaosto ja Tekninen lautakunta

Tilivelvollinen

Ympäristöpäällikkö Teresa Ojala

Toiminta-ajatus

Ympäristönsuojelun tavoitteena on turvata asukkaille terveellinen, viihtyisä ja vi-rikkeitä antava kestävä kehityksen mukainen elinympäristö. Ympäristönsuojelu edistää ympäristön hyvää tilaa muun muassa valvonnan, neuvonnan, tiedottami-sen, lausuntojen antamisen ja ympäristön tilan seurannan keinoin. Ympäristön-suojelu huolehtii omalta osaltaan ympäristönsuojelun suunnittelusta ja kehittä-misestä sekä ympäristölainsäädännön nojalla säädettyistä tai määrätyistä tehtä-vistä.

Tavoitteet kuntastrategiaan pohjautuen (sitova lautakuntaan nähden värillisenä)			
Kunnan strateginen tavoite Menestystekijät / tavoite	Toimialan tavoite (vastuualueittain) esim. kpl, €/asukas, kyllä/ei	Mittari esim. kpl, €/asukas, kyllä/ei	Toteutuma 1.1. – 31.12.2022
Pitkäjänteiset elinkeinora-kenteen painotukset	Lainsäädännön muutoksiin pystytään vastaamaan asian-tuntevalla neuvonnalla	Koulutussuunnitelman toteutu-minen (kyllä/ei)	kyllä
	Lupa- ja muiden päätösasioi-den taso sisällöllisesti korkea	Oikeusasteista käsittelyyn pa-lautettujen ja kumottujen pää-tösten määrä verrattuna pää-tösten kokonaismäärään %	0 %
	Ympäristönsuojelun näke-myksen tuominen elinkei-noelämän kehittämiseen	Valvontaohjelman toteutumini-nen (kyllä/ei) ja sidosryhmäta-paamiset	Valvontaohjelma toteutunut; kyllä, kausi 2021-2022 Sidosryhmätapaamiset; kyllä
Kunnan palvelut tuotetaan kustannustehokkaasti sekä omana että ostettuina pal-veluina	Palvelutason ja kustannusta-son yhtenäistäminen yhteis-toiminta-alueella	Taksat ajantasaiset kyllä/ei Maksutuotoilla katettu %-osuus kuluista	Kyllä 34,5 %
Ketterä ja muutosherkkä or-ganisaatio, jossa joustava päätöksenteko	Viranomaisen mahdollisim-man nopea ja asiantunteva päätöksenteko	Delegointilistan laatiminen (kyllä/ei), jaoston kokousten lu-kumäärä (kpl). Tehtävänkuvat laadittu osaamisen perusteella (kyllä / ei), tehtävänkuvat ajan-tasaiset (kyllä /ei) ja siihen liitty-vät vuosittaiset kehityskeskus-telut (kyllä/ei)	Kyllä Jaoston kokouksia 4 kpl Tehtävänkuvat laadittu ja ajantasaiset; kyllä Kehityskeskustelut; kyllä
	Viranomaisen toiminnan haavoittuvuuden vähentämi-nen	Henkilökuntaa asiakkaiden saa-tavilla ympärivuotisesti, kyllä/ei	Kyllä
Itseään kehittävä ja innova-tiivinen henkilökunta	Vastuualueen eri toimipistei-den toiminnan yhtenäistämi-nen, organisaation eri kun-tien hyvien käytänteiden sel-vittäminen ja sulauttaminen omaan toimintaan	Toteutuneiden kehittämispäi-vien lukumäärä / vuosi	10

	Ammattitaitoinen henkilöstö	Koulutussuunnitelman toteutuminen, kyllä/ei Koulutuspäivät/hlö, kpl	kyllä Koulutuksia 8 pvää/ hlö
	Vastuualuerajat ylittävä yhteistyö on sujuvaa ja luo uusia työyhteisöä osallistavia avauksia	Toimialan kuntien tiimipalaveriin / kokouksiin osallistuminen	Kyllä
	Työntekijät ovat motivoituneita ja jaksavat työssään hyvin	Sairauspoissaolot pvät/vuosi Kehityskeskustelut pidetty, kyllä/ei	Toimialan koonnissa Kyllä
Aktiivinen verkostoraken- taja ja kuntien edustaja Lapissa	Tietoisuuden lisääminen uudesta organisaatiosta ja sen toiminnasta Lapin ja muun Suomen alueella	Tiedotteiden lukumäärä, kpl Sidosryhmätapaamiset	4 kpl Sidosryhmätapaamisiin osallistuttu; kyllä
	Yhteistoiminta-alueen kuntien välisen avoimen keskusteluyhteyden parantaminen ympäristöasioissa	Neuvottelu toteutunut, kyllä/ei Ympäristöjaoston kokoukset, kpl	kyllä Jaoston kokoukset 4 kpl
	Ympäristönsuojelun yhteisen linjan edistäminen yhteistoiminta-alueen kunnissa	Valvontasuunnitelma laadittu, kyllä/ei Ympäristönsuojelumääräysten valmistelua viety eteenpäin, kyllä/ei	Valvontasuunnitelma laadittu; kyllä Ympäristönsuojelumääräykset; kyllä
Innovatiiviset digitaaliset ratkaisut	Yhteistoiminta-alueen sujuva yhteydenpito viranhaltijoiden välillä toiminnan edistämiseksi ja yhdenmukaistamiseksi	Toteutuneet digitaaliset yhteydenpitovälineet ja -sovellukset	Ei uusia sovelluksia
Haluttu kotikunta ja vierailukohde	Terveellisen ja viihtyisän ympäristön tason parantaminen	Valvontasuunnitelman toteutuminen kyllä/ei vuosittaiset ympäristökatselmukset, pidetty kyllä/ei	Valvontasuunnitelma; kyllä Ympäristökatselmukset; kyllä
Osallistuminen kansalaisuuskuoppaanu -mallina	Kuntalaisten ympäristötietouden tason parantaminen	Kyselyn toteuttaminen (kyllä/ei) ja raportin laatiminen kyselyn pohjalta (kyllä/ei).	Kysely kyllä Raportti ei, toteutuu alkuvuonna 2023

Laajan hyvinvointikertomuksen suunnitelman mukaiset toimenpiteet 2017 – 2020			
Hyvinvointisuunnitelman mukainen arviointikohde	Vastuualueen tavoite	Mittarit	Toteutuma 1.1. – 31.12.2022
Turvallinen arki ja ympäristö	Merkittäviä ympäristöriskejä ei ole	Vuosittaisen valvontaohjelman toteutuminen	Kyllä (kausi 2021-2022)
Viihtyisä ympäristö	Ympäristön siisteys ja pilaantumisen ehkäisy	Vuosittaisen valvontaohjelman toteutuminen	Kyllä (kausi 2021-2022)
Osallistuva yhteisö	Kuntalaisten osallistaminen ympäristövastuuseen	Tiedotteiden, tilaisuuksien ja kyselyjen lukumäärä	1 kpl (asiakastytytyväisyyskysely: tulosten keskiarvo 4,2/5)

Keskeiset muutokset talousarviovuonna (esim. olennaiset henkilöstömäärän muutokset, uudet palvelukokonaisuudet) ja poikkeamat talousarvioon nähden. Sanallinen selostus ja vaikutukset euroissa.	
2022	Ympäristönsuojelun yhteistoiminta-alueen (Sodankylä, Muonio, Enontekiö, Inari, Utsjoki) toiminnan vakiinnuttaminen.
Toteutuma 1.1. – 31.12.2022	Vakiinnuttamista tehty sidosryhmäyhteistyön kautta sekä omassa toiminnassa toimintamuotojen eteenpäin viemisellä. Vakiinnuttamisessa ollaan erittäin hyvin (kesto arvioitu alun perin 3-5 vuotta).

Sanallinen selvitys talouden tasapainotusohjelman toimenpiteistä v. 2022	Vaikutukset euroissa
Ei toimenpiteitä tasapainotusohjelmassa	

	2022	2021
Tulosalueen palveluksessa olevan henkilökunnan määrä, htv	5,3	4,1

Valtuustoon nähden sitova merkitty värillisenä.

Talous

Tuloslaskelma (sis. sisäiset tulot ja menot)

	Alkuperäinen talousarvio €	Talousarvio- muutokset €	Talousarvio- muutosten jälkeen	Toteutuma €	Poikkeama €
TOIMINTATUOTOT					
* Myyntituotot	183 001		183 001	147 325	35 676
* Maksutuotot	110 000		110 000	129 403	-19 403
* Tuet ja avustukset				1 255	-1 255
* Muut toimintatuotot					
**	293 001	0	293 001	277 983	15 018
TOIMINTAMENOT					
Henkilöstökulut					
* Palkat ja palkkiot	-264 706		-264 706	-257 265	-7 441
Henkilösivukulut					
* Eläkekulut	-43 268		-43 268	-44 154	886
* Muut henkilösivukulut	-9 438		-9 438	-9 941	503
* Palvelujen ostot	-63 800		-63 800	-33 524	-30 276
* Aineet, tarvikkeet, tav.	-9 000		-9 000	-8 806	-194
* Avustukset					0
* Muut toimintakulut	-26 939	7 403	-19 536	-22 414	2 878
**	-417 151	7 403	-409 748	-376 104	-33 644
Toimintakate	-124 150	7 403	-116 747	-98 121	-18 626

YMPÄRISTÖNSUOJELU

Vastuualueen tulosyksiköiden nettomenojen kehitys vuosilta 2020 - 2022

NETTOMENOT	2020 TP	2021 TP	2022 TA	2022 TP	EROTUS	TOT. %
Ympäristönsuojelu	76 190	83 125	116 747	98 121	18 626	84,0
YHTEENSÄ	76 190	83 125	116 747	98 121	18 626	84,0

6.6.5 Vastuualue

Ympäristöterveydenhuolto

Toimielin

Tekninen lautakunta

Tilivelvollinen

Vs. ympäristöterveyspäällikkö Maarit Salmi

Toiminta-ajatus

Ympäristöterveydenhuolto on osa ennaltaehkäisevää perusterveydenhuoltoa. Ympäristöterveydenhuolto edistää ja ylläpitää ihmisten terveellistä elinympäristöä valvomalla elintarvike-, terveydensuojelu- ja tupakkalakia, sekä vastamalla yleisestä ympäristöterveyshaittojen arvioinnista ja ympäristöterveyden häiriötilanteisiin varautumisesta alueellaan. Ympäristöterveydenhuolto edistää eläinten terveyttä ja hyvinvointia ja järjestää laadukkaat ympärivuorokautiset peruseläinlääkäripalvelut pien- ja suurelaimille.

Tavoitteet kuntastrategiaan pohjautuen (sitova lautakuntaan nähden värillisenä)			
Kunnan strateginen tavoite Menestystekijät / tavoite	Toimialan tavoite (vastuualueittain) esim. kpl, €/asukas, kyllä/ei	Mittari esim. kpl, €/asukas, kyllä/ei	Toteuma 1.1.-31.12.2022
Kunnan palvelut tuotetaan kustannustehokkaasti sekä omana että ostettuina palveluina	Ympäristöterveydenhuollossa tehdään viranomaisyhtöä, jolloin palveluiden ostaminen on poissuljettu praktikkoeläinlääkärin palveluita ja päivystystä lukuun ottamatta. Toimintaa ei ole mahdollista ulkoistaa ostopalveluiksi kokonaan	Valvonnan ja eläinlääkäripraktiikan suoritteet/vuosi - pieneläimet - hyötyeläimet	-Pieneläinkäyntejä vastaanotoilla 4100 -Hyötyeläinkäyntejä 423, näistä terveydenhuoltokäyntejä 21 -porojen joukkolääkityskäyntejä 166, lääkittyjä poroja 41400 Valjakkokoiratarhakäyntejä 93, hoidettuja koiria 820 Terveysvalvonnassa valvontasuunnitelman mukaisista tarkastuksista toteutunut 44%
Ketterä ja muutosherkkä organisaatio, jossa joustava päätöksenteko	Päätöksentekoa on delegoitu mahdollisimman paljon, jolloin se on nopeaa. Organisaatiorakenne on tarkoituksenmukainen koko toiminta-alueen palvelujentarjontaa ajatellen	Päätösten saantiaika toimijoille sekä palvelujen saatavuus koko toiminta-alueella	Toteutunut osittain. Terveysvalvonnan puolella ollut henkilöstöväajausta koko vuoden ajan ja eläinlääkintäpuolella alkuvuonna. Jaoston kokouksia oli 4
Laajennetut infrastruktuuri-investoinnit	Toiminta on viranomaistointia, ei investointeja		
Itseään kehittävä ja innovatiivinen henkilökunta	Hlökunta osallistuu ammatilliseen koulutukseen vähintään 3 päivää/vuosi/hlö	Koulutuspäivien lukumäärä/viranhaltija	3
Haluttu kotikunta ja vierailukohde	Vastuualue toimii osaltaan kunnan asukkaiden elinympäristön turvallisuuden ja viihtyisyyden hyväksi	Elinympäristöön liittyvät valitukset/vuosi	Ei ole tullut valituksia

Laajan hyvinvointikertomuksen suunnitelman mukaiset toimenpiteet 2017 – 2020			
Hyvinvointisuunnitelman mukainen arviointikohde	Vastuualueen tavoite	Mittarit	Toteuma 1.1.-31.12.2022
Turvallinen arki ja ympäristö	Alueen asukkaiden elinympäristö on turvallinen yth:n toimialaan kuuluvilta osin	Ennaltaehkäisevä valvonta sekä tehokas toiminta mm. epidemia- ja eläintautitilanteissa	Epidemiatilanteita ei ole ollut, 1 talousveden häiriötilanne oli yhdellä vedenottamolla ja yksittäisiä ruokamyrkytyspäilyjä oli 9 Tarttuvia eläintauteja ei ole havaittu
Viihtyisä ympäristö	Valvonnan ja ohjauksen vaikuttavuus	Kuntalaisten asuinympäristöä koskevien valituksen mahd. nopea käsittely	Ei ole tullut valituksia
Osallistuva yhteisö	Toiminta järjestetään yhteistyössä alueen toimijoiden kanssa. Tiedottamisessa käytetään myös sosiaalista mediaa.	Neuvonnan määrä, asiakkaita/vuosi	Neuvontaa terveysvalvonnassa tehdään viikoittain keskimäärin 2xvko/viranhaltija

Keskeiset muutokset talousarviovuonna (esim. olennaiset henkilöstömäärän muutokset, uudet palvelukokonaisuudet) ja poikkeamat talousarvioon nähden. Sanallinen selostus ja vaikutukset euroissa.	
2022	0,1 htv lisäys eläinlääkintään Terveysvalvonnan tulot lisääntyvät n. 40 000 €
Toteutuma 1.1.– 31.12.2022	Terveysvalvonnan tulot ovat lisääntyneet odotettua enemmän (75000 euroa), johtuen pääosin vuoden alusta käyttöön tulleista perusmaksuista. Kuntapalautuksia vuodelta 2022 maksettiin kunnille 77 331 euroa. Henkilöstövajetta ollut keväällä eläinlääkintähuollossa Sodankylän praktikon irtisanouduttua ja sairastumisten vuoksi ja terveysvalvonnassa mentiin lähes koko vuosi vajaalla ympäristöterveyspäällikön irtisanouduttua keväällä, koska uutta ei saatu rekrytoitua. Ympäristöterveyspäällikön tehtävät jaettu elokuusta lähtien Sodankylän kunnaneläinlääkärin ja terveystarkastajan kesken.

Sanallinen selvitys talouden tasapainotusohjelman toimenpiteistä v. 2022	Vaikutukset euroissa
Ei toimenpiteitä tasapainotusohjelmassa.	

	2022	2021
Tulosalueen palveluksessa olevan henkilökunnan määrä, htv	9,8	10,3

Valtuustoon nähdn sitova merkitty värillisenä.

Talous

Tuloslaskelma (sis. sisäiset tulot ja menot)

	Alkuperäinen talousarvio €	Talousarvio- muutokset €	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma €	Poikkeama €
TOIMINTATUOTOT					
* Myyntituotot	654 918		654 918	577 432	77 486
* Maksutuotot	104 900		104 900	176 607	-71 707
* Tuet ja avustukset	880		880	5 273	-4 393
* Muut toimintatuotot	100		100	0	100
**	760 798	0	760 798	759 312	1 486
TOIMINTAMENOT					
Henkilöstökulut					
* Palkat ja palkkiot	-653 959		-653 959	-596 772	-57 187
Henkilösivukulut					
* Eläkekulut	-124 998		-124 998	-144 775	19 777
* Muut henkilösivukulut	-22 553		-22 553	-26 571	4 018
* Palvelujen ostot	-133 330		-133 330	-100 775	-32 555
* Aineet, tarvikkeet, tav.	-18 640		-18 640	-19 887	1 247
* Avustukset				-583	583
* Muut toimintakulut	-141 793	6 194	-135 599	-141 543	5 944
**	-1 095 273	6 194	-1 089 079	-1 030 908	-58 171
Toimintakate	-334 475	6 194	-328 281	-271 596	-56 685

YMPÄRISTÖTERVEYDENHUOLTO

Vastuualueen tulosyksiköiden nettomenojen kehitys vuosilta 2020 - 2022

NETTOMENOT	2020 TP	2021 TP	2022 TA	2022 TP	EROTUS	TOT. %
Ympäristöterv.huollon hallinto	99 099	105 938	147 880	133 457	14 423	90,2
Eläinlääkintapalvelut	240 272	178 154	173 303	139 660	33 643	80,6
Terveysvalvontapalvelut	26 457	24 688	7 098	-1 521	8 619	-21,4
YHTEENSÄ	365 828	308 780	328 281	271 596	56 685	82,7

7 KOKO KUNNAN TALOUS

7.1 Tuloslaskelma

Tuloslaskelmaosassa seurattavia määrärahoja ja tuloarvioita ovat verotulot, valtionosuudet, rahoitustulot ja –menot sekä satunnaiset erät.

Tuloslaskelmaosan toteutuminen esitetään seuraavan asetelman mukaisena:

	Alkuperäinen talousarvio	Talous- arvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Toimintatulot					
Myyntitulot	4 420 349		4 420 349	4 115 169,73	305 179,27
Maksutulot	3 271 462		3 271 462	3 797 871,76	-526 409,76
Tuet ja avustukset	1 450 445		1 450 445	2 686 387,83	-1 235 942,83
Muut toimintatulot	1 777 839		1 777 839	2 813 385,18	-1 035 546,18
Valmistus omaan käyttöön					
Toimintamenot					
Henkilöstömenot	-36 789 877		-36 789 877	-37 277 844,78	487 967,78
Palvelujen ostot	-29 736 023		-29 736 023	-28 129 921,52	-1 606 101,48
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-4 287 949		-4 287 949	-4 880 720,79	592 771,79
Avustukset muille	-3 132 754		-3 132 754	-3 109 015,45	-23 738,55
Avustukset liikelaitoksille					
Muut toimintamenot	-3 286 484		-3 286 484	-3 823 330,05	536 846,05
Toimintakate	-66 312 992		-66 312 992	-63 808 018,09	-2 504 973,91
Verotulot	41 439 000	1 948 000	43 387 000	43 469 061,85	-82 061,85
Valtionosuudet	27 117 717		27 117 717	27 283 464,00	-165 747,00
Rahoitustulot ja -menot:					
Korkotulot muilta	90 000		90 000	97 291,06	-7 291,06
Korkotulot liikelaitoksilta					0,00
Muut rahoitustulot muilta	2 034 300		2 034 300	2 989 746,51	-955 446,51
Korvaus perusp.o.:sta liikelait.:lta					
Korkomenot	-415 000		-415 000	-323 499,75	-91 500,25
Muut rahoitusmenot	-5 000	-25 000	-30 000	-30 421,31	421,31
Vuosikate	3 948 025	1 923 000	5 871 025	9 677 624,27	-3 806 599,27
Poistot ja arvonalentumiset					
Suunnitelman mukaiset poistot	-4 000 000		-4 000 000	-2 997 846,18	-1 002 153,82
Arvonalentumiset				-837 576,10	837 576,10
Tilikauden tulos	-51 975	1 923 000	1 871 025	5 842 201,99	-3 971 176,99
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)				38 115,12	-38 115,12
Varausten lisäys (-) tai vähennys (+)					0,00
Rahastojen lisäys (-) tai vähennys (+)	265 002		265 002	-969 995,34	1 234 997,34
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	213 027	1 923 000	2 136 027	4 910 321,77	-2 774 294,77

Kuvio 20 Tuloslaskelmaosan toteutuminen

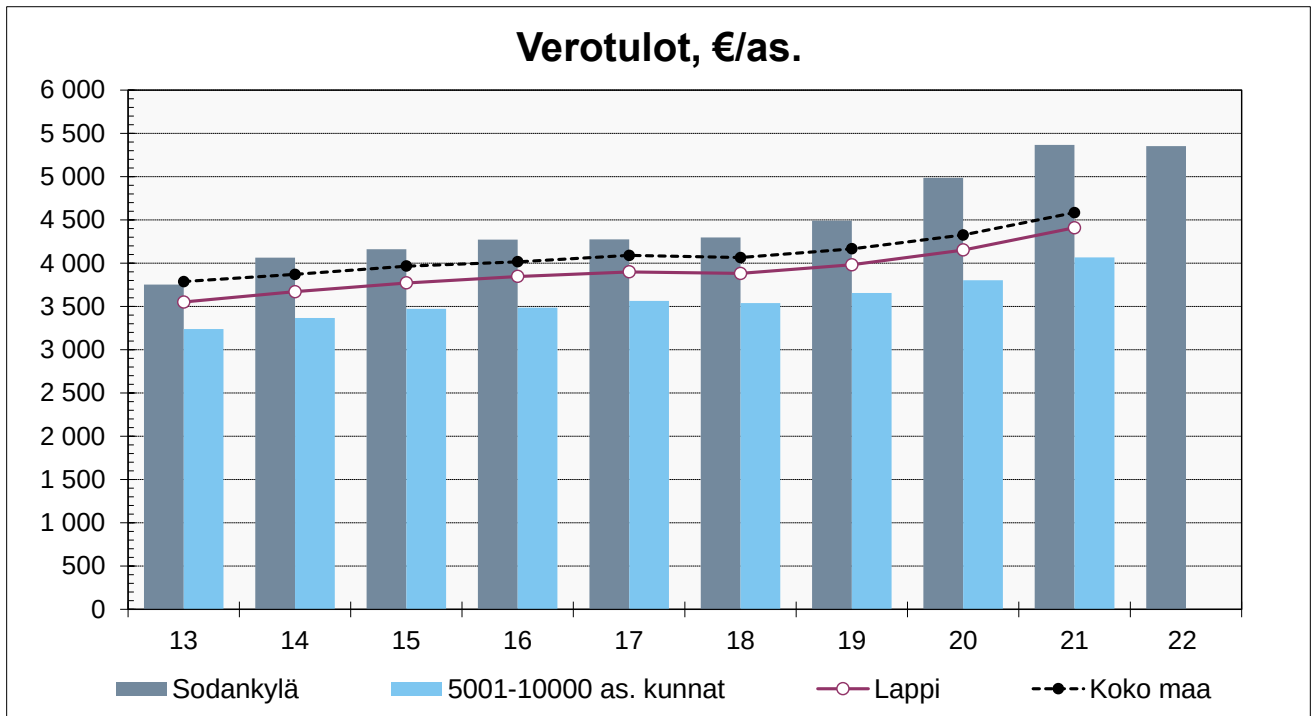
Verotulojen erittely

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Verotulot					
Kunnan tulovero	30 361 000		30 361 000	30 061 205,72	- 299 794,28
Kiinteistövero	7 864 000		7 864 000	8 192 598,70	328 598,70
Osuus yhteisöveron tuotosta	3 214 000	1 948 000	5 162 000	5 215 257,43	53 257,43
Yhteensä	41 439 000	1 948 000	43 387 000	43 469 061,85	82 061,85

Kuvio 21 Verotulojen erittely

	2018	2019	2020	2021	2022
KUNNAN TULOVERO	25 952 103	26 692 048	29 618 760	29 456 718	30 061 206
KIINTEISTÖVERO	7 955 769	7 914 762	7 345 352	7 889 548	8 192 599
OSUUS YHTEISÖ- VERON TUOTOSTA	2 378 586	2 681 639	4 250 146	6 591 202	5 215 257
Yhteensä	36 286 458	37 288 449	41 214 258	43 937 469	43 469 062

Kuvio 22 Verotulojen vertailu vuosilta 2018 - 2022

Kuvio 23 Verotulojen vertailu €/asukas vuosina 2013 - 2022, Sodankylä
(Luvut 6001 10.000 as, Lappei, koko maa, vuosina 2013 - 2021, lähde Tilastokeskus)

Yhteenvetona Sodankylän verotulojen kehityksestä todetaan, että verotulot (v. 2022 Sodankylä 5 352 euroa/as) ovat kokonaisuudessaan kehittyneet positiivisesti ollen vertailukohteita korkeampi asukasta kohti laskettuna.

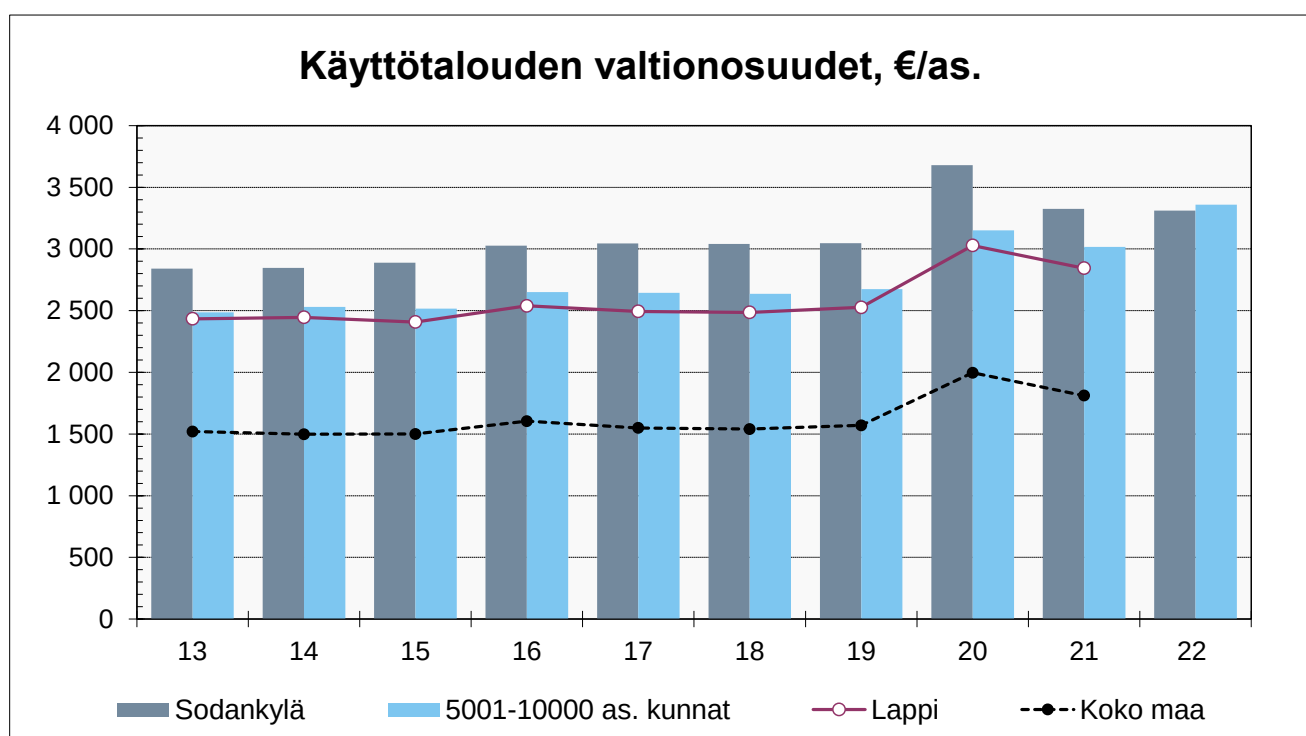
Valtionosuuksien erittely

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Valtionosuudet ja verotulomenetysten korvaus					
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus, ml. tasaukset	28 078 158		28 078 158	28 370 999	292 841
Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet	- 960 441	-	960 441	- 1 087 535	-127 094
Harkinnanvarainen valtionosuuden korotus	-	-	-	-	0
Yhteensä	27 117 717	-	27 117 717	27 283 464	165 747

Kuvio 24 Valtionosuuksien erittely

	2018	2019	2020	2021	2022
Peruspalvelujen valtionosuus	26 530 808	26 234 674	26 064 941	23 977 610	23 361 597
siitä: Verotuloihin perustuva valtionosuuksien taseus (+/-)	2 717 664	2 716 496	2 931 063	2 364 284	838 610
Verotulomenetysten kompensatio			4 343 290	4 285 289	5 009 402
Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet	- 766 832	- 858 074	- 999 929	- 1 038 994	- 1 087 535
Harkinnanvarainen valtionosuuden korotus			1 000 000	-	-
Yhteensä	25 763 976	25 376 600	30 408 302	27 223 905	27 283 464

Kuvio 25 Valtionosuuksien vertailu vuosilta 2018 - 2022

Kuvio 26 Valtionosuuksien vertailu €/asukas, vuosina 2013 - 2022, Sodankylä (Luvut 6001 - 10.000 as, Lappi, koko maa, vuosina 2013 - 2021, lähde Tilastokeskus)

Yhteenvedona käyttötalouden valtionosuuksien kehityksestä todetaan, että ne ovat koko seurantajakson ajan olleet selvästi vertailukohteita korkeammat asukasta kohti (v. 2022 3 359 euroa/as.).

7.2 Investoinnit

Investointiosan toteutumisvertailussa on esitetty valtuuston hankkeittain tai hankeryhmittäin hyväksymien määrärahojen ja tuloarvioiden toteutuminen (nettomenot sitovuustaso). Hankkeet on ryhmitelty toimielimittäin ja tehtävittäin vastaavalla tavalla kuin talousarviossa.

Toteutumisvertailussa on esitetty myös valtuuston hyväksymät talousarvion muutokset sekä yhteenvedona muutosten jälkeinen talousarvio.

INVESTOINNIT 1.1.-31.12.2022	Kustannus- arvio €	TA 2022 1000 €	Muutos €	TA 2022 €	Toteutuma	Poikkeama
Hanke/hankeryhmä						
KUNNANHALLITUKSEN INVESTOINNIT						
Kunnanhallituksen irtaimisto						
Menot	-130 000,00	0,00	-130 000,00	-132 142,04	-2 142,04	
Tulot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Nettomenot	-130 000,00	0,00	-130 000,00	-132 142,04	-2 142,04	
<i>Virtuaalipalvelimen hankinta</i>						
Kotisivujen uusiminen						
Menot	-80 000,00	30 000,00	-50 000,00	-39 609,09	10 390,91	
Tulot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Nettomenot	-80 000,00	30 000,00	-50 000,00	-39 609,09	10 390,91	
<i>Kotisivujen uusiminen</i>						
Kh osakkeet						
Menot	0,00	-50 000,00	-50 000,00	-19 812,27	-30 187,73	
Tulot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Nettomenot	0,00	-50 000,00	-50 000,00	-19 812,27	-30 187,73	
<i>Kv 15.11.22 § 99 50 000 €, As Oy Kuoninkipiha 11 998,53 € ja As Oy Teukkoranta 18 189,20 € osakk.arvonl., kh 11.4.2023 § 143-144</i>						
Maa-alueiden hankinta						
Menot	-250 000,00	0,00	-250 000,00	-159 420,00	90 580,00	
Tulot	10 000,00	0,00	10 000,00	165 574,05	155 574,05	
Nettomenot	-240 000,00	0,00	-240 000,00	6 154,05	246 154,05	
<i>Maa-alueen hankinta; Hannus RN:o 6:65/Kh 30.8.21 § 372, Kuusivaara, Törmä 758-405-13- 51/Kh 20.6.2022 § 271, Maa-alueiden myynti; määräalat kiinteistöistä: Paarmankangas RN:o 758-405-18-101, Sähkölä 758-405-18-100/Kv 16.11.2021 § 113, Kamaus RN:o 758-405-10- 210/viranh.päätös 11.5.2022 § 15, Kuusi RN:o 758-405-9-35/viranh.päätös 14.4.2022 §11,Rantahalvari RN:o 758-426-1-26/Kh 30.8.2021§ 375, Granroth 758-417-7-8/Kh 30.8.2022/§374 Turveräme RN:o 758-402-61- 1/Kh 30.8.2021/§378, Vuotson Helmi 758-410- 9-195/viranh.päätös 13.9.2022 §31</i>						
Katualueiden hankinta						
Menot	-10 000,00	10 000,00	0,00	0,00	0,00	
Tulot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Nettomenot	-10 000,00	10 000,00	0,00	0,00	0,00	
MENOT	-470 000,00	-10 000,00	-480 000,00	-350 983,40	68 641,14	
TULOT	10 000,00	0,00	10 000,00	165 574,05	155 574,05	
NETTO	-460 000,00	-10 000,00	-470 000,00	-185 409,35	224 215,19	

INVESTOINNIT 1.1.-31.12.2022		Kustannus-	TA 2022			
Hanke/hankeryhmä	arvio €	1000 €	Muutos €	TA 2022 €	Toteutuma	Poikkeama
SIVISTYSPALVELUT						
Sivistyksen irtaimisto						
Menot	-2 135 000,00	400 000,00	-1 735 000,00	-1 228 112,59	506 887,41	
Tulot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Nettomenot	-2 135 000,00	400 000,00	-1 735 000,00	-1 228 112,59	506 887,41	
<i>Trukin hankinta työpajalle, jäänhoito-kone/reunajyrsin jäähallille, SMK:n kalustot</i>						
MENOT	-2 135 000,00	400 000,00	-1 735 000,00	-1 228 112,59	506 887,41	
TULOT	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
NETTO	-2 135 000,00	400 000,00	-1 735 000,00	-1 228 112,59	506 887,41	
TEKNISET PALVELUT						
Teknisten palveluiden irtaimisto						
Menot	-50 000,00	20 000,00	-30 000,00	-27 748,99	2 251,01	
Tulot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Nettomenot	-50 000,00	20 000,00	-30 000,00	-27 748,99	2 251,01	
<i>Piennarmurskain, peräkärry, puistojen penkit, traktorimönkijä varusteineen</i>						
Nutukas						
Menot	-10 000,00	0,00	-10 000,00	-12 464,00	-2 464,00	
Tulot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Nettomenot	-10 000,00	0,00	-10 000,00	-12 464,00	-2 464,00	
<i>Ilmanvaihdon säätö- ja puhdistus</i>						
Vky:ltä siirtyneet rakennukset						
Menot	0,00	-5 152 000,00	-5 152 000,00	-5 152 206,21	-206,21	
Tulot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Nettomenot	0,00	-5 152 000,00	-5 152 000,00	-5 152 206,21	-206,21	
<i>Luovutuskirjalla 1.1.2022 siirtyneet rakennukset; Helmikoti, Hannuksenranta, Vasantie, Kylälaakso (Kv 14.10.21 § 107)</i>						
Mesikämmen						
Menot	-50 000,00	-365 000,00	-415 000,00	-369 362,54	45 637,46	
Tulot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Nettomenot	-50 000,00	-365 000,00	-415 000,00	-369 362,54	45 637,46	
<i>Vaihtokirjalla 1.1.2022 siirtynyt rakennus (KV 14.10.21 § 114)</i>						
Hannuksenkartano						
Menot	-20 000,00	0,00	-20 000,00	-8 530,40	11 469,60	
Tulot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Nettomenot	-20 000,00	0,00	-20 000,00	-8 530,40	11 469,60	
<i>Ikkunoiden UV-kalvot</i>						
Kunnanvirasto/kirjasto						
Menot	-50 000,00	20 000,00	-30 000,00	-9 671,00	20 329,00	
Tulot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Nettomenot	-50 000,00	20 000,00	-30 000,00	-9 671,00	20 329,00	
<i>Kirjaston IV-kostutin</i>						
Sodankylätalo						
Menot	-30 000,00	0,00	-30 000,00	0,00	30 000,00	
Tulot	5 000,00	0,00	5 000,00	0,00	-5 000,00	
Nettomenot	-25 000,00	0,00	-25 000,00	0,00	25 000,00	
Kitisenrannan koulu						
Menot	-100 000,00	50 000,00	-50 000,00	0,00	50 000,00	
Tulot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Nettomenot	-100 000,00	50 000,00	-50 000,00	0,00	50 000,00	

INVESTOINNIT 1.1.-31.12.2022		Kustannus-	TA 2022			
Hanke/hankeryhmä	arvio €	1000 €	Muutos €	TA 2022 €	Toteutuma	Poikkeama
Kommatin maja						
Menot	-15 000,00	5 000,00	-10 000,00	0,00	10 000,00	
Tulot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Nettomenot	-15 000,00	5 000,00	-10 000,00	0,00	10 000,00	
Vuotson koulu						
Menot	-500 000,00	-750 000,00	-1 250 000,00	-1 436 518,28	-186 518,28	
Tulot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Nettomenot	-500 000,00	-750 000,00	-1 250 000,00	-1 436 518,28	-186 518,28	
<i>Koulun rakentaminen</i>						
Paulaharjun päiväkoti						
Menot	-10 000,00	0,00	-10 000,00	-11 642,63	-1 642,63	
Tulot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Nettomenot	-10 000,00	0,00	-10 000,00	-11 642,63	-1 642,63	
<i>Liikuntatilan lattian saneeraus</i>						
Museorakennukset						
Menot	-20 000,00	0,00	-20 000,00	-10 311,82	9 688,18	
Tulot	10 000,00	0,00	10 000,00	0,00	-10 000,00	
Nettomenot	-10 000,00	0,00	-10 000,00	-10 311,82	9 688,18	
<i>Pärekattojen uusimisia Uulala ja Mosku</i>						
Urheilupuisto						
Menot	-50 000,00	25 000,00	-25 000,00	-26 417,58	-1 417,58	
Tulot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Nettomenot	-50 000,00	25 000,00	-25 000,00	-26 417,58	-1 417,58	
<i>Urheilupuiston heittopaikkojen rakentaminen</i>						
Kalasatamat						
Menot	-100 000,00	100 000,00	0,00	0,00	0,00	
Tulot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Nettomenot	-100 000,00	100 000,00	0,00	0,00	0,00	
Lentokentän alue						
Menot	-30 000,00	10 000,00	-20 000,00	-23 564,31	-3 564,31	
Tulot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Nettomenot	-30 000,00	10 000,00	-20 000,00	-23 564,31	-3 564,31	
<i>Paineviemäröinti</i>						
Liikenneväylät						
Menot	-500 000,00	0,00	-500 000,00	-468 639,35	31 360,65	
Tulot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Nettomenot	-500 000,00	0,00	-500 000,00	-468 639,35	31 360,65	
<i>Päällystysurakat, tiemerkinnot ja kuivatuksen parantaminen</i>						
Luosto, Kantapäävaara						
Menot	-200 000,00	140 000,00	-60 000,00	-69 904,01	-9 904,01	
Tulot	10 000,00	0,00	10 000,00	0,00	-10 000,00	
Nettomenot	-190 000,00	140 000,00	-50 000,00	-69 904,01	-19 904,01	
<i>Infran suunnittelu ja alustavat työt</i>						
Sompiojärven tie						
Menot	-10 000,00	0,00	-10 000,00	0,00	10 000,00	
Tulot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Nettomenot	-10 000,00	0,00	-10 000,00	0,00	10 000,00	

INVESTOINNIT 1.1.-31.12.2022	Kustannus-	TA 2022				
Hanke/hankeryhmä	arvio €	1000 €	Muutos €	TA 2022 €	Toteutuma	Poikkeama
Kävelyn ja pyöräilyn edistämishanke						
Menot	-330 000,00	330 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Tulot	165 000,00	-165 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Nettomenot	-165 000,00	165 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Jeesiöjoen silta						
Menot	-250 000,00	0,00	-250 000,00	-263 706,58	-13 706,58	
Tulot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Nettomenot	-250 000,00	0,00	-250 000,00	-263 706,58	-13 706,58	
<i>Siltahankkeen kunnan osuus</i>						
Hulevesiverkko						
Menot	-80 000,00	0,00	-80 000,00	-72 454,77	7 545,23	
Tulot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Nettomenot	-80 000,00	0,00	-80 000,00	-72 454,77	7 545,23	
<i>Hulevesilinjan rakentaminen</i>						
Ulkoilu- ja liikunta-alueet						
Menot	-25 000,00	0,00	-25 000,00	-7 100,02	17 899,98	
Tulot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Nettomenot	-25 000,00	0,00	-25 000,00	-7 100,02	17 899,98	
<i>Syväjärven koulun monitoimikentänn pohjien rakentaminen</i>						
Yleiset alueet						
Menot	-100 000,00	0,00	-100 000,00	-112 281,01	-12 281,01	
Tulot	0,00	0,00	0,00	2 305,73	2 305,73	
Nettomenot	-100 000,00	0,00	-100 000,00	-109 975,28	-9 975,28	
<i>Ratsastuskentän rakentaminen, Poikajuntin teollisuusalueen kivien rammerointi, Siltaarjun kalasataman jätekuopan rakentaminen, Pyhä-Luosto reitistöjen kunnostus-hankeavustus</i>						
Moottorikelkkareitit						
Menot	-50 000,00	0,00	-50 000,00	-26 907,46	23 092,54	
Tulot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Nettomenot	-50 000,00	0,00	-50 000,00	-26 907,46	23 092,54	
<i>Reittien sekä urien siltojen ja reittimerkkien uusimien</i>						
Tie- ja katualueiden valaistus						
Menot	-50 000,00	0,00	-50 000,00	-71 555,00	-21 555,00	
Tulot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Nettomenot	-50 000,00	0,00	-50 000,00	-71 555,00	-21 555,00	
<i>Sivukylien tievalot</i>						
MENOT	-2 630 000,00	-5 567 000,00	-8 197 000,00	-8 180 985,96	16 014,04	
TULOT	190 000,00	-165 000,00	25 000,00	2 305,73	-22 694,27	
NETTO	-2 440 000,00	-5 732 000,00	-8 172 000,00	-8 178 680,23	-6 680,23	
MENOT YHTEENSÄ	-5 235 000,00	-5 177 000,00	-10 412 000,00	-9 760 081,95	591 542,59	
TULOT YHTEENSÄ	200 000,00	-165 000,00	35 000,00	167 879,78	178 268,32	
NETTO YHTEENSÄ	-5 035 000,00	-5 342 000,00	-10 377 000,00	-9 592 202,17	724 422,37	

7.3 Rahoitus

Rahoitusosan toteutumisessa osoitetaan, miten kunnan menot on rahoitettu. Rahoitusosan toteutumisvertailu esitetään seuraavan asetelman mukaisena:

	Alkuperäinen talousarvio	Talous-arvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Toiminta ja investoinnit					
Toiminnan rahavirta					
Vuosikate	3 948 025	1 923 000	5 871 025	9 677 883,27	-3 806 858,27
Tulorahoituksen korjauserät	0	0	0	-395 580,40	395 580,40
Investointien rahavirta					
Investointimenot	-5 235 000	-5 177 000	-10 412 000	-4 273 322,47	-6 138 677,53
Rahoitusosuudet investointimenoihin	190 000	-165 000	25 000	2 305,73	22 694,27
Pysyvien vastaavien hyöd. luovutustulot	10 000		10 000	213 542,51	-203 542,51
Toiminta ja inventoinnit, netto	-1 086 975	-3 419 000	-4 505 975	5 224 828,64	-9 730 803,64
Rahoitustoiminta					
Antolainauksen muutokset					
Antolainasaamisten lisäykset muille	-100 000		-100 000	-53 335,00	-46 665,00
Antolainasaamisten vähennykset muilta	365 000		365 000	476 588,05	-111 588,05
Lainakannan muutokset					
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	9 100 000	-3 900 000	5 200 000		5 200 000,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-3 100 000	-1 191 000	-4 291 000	-4 290 229,55	-770,45
Lyhytaikaisten lainojen muutos	6 000 000	-5 091 000	909 000	-4 290 229,55	5 199 229,55
Oman pääoman muutokset					
Vaikutus maksuvalmiuteen	5 178 025	-8 510 000	-3 331 975	-2 932 377,41	509 402,41

Kuvio 27 Rahoitusosan toteutuminen

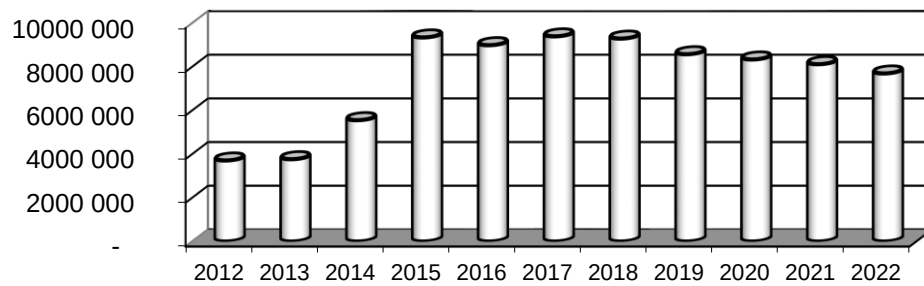
Talousarvioon 2022 on sisällytetty Sodankylän Vanhustenkotiyhdistys ry:ltä luovutuksella siirtyneet rakennusten sekä vaihtokirjalla Mesikämmenen rakennuksen hankintahinta ja lainojen määrä, mutta toteutumassa niitä ei ole huomioitu, koska niissä ei ollut rahavirtavaikutusta.

- Pääomalainat:		
* Asentopuulaaki Oy	800 000 €	800 000 €
* As Oy Maevaara	23 000 €	23 000 €
* As Oy Syväkangas	23 000 €	46 000 €
* As Oy Teukkoranta	14 500 €	14 500 €
	<u>860 500 €</u>	<u>883 500 €</u>
* Taloyhtiöiden lainat	1 381 451 €	1 575 812 €
* Tähtikunta Oy	179 951 €	179 951 €
* Tähtikuitu Oy	4 082 061 €	4 267 610 €
* Pyhä-Luosto Vesi Oy	1 034 025 €	1 096 396 €
	<u>6 677 488 €</u>	<u>7 119 769 €</u>
* Kelujärven kyläseura ry	28 383 €	39 691 €
* Pohjois-Sodankylän Matkailuyhd.	60 000 €	60 000 €
* Madetkosken kylä ry	10 000 €	10 000 €
* Riipin Kyläyhdistys ry	9 935 €	- €
* Vuotson kyläyhdistys ry	17 500 €	- €
* Syväjärven kyläyhdistys ry	25 900 €	- €
	<u>151 718 €</u>	<u>109 691 €</u>
yhteensä	<u>7 689 706 €</u>	<u>8 112 959 €</u>

Kuvio 28 Kunnan antolainojen erittely vuosilta 2021 – 2022

LAINAT	€	KASVU- %	€/ASUKAS
2012	3 703 700	5,4	420
2013	3 762 137	1,6	423
2014	5 549 434	47,5	629
2015	9 339 035	68,3	1 063
2016	8 984 083	-3,8	1 038
2017	9 389 298	4,5	1 099
2018	9 286 310	-1,1	1 100
2019	8 570 508	-7,7	1 032
2020	8 330 621	-2,8	1 008
2021	8 112 959	-2,6	991
2022	7 689 706	-5,2	947

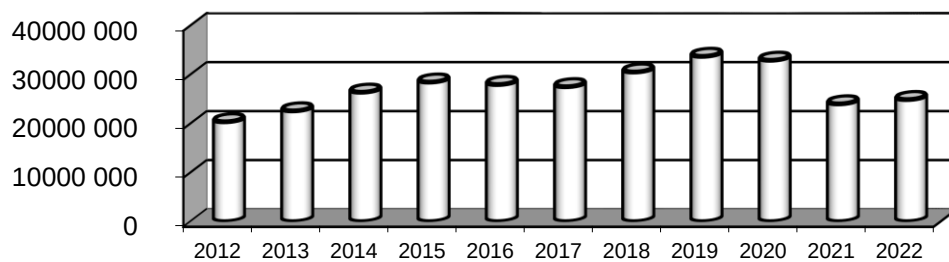
Kuvio 29 Kunnan antolainojen kehitys vuosilta 2012 - 2022

Kuvio 30 Antolainojen kehitys vuosilta 2012 - 2022

LAINAT	€	KASVU- %	€/ASUKAS
2012	20 347 243	18,8	2 303
2013	22 575 345	11,0	2 541
2014	26 382 415	16,9	2 991
2015	28 449 342	7,8	3 240
2016	27 952 936	-1,7	3 230
2017	27 506 532	-1,6	3 219
2018	30 511 440	10,9	3 614
2019	33 705 992	10,5	4 060
2020	32 905 545	-2,4	3 981
2021	24 002 817	-27,1	2 932
2022	24 882 181	3,7	3 064

Kuvio 31 Kunnan lainakannan kehitys vuosilta 2012 - 2022

Kuvio 32 Kunnan lainakannan kehitys vuosilta 2012 – 2022

Lainamäärä nousi 132 euroa asukasta kohden vuonna 2022.

8 YHTEENVETO MÄÄRÄRAHOJEN JA TULOARVIOIDEN TOTEUTUMISESTA

	Määrärahat						Tuloarviot					
	Alkup. Talous- arvio	TA:n muutokset	TA muut:n jälkeen	Toteu- tuma	Poik- keama	(Poikke- ama%)	Alkup. Talousarvio	TA:n muutokset	TA muut:n jälkeen	Toteu- tuma	Poik- keama	(Poikke- ama%)
KÄYTTÖTALOUSOSA												
Toimielin												
Tarkastuslautakunta	39 500		39 500	30 644	8 856	22,4						
Keskusvaalilautakunta	51 156		51 156	39 839	11 317	22,1	8 000		8 000	18 665	10 665	133,3
Elinvoimapaalvelut	1 241 935		1 241 935	923 200	318 735	25,7	99 918		99 918	175 387	75 469	75,5
Kunnanhallitus	4 689 490		4 689 490	4 497 633	191 857	4,1	1 184 456		1 184 456	1 186 933	2 477	0,2
Perusturvalautakunta	44 524 903		44 524 903	42 363 541	2 161 362	4,9	6 338 495		6 338 495	7 357 829	1 019 334	16,1
Sivistyslautakunta	15 325 732		15 325 732	16 617 137	-1 291 405	-8,4	1 304 336		1 304 336	1 834 052	529 716	40,6
Tekninen lautakunta	11 360 371		11 360 371	11 829 512	-469 141	-4,1	1 984 890		1 984 890	2 839 948	855 058	43,1
TULOSLASKELMAOSA												
Verotulot							41 439 000	1 948 000	43 387 000	43 469 062	82 062	0,2
Valtionosuudet							27 117 717		27 117 717	27 283 464	165 747	0,6
Korkotulot							90 000		90 000	97 291	7 291	8,1
Muut rahoitustulot							2 034 300		2 034 300	2 082 597	48 297	2,4
Korkomenot	415 000		415 000	323 500	91 500	22,0						
Muut rahoitusmenot	5 000	25 000	30 000	30 421	-421	-1,4						
INVESTOINTIOSA												
Toimielin												
Kunnanhallitus	470 000	10 000	480 000	350 983	129 017	26,9	10 000		10 000	165 574	155 574	1 555,7
Perusturvalautakunta			0		0							
Sivistyslautakunta	2 135 000	-400 000	1 735 000	1 228 113	506 887	29,2						
Tekninen lautakunta	2 630 000	5 567 000	8 197 000	8 180 986	16 014	0,2	190 000	-165 000	25 000	2 306	-22 694	-90,8
RAHOITUSOSA												
Antolainauksen muutokset												
Antolainasaamisten lisäykset	100 000		100 000	53 335	46 665	46,7						
Antolainasaamisten vähennykset							365 000		365 000	476 588	111 588	30,6
Lainakannan muutokset												
Pitkäaikaisten lainojen lisäys							5 200 000		5 200 000	0	-5 200 000	-100,0
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	4 291 000		4 291 000	4 290 230	770	0,0						
Lyhytaikaisten lainojen muutos												
Oman pääoman muutokset												
Vaikutus maksuvalmiuteen							-87 025	3 419 000	3 331 975	3 769 376	3 881 429	13,1
KAIKKI YHTEENSÄ	87 279 087	5 202 000	92 481 087	90 759 073	1 722 014	1,9	87 279 087	5 202 000	92 481 087	90 759 073	1 722 014	-1,9

9 TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

9.1 Konserniyhtiöiden toiminta ja talous

9.1.1 Asentopuulaaki Oy

Toimitusjohtaja	Aira Strand 28.2.2022 asti Juho Tepsa 1.3.2022 alkaen
Toiminta-ajatus	Yhtiö on yleishyödyllinen yhtiö, joka tarjoaa omakustannusperiaatteella vuokra-asuntoja kuntalaisten tarpeeseen. Yhtiö varautuu talousarviossaan normaaleihin kunnossapito- ja korjausmenoihin sekä tuleviin peruskorjauksiin. Uudis- ja korjaushankkeet rahoitetaan kilpailuttamalla rahoituslaitoksia Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskuksen (ARA) korkotukiehtojen mukaan sekä hakemalla soveltuvia ARA:n avustuksia.

Toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet

- Yhtiön lainojen takaisinmaksuaika suhteessa kiinteistöjen tekniseen arvoon, takapainotteiset lainat tulee kääntää tasapainotteiseksi
- Lainojen takaisinmaksuaikatavoite 20 vuotta
- Vuokratuloilla katetaan ylläpito ja pääomamenot sekä lyhyellä että pitkällä aikavälillä
- Asuntojen käyttöasteet pidetään korkeana, tavoite 95 %
- Kiinteistöjen salkutus tehty vuonna 2022 ja kiinteistöjen arvoa säilyttävät investoinnit tehdään ajallaan (PTS-suunnitelma)
- Yhtiö kykenee vastaamaan asunto-ohjelman mukaisiin investointeihin ja uudistuotannon tulee olla kilpailukykyinen markkinoilla
- Yhtiö tekee esityksen konsernin velkasaneerauksessa olevine yhtiöiden osalta
- Selvittää mahdolliset ARA:n uudisrakennuskohteet vuoden 2022 mennessä, yhdistetään asunto-ohjelmaan

Toteutuma 1.1. – 31.12.2022

- Yhtiöllä on vanhoja takapainotteisia valtiokonttorin aravalainoja kokonaislainakannasta 1 % ja valtiokonttorin vuosimaksulainoja 28 %. Valtiokonttorin lainoista tulee poismaksetuksi vuoteen 2026 mennessä 18 % ja vuoteen 2029 mennessä on kaikki valtiokonttorin lainat maksettu.
- Yhtiö ei ole ottanut uusia lainoja. Nykyisestä lainakannasta tulee pois maksetuksi vuoteen 2030 mennessä 48 % ja kunnan tertiäärilainoista 30 %, joiden osuus lainakannasta on 17 %.

- Yhtiö toimii talousarvion mukaisesti, joka kattaa ylläpito ja pääomamenot
- Asuntojen käyttöaste on 96,07 %
- Kiinteistöjen salkutus on tehty. Asuntojen korjauskulut ovat 12,66 % liikevaihdosta.
- Asunto-ohjelman tekeminen kunnassa on käynnissä
- Velkasaneerauksessa olevissa yhtiöissä on kahdessa kohteessa tehty purkutoimenpiteitä
- ARA ei myönnä maakuntiin lyhyen aikavälin korkotukilainoja. Pitempiaikainen korkotukilaina on 30 vuotta

TALOUSSUUNNITELMA

(1000 €)	TP 2021	TA 2022	Toteutuma 31.12.2022	Toteutuma-% 31.12.2022	Toteutuma-% 31.12.2021
Liikevaihto	3741	3795	4099	108	109
Tilikauden voitto/ tappio(ennen tp- siirtoja ja veroja)	501	327	1064	325	212
Nettoinvestoinnit	0	0	0		
Lainat 31.12. yht.	12221	11015	11063	100,4	90,5
Taseen summa	16998	17000	17041	100,2	100,2
Henkilöstömäärä (htv)	7	7	7		
Oman pääoman tuotto% (100 x voitto/omapääoma)	5	0			

Olennaiset muutokset	
2022	Kiinteistönhoitoa ja kiinteistökantaa ylläpidetään PTS suunnitelmien mukaisesti. As Oy Vaiskojärven sulautunut yhtiöön. Kiinteistöjen vaihto kunnan kanssa. Yhtiön lainakannan tarkistaminen.
Toteutuma 1.1. – 31.12.2022	Yhtiön kiinteistöjä on huollettu suunnitelmien mukaan ja huoneistokorjauksia on tehty 12,66 % lvv:stä. Erillisurakkana tehty vesikatteiden saneerauksia 141.125 €:lla. As Oy Vaiskojärvi sulautui yhtiöön 1.5 alkaen. Mesikämmen on vaihdettu Jeesiönriviin. Yhtiön lainakanta on käyty lävitse.

Arvio koronaepidemian vaikutuksesta talouteen, euroina ja toimintaan sanallisena

Ei vaikutusta.

9.1.2 Lyhyt yhteenveto kunnan muiden asunto-osakeyhtiöiden talousluvuista

Isännöitsijä Aira Strand

AS OY ANSAJOKOS

Yhtiö on vapaaehtoisessa velkajärjestelyssä ja talousarvio perustuu v. 2002 tehtyyn velkasaneerausohjelmaan. Valtiokonttorin velka on maksettu ja tulevana vuosina maksetaan kunnan tertiärilaina pois.

Asunnoista on normaalissa vuokrauskäytössä 2 taloa (7 huoneistoa). Yksi talo on vuokrattu loppuvuodesta yksityiselle vanhusten hoivapalvelu yrittäjälle/perusturvalle, koska se on muutettu omistajan toimesta viikoksi päiväkodin väistötiloiksi, eikä tiloja ole entisöity normaaliin vuokrauskäyttöön ja tilaa ei ole muunnuttuna saatu vuokrattua.

Toteutuma 1.1. – 31.12.2022:

Asuntojen käyttöaste on 61,1 %. Alhainen käyttöaste johtuu edelleen tyhjänä olevasta talosta, jota ei ole entisöity. Tyhjänä olevalle talolle etsitään yksityistä perhekotiyrittäjää, jolloin tiloja ei entisöitäisi vaan pyritään vuokraamaan pienimuotoisella pintaremontilla. Perhekotiyrittäjä on tulossa ja esivuokrasopimus on tehty. Tilat on kunnostettu ja vuokrattu perhekotiyrittäjälle marraskuusta ja perusturvalle joulukuusta.

Talousarvio:

liikevaihto	62.500 €
kiinteistön hoitokulut	34.436 €
lainojen hoitokulut	21.047 €
lainat 31.12.22	21.047 €

Toteutuma 1.1. – 31.12.2022:

50.407 €
34.110 €
0
21.047 €

AS OY KUONINKIPIHA

Yhtiö on vapaaehtoisessa velkajärjestelyssä ja talousarvio perustuu v. 2002 tehtyyn velkasaneerausohjelmaan, jota on tarkistettu viimeksi v. 2019. Kiinteistö sijaitsee Jeessä.

Yhtiöllä on alhaiset käyttöasteet johtuen mm. asuntojen huonosta kunnosta, joten päätettäväksi tulee mahdollinen talojen osittainen purkaminen.

Toteutuma 1.1. – 31.12.2022:

Yhtiön käyttöaste on 45,57 %. Yhtiö on saanut Ara:lta purkuluvan D talon purkamiseen ja Valtiokonttorilta 70 %:n akordin D talon aravalainaosuteen. Lisäksi yhtiö on saanut Ara:lta 90 %:n purkuavustuksen hyväksyttäviin purkamiskustannuksiin. Yhtiö on pyytänyt kunnalta lupaa purkaa D talo ja avustusta lainan poismaksamiseen sekä purkamiskustannuksiin. Kunnanhallitus on hyväksynyt yhtiön esityksen ja D talo on purettu kesäkuussa.

Talousarvio:

liikevaihto	39.300 €
kiinteistön hoitokulut	22.482 €
lainojen hoitokulut	16.818 €
lainat 31.12.22	66.080 €

Toteutuma 1.1. – 31.12.2022:

66.551 €
47.696 €
33.721 €
49.176 €

AS OY SODANKYLÄN MAEVAARA

Yhtiö on vapaaehtoisessa velkajärjestelyssä ja talousarvio perustuu v. 2009 tehtyyn velkasaneerausohjelmaan, jota on tarkistettu viimeksi v. 2019. Kiinteistö sijaitsee Torvisessa.

Yhtiön asunnoista osa on aiemman vuokralaisen toimesta muutettuina hoiva-asunnoiksi. Vuokrausasteen parantamiseksi päätettäväksi tulee asuntojen entisöinti.

Toteutuma 1.1. – 31.12.2022:

Yhtiön käyttöaste on 46,83 %. Asuntoja on pyritty vuokraamaan ilman entisöintiä. Mikäli käyttöaste pysyy alhaisena, on päätettävä asuntojen entisöimisestä tai muutoin pyrittävä parantamaan käyttöastetta.

Talousarvio:		Toteutuma 1.1. – 31.12.2022:
liikevaihto	38.700 €	38.972 €
kiinteistön hoitokulut	19.735 €	22.276 €
lainojen hoitokulut	18.965 €	18.964 €
lainat 31.12.22	361.863 €	361.863 €

AS OY METSÄHANNUS

Yhtiö on vapaaehtoisessa velkajärjestelyssä ja talousarvio perustuu v. 2009 tehtyyn velkasaneerausohjelmaan, jota on tarkistettu viimeksi v. 2019.

Toteutuma 1.1. – 31.12.2022:

Yhtiön käyttöaste on 90,91 % ja toiminta on talousarvion mukainen. Sähkönhinnan nousun vuoksi on käyttöaste laskenut (suora sähkölämmitys).

Talousarvio:		Toteutuma 1.1. – 31.12.2022:
liikevaihto	98.000 €	91.442 €
kiinteistön hoitokulut	56.852 €	62.815 €
lainojen hoitokulut	41.148 €	41.068 €
lainat 31.12.22	434.383 €	433.384 €

AS OY SODANKYLÄN METSÄKOTO

Yhtiö on vapaaehtoisessa velkajärjestelyssä ja talousarvio perustuu v. 2002 tehtyyn velkasaneerausohjelmaan, jota on tarkistettu viimeksi v. 2019.

Toteutuma 1.1. – 31.12.2022:

Yhtiön käyttöaste on 99,52 % ja toiminta on talousarvion mukainen.

Talousarvio:		Toteutuma 1.1. – 31.12.2022:
liikevaihto	84.100 €	85.290 €
kiinteistön hoitokulut	55.070 €	40.186 €
lainojen hoitokulut	29.030 €	29.032 €
lainat 31.12.22	193.019 €	193.019 €

AS OY SODANKYLÄN PUJOTTA

Yhtiö on vapaaehtoisessa velkajärjestelyssä ja talousarvio perustuu v. 2002 tehtyyn velkasaneerausohjelmaan, jota on tarkistettu viimeksi v. 2019. Kiinteistö sijaitsee Orajärvellä.

Toteutuma 1.1. – 31.12.2022:

Yhtiön käyttöaste on 100 % ja toiminta on talousarvion mukainen.

Talousarvio:

Toteutuma 1.1. – 31.12.2022:

liikevaihto	54.200 €	54.091 €
kiinteistön hoitokulut	46.533 €	44.969 €
lainojen hoitokulut	7.667 €	7.067 €
lainat 31.12.22	341.700 €	341.700 €

AS OY TEUKKORANTA

Yhtiö on vapaaehtoisessa velkajärjestelyssä ja talousarvio perustuu v. 2010 tehtyyn velkasaneerausohjelmaan, jota on tarkistettu viimeksi v. 2016. Kiinteistö sijaitsee Riipissä.

Yhtiön asunnoista yksi talo on huono kuntoinen, joten päätettäväksi tulee mahdollinen talon purkaminen.

Toteutuma 1.1. – 31.12.2022:

Yhtiön käyttöaste on 52,91 %. Yhtiö on saanut Ara:lta purkuluvan A talon purkamiseen ja Valtiokonttorilta 70 %:n akordin A talon aravalainaosuteen. Lisäksi yhtiö on saanut Ara:lta 70 %:n purkuavustuksen hyväksyttäviin purkamiskustannuksiin. Yhtiö on pyytänyt kunnalta lupaa purkaa A talo ja avustusta lainan poismaksamiseen sekä purkamiskustannuksiin. Kunnanhallitus on hyväksynyt yhtiön esityksen ja A talo on purettu kesäkuussa.

Talousarvio:

Toteutuma 1.1. – 31.12.2022:

liikevaihto	38.100 €	71.239 €
kiinteistön hoitokulut	25.100 €	60.489 €
lainojen hoitokulut	13.000 €	64.256 €
lainat 31.12.22	168.768 €	117.512 €

AS OY SODANKYLÄN VUONASPURA

Yhtiö on vapaaehtoisessa velkajärjestelyssä ja talousarvio perustuu v. 2002 tehtyyn velkasaneerausohjelmaan, jota on tarkistettu viimeksi v. 2019. Kiinteistö sijaitsee Vaalajärvellä.

Toteutuma 1.1. – 31.12.2022:

Yhtiön käyttöaste on 77,7 % ja toiminta on talousarvion mukainen.

Talousarvio:

liikevaihto	45.900 €
kiinteistön hoitokulut	34.018 €
lainojen hoitokulut	11.882 €
lainat 31.12.22	315.898 €

Toteutuma 1.1. – 31.12.2022:

36.360 €
43.097 €
11.282 €
315.898 €

AS OY SODANKYLÄN SYVÄKANGAS

Yhtiö on saanut talouden tervehdyttämisavustuksen ja siihen perustuvan ohjelman vuosille 2010 – 2014 ja talousarvio perustuu tälle ohjelmalle. Yhtiön valtiokonttorin lainat on maksettu ja vuoteen -24 mennessä maksetaan kunnan pääomailaina pois. Kiinteistö sijaitsee Syväjärvellä.

Toteutuma 1.1. – 31.12.2022:

Yhtiön käyttöaste on 75,23 % ja toiminta on talousarvion mukainen.

Talousarvio:

liikevaihto	70.500 €
kiinteistön hoitokulut	53.967 €
lainojen hoitokulut	16.533 €
lainat 31.12.22	30.667 €

Toteutuma 1.1. – 31.12.2022:

70.779 €
29.754 €
24.150 €
23.000 €

AS OY PUISTOLANTIE (kunnan osuus yhtiöstä 78,7 %)

Yhtiössä on 5 omakotitaloa, joista kunnan osakeomistus kattaa 4 taloa. Talot on vuokrattu.

Toteutuma 1.1. – 31.12.2022:

Toiminta on talousarvion mukainen.

Talousarvio:

liikevaihto	39.630 €
kiinteistön hoitokulut	15.550 €
lainojen hoitokulut	24.123 €
lainat 31.12.22	151.802 €

Toteutuma 1.1. – 31.12.2022:

39.529 €
13.480 €
24.099 €
151.802 €

AS OY KAKSLAUTTASEN ASENTOPOLKU (kunnan osuus yhtiöstä 51,55 %)

Yhtiö on Kakslauttassessa sijaitseva asunto-osakeyhtiö, joka on perustettu paikallisten yrittäjien kanssa. Kunnan asunnot ovat vuokrattuina yrittäjille.

Toteutuma 1.1. – 31.12.2022:

Toiminta on talousarvion mukainen.

Talousarvio:

liikevaihto	57.470 €
-------------	----------

Toteutuma 1.1. – 31.12.2022:

58.025 €

kiinteistön hoitokulut	24.697 €	20.672 €
lainojen hoitokulut	32.773 €	32.123 €
lainat 31.12.22	359.917 €	359.918 €

AS OY LUOSTON LAAVUTIE (kunnan osuus yhtiöstä 57,52 %)

Yhtiö on Luostolla sijaitseva asunto-osakeyhtiö, joka on perustettu paikallisten yrittäjien kanssa. Kunnan asunnot ovat vuokrattuina yrittäjille.

Toteutuma 1.1. – 31.12.2022:

Toiminta on talousarvion mukainen.

Talousarvio:		Toteutuma 1.1. – 31.12.2022:
liikevaihto	67.180 €	64.679 €
kiinteistön hoitokulut	31.150 €	35.578 €
lainojen hoitokulut	36.030 €	35.581 €
lainat 31.12.22	269.416 €	269.416 €

AS OY LUOSTON AHMAKAARRE (kunnan osuus yhtiöstä 47,7 %)

Yhtiö on Luostolla sijaitseva asunto-osakeyhtiö, joka on perustettu paikallisten yrittäjien kanssa. Kunnan asunnot ovat vuokrattuina yrittäjille.

Toteutuma 1.1. – 31.12.2022:

Talousarvio:		Toteutuma 1.1. – 31.12.2022:
liikevaihto	75.900 €	73.029 €
kiinteistön hoitokulut	36.485 €	35.132 €
lainojen hoitokulut	39.415 €	37.916 €
lainat 31.12.22	651.725 €	648.910 €

K OY SODANKYLÄN PALVELUKESKUS (kunnan osuus yhtiöstä 90 %)

Yhtiö on rakennettu kunnan palolaitokseksi ja koko kiinteistö on vuokrattu Lapin pelastuslaitokselle.

Toteutuma 1.1. – 31.12.2022:

Toiminta on talousarvion mukainen.

Talousarvio:		Toteutuma 1.1. – 31.12.2022:
liikevaihto	113.120 €	111.638 €
kiinteistön hoitokulut	93.192 €	95.806 €
lainojen hoitokulut	19.928 €	21.081 €
lainat 31.12.22	187.287 €	184.715 €

9.1.3 Sodankylän Lämpö ja Vesi Oy

Toimitusjohtaja Jyrki Jänkälä

Toiminta-ajatus Sodankylän Lämpö ja Vesi Oy:n toiminta-ajatuksena on hoitaa vesi- ja viemäri-laitostoimintaa Sodankylän kunnassa ja lähialueilla sekä valmistaa lämpöener-giaa ja huolehtia sen jakelusta Sodankylän kunnan ja lähialueen kuluttajille

Toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet

- Yhtiö ylläpitää ja kehittää laitoksien ja verkostojen toimintavarmuutta
- Yhtiö hyödyntää toiminnassaan uusiutuvaa energiaa kestävällä tavalla huomioiden huoltovarmuuden
- Investoinnit toteutetaan omarahoituksella omistajan ohjeistuksen mukaisesti
- Yhtiö pitää toimintansa kannattavana kilpailukykyisillä taksoilla verrattuna vaihtoehtoihin lämmitys-muotoihin
- Yhtiö vahvistaa vakavaraisuuttaan, jotta kykenee rahoittamaan tulevat investoinnit tarpeen mukai-sella omarahoitusosuudella vuoteen 2025 mennessä
- Yhtiö selvittää vaihtoehtojen energiamuotojen tarjoamisen vuoden 2022 loppuun mennessä
- Yhtiö varautuu mahdollisiin fuusioihin kylien verkostojen osalta

Toteutuma ajalta 1.1. – 31.12.2022

Lämmöntuotanto ja jakelu ovat toimineet häiriöttömästi eikä katkoksia ole ollut. Talousvedenjake-lussa on ollut tarkasteluaikana kolme lyhytaikaista katkosta kirkonkylän keskustan alueella. Jäteve-den puhdistus on toiminut häiriöttä. Selvitys vaihtoehtojen energiamuotojen tarjonnasta on valmis. Moskuvaaran Vesi Oy:n fuusiointi on saatettu loppuun.

TALOUSSUUNNITELMA

(1000 €)	TP 2021	TA 2022	Toteutuma 1.1. – 31.12.2022	Toteu- tuma% 1.1. – 31.12.2022	Toteutuma% 1.1. – 31.12.2021
Liikevaihto	5550	5343	5386	100,8	103,9
Tilikauden voitto/ tappio(ennen tp- siirtoja ja veroja)	3,2	0	19	0	20
Nettoinvestoinnit	418	650	764	117,5	67,42
Lainat 31.12. yht.	2170	1939	1723	88,86	100,0
Taseen summa	14197	13800	13686	99,17	103,2
Henkilöstömäärä (htv)	16	16	17	106,25	100,0

Oman pääoman tuotto% (100 x voitto/omapää-oma)	0,04	0	0,27	0	0
--	------	---	------	---	---

Olennaiset muutokset	
2022	Kaava-alueiden laajennukset, Moskuvaaran Vesi Oy:n fuusion käytännön toimet
Toteutuma 1.1. – 31.12.2022	Tarkasteluaikana on tehty vesijohdon laajennusta Petkulaan sekä saneerattu Uitto-miehentien runkovesijohtoa Napapiirin Kuljetus Oy:n toimesta. Lisäksi uusittiin vesi-johto Pokaratielle sekä Liipitielle. Lentokentälle on rakennettu paineviemäriä sekä kaukolämpöä Sivakkatielle. Jeesiöjoen siltatyömaalle on rakennettu kaukolämpöä ke- vyenliikenteen väylän alitukseen sekä sijoitettu putkistot kannakkeineen uuteen sil- taan. Vedenottamoiden riskikartoitusta on tehty yhteistyössä ympäristöterveyden- huollon kanssa ja saatettu voimaan talousveden valvontatutkimusohjelma vuosille 2022-2026. Moskuvaaran Vesi Oy:n osalta fuusiointitoimet on saatettu loppuun pa- tentti- ja rekisterihallitukselle.

Arvio koronaepidemian vaikutuksesta talouteen, euroina ja toimintaan sanallisena
Tuloissa € ei vaikutusta Menoissa € ei merkittävää vaikutusta

9.1.4 Tähtikuitu Oy

Toimitusjohtaja	Jussi Rantamo
Toiminta-ajatus	Tähtikuitu Oy Sodankylä on verkko-operaattori, joka on rakentanut koko kunnan kattavan huippunopean valokuituverkon ja tarjoaa kuntalaisille, alueen yrityksille sekä julkisille toimijoille edistyksellisiä tietoliikennepalveluita.

Toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet

- Liikevaihdon kasvu min 5 % / tilikausi
- Oman pääoman tuotto prosentti 25 %
- Käyttökate prosentti 25 %
- Jatkuvasti parantuva omavaraisuusaste 50 % vuoteen 2031
- Lainojen takaisinmaksuaika 25 vuotta
- Uusien passiiviverkon investointien osalta takaisinmaksuaika maksimissaan 15 vuotta
- Aktiiviverkon (laitteistot) investointien osalta takaisinmaksuaika maksimissaan 5 vuotta
- Varmistetaan korkea asiakaspysyvyys laadukkailla ja kilpailukykyisesti hinnoitelluilla tuotteilla ja palveluilla
- Yhtiön runkoverkon laajentaminen markkinaehtoisesti, hyödyntäen rahoituksessa mahdollisia julkisia tukia ja/tai yhteistyösopimuksia
- Olemassa olevan verkon asiakasmäärän kasvattaminen minimissään 30 tilaajaa vuosittain
- Olemassa olevan verkon asiakaspotentiaalin selvittäminen
- Tulorahoituksella katetaan verkon ylläpito ja kehittäminen sekä taloudelliset velvoitteet
- Infrarakentamisen yhteydessä toteutetaan myös tarvittava valokuituinfra

Toteutuma ajalta 1.1. – 31.12.2022

- Liikevaihdon kasvu 12/2022 +6,3 %
- Oman pääoman tuotto prosentti 12/2022 28,95 %
- Käyttökate prosentti 12/2022 42,86 %
- Lainojen maksusuunnitelmassa ei muutoksia
- Olemassa olevaa verkkoa on laajennettu oman kunnan alueella markkinaehtoisesti. Lisäksi toteutettiin Pelkosenniemen Kairala-Luiro kyläverkkohanke. Hankkeen budjetoitu kokonaisinvestointi oli arvoltaan 232759,70 € ja mihin on myönnetty ELY maaseuturahaston tukea maksimissaan 138539,59 €. Yhtiö on laajentanut toimintaansa myös Rovaniemen Niesin kylän alueelle, minne on rakennettu Niesin osuuskunnan toimesta kyläverkko ja mihin yhtiö tarjoaa palvelut – ei omaa investointia

(1000 €)	TP 2021	TA 2022	Toteutuma 1.1. – 31.12.2022	Toteutuma% 1.1. – 31.12.2022	Toteutuma% 1.1. – 31.12.2021
Liikevaihto	896	884	956	108 %	110 %
Tilikauden voitto/ tappio(ennen tp-siir- toja ja veroja)	176	171	243	142 %	138 %
Nettoinvestoinnit	0	250	228	91,2 %	0 %
Lainat 31.12. yht.	4268	4268	4268	100 %	100 %
Taseen summa	5292	5600	5367	95,84 %	110 %
Henkilöstömäärä (htv)	2	2	2,1	104 %	100 %
Oman pääoman tuotto% (100 x voitto/omapääoma)					

Olennaiset muutokset	
2022	Verkon laajentuminen markkinaehtoisesti sekä kyläverkkohankkeiden myötä, liittymävalmiuden toteuttaminen uusille tonteille yhteisrakentamisena kunnallistekniikan kanssa.
Toteutuma 1.1. – 31.12.2022	Yhtiö on laajentanut toimintaansa strategiansa mukaisesti oman kunnan ulkopuolelle, toteuttaen Pelkosenniemen Kairala-Luiro kyläverkkohankkeen ELY maaseuturahaston julkisella tuella. Hanke valmistui määräaikaan mennessä. Verkkoa laajennettiin palvelutarjonnan osalta Rovaniemen Niesin kyläverkon 50 asiakkaalle: Niesin osuuskunnan verkko kytkettiin Tähtikuidun verkkoon Unarissa.

Arvio koronaepidemian vaikutuksesta talouteen, euroina ja toimintaan sanallisena

Ei mainittavaa vaikutusta

Tuloissa €,
Menoissa €,

9.1.5 Tähtikunta Oy

Toimitusjohtaja Timo Lohi

Toiminta-ajatus Tähtikunta Oy vuokraa tai rakentaa toimitiloja Sodankylässä toimiville yrityksille.

Toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet

- Yhtiö kykenee reagoimaan yritysten sijoittumistarpeisiin nopeasti ja joustavasti
- Investoinnit toteutetaan kannattavasti omistajan antamien ohjeiden mukaisesti
- Omaisuus on tehokkaassa käytössä, vuokrausaste on > 90 %
- Vuokrahinnat ovat kilpailukykyisiä
- Yhtiö kykenee hoitamaan lainavastuunsa myös pitkällä aikavälillä ja vahvistaa vakavaraisuuttaan, omavaraisuusaste paranee 2,5 %-yksikköä/vuosi
- Kiinteistöjen salkutus tehdään vuoden 2022 loppuun mennessä ja yhtiön omistamien kiinteistöjen arvoa säilyttävät investoinnit tehdään ajallaan (PTS-suunnitelma)
- Selvitetään kovan rahan vuokra-asuntokohteiden toteuttamismahdollisuudet vuoden 2022 loppuun mennessä, yhdistetään laadittavaan asunto-ohjelmaan.

Toteutuma ajalta 1.1. – 31.12.2022

- Toteutettu muutostöitä, jotka ovat mahdollistaneet asiakkaiden sijoittumisen toimitiloihin
- Valmisteltu yksi uusi halli-investointiesitys, joka ei toteutunut
- Vuokrausaste 93,25 %
- Osa vanhimista vuokrasopimuksista päivitetty ja hintoja tarkistettu
- Omavaraisuusaste vahvistunut 3 %-yksikköä
- Salkutus tehty ja liitetty maakuntien tilakeskuksen Skenarios-palveluun, jossa rakennusten euromääräiset PTS-tarpeet
- Valmisteltu esitys kovan rahan asuntotuotannosta

TALOUSSUUNNITELMA

(1000 €)	TP 2021	TA 2022	Toteutuma 1.1.– 31.12.2022	Toteu- tuma% 1.1.– 31.12.2022	Toteutuma% 1.1. – 31.12.2021
Liikevaihto	900	1000	950	95	105
Tilikauden voitto/tappio (ennen tp-siirtoja ja veroja)	26	4	107	2675	411
Nettoinvestoinnit	24	5	111	2220	462
Lainat 31.12. yht.	4021	3800	3565	94	88
Taseen summa	6580	6500	6593	101	100

Henkilöstömäärä (htv)	0,7	1	1	100	143
Oman pääoman tuotto% (100 x voitto/omapääoma)					

Olennaiset muutokset	
2022	-
Toteutuma 1.1. – 31.12.2022	- Sodankylän Linja-autoasemakiinteistö Oy sulautunut Tähtikuntaan 30.6.2022

Arvio koronaepidemian vaikutuksesta talouteen, euroina ja toimintaan sanallisena
Tuloissa € Menoissa €

9.2 Kunnan tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Kunnan tilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Pysyvien vastaavien arvostus

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoa vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti. Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa suunnitelman mukaisten poistojen perusteet.

Sijoitusten arvostus

Pysyvien vastaavien sijoitukset on merkitty taseeseen hankintamenoa tai sitä alempaan arvoon. Arvostuksen perusteena on ollut hyödykkeen todennäköisesti tulevaisuudessa kerryttämä tulo tai sen arvo palvelutuotannossa. Pysyvien vastaavien sijoitusluonteiset erät on merkitty taseeseen hankintamenoa tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan.

Vaihto-omaisuuden arvostus

Vaihto-omaisuus on merkitty taseeseen FIFO-periaatteen mukaisesti hankintamenoa tai sitä alemman todennäköisen hankintamenoa tai todennäköisen luovutushinnan määräisenä.

Rahoitusomaisuus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon.

Edellisen tilikauden tietojen vertailukelpoisuus

Tiedot ovat vertailukelpoisia.

9.3 Konsernitilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Konsernitilinpäätöksen laajuus

Konsernitilinpäätökseen on yhdistetty kaikki tytäryhteisöt, kaikki kuntayhtymät, joissa kunta on jäsenenä, osakkuusyhteisöt, säätiöt ja yhdistykset. Seita-säätiö sr yhdistelty konsernitilinpäätökseen 9.7.2021 saakka, koska Lapin käräjäoikeus on asettanut säätiön konkurssiin ja Lapin käräjäoikeus on 28.2.2022 konkurssi on rauennut Lapin käräjäoikeuden päätöksellä.

Sisäiset liiketapahtumat

Konserniyhteisöjen väliset sisäiset tuotot ja kulut, sisäinen voitonjako, keskinäiset saamiset ja velat sekä sisäiset katteet ovat eliminoitu konsernitilinpäätöksessä.

Keskinäisen omistuksen eliminointi

Tytäryhteisöt on yhdistetty nimellismenetelmällä ja erimerkkisten omistuksen eliminointierojen erittelymenetelmällä. Kuntayhtymät on yhdistetty kuntayhtymäosuuden mukaisella määrällä.

Vähemmistöosuudet

Vähemmistöosuudet on erotettu konsernin yli- ja alijäämästä konsernituloslaskelmassa sekä konsernin omasta pääomasta konsernitaseessa. Myös poistojen oikaisun vähemmistöosuudet on eliminoitu edellisten tilikausien voittovaroista.

Suunnitelmapoistojen oikaisu

Kiinteistötytäryhteisöjen aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden poistot on oikaistu suunnitelman mukaisiksi ja jäännösarvojen ero on kirjattu konsernituloslaskelmassa tytäryhteisön poistojen oikaisuksi ja aikaisemmille tilikausille kertynyt ero konsernitaseessa edellisten tilikausien yli- ja alijäämän oikaisuksi.

Osakkuusyhteisöt

Osakkuusyhteisöt on yhdistelty pääomaosuusmenetelmällä konsernitilinpäätökseen

Vapaaehtoiset varaukset

Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset on jaettu kirjanpitolautakunnan kuntajaoston yleisohjeen mukaisesti konsernituloslaskelmassa laskennallisten verojen muutokseen sekä konsernitaseessa omaan pääomaan ja laskennalliseen verovelkaan. Laskennallisten verovelkojen laskemisessa sovelletaan kirjanpitolautakunnan yleisohjetta laskennallisten verovelkojen ja –saamisten käsittelystä.

Laskennalliset verovelat esitetään pitkäaikaisissa verovelloissa myös vertailuvuodelta.

9.4 Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot

Toimintatuotot tehtäväalueittain	Konserni	Konserni	Kunta	Kunta
	2022	2021	2022	2021
Keskusvaalilautakunta	18 665	11 390	18 665	11 390
Kunnanhallitus	3 617 833	2 678 145	1 362 320	1 678 484
Perusturvalautakunta	23 090 808	22 319 839	7 357 829	7 250 545
Sivistyslautakunta	4 037 113	3 613 598	1 834 052	1 778 971
Tekninen lautakunta	17 552 827	12 793 445	2 839 948	1 822 116
Muut palvelut	5 289 255	4 722 619		
Toimintatuotot yhteensä	53 606 502	46 139 036	13 412 815	12 541 506

Verotulojen erittely	2022	2021
Kunnan tulovero	30 061 206	29 456 718
Kiinteistövero	8 192 599	7 889 548
Osuus yhteisöveron tuotosta	5 215 257	6 591 202
Verotulot yhteensä	43 469 062	43 937 469

Valtionosuuksien erittely	2022	2021
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus	23 361 597	23 977 610
Siitä: Verotuloihin perustuva valtionosuuksien tasaus (+/-)	838 610	2 364 284
Siitä: Harkinnanvarainen valtionosuuden korotus	-	-
Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet	- 1 087 535	- 1 038 994
Verotulomenetyksen korvaus	5 009 402	4 285 289
Valtionosuudet yhteensä	27 283 464	27 223 905

Palvelujen ostojen erittely	Kunta	
	2022	2021
Asiakaspalvelujen ostot	18 668 895	19 578 244
Muiden palveluiden ostot	9 461 027	8 668 352
Kunnan palvelujen ostot yhteensä	28 129 922	28 246 596

Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet

Käyttöomaisuuden poistojen määrittämisessä on käytetty ennalta laadittua ja hyväksyttyä poistosuunnitelmaa. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu käyttöomaisuuden hankintamenoista arvioidun taloudellisen pitoajan mukaan.

Vahvistetut poistoajat, poistoprosentit ja poistomenetelmät ovat:

Aineettomat hyödykkeet	Poisto aika
Aineettomat oikeudet	5 vuotta
Muut pitkävaikutteiset menot	5 vuotta

Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet		Ei poistoaikaa
Rakennukset ja rakennelmat		
Hallinto-, laitos-, tuotantorakennukset		
-kiviset		40 vuotta
-puiset		30 vuotta
Talousrakennukset		
-kiviset		20 vuotta
-puiset		15 vuotta
Vapaa-ajan rakennukset		
-kiviset		30 vuotta
-puiset		20 vuotta
Asuinrakennukset		40 vuotta
Kiinteät rakenteet ja laitteet		
Kadut, tiet, torit ja puistot		15 %
Sillat, laiturit ja uimalat		10 %
Muut maa- ja vesirakenteet		10 %
Vedenjakelu- ja viemäriverkosto		7 %
Kaukolämpöverkko		10 %
Puhelinverkko, keskusasema ja alakeskukset		20 %
Muut putki- ja kaapeliverkot		15 %
Sähkö-, vesi yms laitosten laitoskoneet ja laitteet		10 %
Kiinteät nosto- ja siirtolaitteet		15 %
Liikenteen ohjauslaitteet		20 %
Muut kiinteät koneet, laitteet ja rakenteet		20 %
Koneet ja kalusto		
Rautaiset alukset		15 vuotta
Puiset alukset ja muut uivat työkoneet		10 vuotta
Muut kuljetusvälineet		7 vuotta
Muut liikkuvat työkoneet		7 vuotta
Muut raskaat koneet		10 vuotta
Muut kevyet koneet ja laitteet		7 vuotta
Sairaala-, terveydenhuolto- yms.laitteet		10 vuotta
ATK-laitteet		5 vuotta
Muut laitteet ja kalusteet		3 vuotta
Muut aineelliset hyödykkeet		
Luonnonvarat		Käytön muk.poi
Taide- ja arvoesineet		Ei poistoa
Pysyvien vastaavien sijoitukset		
Osakkeet ja osuudet		Ei poistoa

Suunnitelman mukaiset poistot sisältävät kertapoistoja seuraavista rakennuksista;
 Aleksanteri Kenan koulu/kirkonkylän yläaste 760 801,17 €, Unarintie 58 2 615,56 €,
 Luoston päivähoitotilat 43 971,64 €, As Oy Kuoninkipihan osakkeet 11 998,53 € ja
 As Oy Teukkorannan osakkeet 18 189,20 €, yhteensä 837 576,10 €

Pakollisten varausten muutokset	Konserni	Konserni	Kunta	Kunta
	2022	2021	2022	2021
Eläkevastuu 1.1.*	374	908	0	0
Lisäykset tilikaudella	1704			
Vähennykset tilikaudella	-471	-534		
Eläkevastuu 31.12.*	1607	373,95	0	0
Ei-suojaava koronvaihtosopimus 1.1.*	0	0	0	0
Lisäykset tilikaudella				
Vähennykset tilikaudella				
Ei-suojaava koronvaihtosopimus 31.12.*	0	0	0	0
Osuus kuntayhtymän alijäämästä 1.1.*	0	0	0	0
Lisäykset tilikaudella				
Vähennykset tilikaudella				
Osuus kuntayhtymän alijäämästä 31.12.*	0	0	0	0
Kaatopaikan maisemointivaraus 1.1.*	106 542	106 542	106 542	106 542
Lisäykset tilikaudella				
Vähennykset tilikaudella				
Kaatopaikan maisemointivaraus 31.12.	106 542	106 542	106 542	106 542
Katualueiden korkokustannuksiin 1.1.*	54 462	54 462	54 462	54 462
Lisäykset tilikaudella				
Vähennykset tilikaudella				
Katualueiden korkokustannuksiin 31.12.	54 462	54 462	54 462	54 462
Potilasvahinkovakuutusmaksu 1.1. (ky)	430 387	695 200	0	0
Lisäykset tilikaudella				
Vähennykset tilikaudella	- 127 798	- 264 813		
Potilasvahinkovakuutusmaksu 31.12. (ky)	302 589	430 387	0	0

* Sisältää ns. vanhojen eläkkeiden eläkevastuun ja varhennetun eläkkeen eläkealenen korvaukseksi myönnettyt eläkkeet

Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot ja -tappiot				
	Konserni		Kunta	
Käyttöomaisuuden myyntivoitot ja -tappiot	2022	2021	2022	2021
Muut toimintatuotot				
Maa-alueet	47 289			
Muu kaluston myynti				
Lokan koulu		17 250		17 250
Asuntola G		49 214		49 214
Astropolistalo				80 436
Portin pirtti				12 720
Lentopaikan rakennukset 3 kpl				271 534
Kukkarinne (kunnan osakkeet)				111 942
Luoston pelastuskeskus		65 713		65 713
Rova-Rest		8 000		8 000
Tasala		1 108		1 108
Jeesiönrivi			393 000	
Hannuksenranta			2 128	
Helmikoti			367 063	
Muut luovutusvoitot	15 282	11 988	62 571	11 988
Luovutusvoitot yhteensä	62 571	153 274	824 761	629 906
Muut toimintakulut				
Labtiumhalli				-8 853
Seitahalli				-71 273
Rk Mesikämmen			-128 728	
Kylälaakso			-170 985	
Kitisenr.Vasantie			-114 866	
Muut myyntitappiot	-14 602		-14 602	
Luovutustappiot yhteensä	- 14 602	-	- 429 181	- 80 126

Osinkotuottojen ja peruspääoman korkotuottojen erittely		
	2022	2021
Osinkotuotot saman konsernin yhteisöistä	331 438	331 438
Osinkotuotot muista yhteisöistä	5 400	48 700
Peruspääoman korot kuntayhtymiltä	54 623	54 623
Yhteensä	391 461	434 761

Erittely poistoeron muutoksista		
	2022	2021
Investointivaraukseen liittyvä poistoeron muutos	38 115	83 870
Suunnitelman mukaisten poistojen ja verotuspoistojen erotus (-tai+)		
Poistoeron muutokset yhteensä	38 115	83 870

9.5 Taseen vastaavia koskevat liitetiedot

Aineettomat hyödykkeet				Aineelliset hyödykkeet						
	Aineettomat oikeudet	Muut pitkävaikutteiset menot	Yhteensä	Maa- ja vesialueet	Rakennukset	Kiinteät rakenteet ja laitteet	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Kesken-eräiset	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1	15 984	116 703	132 687	4 527 031	27 418 355	5 414 360	1 158 754	39 000	270 292	38 827 792
Lisäykset tilikauden aikana				159 842	5 517 206		1 290 450		2 777 721	9 745 219
Rahoitusosuudet tilikaudella									- 2 306	2 306
Vähennykset tilikauden aikana				- 165 574					-	165 574
Siirrot erien välillä	39 609				192 317	1 011 294	107 095		- 1 355 266	44 559
Tilikauden poisto	- 7 888	- 66 368	- 74 256		- 2 387 878	- 790 571	- 552 529			- 3 730 978
Arvonlennukset ja niiden palautukset										-
Poistamaton hankintameno 31.12.	47 705	50 335	58 431	4 521 299	30 740 001	5 635 083	2 003 770	39 000	1 690 441	44 629 594
Arvonkorotukset										
Kirjanpitoarvo 31.12.										
Olenneiset lisäpoistot										
Erittely olennaisista lisäpoistoista										

Maa- ja vesialueet erittely		
	2022	2021
Maa- ja vesialueet		
Kiinteistöjen liittymismaksut	10 927	10 685
Muut maa- ja vesialueet	4 510 372	4 516 346
Maa- ja vesialueet yhteensä	4 521 299	4 527 031

Pysyvien vastaavien sijoitukset	Osakkeet ja osuudet					Jvk-, muut laina- ja muut saamiset					
	Osakkeet konserni-yhtiöt	Osakkeet omistusyht. Yhteisöt	Kuntayhtymä osuudet	Muut osakkeet ja osuudet	Yhteensä	Jvk-laina-saamiset	Saamiset konserni-yhteisöt	Saamiset kunta-yhtymät	Saamiset muut yhteisöt	Yhteensä	
Hankintameno 1.1.	11 255 236	410 687	2 548 982	386 755	14 601 660		8 003 269			8 003 269	
Lisäykset		50 000			50 000					-	
Vähennykset	- 30 188				- 30 188		- 465 281		-	- 465 281	
Siirrot erien välillä										-	
Hankintameno 31.12.	11 225 048	460 687	2 548 982	386 755	14 621 472		7 537 988		-	7 537 988	
Arvonlennukset											
Arvonkorotukset											
Kirjanpitoarvo 31.12.					-		7 537 988	-		7 537 988	

Tytäryhteisöt, kuntayhtymäosuudet sekä osakkuusyhteisöt						
Nimi	Kotipaikka	Kunnan omistus- osuus	Konsernin omistus- osuus	Kuntakonsernin osuus (1000 €)		
				omasta pääomasta	vieraasta pääomasta	tilikauden voitosta/ tappiosta
Tytäryhteisöt						
As Oy Ansajokos	Sodankylä	100 %	100 %	34 014	26 076	22 272
As Oy Kaks. Asentopolku	Sodankylä	51,55 %	51,55 %	4 845	189 395	2
As Oy Sodankylän Kesäkämmen	Sodankylä	61,49 %	61,49 %	102 442	536	16
As Oy Kuoninkipiha	Sodankylä	100 %	100 %	78 982	54 053	31 464
As Oy Luoston Laavutie	Sodankylä	57,52	57,52	5 520	157 111	5
As Oy Maevaara	Sodankylä	100 %	100 %	-9 428	367 682	1 217
As Oy Metsähannus	Sodankylä	100 %	100 %	26 512	445 965	20 357
As Oy Metsäkoto	Sodankylä	100 %	100 %	46 010	202 620	33 486
As Oy Puistolantie	Sodankylä	78,7 %	78,7 %	90 076	121 460	25
As Oy Pujotta	Sodankylä	100 %	100 %	27 869	350 954	34
As Oy Syväkangas	Sodankylä	100 %	100 %	151 490	29 630	33 570
As Oy Teukkoranta	Sodankylä	100 %	100 %	97 109	120 801	40 006
As Oy Vaiskojärvi	Sodankylä	100 %	100 %	0	0	12 067
As Oy Vuonaspura	Sodankylä	100 %	100 %	23 422	325 960	-6 985
Asentopuulaaki Oy	Sodankylä	100 %	100 %	1 768 354	11 606 199	614 076
Koy Kukkarinne	Sodankylä		53 %	552 605	3 165	0
Koy Luoston Lusti	Sodankylä	74,8 %	74,8 %	168 170	2 201 407	-42 582
Koy Sodankylän Palvelukeskus	Sodankylä	90 %	90 %	1 236 358	176 221	-23 448
Sodankylän Lämpö ja Vesi Oy	Sodankylä	100 %	100 %	7 423 967	6 262 649	20 177
Tankahuolto Oy	Sodankylä	85,5 %	85,5 %	-3 985	17 933	365
Tähtikuitu Oy	Sodankylä	100 %	100 %	684 202	4 527 591	238 248
Tähtikunta Oy	Sodankylä	100 %	100 %	2 670 378	3 923 154	107 060
Sodankylän Elokuvajuhlat ry	Sodankylä			60 998	146 344	-40 210
Kuntayhtymät						
Lapin Liitto	Rovaniemi	4,70 %	4,70 %	33 273	179 567	-42 607
Pohjois-Lapin alueyhteistyön Ky	Sodankylä	53 %	53 %	26 980	13 063	26 021
Lapin Sairaanhoidopiiri Ky	Rovaniemi	6,24 %	6,24 %	1 670 329	14 027 245	-88 350
Kolpeneen Palvelukeskus Ky	Rovaniemi	3,81 %	3,81 %	92 193	718 177	0
Ounastähti Ky	Rovaniemi	27,30 %	27,30 %	16 231 024	1 137 335	5 675 111
Lapin Jätehuolto Ky	Sodankylä	21,98 %	21,98 %	1 179 350	214 348	361 255
Rovaniemen koulutusky	Rovaniemi	10,15 %	10,15 %	5 501 368	2 333 735	-46 315
Osakkuusyhteisöt						
Rovakaira Oy	Rovaniemi	25,93 %	25,93 %	13 072 228	17 748 603	1 090 920
Pyhä-Luosto Vesi Oy	Pelkosennien	32,50 %	32,50 %	366 485	1 318 368	65 098
As Oy Luoston Ahmakaarre	Sodankylä	47,70 %	47,70 %	144 046	312 181	4

Saamisten erittely	2022		2021	
	Pitkä-aikaiset	Lyhyt-aikaiset	Pitkä-aikaiset	Lyhyt-aikaiset
Saamiset tytäryhteisöiltä				
Myyntisaamiset		17 060		249 243
Lainasaamiset	6 483 619		6 886 528	
Muut saamiset			8 657	6 087
Siirtosaamiset				
Yhteensä	6 483 619	17 060	6 895 185	255 330
Saamiset kuntayhtymiltä, joissa kunta on jäsenenä				
Myyntisaamiset		7 682		1 058 895
Lainasaamiset				
Muut saamiset	20 709	1 349 116	20 709	
Siirtosaamiset				
Yhteensä	20 709	1 356 799	20 709	1 058 895
Saamiset osakkuus- sekä muilta omistusyhteisyyksiltä				
Myyntisaamiset				
Lainasaamiset	1 054 370		1 116 741	39 202
Muut saamiset				
Siirtosaamiset		20 000		
Yhteensä	1 054 370	20 000	1 116 741	39 202
Saamiset yhteensä	7 558 697	1 393 859	8 032 635	1 353 427

Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät				
	Konserni		Kunta	
	2022	2021	2022	2021
Lyhytaikaiset siirtosaamiset				
Tulojäämät				
Siirtyvät korot	30 054	20 709	30 054	20 709
Kelan korvaus työterveyshuollosta	414 652	223 170	363 139	191 282
EU-tuet ja avustukset	370 149	723 283	350 202	723 283
Muut tulojäämät	1 608 891	1 237 827	1 561 929	1 237 827
Tulojäämät yhteensä	2 305 323	2 204 989	2 305 323	2 173 100
Lyhytaikaiset siirtosaamiset yhteensä	2 305 323	2 204 989	2 305 323	2 173 100

9.6 Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

Oman pääoman erittely	Konserni		Kunta	
	2022	2021	2022	2021
Peruspääoma 1.1.	28 305 396	28 305 396	28 305 396	28 305 396
Lisäykset				
Vähennykset				
Peruspääoma 31.12.	28 305 396	28 305 396	28 305 396	28 305 396
Muut omat rahastot				
Muut omat rahastot 1.1.	3 058 095	3 091 770		
Siirrot rahastoon	26 214	163 036		
Siirrot rahastosta	-243 163	-196 711		
Muut omat rahastot 31.12.	2 841 145	3 058 095		
Elinkeino- ja kehittämisrahasto 1.1.	2 640 101	1 853 394	2 639 834	1 853 127
Siirrot rahastoon	969 995	786 707	1 000 000	786 707
Siirrot rahastosta			-30 005	
Elinkeino- ja kehittämisrahasto 31.12.	3 610 096	2 640 101	3 609 829	2 639 834
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä 1.1.	39 633 412	31 063 274	7 341 407	2 721 487
Aik. tilik. liittyvät korjaukset*	218 631	1 035 514		
Tilikaudella tapahtuneet muutokset**				
Ulkoinen osingonjako				
Edell.tilikausien yli-/alijäämä 31.12.	39 852 043	32 098 788	7 341 407	2 721 487
Tilikauden yli-/alijäämä	9 859 248	7 534 624	4 910 322	4 619 921
Oma pääoma yhteensä	84 467 927	73 637 003	44 166 954	38 286 637

Edellisten tilikausien yli-/alijäämä ja tuloksenkäsittelyerät	Kunta	
	2022	2021
Edellisten tilikausien ylijäämä 31.12.	7 341 407	2 721 487
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	4 910 322	4 619 921
Kertynyt poistoero 31.12.	1 111 944	1 150 059
Vapaaehtoiset varaukset 31.12.	476 563	476 563
Kertynyt yli-/alijäämä ja tuloksenkäsittelyerät yhteensä	13 840 236	8 968 030

Erittely poistoerosta	2022	2021
Investointivaraukseen liittyvä poistoero	1 111 944	1 150 059
Verotuspoistoihin liittyvä poistoero		
Poistoero yhteensä	1 111 944	1 150 059

Pitkäaikaiset velat	2022	2021
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	21 780 497	21 724 883
Lainat julkisyhteisöiltä	586 062	
Saadut ennakot muilta	199 033	199 033
Muut velat	24 252	24 252
Pitkäaikaiset velat yhteensä	22 589 845	21 948 168

Pakolliset varaukset	Konserni		Kunta	
	2022	2021	2022	2021
Eläkevaraus	1 607	374		
Muut pakolliset varaukset				
Ympäristövastuut / Jätehuollon suunnitteluku	106 541	106 541	106 541	106 541
Katualueiden korkokuluihin	54 462	54 462	54 462	54 462
Potilasvahinkovakuutusmaksuvastuu (ky)	302 589	430 387		
Pakolliset varaukset yhteensä	465 199	591 764	161 003	161 003

Vieras pääoma				
	2022		2021	
	Pitkäaikainen	Lyhytaikainen	Pitkäaikainen	Lyhytaikainen
Velat tytäryhteisölle				
Saadut ennakot				
Ostovelat		75 728		41 686
Muut velat				
Siirtovelat				
Yhteensä		75 728		41 686
Velat kuntayhtymille, joissa kunta on jäsenenä				
Saadut ennakot				
Ostovelat		1 236 208		1 111 446
Muut velat				
Siirtovelat				
Yhteensä		1 236 208		1 111 446
Velat osakkuus- tai sekä muille omistusyhteisyyksille				
Saadut ennakot				
Ostovelat				
Muut velat				
Siirtovelat		0		4 495
Yhteensä	0	0	0	4 495
Vieras pääoma yhteensä	0	1 311 937	0	1 157 627

Muiden velkojen erittely				
	Konserni		Kunta	
	2022	2021	2022	2021
Muut velat				
Liittymismaksut	4 901 558	4 916 711	24 252	24 252
Muut velat			693 518	679 402
<i>Muut velat yhteensä</i>	4 901 558	4 916 711	717 770	703 654

Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät				
	Konserni		Kunta	
	2022	2021	2022	2021
Lyhytaikaiset siirtovelat				
Tuloennakot			0	0
Menojäämät				
Lomapalkkavelan ja henkilösivukulujen jaksotukset	5 616 376	5 606 757	3 930 276	4 055 486
Muut palkkojen ja henkilösivukulujen jaksot.	1 183 477	794 099	650 712	591 130
Korkojaksotukset				
Verovelat	365 773	379 740	0	0
Muut menojäämät	2 398 892	2 395 302	761 958	614 996
Siirtyvät korot	53 450	74 549	62 004	38 451
Konsernin sisäiset siirtovelat				
<i>Lyhytaikaiset siirtovelat yhteensä</i>	9 617 967	9 250 447	5 404 950	5 300 063
<i>Siirtovelat yhteensä</i>	9 617 967	9 250 447	5 404 950	5 300 063

9.7 Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot

Velat, joiden vakuudeksi annettu kiinnityksiä kiinteistöihin	Konserni		Kunta	
	2022	2021	2021	2020
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta				
Vakuudeksi annetut kiinnitykset	13 526 053	13 557 064		
Lainat julkisyhteisöiltä				
Vakuudeksi annetut kiinnitykset	21 355 113	30 378 389		
Lainat muilta luotonantajilta				
Vakuudeksi annetut kiinnitykset				
<i>Vakuudeksi annetut kiinnitykset yhteensä</i>	34 881 166	43 935 453	-	-

Velat, joiden vakuudeksi annettu osakkeita	Konserni		Kunta	
	2022	2021	2022	2021
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta				
Pantattujen osakkeiden kirjanpitoarvo	300 000	300 000		
Lainat julkisyhteisöiltä				
Pantattujen osakkeiden kirjanpitoarvo	1 657 760	1 272 294		
Lainat muilta luotonantajilta				
Pantattujen osakkeiden kirjanpitoarvo				
Pantatut osakkeet yhteensä	1 957 760	1 572 294		

Vakuudet	Konserni		Kunta	
	2022	2021	2022	2021
Omasta puolesta annetut vakuudet				
Vakuudeksi annetut kiinnitykset	5 010 460	5 010 460		
Pantatut arvopaperit				
Yrityskiinnitykset	993 000	993 000		
Yhteensä	6 003 460	6 003 460	-	-
Kuntakonserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta annetut vakuudet				
Vakuudeksi annetut kiinnitykset				
Pantatut arvopaperit				
Takaukset	5 165 868	6 425 410		
Muut	800 000	800 000		
Yhteensä	5 965 868	7 225 410	-	-
Muiden puolesta annetut vakuudet				
Vakuudeksi annetut kiinnitykset	20 000	20 000		
Pantatut arvopaperit				
Muut	185 294	2 903 719		
Yhteensä	205 294	2 923 719	-	-
Vakuudet yhteensä	12 174 622	16 152 589	-	-

Sodankylän monitoimikeskus; rakentaminen kesken, valmistuu vuoden 2023 alkupuolella, leasingvuokratmaksut alkavat v. 2023 aikana Kuntarahoitus Oyj kiinteistöleasing sopimus, 1.9.2022 - 1.3.2042, 25 000 000 €, osto-oikeussopimus,

Taulukossa esitettyjen vastuiden lisäksi tilinpäätöshetkellä on 920 735,53 € edestä vastuita, jotka siirtyvät hyvinvointialueelle 1.1.2023

Vuokravastuut	Konserni		Kunta	
	2022	2021	2022	2021
Toimitilojen vuokravastuut	28 243 711	23 871 969	27 063 717	23 230 861
Koneiden ja laitteiden vuokravastuut	147 926	1 410 929	118 608	1 381 713
Maa-alueiden vuokravastuut	1 245 469	606 979	1 245 469	606 979
Muut vuokravastuut	539 231	328 504		
Vuokravastuut yhteensä	30 176 337	26 218 381	28 427 794	25 219 553
- siitä seuraavalla tilikaudella maksettava osuus	1 420 976	1 820 742	1 239 345	1 615 117
- siitä sopimuksiin sisältyvät lunastusveloitteet *)	10 354 707	10 354 707	10 354 707	10 354 707
- siitä kuntakonsernin sisäiset vuokravastuut	37 157	38 070	37 157	38 070
*) Hyvinvointikeskus Sopukka				
Leasing sopimuksiin ei sisälly olennaisia irtasanomis- ja lunastusehdon mukaisia vastuita.				

Vastuusitoumukset	Konserni		Kunta	
	2022	2021	2022	2021
Takaukset samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta				
Alkuperäinen pääoma	8 915 504	10 229 909	8 571 208	8 571 208
Jäljellä oleva pääoma	4 676 384	6 467 503	4 376 135	5 019 396
Takaukset muiden puolesta				
Alkuperäinen pääoma	280 000	3 478 902	280 000	3 478 902
Jäljellä oleva pääoma	185 294	2 903 719	185 294	2 903 719

Vastuu Kuntien takauskeskuksen takausvastuista	2022	2021
Kuntien osuus takauskeskuksen takausvastuista 31.12.	61 980 651	58 442 433
Kuntien osuus takauskeskuksen kattamattomista takausvastuista 31.12.	-	-
Kunnan mahdollista vastuuta kattava osuus takauskesk.rahastosta 31.12.	35 842	38 283

Yit Oy Kumppanuussopimus, Elinkaarimallilla toteutettava Sodankylän monitoimikeskuksen palvelumaksu 1.9.2022 - 31.8.2042 15 052 080 €

Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt	Konserni		Kunta	
	2022	2021	2022	2021
Sopimusvastuut Hyvinvointikeskus Sopukka				
YIT Oy kumppanuussopimus				
Elinkaarimallilla toteutettu Hyvinvointikeskus Sopukan palvelumaksu 1.1.2020 - 31.12.2039	12 210 156	12 617 502	12 210 156	12 617 502
Seuraavalle tilikaudelle kohdistuva osuus	383 640	554 477	383 640	554 477
Sopimusvastuut Sodankylän monitoimikeskus				
Elinkaarimallilla toteutettu Sodankylän monitoimikeskuksen palvelumaksu 1.9.2022 - 31.8.2042	14 222 084	14 814 418	14 222 084	14 814 418
Seuraavalle tilikaudelle kohdistuva osuus	598 045	237 663	598 045	237 663
Maanvuokrasopimus 11.8.2020 - 10.8.2060 * koulu otettu käyttöön 8/2022		676 154	-	676 154
Seuraavalle tilikaudelle kohdistuva osuus v. 2022 vuokravastuissa		18 617	-	18 617
Muut sopimusvastuut	211 451	1 365 448	-	-
Sopimusvastuut yhteensä	27 625 376	30 284 279	27 413 925	28 918 831
Arvonlisäveron palautusvastuu	3 185 513	2 759 624	640 349	248 938
Johdannaisopimukset				
Koronvaihtosopimus 16979787				
Koronvaihtosopimus 16979787 on tehty Hyvinvointikeskus Sopukan kiinteistöleasingopimuksen korkoriskin suojaamiseksi. Koronvaihtosopimuksella muutettu vaihtuva korko kiinteäksi. Kiinteistöleasingvuokran ja koronvaihtosopimuksen eräpäivä sekä koronmaksupäivät vastaavat toisiaan. Sopimus on ajalle 1.6.2021 - 1.6.2031.				
Nimellisarvo	19 502 676	19 988 230	19 502 676	19 988 230
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)	3 810 521	50 453	3 810 521	50 453
Lisäksi Korkolattiasopimus 16979791 tasolle 0,00 %, markkina-arvo	941	209 708	941	209 708
Kiinteistöleasingvuokran ja korkolattiasopimuksen eräpäivä ja koronmaksupäivät vastaavat toisiaan.				
Optio-oikeus; mikäli korkojaksolle määritelty viitekorko alittaa toteutushinnan, myyjä maksaa automaattisesti ostajalle koronmaksupäivänä toteutushinnan ja viitekoron erotuksen. Sopimus ajalle 1.6.2021 - 1.6.2024.				

Koronvaihtosopimus 17319785				
Koronvaihtosopimus 17319785 on tehty monitoimikeskuk- sen kiinteistöleasingopimuksen korkoriskin suojaami- seksi. Sopimus ajalle 2.1.2023 - 3.1.2033.				
Nimellisarvo	15 000 000	15 000 000	15 000 000	15 000 000
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)	2 639 287	- 123 365	2 639 287	- 123 365
Lisäksi Korkolattiasopimus 17319788 tasolle 0,00 %, markkina-arvo	8 345	138 549	8 345	138 549
Optio-oikeus; mikäli korkojaksolle määritelty viitekorko alittaa toteutushinnan, myyjä maksaa automaattisesti ostajalle koronmaksupäivänä toteutushinnan ja viitekoron erotuksen. Sopimus on ajalle 1.6.2021 - 1.6.2024.				
Koronvaihtosopimus 18683212 on tehty taselainojen korko- riskin suojaamiseksi. Vaihtuvaa korkoa vaihdetaan kiinte- äksi. Koronmaksupäivät puolivuositain 15. päivä. Sopimus ajalle 15.6.2023 - 15.6.2031.				
Nimellisarvo	7 000 000	7 000 000	7 000 000	7 000 000
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)	2 466 274	- 54 237	2 466 274	- 54 237
Koronvaihtosopimukset yhteensä				
Nimellisarvo	41 502 676	41 988 230	41 502 676	41 988 230
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)	8 916 082	- 127 149	8 916 082	- 127 149
Myyntireskontran asiakasvaratili	177 349	216 758	177 349	216 758

9.8 Henkilöstöä ja tilintarkastajien palkkioita koskevat liitetiedot

Henkilöstön lukumäärä	toteutuneet htv 2022	toteutuneet htv 2021	muutos%
Toimiala			
Elinvoimapalvelut	6,5	5,8	0,7
Talous- ja hallintopalvelut	21,2	24,0	-2,8
Perusturvapalvelut	343,6	354,3	-10,7
Sivistyspalvelut	221,8	222,2	-0,4
Tekniset palvelut	106,0	91,6	14,4
Yhteensä	699,1	697,9	1,2

Henkilöstökulut	2022	2021
Henkilöstökulut tuloslaskelman mukaan	37 277 844,78	35 973 071,49
Henkilöstökuluja aktivoitu aineettomiin ja aineellisiin hyödykkeisiin	-	-
Henkilöstökulut yhteensä	37 277 844,78	35 973 071,49

Luottamushenkilön palkkioista perityt ja tilitetyt luottamushenkilömaksut		
	2022	2021
Sodankylän Kokoomus	1 550	1 620
Sodankylän Sosialidemokraatit	446	543
Sodankylän Vasemmisto ry	1 426	1 121
Utsjoen vasemmistoyhdistys	95	95
Vasemmistoliiton Kittilän kunnallisjärjestö ry	56	39
Sodankylän Vihreät ry	1 820	2 307
Suomen Keskustapuolue	3 646	4 629
Keskusta , Inarin kunnallisjärjestö	8	27
Suomen Kr.dem. Tunturi-Lapin paikallisosasto ry	310	450
Tilitetyt luottamushenkilömaksut yhteensä	9 357	10 831

Tilintarkastajan palkkiot	2022	2021
KPMG Oy		
Tilintarkastajan palkkiot	21 542	17 750
Tilintarkastajan lausunnot	9 300	14 425
Tarkastuslautakunnan sihteerin tehtävät	2 250	6 000
Muut palkkiot		
Palkkiot yhteensä	33 092	38 175

10 KÄYTETYT KIRJANPITOKIRJAT

Tasekirja	sidottuna
Varmentavat tilinpäätösasiakirjat	sidottuna
Pääkirja	sähköinen arkisto
Päiväkirja	sähköinen arkisto
Ostoreskontran reskontralistaus	sähköinen arkisto
Ostoreskontran saldolista	sähköinen arkisto
Myyntireskontran reskontralistaus	sähköinen arkisto
Myyntireskontran saldolistaus	sähköinen arkisto

TOSITELAJIT, KUNTA

Kassamaksutositteet	10
Effica-toimeentulotuki	20
TK - materiaalihallinto	21
Ruokahuolto sis. laskut	22
Lääkekeskus	23
Pankkitositteet	30
Salaiset ostolaskut P2P	31
Ostolaskut P2P	32
Hyvitysten kohdistus OSRE	34
Ostolaskujen maksut	35
Ostolaskut käsin tallennetut	36
Toimeentulotuella maks laskut	38
Effica/toimeentulotuki	39
Myyntireskontran viitesuoritukset	40
Myren käsintallennetut suoritukset	41
Intime yleislaskutus	42
Intime web-laskutus heti	44
Viitesuoritukset/ perintätoimisto	46
Myre enn. ja maksumäär.kohdistus	47
Sopimuslaskutus	48
Korkolaskut	49
WinHIT hammashuolto	50
Effica-varhaiskasvatus	51
Effica-päivähoito	52
Hammashoitolan kuntalaskut	53
Kotipalvelu/vanhustenhuolto	54
Pola-terveyskeskus	55
Pola-työterveyshuolto	56
Lomituspalvelulaskutus	57
Ruokapalvelulaskutus	58
Konvertoidut avoimet laskut	59
Rakennusvalvonta	60
Hellewi ja Tilamisu	61
eMemo Payment	63
Sisäiset laskut	70
Sis Web-muistiotositteet	77

Sis.laskutus Intime/P2P	78
Web-muistiotosite	80
Käsinkirjatut muistiotositteet	81
Matkalaskut	82
Yleismuistiot Myre	83
Palkkatositteet	84
Luottotappiot	85
Hyvitysten kohdistus Myre	86
Sumu-poistot	87
Käyttöomaisuuden luovutukset	88
Poistoeron muutokset	89
Vyörytykset	90
KP laskennalliset	91
KP Automaattikirjaukset	92
SL laskennalliset	93
SL Automaattikirjaukset	94
Jaksotukset	95
Kirjanpidon tulos	96
Kirjanpidon tulos laskennalliset	97
Sisäisen laskennan tulos	98
Sisäisen laskennan tulos laskennalliset	99
Tilinpäätösarvio	T1

11 TILINPÄÄTÖKSEN JA TOIMINTAKERTOMUKSEN ALLEKIRJOITUKSET

Sodankylässä 27.3.2023

SODANKYLÄN KUNNANHALLITUS

Tuula Annala
kunnanhallituksen
puheenjohtaja

Mikko Pyhäjärvi
kunnanhallituksen
I varapuheenjohtaja

Juha Karppinen
kunnanhallituksen
II varapuheenjohtaja

Eila Kivioja
jäsen

Jukka Lokka
jäsen

Mari-Anne Penttinen
jäsen

Raimo Äärelä
jäsen

Tapio Lintula
varajäsen

Jari Rantapelkonen
kunnanjohtaja

TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ:

Sodankylässä 30.5.2023

Suoritetussa tilintarkastuksesta on tänään annettu tilintarkastuskertomus

KPMG Oy Ab
JHTT-yhteisö

Juha Väärälä, KHT, JHTT

